

Najada Grykshi

Eva Ile

Lulzime Kryemadhi

LIBËR MËSUESI GJUHA SHQIPE

9

Shtëpia Botuese & Shtypshkronja FILARA
Tiranë, 2018

**MIRATUAR NGA MINISTRIA
E ARSIMIT, SPORTIT DHE RINISË**

2018

BOTIME SHKOLLORE

Titulli i librit:

LIBËR MËSUESI GJUHA SHQIPE 9

Autorë:

Najada Grykshi
Eva Ile
Lulzime Kryemadhi

Redaktor gjuhësor:

Migena Kapllani

Arti grafik:

Studio grafike **FILARA**

Punoi:

Gazmir Myteberi

Botimi i parë FILARA

Tiranë, 2018

© Shtëpia Botuese, **FILARA**

Shtypur në shtypshkronjën **FILARA**

Adresa:

Rruga "Sabaudin Gabrani"
Ish - kombinati "Misto Mame"
Tiranë

Tel: 04 225 88 01

Cel: 069 33 30 983

Cel: 069 66 99 693

E-mail: filarabotime@yahoo.com

website: www.filarabotime.com

Librin e mësuesit, planin mësimor mund
ta shkarkoni në formatin Word, PDF
falas nga faqja jonë e internetit
www.filarabotime.com

PËRMBAJTJA

I. GJUHA SHQIPE 9 NË FOKUSIN E PROGRAMIT TË MINISTRISË SË ARSIMIT, SPORTIT DHE RINISË	4
II. REZULTATET E TË NXËNIT SIPAS TREMUJOREVE	7
III. PLANI MËSIMOR SINTETIK	10
IV. PLANI MËSIMOR VJETOR SIPAS TREMUJOREVE	11
V. PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE TREMUJORI SHTATOR – DHJETOR	32-122
VI. PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE TREMUJORI JANAR – MARS	123-184
VII. PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE TREMUJORI PRILL – QERSHOR	185-237

Shënim: planifikimi ditor do t'ju dërgohet në formë hardcopy dhe elektronikisht në faqen tonë të internetit www.filarabotime.com në muajin gusht

REZULTATET E TË NXËNIT SIPAS KOMPETENCAVE KYÇ

KOMPETENCA E TË KOMUNIKUARIT DHE TË SHPREHURIT

Nxënësi:

- 1. merr** pjesë në bashkëbisedime me moshatarët dhe të rriturit për tema me interes mësimor dhe shoqëror, duke bërë pyetje, dhënë përgjigje dhe veçuar informacionin kryesor;
- 2. transmeton** saktë të dhënat e mbledhura për një temë konkrete në formë tekstuale, numerike, verbale, elektronike apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit;
- 3. prezanton** para të tjerëve një projekt për një temë të dhënë, duke gërshtuar format e komunikimit verbal dhe elektronik, si dhe veprimin praktik;
- 4. përshkruan** me gojë dhe me shkrim një ngjarje të lexuar ose të dëgjuar, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj.

KOMPETENCA E TË MENDUARIT

Nxënësi:

- 1. paraqet** argumente për të përforsuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara;
- 2. përzgjedh** dhe klasifikon informacionin nga burime të ndryshme, në bazë të një kriteri të caktuar, për një temë konkrete dhe e përdor për marrjen e një vendimi apo për zgjidhjen e një problemi ose detyre;
- 3. analizon** një punim (artikull gazete, pikturë etj.) duke gjetur analogji dhe dallime me punime të ngjashme nga autorë të ndryshëm;
- 4. përpunon** idenë e vet në një projekt me shkrim për një çështje të caktuar, duke propozuar qëllimin, aktivitetet kryesore, afatet, vendin, personat, materialet dhe mjetet e nevojshme për kryerjen e tyre dhe parashikon pengesat e mundshme gjatë realizimit;
- 5. argumenton** ndërmarrjen e hapave konkretë që çojnë në përfundimin e një detyre ose veprimtarie, zgjidhjen e një problemi, të ndonjë punimi në klasë, në shkollë ose jashtë saj;
- 6. demonstroi** zgjidhjen e një problemi, duke u bazuar te të dhënat tekstuale, numerike, eksperimentale të detyrës, e cila realizohet në klasë, në shkollë ose jashtë saj;
- 7. interpreton**, me shkrim dhe me gojë, një rregull, një koncept apo një proces të caktuar, duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme.

KOMPETENCA E TË NXËNIT

Nxënësi:

- 1. regjistron** në formë të shkruar, grafike etj., informacionin/faktet për një temë; veçon me anë të teknikave të ndryshme pjesët sipas rëndësisë dhe nevojës për temën/detyrën e dhënë;
- 2. shfrytëzon** në mënyrë efikase fjalorët, enciklopeditë dhe teknologjinë e informacionit apo burime të tjera për zhvillimin e një ideje/projekti në bazë klase/shkolle ose jashtë saj;
- 3. regjistron**, skedon dhe përdor teknika të tjera për të menaxhuar informacionin/ faktet ose formulat për një temë, duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë;
- 4. parashtron** pyetje për çështje të ndryshme dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar, duke evidentuar përparimin/vështirësitë deri në zgjidhjen përfundimtare;
- 5. paraqet** ose skicon idetë e veta për ecurinë dhe mënyrën e zhvillimit të një veprimtarie, duke e argumentuar para të tjerëve;
- 6. prezanton** në mënyrë të pavarur udhëzimet/simbolet e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë

muzikore, skenar, koreografi etj., për të përmbushur një veprim, veprimtari ose detyrë që kërkohet prej tij;

7. shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënës të temës së dhënë, duke klasifikuar informacionin e njohur nga ai i panjohur, si dhe atë që është i paqartë;

8. përdor elementet e portofolit personal për vetëvlerësimin dhe identifikimin e anëve të forta, i shfrytëzon ato për përparimin në mësim dhe për orientimin për karrierë.

KOMPETENCA PËR JETËN, SIPËRMARRJEN DHE MJEDISIN

Nxënësi:

1. vlerëson rëndësinë e punës individuale dhe në grup për zhvillimin e komunitetit nëpërmjet shembujve konkretë nga jeta e përditshme;

2. përdor materiale, burime të ndryshme informimi dhe teknologjinë në shkollë dhe në jetën e përditshme si ndihmë për përparimin në mësim dhe për orientimin për karrierë.

KOMPETENCA PERSONALE

Nxënësi:

1. analizon shkaqet e një reagimi konfliktual apo emocional dhe propozon alternativa për zgjidhje të drejtë e pa pasoja, duke ndarë përvojat, mendimet dhe ndjenjat me anëtarët e grupit.

KOMPETENCA QYTETARE

Nxënësi:

1. praktikon të drejtat dhe detyrimet si qytetar në situata konkrete të jetës së përditshme, në klasë, në shkollë, në komunitet, ose gjatë diskutimit dhe respektimit të mendimit të tjetrit;

2. reagon ndaj personave, të cilët shkelin, cenojnë ose mohojnë të drejtat e të tjerëve, duke i ilustruar këto sjellje me shembuj të figurave të shquara historike, personazheve nga letërsia a filmat, si dhe arsyeton pasojat e këtyre veprimeve për individin, grupin dhe komunitetin;

3. përgatit në grup një veprimtari, duke përdorur tolerancën si mjet për promovimin e shumëllojshmërisë kulturore, etnike, fetare, gjinore, sociale etj., në shkollë apo në komunitet.

KOMPETENCA DIGJITALE

Nxënësi:

1. përdor TIK-un për të lehtësuar procesin e të nxënës dhe për të rritur efektivitetin në të nxënë;

2. përdor mjetet multimediale për të bashkëpunuar me persona të tjerë dhe për të rritur produktivitetin e tij dhe të nxënës efektiv;

3. bashkëpunon me moshatarët e tij, duke përdorur mjetet e telekomunikacionit bashkëpunues për të hetuar tema mësimore, për të zgjidhur çështje dhe probleme që mund të lindin në shkollë dhe jashtë saj.

REZULTATET E TË NXËNIT (SHTATOR - DHJETOR)**REZULTATET E TË NXËNIT TË KOMPETENCAVE****a. Kompetenca: Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme****Nxënësi:**

1. **kupton**, interpreton tekstin dhe nëntekstin, si dhe gjykon për qëllimin, ndjenjat e folësit, vërtetësinë dhe besueshmërinë e tekstit;

2. **diskuton**, zgjeron dhe gjykon idetë e dëgjua, si dhe merr pjesë në veprimtari praktike, ku dëgjon rreth temave të fushave të ndryshme.

b. Kompetenca: Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar**Nxënësi:**

1. **flet** qartë dhe kuptueshëm për tema të ndryshme në situata formale dhe joformale;

2. **përfshihet** në diskutime, parafrazon dhe përmbledh komentet e prezantuara me gojë, duke marrë parasysh edhe elementet e gjuhës së gjesteve në një prezantim;

3. **krijon** tekste mediatike për qëllime dhe audienca të ndryshme, duke përdorur format dhe teknikat e përshtatshme.

c. Kompetenca: Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare**Nxënësi:**

1. **kupton** tekstin edhe kur mendimet dhe idetë nuk jepen në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe shpjegon se si gjuha dhe stili i autorit ndikojnë për t'i dhënë idetë në mënyrë të qartë ose të nënkuptuar;

2. **analizon** dhe diskuton për interpretimet e të tjerëve rreth tekstit.

a. Tekste letrare**Nxënësi:**

1. **vlerëson** gjuhën dhe idetë që përcjell autori në tekst, analizon sjelljen dhe qëndrimet e personazheve, zhvillimin e fabulës ose subjektit;

2. **bën** dallimin mes personazhit, autorit dhe tregimtarit;

3. **krahason** stilin, gjuhën dhe tematikën në tekste të ndryshme.

b. Tekste joletrare**Nxënësi:**

1. **përzgjedh**, krahason dhe përmbledh informacionin nga tekste të ndryshme;

2. **dallon** informacionin e rëndësishëm nga i parëndësishmi, faktin nga opinioni, shkakun nga pasoja;

3. **veçon** tiparet karakteristike të fjalëve, fjalive dhe tekstit në tekste të ndryshme.

ç. Kompetenca: Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale**Nxënësi:**

1. **ndjek** dhe realizon hapat e domosdoshëm në procesin e të shkruarit;

2. **përdor** forma të efektshme të të shkruarit për qëllime dhe audienca të caktuara;

3. **paraqet** në mënyrë të strukturuar informacionin, idenë dhe mendimet e tij, duke zbatuar rregullat drejtshkrimore.

d. Kompetenca: Përdorimi i drejtë i gjuhës**Nxënësi:**

1. **dallon**, përdor dhe analizon llojet e fjalive sipas kumtimit, intonacionit, ndërtimit dhe gjymtyrëve kryesore;

2. **përdor** dhe analizon llojet e gjymtyrëve kryesore dhe të gjymtyrëve të dyta;

3. **përdor** dhe analizon klasat e fjalëve të ndryshueshme dhe të fjalëve të pandryshueshme;

4. **analizon** stilet dhe regjistrat e gjuhës;

5. **vlerëson** pasurinë leksikore të shqipes, përdor gjuhën standarde, zbaton rregullat drejtshkrimore dhe shenjat e pikësimit.

REZULTATET E TË NXËNIT (JANAR - MARS)
REZULTATET E TË NXËNIT TË KOMPETENCAVE

a. Kompetenca: Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme

Nxënësi:

1. kupton, interpreton tekstin dhe nëntekstin, si dhe gjykon për qëllimin, ndjenjat e folësit, vërtetësinë dhe besueshmërinë e tekstit;

2. diskuton, zgjeron dhe gjykon idetë e dëgjuara, si dhe merr pjesë në veprimtari praktike, ku dëgjon rreth temave të fushave të ndryshme.

b. Kompetenca: Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar

Nxënësi:

1. flet qartë dhe kuptueshëm për tema të ndryshme në situata formale dhe joformale;

2. përfshihet në diskutime, parafrazon dhe përmbledh komentet e prezantuara me gojë, duke marrë parasysh edhe elementet e gjuhës së gjesteve në një prezantim;

3. krijon tekste mediatike për qëllime dhe audienca të ndryshme, duke përdorur format dhe teknikat e përshtatshme.

c. Kompetenca: Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare

Nxënësi:

1. kupton tekstin edhe kur mendimet dhe idetë nuk jepen në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe shpjegon se si gjuha dhe stili i autorit ndikojnë për t'i dhënë idetë në mënyrë të qartë ose të nënkuptuar;

2. analizon dhe diskuton për interpretimet e të tjerëve rreth tekstit.

a. Tekste letrare

Nxënësi:

1. vlerëson gjuhën dhe idetë që përcjell autori në tekst, analizon sjelljen dhe qëndrimet e personazheve, zhvillimin e fabulës ose subjektit;

2. bën dallimin mes personazhit, autorit dhe regjimitarit;

3. krahason stilin, gjuhën dhe tematikën në tekste të ndryshme.

b. Tekste joletrare

Nxënësi:

1. përzgjedh, krahason dhe përmbledh informacionin nga tekste të ndryshme;

2. dallon informacionin e rëndësishëm nga i parëndësishmi, faktin nga opinioni, shkakun nga pasoja;

3. veçon tiparet karakteristike të fjalëve, fjalive dhe tekstit në tekste të ndryshme.

ç) Kompetenca: Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale

Nxënësi:

1. ndjek dhe realizon hapat e domosdoshëm në procesin e të shkruarit;

2. përdor forma të efektshme të të shkruarit për qëllime dhe audienca të caktuara;

3. paraqet në mënyrë të strukturuar informacionin, idenë dhe mendimet e tij duke zbatuar rregullat drejtshkrimore.

d) Kompetenca: Përdorimi i drejtë i gjuhës

Nxënësi:

1. dallon, përdor dhe analizon llojet e fjalive sipas kumtimit, intonacionit, ndërtimit dhe gjymtyrëve kryesore;

2. përdor dhe analizon llojet e gjymtyrëve kryesore dhe të gjymtyrëve të dyta;

3. përdor dhe analizon klasat e fjalëve të ndryshueshme dhe të fjalëve të pandryshueshme;

4. analizon stilet dhe regjistrat e gjuhës;

5. vlerëson pasurinë leksikore të shqipes, përdor gjuhën standarde, zbaton rregullat drejtshkrimore dhe shenjat e pikësimit.

REZULTATET E TË NXËNIT (PRILL - QERSHOR)

REZULTATET E TË NXËNIT TË KOMPETENCAVE

a. Kompetenca: *Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme*

Nxënësi:

- 1. kupton**, interpreton tekstin dhe nëntekstin, si dhe gjykon për qëllimin, ndjenjat e folësit, vërtetësinë dhe besueshmërinë e tekstit;
- 2. diskuton**, zgjeron dhe gjykon idetë e dëgjuara, si dhe merr pjesë në veprimtari praktike, ku dëgjon rreth temave të fushave të ndryshme.

b. Kompetenca: *Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar*

Nxënësi:

- 1. flet** qartë dhe kuptueshëm për tema të ndryshme në situata formale dhe joformale;
- 2. përfshihet** në diskutime, parafrazon dhe përmbledh komentet e prezantuara me gojë, duke marrë parasysh edhe elementet e gjuhës së gjesteve në një prezantim;
- 3. krijon** tekste mediatike për qëllime dhe audienca të ndryshme, duke përdorur format dhe teknikat e përshtatshme.

c. Kompetenca: *Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare*

Nxënësi:

- 1. kupton** tekstin edhe kur mendimet dhe idetë nuk jepen në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe shpjegon se si gjuha dhe stili i autorit ndikojnë për t'i dhënë idetë në mënyrë të qartë ose të nënkuptuar;
- 2. analizon** dhe diskuton për interpretimet e të tjerëve rreth tekstit.

a. Tekste letrare

Nxënësi:

- 1. vlerëson** gjuhën dhe idetë që përcjell autori në tekst, analizon sjelljen dhe qëndrimet e personazheve, zhvillimin e fabulës ose subjektit;
- 2. bën** dallimin mes personazhit, autorit dhe tregimtarit;
- 3. krahason** stilin, gjuhën dhe tematikën në tekste të ndryshme.

b. Tekste joletrare

Nxënësi:

- 1. përzgjedh**, krahason dhe përmbledh informacionin nga tekste të ndryshme;
- 2. dallon** informacionin e rëndësishëm nga i parëndësishmi, faktin nga opinioni, shkakun nga pasoja;
- 3. veçon** tiparet karakteristike të fjalëve, fjalive dhe tekstit në tekste të ndryshme.

ç. Kompetenca: *Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale*

Nxënësi:

- 1. ndjek** dhe realizon hapat e domosdoshëm në procesin e të shkruarit;
- 2. përdor** forma të efektshme të të shkruarit për qëllime dhe audienca të caktuara;
- 3. paraqet** në mënyrë të strukturuar informacionin, idenë dhe mendimet e tij duke zbatuar rregullat drejtshkrimore.

d. Kompetenca: *Përdorimi i drejtë i gjuhës*

Nxënësi:

- 1. dallon**, përdor dhe analizon llojet e fjalive sipas kumtimit, intonacionit, ndërtimit dhe gjymtyrëve kryesore;
- 2. përdor** dhe analizon llojet e gjymtyrëve kryesore dhe të gjymtyrëve të dyta;
- 3. përdor** dhe analizon klasat e fjalëve të ndryshueshme dhe të fjalëve të pandryshueshme;
- 4. analizon** stilet dhe regjistrat e gjuhës;
- 5. vlerëson** pasurinë leksikore të shqipes, përdor gjuhën standarde, zbaton rregullat drejtshkrimore dhe shenjat e pikësimit.

PLANI MËSIMOR SINTETIK, GJUHA SHQIPE 9

KOMPETENCAT	SHPËRNDARJA E PËRMBAJTJES SË LËNDËS		
	SHTATOR – DHJETOR	JANAR – MARS	PRILL – QERSHOR
1. Të dëgjuarit e teksteve të ndryshme	2 orë	2 orë	4 orë
2. Të folurit për të komunikuar dhe për të mësuar	4 orë	2 orë	1 orë
3. Të lexuarit e teksteve letrare dhe joletrare	23 orë	23 orë	19 orë
4. Të shkruarit për qëllime personale dhe funksionale	4 orë	8 orë	8 orë
5. Përdorimi i drejtë i gjuhës	27 orë	18 orë	15 orë
6. Orë konsultimi	15 orë		
GJITHSEJ	175 ORË MËSIMORE		

TREMJUORI I PARË (SHTATOR – DHJETOR)

NR.	KOMPETENCA E LENDËS	TEMAT MËSIMORE	SITUATA E TË NXËNIT	METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARITË E NXËNËSVE	VLERËSIMI	BURIMI
1	Të folurit	Komunikimi	Situata të ndryshme komunikimi	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, punë me grupe	Vlerësim i vazhduar, me gojë, motivues	Teksti mësimor, përvoja të ndryshme, materiale shkencore internet
2	Të folurit	Komunikimi	Situata të ndryshme komunikimi	Stuhi mendimi, punë me grupe, tryezë rrethore, diskutim	Vlerësim i vazhduar, me gojë, motivues	Teksti mësimor, përvoja të ndryshme, materiale shkencore, internet
3	Të lexuarit	Ay mal	Punë me tekstin	Lexim teksti, punë e drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues	Teksti mësimor, libri "Hi dhe shpuzë", materiale nga interneti, album fotografik
4	Të lexuarit	Ay mal	Punë me tekstin	Diskutim, ditarët e të nxënës, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, materiale të ndryshme nga revista, përvoja personale
5	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Shenjat e pikësimit në ligjëratën e drejtë dhe të zhdrejtë	Punë me tekstin, diktim	Diskutim, punë e pavarur dhe e drejtuar në grup.	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike, gazeta
6	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Drejtshkrimi i grupeve -ua, -ue, -ye	Punë me tekstin, diktim	Stuhi mendimi, punë e drejtuar në grupe	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike, gazeta

7	Të folurit	Të duash atdheun	Pamje të bukura nga atdheu im	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, insert, diskutim	Vlerësim i vazhduar, motivues	Teksti mësimor, foto, internet, materiale gazetash, revistash
8	Të shkruarit	Proza poetike	Nga fotoja në shkrim	Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim	Vlerësim i vazhduar, motivues, me notë	Teksti mësimor, fletore e punës me shkrim, foto, internet
9	Të lexuarit	Projekt 1. “Fjalë të rralla të vendbanimit” - ORA I	Takim me një të moshuar nga vendlindja ime	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, punë e pavarur, diskutim	Vlerësim motivues	Materiale të ndryshme, fjalorë folklorikë, internet
10	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Drejtshkrimi i fjalëve ku takohen dy zanore të njëjta	Ushtrime praktike, diktim	Punë individuale, diskutim në grup	Vlerësim motivues	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike, gazeta, Fjalori i gjuhës shqipe, Drejtshkrimi
11	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Drejtshkrimi i fjalëve me prejardhje të huaj	Ushtrime, punë në grup, diskutim	Punë kërkimore në gazeta të ndryshme e drejtuar në grupe	Vlerësim motivues me notë	Teksti mësimor, gazeta të ndryshme
12	Të lexuarit	Qumështi i vdekjes	Punë me tekstin	Lexim, pyetje-përgjigje, ditarët e të nxënësve	Vlerësim i vazhduar motivues dhe me gojë	Teksti mësimor, libri “Legjenda shqiptare”
13	Të lexuarit	Qumështi i vdekjes	Punë me tekstin	Diskutim, punë e pavarur, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar motivues dhe me gojë	Teksti mësimor, përvoja të nxënësve, materiale nga interneti lidhur me temën
14	Të lexuarit	Furrxhiu i hapsanikëve	Punë me tekstin	Lexim, punë e drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, Vepra I e Mitrush Kutelit, materiale nga interneti

15	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Drejtshkrimi i njës së përparme <i>i, e, të, së</i> të emrave, mbiemrave, përemrave	Ushtrime të ndryshme, punë me tekste të ndryshme	Diktim, diskutim, punë individuale	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike, gazeta, Fjalori i gjuhës shqipe
16	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Drejtshkrimi i pjesëzave dhe parafjalëve në rastet e përsëritjes dhe mospërsëritjes së tyre	Ushtrime të ndryshme, punë me tekste të ndryshme	Diktim, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike
17	Të lexuarit	Dhuratat e magjistarëve	Punë me tekstin	Lexim, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, përvoja të nxënësve, materiale nga interneti
18	Të lexuarit	Dhuratat e magjistarëve	Punë me tekstin	Diskutim, punë e pavarur, ditarët e të nxënësve	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, tregime të O'Henrit në internet
19	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Shkrimi i fjalëve njësh, ndaras dhe me vizë në mes	Ushtrime praktike	Punë e pavarur, diktim	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, gazeta të ndryshme, tekste të ndryshme letrare dhe joletrare
20	Të shkruarit	Diktim	Fjala e standardizuar	Stuhi mendimi, diktim	Vlerësim me notë	Diktim

21	Të lexuarit	Kizmetin e gjen përpara	Punë me tekstin	Lexim, punë me fjalorin, ditarët e të nxënit	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Proza popullore shqiptare”, përvoja personale
22	Të lexuarit	Kizmetin e gjen përpara	Punë me tekstin	Diskutim, pyetje-përgjigje, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, materiale nga interneti
23	Të folurit	Letërsia folklorike dhe ajo e kultivuar	Punë me tekstin	Diskutim, pyetje-përgjigje, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Folklori” (Gjergj Zheji), Cikli i Kreshnikëve, letërsi artistike (vepër letrare).
24	Të lexuarit	Qortimet e vjeshtës	Punë me tekstin	Lexim, pyetje-përgjigje, ditarët e të nxënit	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Qortimet e vjeshtës”, përvoja personale
25	Të lexuarit	Projekt 2. “Fjalë të rralla të vendbanimit” - ORA II	Pasuri pa fund në fjalën popullore	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues për punën me grupe	Fjalorë, fletore, regjistrime, internet
26	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Klasat e fjalëve	Ndërtimi i tabelës me klasat e fjalëve, ndarja e tyre në fjalë të ndryshueshme dhe të pandryshueshme	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues, vlerësim me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike, tekste joletrare

27	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Gjinia e emrit	Analizë morfologjike e emrit, kategoria e gjinisë	Punë individuale, ushtrime të ndryshme	Vlerësim motivues, vlerësim me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike, tekste joletrare
28	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Numri i emrit	Analizë morfologjike e emrit, kategoria e numrit tek emri	Punë në grupe, ushtrime të ndryshme	Vlerësim motivues, vlerësim me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike, tekste joletrare
29	Të dëgjuarit	Letra	Skënderbeu, heroi ynë kombëtar	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues, vlerësim me notë	Teksti mësimor, fletore shënimesh, magnetofon, materiale historike
30	Të dëgjuarit	Letra	Skënderbeu, jo vetëm hero kombëtar	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues, vlerësim me notë	Teksti, fletore shënimesh, magnetofon, materiale historike
31	Të lexuarit	BISEDË LETRARE 1. Prilli i thyer	Fenomeni i gjakmarrjes në vendin tonë	Diskutim material, pyetje-përgjigje, bisedë e drejtuar	Vlerësim motivues, me notë	Vepra letrare, informacion për autorin, internet
32	Të lexuarit	BISEDË LETRARE 1. Prilli i thyer	Fenomeni i gjakmarrjes në vendin tonë	Diskutim material, pyetje-përgjigje, bisedë e drejtuar	Vlerësim motivues, me notë	Vepra letrare, informacion për autorin, internet
33	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Rasat dhe lakimet e emrave	Rasat e shqipes, trajta dhe lakimet e emrave, tabela të ndryshme për secilin rast	Ushtrime të ndryshme, analizë morfologjike e emrit me të gjitha veçoritë morfologjike	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike

34	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Mbiemri dhe kategoritë e tij gramatikore	Analizë morfologjike për mbiemrin	Ushtrime të ndryshme, diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike
35	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Mbiemri dhe kategoritë e tij gramatikore	Analizë morfologjike për mbiemrin	Ushtrime të ndryshme, diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, tekste të ndryshme nga letërsia artistike
36	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor
37	Të lexuarit	Buti i vogël	Punë me tekstin	Lexim, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Novela” te Gi de Mopasan
38	Të lexuarit	Buti i vogël	Punë me tekstin	Diskutim, punë e pavarur, ditarët e të nxënësve	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti, përvoja të nxënësve, materiale nga interneti
39	Të lexuarit	Macja në shi	Punë me tekstin	Lexim, punë e drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Dëborat e Kilimanxharos”, materiale nga interneti
40	Të lexuarit	Macja në shi	Punë me tekstin	Diskutim, pyetje-përgjigje, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, materiale nga interneti, përvoja e nxënësve.

41	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Përemri vetor dhe trajtat e shkurtra	Diskutim mbi njohuritë e p. vetor, klastër	Ushtrime të ndryshme, tabela me p. vetor, tabela me trajtat e shkurtra dhe të bashkuara	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
42	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Përemri dëftor	Rikujtim të koncepteve dhe kategorive të p. dëftor	Ushtrime të ndryshme, analizë fjalish	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
43	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Përemri pronor	Rikujtim të koncepteve dhe kategorive të p. dëftor	Ushtrime të ndryshme, analizë fjalish, tabela të ndryshme të p.pronor	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
44	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor
45	Të lexuarit	Lumnija	Punë me tekstin	Lexim, diskutim, pyetje-përgjigje, punë me fjalorin	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Tregtar flamujsh”, përvoja personale
46	Të lexuarit	Mateo Falkone	Punë me tekstin	Lexim, pyetje-përgjigje, ditarët e të nxënës	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Novela” – P. Merime, përvoja personale
47	Të lexuarit	Mateo Falkone	Punë me tekstin	Punë e pavarur, diskutim, ditarët e të nxënës	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, përvoja personale, materiale nga interneti

48	Të shkruarit	Përmbledhja e tekstit rrëfimtari letrar	Rrëfim mbi rrëfimin	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues	Teksti i gjuhës
49	Të shkruarit	Përmbledhja e tekstit rrëfimtari letrar	Rrëfim mbi rrëfimin	Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim	Vlerësim i vazhduar, me notë	Tekst gjuhe, fletore e punës me shkrim
50	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor
51	Të lexuarit	Projekt 3. “Fjalë të rralla të vendbanimit” - ORA III	Vendi i fjalës në folklor	Prezantim dhe diskutim materiali, punë me grupe	Vlerësim motivues, me notë	Materiale të printuara, regjistrime, internet
52	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Foljet kalimtare dhe jokolimtare	Përkufizimi i foljeve kalimtare dhe jokolimtare	Diskutim, ushtrime, punë e pavarur	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
53	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Diateza e foljeve	Përkufizimi i diatezës, tabelë me llojet e ndryshme të diatezave dhe veçoritë e tyre	Analizë morfologjike e foljeve, ushtrime të ndryshme për diatezën, punë e pavarur	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe

	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Mënyra lidhore	Tabela me mënyrat e foljeve, përcakton se çfarë është mënyra lidhore dhe kohët e saj, mënyra lidhore dhe paskajorja	Ushtrime të ndryshme, analizë morfologjike e foljeve,	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
55	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor
56	Të lexuarit	Manteli	Punë me tekstin	Lexim, pyetje-përgjigje, punë e drejtuar	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, novela e Cehovit, materiale nga interneti
57	Të lexuarit	Manteli	Punë me tekstin	Diskutim, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, përvoja personale
58	Të lexuarit	Kush e solli Doruntinën	Punë me tekstin	Lexim, ditarët e të nxënit, punë e drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, romani “Kush e solli Doruntinën”, materiale nga interneti
59	Të lexuarit	Kush e solli Doruntinën	Punë me tekstin	Diskutim, pyetje-përgjigje, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti, materiale nga interneti
60	Përdorimi i drejtë i gjuhës	TEST I TREMUJORIT TË PARË	Test	Testim	Vlerësim me notë	Teste
61	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Vetëvlerësim	Portofoli im...	Diskutim, punë me grupe, interpretim, pyetje - përgjigje	Vlerësim i vazhduar, vlerësim portofoli	Portofolat e nxënësve

PLANIFIKIMI PËR TREMUJORIN E DYTË (JANAR – MARS)

NR.	KOMPETENCA E LENDËS	TEMAT MËSIMORE	SITUATA E TË NXËNIT	METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARITË E NXËNËSVE	VLERËSIMI	BURIMI
62	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ndajfolja	Përcakton se ç'është ndajfolja, përcakton llojet e saj, dallon ndajfoljen dhe parafjalët	Ushtrime të ndryshme, kllastër, diagram veni	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
63	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Lidhëzat	Përcakton llojet e lidhëzave, përcakton shprehjet lidhëzore, dallon lidhëzat nga ndajfoljet	Ushtrime të ndryshme, kllastër, diagram veni	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
64	Të lexuarit	Qyteti i fundit	Punë me tekstin	Lexim, ditarët e të nxënësve Punë e drejtuar	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, romani "Qyteti i fundit", "Nata Ustikës"
65	Të lexuarit	Qyteti i fundit	Punë me tekstin	Diskutim, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, materiale nga interneti Përvoja personale
66	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor
67	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Numërori	Përcakton se ç'është numërori, rikujtim i njohurive të marra	Ushtrime, kllastër	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
68	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Parafjala dhe lokucionet parafjalore	Përkufizon parafjalën dhe lokucionet parafjalore	Diagram veni, ushtrime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe

69	Të lexuarit	Te hani i Bishtanakës	Punë me tekstin	Lexim, punë e drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, romani “Lumi i vdekur”, materiale nga interneti
70	Të lexuarit	Te hani i Bishtanakës	Punë me tekstin	Diskutim, punë e pavarur, ditarët e të nxënës	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, materiale nga interneti, përvoja personale.
71	Të lexuarit	Fletët dhe rrënjët	Punë me tekstin	Lexim, ditarët e të nxënës, punë e drejtuar.	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, Fabulat e Krilovit, Ezopit, La Fontenit, përvoja personale
72	Të lexuarit	Projekt 1. “Libri dhe interneti” – ORA I	Epoka e Gutenbergut...	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues	Tekste letrare dhe jo letrare, gazeta, revista, internet
73	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Pjesëza dhe pasthirrma	Përkufizon pjesëzën dhe pasthirrmen, përcakton llojet e tyre	Kllastër, tabela	Vlerësim me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
74	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Mënyrat dhe tipat e fjalëformimit	Përcakton llojet dhe mënyrat e fjalëformimit	Analizë fjalëformuese, ushtrime	Vlerësim me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Morfologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
75	Të shkruarit	DIKTIM	Rëndësia e drejtshkrimit	Stuhi mendimi, diktim	Vlerësim me notë	Diktim
76	Të shkruarit	Fabula	Poshtë lëkurës së kafshëve	Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim	Vlerësim i vazhduar me notë	Tekst, fletore e punës me shkrim
77	Të lexuarit	Zuku merr Rushën	Punë me tekstin	Lexim, punë e drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Çikli i Kreshnikëve”
78	Të lexuarit	Zuku merr Rushën	Punë me tekstin	Diskutim, ditarët e të nxënës	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Tregime të Moçme”- Kuteli, CD Këngët e Kreshnikeve.

79	Të shkruarit	Kthimi i tekstit poetik në prozë	Nga një formë arti në tjetrën	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, shkrim i lirë diskutim	Vlerësim motivues	Tekst, fletore e punës me shkrim
80	Të shkruarit	Kthimi i tekstit poetik në prozë	Nga një formë arti në tjetrën	Stuhi mendimi, punë e drejtuar, shkrim i lirë diskutim	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, fletore e punës me shkrim
81	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Gjymtyrët kryesore. Kryefjala dhe kallëzuesi	Diskutim mbi gjymtyrët kryesore të fjalisë	Ushtrime, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
82	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Kallëzuesi emëror	Llojet kallëzuesit, veçoritë e kallëzuesit emëror	Ushtrime, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
83	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor
84	Të lexuarit	Projekt 2. Libri dhe interneti – ORA II	Interneti, një fuqi e re	Stuhi mendimi, vëzhgim, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues	Materiale të parapërgatitura, internet
85	Të lexuarit	Vajtimi i Ajkunës	Punë me tekstin	Lexim, punë e drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, libri “Cikli i Kreshnikëve” /poezia e F. Reshpjes Ajkuna qau Omerin
86	Të lexuarit	Lorelaj	Punë me tekstin	Lexim, ditarët e të nxënës, punë e drejtuar.	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor. CD kënga/ Poezia e Hajnes

87	Të shkruarit	Eseja e krahasim-kontrastit	Të ngjash e të ndryshosh	Stuhi mendimi, punë me grupe, punë e drejtuar, shkrim i lirë	Vlerësim motivues	Teksti mësimor, fletore klase
88	Të shkruarit	Eseja e krahasim-kontrastit	Të ngjash e të ndryshosh	Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, fletore e punës me shkrim
89	Të lexuarit	BISEDË LETRARE 2: Katedralja e Parisit	Letërsia franceze në fokus	Diskutim materiali, pyetje – përgjigje, punë me grupe, interpretim, bisedë e drejtuar	Vlerësim i vazhduar, motivues dhe me notë	Vepra letrare, internet
90	Të lexuarit	BISEDË LETRARE 2: Katedralja e Parisit	Letërsia franceze në fokus	Diskutim materiali, pyetje – përgjigje, punë me grupe, interpretim, bisedë e drejtuar	Vlerësim i vazhduar, motivues dhe me notë	Vepra letrare, internet
91	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Fjalitë njëkryeg-jmtyrëshe foljore dhe emërore	Llojet e fjalive foljore	Diagram veni, kllastër	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
92	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor
93	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Përcaktori kallëzuesor	Llojet e përcaktorit kallëzuesor	Diskutim, diagram veni, kllastër	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
94	Të lexuarit	Anadollaku në mesallë	Punë me tekstin	Lexim, diskutim pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, materiale nga interneti për Konicën, përvoja personale
95	Të lexuarit	Hanko Halla	Punë me tekstin	Lexim, diskutim, ditarët e të nxënës	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, materiale nga interneti, përvoja personale

96	Të folurit	Figura letrare në fokus	Pa figura letrare, si do të ishte poezia?	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, punë e drejtuar, diskutim	Vlerësim i vazhduar me notë	Teksti mësimor, fletore, album me poezi
97	Të folurit	Figura letrare në fokus	Pa figura letrare, si do të ishte poezia?	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, punë e drejtuar, diskutim	Vlerësim i vazhduar me notë	Tekst, fletore, album me poezi
98	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Kundrinori i drejtë dhe i zhdrejtë	Rifreskim njohurish mbi konceptin e kundrinorit, llojet e kundrinorëve, përcakton me se shprehën ata	Ushtrime, diagram veni, kllastër	Vlerësim i vazhduar me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
99	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Rrethanori dhe llojet e tij	Rifreskim njohurish për konceptin e rrethanorit, llojet e rrethanorëve, me se shprehën ata	Ushtrime, diagram veni, kllastër	Vlerësim i vazhduar me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
100	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor
101	Të lexuarit	Projekt 3. Libri dhe interneti – ORA III	Përballë njëri – tjetrit	Stuhi mendimi, prezantim, diskutim, pyetje – përgjigje, bisedë	Vlerësim me notë	Materiale të përgatitura
102	Të lexuarit	Të mukët	Punë me tekstin	Lexim, punë e drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, Vëllimi “Hi dhe Shpuzë”, përvoja personale
103	Të lexuarit	Vendit tem	Punë me tekstin	Lexim, pyetje-përgjigje, diskutim	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, “Njerëz në vetë e të tjerë”, materiale nga interneti
104	Të dëgjuarit	Dëgjimi i poezisë	Arti auditiv	Dëgjim i drejtuar, diskutim, pyetje- përgjigje, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, fletore, magnetofon, internet

105	Të dëgjuarit	Dëgjimi i poezisë	Arti auditiv	Dëgjim i drejtuar, diskutim, pyetje - përgjigje, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, fletore, magnetofon, internet
106	Të lexuarit	Antigona	Punë me tekstin	Lexim, pyetje-përgjigje, ditarët e të nxënësve	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti, përvoja personale
107	Të lexuarit	Antigona	Punë me tekstin	Diskutim, punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, materiale nga revista e enciklopedi
108	Të lexuarit	Horaci	Punë me tekstin	Lexim i drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Libri Drama-Korneli, materiale nga interneti
109	Të lexuarit	Horaci	Punë me tekstin	Punë e pavarur, diskutim	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Materiale nga interneti
110	Të lexuarit	Kopraci	Punë me tekstin	Lexim i drejtuar, pyetje-përgjigje	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Libri Kopraci (Komedi Molieri)
111	Të lexuarit	Kopraci	Punë me tekstin	Diskutim Punë e pavarur	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Materiale të ndryshme, CD
112	Përdorimi i drejtë i gjuhës	TEST I TREMUJORIT TË DYTË	Test	Testim	Vlerësim me notë	Teste
113	Të shkruarit	Nga proza në tekst dramatik	Teksti dramatik dhe teatri	Stuhi mendimi, punë me grupe, shkrim i lirë	Vlerësim motivues	Teksti mësimor, fletore e punës me shkrim
114	Të shkruarit	Nga proza në tekst dramatik	Teksti dramatik dhe teatri	Harta e mendimit, shkrim i lirë, bisedë e drejtuar	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, fletore e punës me shkrim
115	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Vetëvlerësim	Portofoli im...	Bisedë e drejtuar, punë me grupe	Vlerësim i vazhduar, vlerësim portofoli	Portofolat e nxënësve

PLANIFIKIMI PËR TREMUJORIN E TRETË (PRILL – QERSHOR)

TREMUJORI I TRETË (PRILL – QERSHOR)

NR.	KOMPETENCA E LENDËS	TEMAT MËSIMORE	SITUATA E TË NXËNIT	METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARITË E NXËNËSVE	VLERËSIMI	BURIMI
116	Të lexuarit	Libri	Rëndësia e librit sot	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, bisedë e organizuar, diskutim	Vlerësim motivues	Teksti mësimor, gazeta, revista, përvoja personale, internet
117	Të lexuarit	Libri	Rëndësia e librit sot	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, bisedë e organizuar, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, gazeta, revista, përvoja personale, internet
118	Të shkruarit	Eseja argumentuese	Ç'është një mendim i argumentuar?	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, shkrim i lirë, diskutim	Vlerësim motivues	Teksti mësimor, përvoja personale, fletore e punës me shkrim
119	Të shkruarit	Eseja argumentuese	Ç'është një mendim i argumentuar?	Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Tekst, përvoja personale, fletore e punës me shkrim
120	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Llojet e fjalive sipas kumtimit	Llojet e fjalisë sipas kumtit	Tabelë, ushtrime	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
121	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Fjalitë pohore dhe mohore	Diskutim, përcakton veçoritë e secilës fjali, përdorimet e tyre	Tabelë krahasuese, ushtrime, kllastër	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
122	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor

123	Të lexuarit	Rruga drejt suksesit	Suksesi i merituar	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, pyetje - përgjigje, bisedë e organizuar	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, gazeta, revista, përvoja personale, internet
124	Të lexuarit	Rruga drejt suksesit	Suksesi i merituar	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, pyetje - përgjigje, bisedë e organizuar	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, gazeta, revista, përvoja personale, internet
125	Të lexuarit	Projekt 1. “Letërsia dhe folklori. Ndikimi i shkrimtarëve nga folklori” – ORA I	Nga elementarja tek e kultivuara	Stuhi mendimi, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues	Vepra letrare folklorike dhe me autor
126	Të shkruarit	Shkrimi i biografisë dhe CV-së	Njerëz të famshëm	Stuhi mendimi, shkrim i lirë, bisedë e drejtuar	Vlerësim motivues, me notë	Tekst gjuhe, fletore e punës me shkrim
127	Të shkruarit	Shkrimi i biografisë dhe CV-së	Njerëz të famshëm	Stuhi mendimi, shkrim i lirë, bisedë e drejtuar	Vlerësim motivues, me notë	Tekst gjuhe, fletore e punës me shkrim
128	Të lexuarit	Koha e rinisë	Titujt që të nxitin kureshtjen	Stuhi mendimi, tryeza rrethore, pyetje - përgjigje, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, gazeta, revista, përvoja personale, internet
129	Të dëgjuarit	BISEDË LETRARE 3: Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo	Autorë bashkëkohorë shqiptarë	Prezantim, diskutim, pyetje - përgjigje, bisedë e drejtuar, bisedë në grupe	Vlerësim motivues, me notë	Vepra letrare

130	Të folurit	BISEDË LETRARE 3: Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo	Autorë bashkëkohorë shqiptarë	Prezantim, diskutim, pyetje - përgjigje, bisedë e drejtuar, bisedë në grupe	Vlerësim motivues, me notë	Vepra letrare
131	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Fjalë e thjeshtë dhe e përbërë	Rifreskim njohurish mbi fjalinë e thjeshtë dhe të përbërë	Tabelë krahasuese, klaster, ushtrime	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
132	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Fjalë e përbërë me pjesë të nënrenditur përcaktore	Llojet e fjalisë së përbërë	Ushtrime, klaster	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
133	Të dëgjuarit	Rrëfimi personal	Problemet e të rinjve sot	Dëgjim i drejtuar, diskutim, tryeza rrethore, bisedë e lirë	Vlerësim motivues, me notë	Përvoja, materiale gazetash, revistash, internet
134	Të lexuarit	Sekretet e një monumenti të natyrës	Natyra e vendit tim...	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, punë e drejtuar, punë e pavarur, diskutim me grupe	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, revista, gazeta, foto, përvoja, internet
135	Të lexuarit	Nga mjek kirurg në gazetar	A mund të bëhen ëndrrat realitet?	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, tryeza rrethore, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, revista, gazeta, foto, përvoja, internet
136	Të lexuarit	Nga mjek kirurg në gazetar	A mund të bëhen ëndrrat realitet?	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, tryeza rrethore, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, revista, gazeta, foto, përvoja, internet

137	Të lexuarit	Projekt 2. “Letërsia dhe folklori. Ndikimi i shkrimtarëve nga folklori” – ORA II	Nga format më të thjeshta tek ato më të ndërlikuara	Vëzhgim, interpretim, diskutim personal, diskutim me grupe	Vlerësim motivues	Materiale të parapërgatitura
138	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Fjalta fthilluese kryefjalore dhe kundrinore	Funksioni, mjetet lidhëzore, me se shprehen	Diskutim, stuhi mendimi, ushtrime	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
139	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Fjalta e përbërë me pjesë të nënrenditur mënyrore	Funksioni, mjetet e shprehjes	Ushtrime	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
140	Të shkruarit	Shkrualjmë intervista	Kureshtja për të tjerët...	Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, fletore e punës me shkrim
141	Të lexuarit	Ca kujtime mbi At Shtjefën Gjeçovin	Prijës shpirtërorë	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, shkëmbim mendimi, diskutim në grupe dyshe, bisedë e organizuar	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, revista, gazeta, foto, përvoja, vepra publicistike, internet
142	Të lexuarit	Ca kujtime mbi At Shtjefën Gjeçovin	Prijës shpirtërorë	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, shkëmbim mendimi, diskutim në grupe dyshe, bisedë e organizuar	Vlerësim motivues, me notë	Tekst, revista, gazeta, foto, përvoja, vepra publicistike, internet
143	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Fjalitë e përbëra me më shumë se dy pjesë dhe fjalitë e përbëra të përziera	Skema, llojet	Ushtrime, kllastër	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Sintaksa e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe

144	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Ushtrime	Punë e pavarur	Diskutime	Vlerësim i vazhduar me gojë, motivues dhe me notë	Teksti mësimor
145	Të shkruarit	DIKTIM	Diktimi	Stuhi mendimi, diktim	Vlerësim i vazhduar me notë	Diktim i përgatitur
146	Të lexuarit	Nënë Tereza dhe papët	Nëna jonë e shenjtë	Fotoekspozitë, stuhi mendimi, lexim i drejtuar, diskutim, pyetje - përgjigje	Vlerësim motivues, i vazhduar	Teksti mësimor, gazeta, revista, internet, CD
147	Të lexuarit	Nënë Tereza dhe papët	Nëna jonë e shenjtë	Fotoekspozitë, stuhi mendimi, lexim i drejtuar, diskutim, pyetje - përgjigje	Vlerësim motivues, i vazhduar	Tekst, gazeta, revista, internet, CD
148	Të shkruarit	Kronika	Ngjarjet dhe koha	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, shkrim i lirë, diskutim	Vlerësim motivues	Teksti mësimor, fletore e punës me shkrim
149	Të shkruarit	Kronika	Ngjarjet dhe koha	Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Tekst, fletore e punës me shkrim
150	Të lexuarit	Projekt 3. “Letërsia dhe folklori. Ndikimi i shkrimtarëve nga folklori” – ORA III	Fillesat e mëdha të një letërsie të madhe	Prezantim, interpretim, pyetje - përgjigje, diskutim	Vlerësim me notë	Materiale të përgatitura
151	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Leksiku i gjuhës shqipe	Përcakton se ç’është leksiku i një gjuhe	Diskutime	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Leksikologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe

152	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Huazimet në gjuhën shqipe	Përcakton termin huazim	Punë e drejtuar në grup për hulumtim mbi huazimet në gjuhën shqipe në tekste të ndryshme sipas fushave përkatëse	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Leksikologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
153	Të lexuarit	Udhëtarët e huaj në Shqipëri	Vendi ynë nga këndvështrimi i të huajve	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, foto, gazeta, revista, artikuj udhëpërshkrues, internet
154	Të lexuarit	Udhëtarët e huaj në Shqipëri	Vendi ynë nga këndvështrimi i të huajve	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, punë me grupe, diskutim	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, foto, gazeta, revista, artikuj udhëpërshkrues, internet
155	Përdorimi i drejtë i gjuhës	TEST I TREMUJORIT TË TRETË	Test	Testim	Vlerësim me notë	Teste
156	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Stilet e gjuhës letrare shqipe	Llojet e stileve, fushat përkatëse	Diskutim, përcaktim i veçorive të gjuhës së përdorur	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Leksikologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe, tekste nga fusha administrative, gjyqësore, fetare etj.
157	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Regjistrat e gjuhës	Përcakton regjistrat sipas fushës dhe përdorimit të gjuhës	Diskutim, tabelë	Vlerësim motivues, me notë	Teksti mësimor, proza artistike, Leksikologjia e gjuhës shqipe, Fjalori i gjuhës shqipe
158	Të dëgjuarit	Fjalimi	Fjala që motivon	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, tryeza rrethore, diskutim	Vlerësim i vazhduar, me notë	Teksti mësimor, internet, gazeta
159	Të dëgjuarit	Fjalimi	Fjala që motivon	Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, tryeza rrethore, diskutim	Vlerësim i vazhduar, me notë	Tekst, internet, gazeta

160	Përdorimi i drejtë i gjuhës	Vetëvlerësim	Portofoli im...	Diskutim, pyetje - përgjigje, punë individuale dhe me grupe	Vlerësim portofoli	Portofolat e nxënësve
161	Orë për konsultim					
162	Orë për konsultim					
163	Orë për konsultim					
164	Orë për konsultim					
165	Orë për konsultim					
166	Orë për konsultim					
167	Orë për konsultim					
168	Orë për konsultim					
169	Orë për konsultim					
170	Orë për konsultim					
171	Orë për konsultim					
172	Orë për konsultim					
173	Orë për konsultim					
174	Orë për konsultim					
175	Orë për konsultim					

SHËNIM: Bisedat letrare dhe projektet janë marrë nga të lexuarit, të folurit, të dëgjuarit dhe përdorimit të drejtë të gjuhës. Vetëvlerësimet dhe testet e tremujorëve janë marrë nga përdorimi i drejtë i gjuhës.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Komunikimi		SITUATA E TË NXËNIT: Situata të ndryshme komunikimi në klasë me anë të gjesteve dhe mimikës	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: 1. Përcakton rëndësinë e komunikimit. 2. Studion llojet e komunikimit 3. Tregon elementet e një komunikimi 4. Analizon pengesat gjatë një komunikimi 5. Realizon komunikime të ndryshme		FJALËT KYÇ: • Komunikim • Gjuhë • Shenjë • Pengesë • Element	
BURIMET: Tekst mësimor, fletore, materiale filmike, informacion psikologjik, përvoja të nxënësve		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: psikologji, sociologji	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, punë e drejtuar, punë e pavarur, bisedë			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Nxënësve u kërkohet të realizojnë fillimisht një situatë komunikimi në klasë duke përdorur thjesht gjestet dhe mimikën. Më pas u kërkohet të reflektojnë rreth njohurive që kanë marrë në klasat e kaluara rreth komunikimit dhe me anë të rrahjes së mendimeve konkludojnë rreth rëndësisë së komunikimit në jetën shoqërore.

- Pse komunikojmë? Cili është qëllimi i komunikimit?
- Ç'rëndësi ka komunikimi për qeniet njerëzore?
- Si mund të realizohet një komunikim?

Mësuesi plotëson njohuritë e nxënësve rreth komunikimit me informacione shtesë nga psikologjia dhe sociologjia.

Ndërtimi i njohurive të reja: Lexim i drejtuar

Fillimisht bëhet përkufizimi i termit komunikim nga mësuesi dhe më pas lexohet informacioni i dhënë në tekst. Diskutohet përmes një bisede nxënës – mësues termi “komunikim”.

Elementet e komunikimit: dërguesi, marrësi, kanali, kodi, mesazhi, referenti.

Lidhja e elementeve të komunikimit me njëri – tjetrin.

Diskutim i drejtuar rreth pyetjeve që lidhen me elementet e komunikimit dhe mënyrën si këto elemente realizojnë një komunikim.

Llojet e komunikimeve dhe mënyrat e realizimit të tyre.

Rëndësia e llojeve të ndryshme të komunikimit në situata të ndryshme.

Ilustrim me shembuj nga jeta e përditshme si realizohen llojet e ndryshme të komunikimit.

Pengesat dhe vështirësitë që hasim në komunikim. Natyra e këtyre pengesave dhe vështirësive.

Nxënësit ilustrojnë me shembuj konkretë nga jeta e përditshme disa pengesa dhe vështirësi që mund të bëjnë që komunikimi të dështojë.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diskutim

Nxënësit realizojnë në grupe dyshe ushtrimin praktik të këtij mësimi dhe më pas diskutojnë me njëri – tjetrin rreth tij.

Vlerësim: Vlerësohet njohja e llojeve të komunikimit dhe të pengesave gjatë realizimit të tij.

Detyrë: Kërkohet nga nxënësit informacion shtesë rreth mënyrave të komunikimit.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Ay mal (ora e parë)		Situata e të nxënësve: Harta e Shqipërisë	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale 5. Kompetenca digitale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - hulumton informacione rreth ngjarjeve të rëndësishme të vitit 1913; - veçon fakte gjeografike, historike dhe heroike të përmendura në tekst; - gjen fjalë kyçe me të cilat shkrimtari shpreh dashurinë, krenarinë dhe dhimbjen e tij; - dallon metaforës dhe hiperbolës me të cilat shprehet drama shqiptare.		Fjalët kyçe: - male - perëndim - Shqipëria jonë - dielli i mëngjesit	
Burimet: Teksti “Gjuha shqipe 9”, Libri “Historia e Shqipërisë”, informacione nga internet, harta e Shqipërisë.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori, Gjeografi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: kërkim-hulumtim, diskutim, lexim zinxhir, organizuesi grafik, punë e drejtuar, diskutim			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve. Stuhi mendimi

Nxënësit janë udhëzuar paraprakisht të gjejnë dhe të sjellin në klasë informacione rreth ngjarjeve të rëndësishme historike të vitit 1913 dhe diskutojnë rreth tyre.

Më pas nxënësit gjejnë në hartën e Shqipërisë vendndodhjen e maleve, krahinave të ndryshme, liqeneve etj.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Fillimisht mësuesi/ja i njeh nxënësit me temën e mësimi dhe autorin e tekstit;

Mit’hat Frashëri, anëtar i familjes së njohur të Frashërllinjve, nisi të merrej me krijimtari letrare që prej vitit 1897 dhe filloi të botoi “Kalendarin kombiar”, të cilin e botoi pa ndërprerje deri në vitin 1928. Në shkrimet publicistike ai përdori kryesisht pseudonimin Lumo Skëndo, ndërsa në botimet e ndryshme përdori pseudonime të tjera. Më 1901 ka shkruar jetëshkrimin për Naim Frashërin, përmbledhjen “Hi dhe shpuzë”, studimin mbi shqiptarët dhe të ardhmen e tyre të pagëzuar si “Pritmi i Shqipërisë”, ese sociopolitike dhe etnike “Plagët tona” (1924) etj. Mit’hat Frashëri ka përkthyer në shqip veprat “Guillaume Tell” të Lamartinit (1898), “Bëje të mirën pa hidhe në det” e Franc Hofmanit (1900), “Robinson Crusoe” e Defosë (1909) dhe “Psikologjia e edukatës” e G. Le Bon (1923).

-Pas kësaj zgjidhen 3-4 nxënës që të lexojnë zinxhir njëri pas tjetrit pjesën “Ay mal”.

-Ndërkohë që lexohet pjesa, nxënësit e tjerë, të ndarë në grupe, mbajnë shënim vendet, qytetet, fshatrat, malet, lumenjtë, liqenet, figurat dhe të dhënat historike që përmenden aty.(përsëri mund të përdoret Harta e Shqipërisë)

- Dëgjohen përgjigjet e nxënësve të cilët plotësojnë njëri-tjetrin.

Më pas nxënësit përmbledhin me fjalët e tyre përmbajtjen e pjesës.

Mësuesja i orienton nxënësit të gjejnë fjalët kuçe me të cilat shkrimtari shpreh dashurinë, krenarinë dhe dhimbjen e tij.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Për studimin e tekstit nxënësit punojnë me ushtrimet rubrikës “Kuptimi”:

1. Cila është Shqipëria me të cilën na njih autori? (kujtojmë që vizioni i autorit është ai i viteve 1913-1914)

- Është koha kur vendi ynë u copëtua dhe një pjesë e tokave tona iu dhanë fqinjëve.

2. Vetëm me gjeografinë e Shqipërisë na njih autori apo edhe përtej saj? Na njih edhe me një pjesë të historisë.

3.Duke u mbështetur në fjalët e djalit dhe të plakut nxënësit tregojnë se për ç’plagë flasin ata.

4. Nxënësit gjejnë metaforën dhe hiperbolën përmes të cilave autori flet për dramën nëpër të cilat ka kaluar populli ynë, historia jonë.

5. Cila është porosia që i lë plaku djalit?A na takon edhe neve kjo porosi?

- Ta ruajmë dhe të kujdesemi për tokën që na e kanë lënë të parët tanë.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore

Detyrë shtëpie: Detyra 1: Bëni një ese përshkuese për një vend të bukur të Shqipërisë që ju e keni vizituar dhe keni për të mbresa të forta.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Ay mal (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Punë më tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • përcakton llojin e tekstit; • dallon teknikat mbi të cilat është ndërtuar fragmenti; • gjen figurat letrare në tekst; • analizon gjuhën e tekstit.		Fjalët kyç: • male • perëndim • Shqipëria jonë • dielli i mëngjesit • mëmëdheu	
Burimet: teksti mësimor “Gjuha shqipe 9”		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Gjeografi, Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim; punë e pavarur; punë dyshe; punë individuale, organizuesi grafik			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve

Mësuesi/jam und ta fillojë mësimin me ushtrimin 1 të rubrikës “Diskutimi”

Ç’është për ju atdheu, krahasuar me atë që thotë e mendon Lumo Skëndo në tregim?

Nxënësit diskutojnë për pasuritë e mëdha natyrore të vendit tonë dhe detyrat që dalin për t’i ruajtur e pasuruar ato.

Dëgjohen mendimet e nxënësve pa ndikuar në arsyetimin e tyre.

-Ndërtimi i njohurive të reja: Punë e pavarur

Në këtë fazë të orës së mësimi nxënësit do të punojnë me ushtrimet e rubrikës “Analiza e tekstit”

-Në **ushtrimin 6** duke u ndalur te dialogu, nxënësit dallojnë teknikat mbi të cilat autori e ka ndërtuar shkrimin e tij dhe argumentojnë përse autori nuk i identifikon me emra të veçantë dy personazhet.

-**Ushtrimi 7**-Nxënësit dallojnë tiparet me të cilat shfaqet natyra shqiptare në penën e Lumo Skëndos dhe tregojnë nëse ajo është reale apo e idealizuar.

-**Ushtrimi 8**- Nxënësit gjejnë në tekst fjalitë nëpërmjet të cilave përcillet jehona e ngjarjeve politike të vitit 1913.

-**Ushtrim 9**- Përmendja e fjalëve Zot dhe Perëndi vjen si shprehje e bindjeve fetare të autorit më

shumë se kaq. Kujtojmë fjalet e Pashko Vasës: “...feja e shqypitarit asht Shqyptaria”. Nxënësit gjejnë fjalitë ku e bën këtë autori dhe më pas i përgjigjen pyetjeve

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: ; punë dyshe; punë individuale,organizuesi grafik

Nxënësit pnojnë me ushtrimet e rubrikës “Interpretimi”

Dallojnë fjalët kyç me të cilat autori tregon se atdheu është tokë e shenjtë dhe tregojnë nëse ato formojnë një familje fjalësh.

A ngjason rrëfimi i autorit me një udhëpërshkrim/

Nxënësit gjejnë figurat letrare me të cilat përshkruhen bukuritë e natyrës shqiptare.

Nëpërmjet figurave letrare që janë përdorur, nxënësit dallojnë veçoritë karakteristike të prozës së L. Skëndos.

– 15. Nxënësit punojnë në dyshe dhe gjejnë karakteristika të drejtshkrimit të autorit. Në tabelë kthejnë në normën letrare 20 fjalë nga teksti dhe tregojnë se ç’do të ndodhte nëse respektohej drejtshkrimi i tyre.

A- Fjalët e Skëndos	B- Norma letrare

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për përgjigjet e dhëna, për saktësinë e tyre dhe të shprehurit bukur e qartë.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Shenjat e pikësimit në ligjëratën e drejtë dhe të zhdrejtë.		Situata e të nxënës: Fragment i tekstit: Rusha.	
Rezultatet e të nxënës sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënës të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon pjesën përmendëse dhe pjesën lajmëruese në një ligjëratë të drejtë; - kthen ligjëratën e drejtë në ligjëratë të zhdrejtë; - diskuton ndryshimet që ndodhin kur ligjëratat e drejtë kthehet në ligjëratë të zhdrejtë; - dallon shenjat e pikësimit që përdoren brenda dhe në fund të fjalisë.		Fjalët kyç: - ligjëratë e drejtë dhe e zhdrejtë; - pjesa lajmëruese; - pjesa përmendëse; - shenja të pikësimit; - pika; - presja; - thonjëzat; - dypikëshi,etj	
Burimet: Teksti mësimor <i>Gjuha shqipe 9</i> , Drejshkrimi i Gjuhës Shqipe		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Letërsi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, INSERT, punë e drejtuar, punë e pavarur, shkrim i lirë.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: (Stuhi mendimi, punë e drejtuar)

- Cilat janë pjesët përbërëse të ligjëratës së drejtë?

- Si mund të renditen ato në një tekst?

Punë e drejtuar: Udhëzohen nxënësit të lexojnë fragmentin në fillim të mësimi dhe të dallojnë pjesët përbërëse të ligjëratës së drejtë.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Udhëzohen nxënësit të lexojnë materialin në tekst dhe të plotësojnë në fletoren e klasës tabelën INSERT

	+	-	?
Njohuri që nxënësi i di	Njohuri të reja që i kupton	Njohuri që i di ndryshe	Njohuri që nuk i kupton

Pas diskutimit nxënësit rikujtojnë edhe një herë ndryshimet që ndodhin gjatë kthimit të ligjëratës së drejtë në të zhdrejtë, si dhe drejtshkrimin e shenjave të pikësimit në ligjëratën e drejtë dhe të zhdrejtë.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: (punë e pavarur, ushtrime)

Punë e drejtuar: Ushtrimi 2

Punë e pavarur: Ushtrimi 1, sipas kërkesës.

Ushtrimi 3- sipas kërkesës

Ushtrimi 4: Tregohet kujdes në vendosjen e shenjave të pikësimit në ligjëratën e drejtë në varësi të vendit që zë pjesa lajmëruese në fjali.

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për dallimin e ndryshimeve që ndodhin në kthimin e ligjëratës së drejtë në të zhdrejtë, për përdorimin e saktë të shenjave të pikësimit në ligjëratën e drejtë, Detyrë shtëpie: Ushtrimi 5 (shkrim i lirë)

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Drejtshkrimi i grupeve të zanoreve –ua, -ue, -ye		Situata e të nxënësve: Rugët e shtëpisë sime	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • shqipton dhe shkruan saktë fjalët që kanë grupet e zanoreve ye, ua, ue; • përdor drejt këto zanore në fjalët e prejardhura; • i përdor saktë këto fjalë në përshkrime të ndryshme		Fjalët kyçe: • grup zanor • drejtshkrim • drejtshqiptim	
Burimet: teksti mësimor “Gjuha shqipe 9”, Drejtshkrimi i gjuhës së sotme shqipe.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Letërsi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, Punë e drejtuar, Punë e pavarur, Shpjegim, Punë në dyshe, Shkrim i lirë			

Organizimi i orës së mësimt**-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve Stuhi mendimi**

Lexohet fragmenti në fillim të mësimt “Rugët e shtëpisë sime”

Udhëzohen nxënësit të shkëpusin nga teksti fjalët që kanë grupet e zanoreve: ye, ue, ua.

-Ndërtimi i njohurive të reja: Punë e drejtuar, Shpjegim,

Udhëzohen nxënësit të lexojnë informacionin në tekstin e mësimt në faqen 136.

Shkruhen në tabelë disa nga fjalët e shkëputura nga teksti në fillim të mësimt.

Nxënësit do të formulojnë rregullin përkatës të drejtshkrimit dhe drejtshqiptimit të grupeve të zanoreve: ye, ue, ua.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Punë e pavarur, punë në dyshe.

Nxënësit do të punojnë me ushtrime që vijojnë.

Në ushtrimin 1 nxënësit do të diskutojnë rreth përdorimit të grupeve të zanoreve.

Ushtrimi 2 do të zhvillohet në dyshe: Nxënësit do të formojnë fjalë të reja prej fjalëve të dhëna dhe do të dallojnë klasën e fjalëve të formuara.

Nxënësit vazhdojnë të punojnë me ushtrimet 3,4,6 sipas kërkesës

Vlerësimi: Bëhet nisur nga pjesëmarrja e nxënësve gjatë orës, saktësia në dhënien e përgjigjeve dhe zbatimi i rregullave të mirësjelljes në klasë. Komunikohen dhe motivohen vlerësimet.**Detyrë shtëpie:** Ushtrimi 5. Hartoni një tekst ku të përdorni fjalë që në trup të tyre të kenë grupet e zanoreve –ye, -ue, -ua.

Data ____ . ____ . ____

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Të duash atdheun		SITUATA E TË NXËNIT: Shijoj një pamje të mrekullueshme teksa qëndroj në majë të malit të Tomorit	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Përkufizon me terma të thjeshta fjalën “atdhe”. Komenton dy shkrimet e paraqitura rreth atdheut. Interpreton dashurinë ndaj atdheut. Argumenton këndvështrimet e ndryshme ndaj lidhjes së individit me atdheun.		FJALËT KYÇ: Atdhe Dashuri Jetoj Të meta Shpirt Vëmendje	
BURIMET: Tekst mësimor, fletore, foto, pamje filmike		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: histori, gjeografi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, tryeza rrethore, punë e drejtuar, diskutim			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Nxënësit shohin pamjet e paraqitura në tekst dhe më pas u përgjigjen pyetjeve rreth tyre:

Çfarë paraqesin pamjet e dhëna?

Përkthyeri ndjesitë që zgjojnë te ju pamjet e dhëna. A ju lidhin ato më tepër me atdheun?

Sillni copëza kujtimesh nga vende dhe peizazhe interesante të vendlindjes suaj.

Ndërtimi i njohurive të reja: Tryeza rrethore

Mësuesi lexon dy fragmentet lidhur me atdheun dhe nxënësit ndjekin.

Përmes një diskutimi të përbashkët komentohet thelbi i mesazhit që përcjell secili prej fragmenteve.

Nxënësit thellojnë komentin duke u bazuar te fjalët kyç që përdor secili prej autorëve.

U kërkohet nxënësve të interpretojnë dashurinë ndaj atdheut pas leximit të fragmenteve.

Përmes një krahasimi të argumentuar, nxënësit hedhin ide mbi këndvështrimin që ka secili autor për atdheun dhe për lidhjen e individit me atdheun.

Prezantim i rezultateve të arritura: Bisedë

Me anë të një bisede të lirë nxënësit flasin rreth këndvështrimit të tyre ndaj atdheut dhe si e konceptojnë ata dashurinë e vërtetë ndaj atdheut.

Vlerësim: Vlerësohet argumentimi i nxënësve lidhur me temën.

Detyrë: U kërkohet nxënësve të sjellin foto që paraqesin bukuritë natyrore të Shqipërisë.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të shkruarit Tema mësimore: Proza poetike		Situata e të nxënësve: Pamje që thonë mijëra fjalë...	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • Kupton prozën poetike si lloj i veçantë letrar. • Analizon tiparet artistike të prozës poetike • Ndërton një prozë të shkurtër poetike • Diskuton rreth prozave poetike të krijuara		Fjalët kyçe: Prozë Poezi Figurë letrare Foto Stil	
Burimet: Tekst mësimor, fletore e punës me shkrim, pamje, foto		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Arti pamor	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim i drejtuar, Diagrami i Venit, shkrim i lirë, bisedë			

Organizimi i orës së mësimi

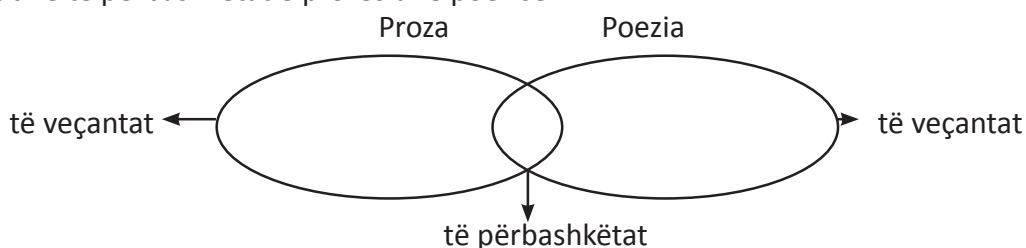
-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve

- Një nxënësi i kërkohet të lexojë me zë të lartë modelin e prozës poetike të paraqitur në tekst. Punë e pavarur: Nxënësit nënvizojnë në këtë prozë figurat letrare që janë përdorur dhe më pas diskutojnë rreth efektit stilistik të tyre.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

- Për ç’lloj krijimesh janë karakteristike figurat letrare?

Mësuesi sqaron veçoritë e prozës poetike dhe lidhjet e saj të dyanshme me prozën dhe me poezinë. Kjo realizohet nëpërmjet Diagramit të Venit ku mësuesi/ja bashkë me nxënësit thonë të veçantat dhe të përbashkëtat e prozës dhe poezisë.

U kërkohet nxënësve të vërejnë me vëmendje foton duke vlerësuar me kujdes detajet dhe mesazhin që vjen përmes detajeve dhe më pas ata lihen të punojnë në mënyrë të pavarur për të krijuar një prozë të shkurtër poetike bazuar në këtë foto.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

- Disa nxënës lexojnë prozat e tyre poetike dhe të tjerët bëjnë vlerësimin e tyre duke u bazuar në tiparet që duhet të sjellë një prozë poetike.

Vlerësimi: Vlerësohet mënyra e realizimit artistik të prozës poetike.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Fjalë të rralla të vendbanimit		Situata e të nxënit: Takim me një të moshuar nga vendlindja ime	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale 5. Kompetenca digitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • njeh temën e projektit; • ndan detyrat gjatë diskutimeve në klasë, në mënyrë që të zhvillojnë një projekt së bashku; • bashkëbisedon lirshëm me shokët duke dhënë mendimet dhe këndvështrimet e tij, si dhe duke respektuar edhe mendimet dhe gjykimet e të tjerëve; • shpreh mendimet dhe këndvështrimet e tij • bashkëpunon në grupe rreth detyrës së dhënë; • jep kontributin e tij gjatë punës në grup sipas rolit që i caktohet. • merr pjesë individualisht në mbledhjen e fjalëve të rralla të vendbanimit të tij; • njeh rëndësinë që kanë ato për zhvillimin e gjuhës dhe letërsisë artistike; • përcakton vendin që zënë fjalët e rralla në letërsinë folklorike; • analizon nga ana strukturore, gjuhësore e stilistikore fjalët e rralla;		Fjalët kyç: • projekt • temë projekti • fjalë të rralla • fond fjalësh • dialekt • fjalor • letërsi gojore • tematikë • kulturë	
Burimet: teksti mësimor, burimi familjar, variante në internet, botime të “Bleta Shqiptare” etj.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Identiteti kombëtar dhe njohja e kulturave	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Brainstorming, pyetje-përgjigje, analizë rasti, mendo / puno në dyshe / shkëmbe me të tjerët, mbajtja e shënimeve.</i>			

Organizimi i orës së mësimi

- Hapi i parë:

Njihen nxënësit me temën e projektit dhe qëllimin dhe objektivat e tij.

Mësuesi/ja njeh nxënësit me mënyrën mbi të cilën do të punohet projekti.

Diskutohet rreth rëndësisë që ka fondi i fjalëve të rralla për kulturën e gjuhës dhe zhvillimin e saj; rreth ndikimit në zhvillimin e letërsisë artistike. Pse fjalët e rralla quhen të tilla? Pse kanë dalë nga përdorimi i përditshëm?

Nxënësit udhëzohen të punojnë në grupe sipas krahinave nga vijnë.

Puna e tyre do të mbështetet në burime të ndryshme si: rrëfimet e gjyshërve, materialet folklorike të zonës, literatura e shkruar etj.

-Hapi i dytë:

Mësimi do të vazhdojë sipas hapave të mëposhtme.

Nxënësit do të ndahen në grupe dhe do të përgatisin materiale të ndryshme

Hapi I: Ndarja e grupeve

Hapi II: Zgjedhja e kryetarit dhe anëtareve

-Hapi III: Ndarja e punës dhe roli i secilit nxënës.

-Hapi i tretë:

Nxënësit diskutojnë së bashku, shkëmbejnë ide mes tyre për organizimin dhe prezantimin e projektit.

Nxënësit mbajnë shënime për detyrave që u ngarkohen dhe për afatin e dorëzimit të tyre

Mësuesi/ja ndihmon në ndarjen e grupeve dhe orienton nxënësit në përzgjedhjen e punës së secilit, sipas mundësive dhe aftësive.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Data _____._____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Tema mësimore: Drejtshkrimi i fjalëve ku bashkohen dy zanore të njëjta		Situata e të nxënimit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënimit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënimit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • shkruan dhe shqipton saktë fjalët në të cilat takohen zanoret: ëë, oo, aa; • formon fjalë të prejardhura që kanë në përbërjen e tyre këto zanore; • ndërton fjali me fjalë që kanë në përbërjen e tyre këto zanore; • shkruan dhe shqipton saktë fjalët në të cilat takohen bashkëtingëllore të njëjta.		Fjalët kyç: • zanore të njëjta • bashkëtingëllore të njëjta • drejtshkrim • drejtshqiptim	
Burimet: teksti i nxënësit, libri “Shqipja standarde”, fisha me fjalë, tabelë,		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Shoqëria dhe mjedisi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Minikonkurs, Diskutim, Punë në dyshe, Punë e pavarur			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve

Mësimi fillon me një minikonkurs, ku nxënësit të grupuar 3-4 veta, gjejnë dhe shkruajnë sa më shumë fjalë që të kenë në përbërjen e tyre dy zanore ose dy bashkëtingëllore që takohen me njëra-tjetrën.

Udhëzohen nxënësit të tregohen të vëmendshëm në drejtshkrimin e këtyre fjalëve.

Mësuesi/ja bashkë me nxënësit kujtojnë paraprakisht drejtdhkrimin e zanores i në grupin e zanoreve ie.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Nga fjalët e gjetura prej nxënësve shëputen dhe shkruhen në tabelë fjalët që kanë në përbërje të tyre grupet e zanoreve aa, oo, ëë, si dhe fjalët ku ka takim të bashkëtingëlloreve të njëjta.

Hapet teksti në faqen 138 dhe nxënësit shqyrtojnë rastet e drejtshkrimit të fjalëve ku takohen zanore dhe bashkëtingëllore të njëjta. Nxënësit dallojnë llojin e fjalëve nisur nga formimi.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Nxënësit punojnë në mënyrë të pavarur ushtrimet.

Ushtrimi 1. Nxënësit dallojnë fjalët e shkruara gabim dhe bëjnë korrigjimin e tyre;

mikroorganizëm, zoologjik, vacuum, alkool, gojëmbël, paanësi, i paaarritshëm, i paaftë

Ushtrimi 2. Në këtë ushtrim nxënësit dallojnë fjalët e shkruara gabim, bëjnë korrigjimin e duhur dhe thonë rregullin përkatës për shkrimin e çdo fjale.

Ushtrimi 3. Për këtë ushtrim nxënësit punojnë në dyshe duke plotësuar tabelën sipas kërkesës.

Takimi i dy zanoreve të njëjta	Takimi i dy bashkëtingëlloreve të njëjta

Ushtrimi 4. Nxënësit bëjnë analizën fjalëformuese të fjalëve të dhëna dhe formojnë fjali me to.

(Në varësi të kohës së mbetur mësuesi/ja është i lirë të japë edhe ushtrime të tjera për përfocimin e njohurive.

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për përgjigjet e dhëna

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 5, faqe 138*

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Drejtshkrimi i fjalëve me prejardhje të huaj		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon fjalë të huaja që kanë hyrë në leksikun e shqipes; - shkruan dhe shqipton saktë fjalët e huaja të mbetura në leksikun e shqipes; - gjen fjalët gjegjëse në shqip për disa fjalë me prejardhje të huaj; - përdor saktë në fjali fjalë të huaja të mbetura në leksikun e shqipes.		Fjalët kyç: - leksiku i gjuhës shqipe - huazime - drejtshkrim - drejtshqiptim - burim latin etj.	
Burimet: teksti i nxënësit, libri “Shqipja standarde”, “Drejtshkrimi i gjuhes shqipe”		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Shoqëria dhe mjedisi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Bisedë, Diskutim, Shpjegim, Punë në dyshe, Punë e pavarur, Punë me grupe			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Bisedë,

Mësuesi/ja e fillon mësimin me një bisedë rreth leksikut të gjuhës shqipe duke i orientuar nxënësit te prania e fjalëve të huaja. Bisedohet rreth shkaqeve që kanë çuar në futjen e fjalëve nga gjuhë të tjera në leksikun e gjuhës shqipe (pushtimet, marrëdhëniet tregtare, bashkëpunimet kulturore, risitë në fushën e shkencës etj.) dhe burimet e tyre (latinishtja, greqishtja, turqishtja, gjuhët sllave, anglishtja, frëngjishtja etj.)

-Ndërtimi i njohurive të reja: Diskutim dhe shpjegim

Mësuesi/ja ndalet në rëndësinë e drejtshkrimit dhe drejtshqiptimit të fjalëve me prejardhje të huaj.

Orientohen nxënësit të hapin librin në faqen 139 dhe nën drejtimin e mësuesit/es të lexojnë informacione ri në lidhje me drejtshkrimin e emrave të përgjithshëm dhe të përveçëm me prejardhje të huaj.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *Punë në dyshe, Punë e pavarur, Punë me grupe*

Në grupe dyshe, plotësohen ushtrimet në vijim.

Ushtrimi 1. Nxënësit gjejnë fjalët e huaja në tekst dh provojnë të shmangin një pjesë të fjalëve të huaja duke

i zëvendësuar ato me fjalët gjejjgjëse në shqip aty ku është i mundur zëvendësimi dhe pa ia prishur kuptimin fjalisë.

Ushtrimi 2. Pasi shpjegojnë kuptimin e fjalëve: centimetër, central, nacional, publicist, nxënësit formojnë fjali me to.

Ushtrimi 3. Në këtë ushtrim nxënësit ushtrohen për të drejtshqiptuar fjalët e dhëna.

Punë me grupe:

Grupi I - Ushtrimi 4 - 5. Nxënësit shpjegojnë kuptimin e fjalëve që njohin në ushtrimin 3 dhe formojnë fjali me to.

Grupi II - Ushtrimi 6. Nxënësit shpjegojnë kuptimin e fjalëve: auditor, autobus, autokton, autopsi, autor, autoritet dhe formojnë fjali me to.

Ushtrimi 7. Në këtë ushtrim nxënësit gjejnë fjalët e shkruara gabim dhe bëjnë korrigjimin e tyre.

Vlerësimi: vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 8.*

Data _____._____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Qumështi i vdekjes (ora e parë)		Situata e të nxënësve: Legjenda e Rozafatit	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca digitale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon llojin e tekstit dhe tregon tiparet e tij; - rrëfen me fjalët e tij tregimin; - përcakton elementet e legjendës brenda tregimit; - diskuton rreth këndvështrimit të autorit për fenomenin e murosjes; - pasuron fjalorin me fjalë e shprehje të reja.		Fjalët kyç: - qumështi i vdekjes - tre vëllezër - në mbrëmje - muros	
Burimet: teksti mësimor, Legjenda e Rozafës, pamje nga Kalaja e Shkodrës		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: stuhi mendimesh, klaster, lexim i drejtuar,			

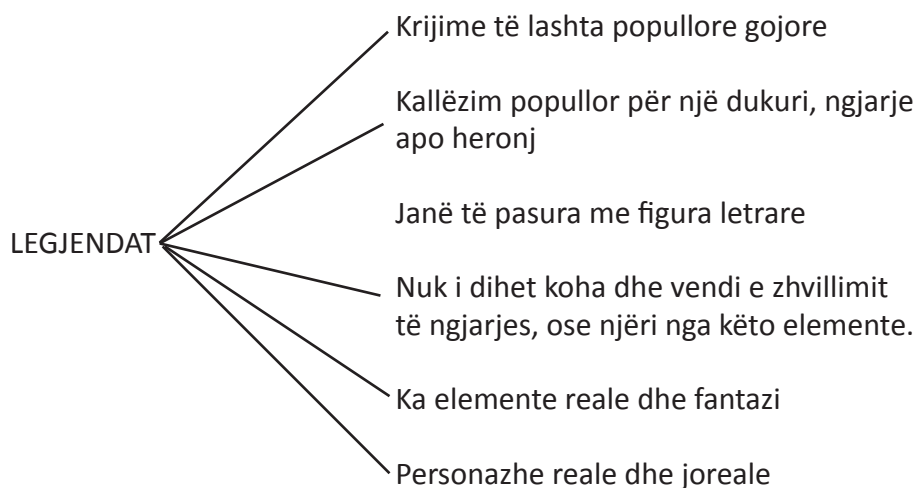
Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve

Ç'janë legjendat? Përse flasin ato?

Cilat janë veçoritë e legjendave? etj.

Për t'i rikujtuar ato, mësuesi/ja vizaton pemën e mendimit në tabelë dhe u kërkon nxënësve që për rreth 4-5 minuta të mendohen dhe, duke punuar në çifte, ta plotësojnë atë. Në përfundim të detyrës dëgjohen mendimet e nxënësve dhe më pas mësuesi/ja plotëson me to tabelën.

Duke iu përgjigjur pyetjeve dhe duke u mbështetur në njohuritë e mëparshme, nxënësit do të plotësojnë klasterin për legjendat.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi/ja i njeh nxënësit me temën e re dhe me autorin e tregimit.

Marguerite Yourcenar (Margërit Jursenar) (8 Qershor 1903-17 Dhjetor 1987) - shkrimtare dhe eseiste e njohur franceze me origjinë belge, është e para femër anëtare e Akademise Franceze.

Një kozmopolitane e vërtetë! Shkrimtare e gjithanshme dhe mjaft e ditur, *madame* Jursenar është cilësuar pa më të voglin dyshim ndër shkrimtarët më me ndikim të shekullit XX. Ajo është cilësuar gjithashtu si një grua e shkëlqyer, e cila me forcën e një stili klasik dhe rigoroz përdorte një ton të vetin, për të gjetur, falë historisë, rastin për të reflektuar mbi moralin dhe pushtetin

Margërit Jursenar, është e njohur edhe si autore, që ka trajtuar mjaft nga legjendat e popujve ballkanikë. Në librin e saj “Novela Orientale”, (shkruar e botuar diku në mes të viteve 1929-1939), përmbledhje e shkëlqyer novelash të shkurtra, ku bashkohen me lehtësi miti, legjendë dhe botë modern, gjen vend edhe legjenda shqiptare e ngritjes së kështjellës së Rozafës. Tregimi mban titullin “Qumështi i vdekjes”.

Pas një heshtjeje të gjatë në krijimtari, Margërit Jursenar boton në vitin 1951 veprën e saj më të njohur, “Kujtimet e Hadrianit”, e ndërtuar në formën e një letre të gjatë të Perandorit inteligjent Hadrian, drejtuar 17- vjeçarit Mark Aurel. Ky libër është quajtur prej studiuesve “një kryevepër e vërtetë”.

Margërit Jursenar ka vdekur në moshën 84 vjecare. Libri i saj “Novela Orientale” është botuar para disa vitesh edhe në Shqipëri.

Nxënësit lexojnë pjesën dhe mësuesi/ja shpjegon fjalët e panjohura.

Nxënësit sjellin në kujtesë legjendën e Rozafës (njëri prej tyre tregon përmbajtjen e legjendës).

Diskutohet rreth mënyrës se si e trajton ngjarjen autorja në tregimin e saj dhe ç’të përbashkëta ka midis dy teksteve.

Çfarë ka ruajtur autorja nga legjenda dhe çfarë të rejash ka sjellë në brendi.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Punohen ushtrimet e rubrikës “Kuptimi”

Nxënësit rrëfejnë tregimin me fjalët e tyre.

Shpjegojnë kuptimin e titullit dhe gjejnë një titull tjetër për tregimin.

Gjejnë në tregim pse është i domosdoshëm murimi dhe pse pikërisht duhet murosuar një grua.

Nxjerrin mesazhin e tregimit.(dëgjohen disa variante dhe behet përmbledhja e mesazhit)

Në vazhdim nxënësit dallojnë se në cilën kohë e sjell autorja ngjarjen dhe gjejnë cilët janë sipas autores shkaktarët e rrëzimit dhe shembjes së mureve të kështjellës.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 10. Nxënësit qarkojnë sipas kërkesës alternativën që mendojnë dhe argumentojnë zgjedhjen e bërë.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Qumështi i vdekjes (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Qumështi i vdekjes	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon të përbashkëtat legjendave shqiptare nga ato ballkanike; - gjen elementet e magjishme në legjendë e në tregim dhe përcakton në ç’raport janë me njëra-tjetrën. - dallon figurat letrare në tregim - paraqet nëpërmjet një eseje ndjenjat dhe emocionet që provoi gjatë leximit.		Fjalët kyç: - qumështi i vdekjes - tre vëllezër - në mbrëmje - muros - legjendë	
Burimet: teksti mësimor, Legjenda e Rozafës, Tregime dhe legjenda ballkanike.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Diskutim, tabela e krahasimit, punë individuale, punë dyshe, kllaster</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Diskutim

Mësimi fillon me leximin e detyrave të shtëpisë, ushtrimi 10:

Te nusja e muros do parë: **a)** nëna me dashurine e thellë e të gjerë sa deti për birin e saj; **b)** gruaja e nënshtruar që e nëpërkëmbin; **c)** gruaja e dashuruar pas bashkëshortit; **d)** shqiptarja që do mbi gjithçka atdheun e saj

Nxënësit kanë argumentuar alternativën e zgjedhur.

-Ndërtimi i njohurive të reja: tabela e krahasimit, punë individuale

Rilexohet edhe një herë tregimi dhe nxënësit punojnë me ushtrimet e rubrikës “Analizë”

Mbështetur në informacionet e mëparshme, nxënësit dallojnë pikat e përbashkëta midis legjendave shqiptare dhe varanteve të ndryshme të legjendës ballkanike.

Nxënësit gjejnë arsyen e vetëvrasjes së vëllait të vogël. A përbën kjo një motiv tjetër eë tregim?

Autorja i kushton vëmendjen kryesore murimit. Çfarë mënyre gjen ajo për të mbajtur gjallë kureshtjen?

Nxënësit dallojnë elementet e magjishme e të çuditshme mbitë cilat ndërtohen legjendat dhe ato që janë përdorur në tregim duke treguar në ç'raport janë me njëra-tjetrën.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: punë dyshe, kllaster

Në këtë fazë të orës së mësimi nxënësit do të punojnë me ushtrimet e rubrikës “Interpretimi”

Nxënësit diskutojnë rreth ndërtimit të tregimit.

-Në cilën vetë është shkruar tregimi?

-Cilat figurat letrare ndihmojnë në dhënien e kuptimit të fshehur në fjalët e vëllait të madh: “....ne I duhemi njëri-tjetrit, siç i duhen tërësit tri fletët e tij.”

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore.

Detyrë shtëpie: Bëni një ese përshkuese ku të paraqisni ndjenjat dhe emocionet që provuat nga leximi i këtij tregimi.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Furrxhiu i hapsanikëve		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • lexon për të përcaktuar llojin e rrëfimit; • dallon elementet që trgojnë vjetërsinë e kohës së ngjarjes; • gjen shprehjet e ralla të cilat nxisin kureshtjen e lexuesit; • përshkruan mjedisin dhe gjendjen shpirtërore të personazheve; • dallon veçoritë e gjuhës dhe të stilit të autorit.		Fjalët kyç: • gjyshi • furxhi • hapsanikë • miku i mikut	
Burimet: teksti mësimor, Vepra e Mitrush Kutelit.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Diskutim, Kllaster, lexim i detajuar, Punë e pavarur. Punë me shkrim</i>			

Organizimi i orës së mësimi

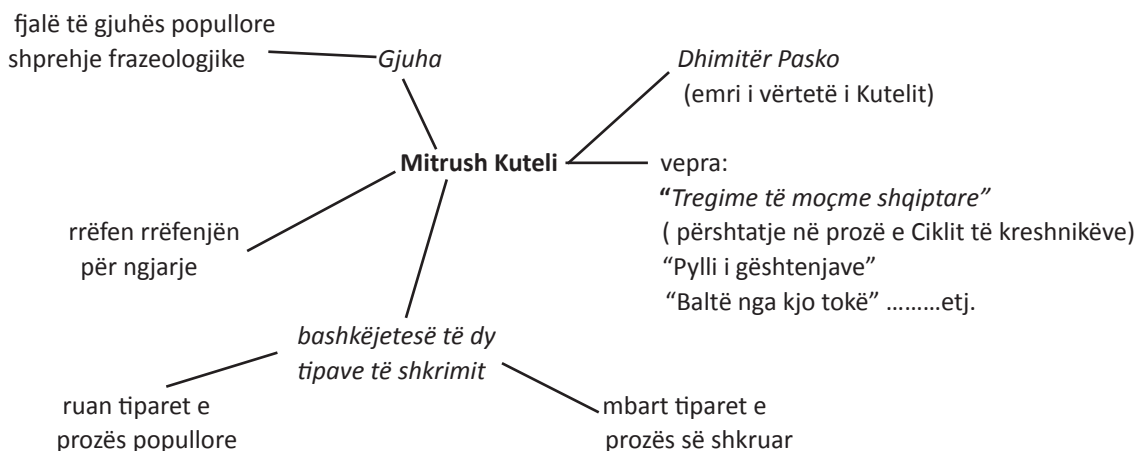
-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Mësuesi/ja njih nxënësit me temën e re dhe rikujton bashkë me ta njohuritë e marra për autorin Mitrush Kuteli.

Kush është Mitrush Kuteli?

Ç'Vepra të tij keni lexuar?....etj.

Nëpërmjet përgjigjeve nxënësit plotësojnë kllasterin:

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi/ja i njeh nxënësit shkurtimisht me përmbajtjen e tregimit.

Lexohet tregimi dhe shpjegohen fjalët e reja.

Kalohet në ushtrimet e rubrikës “Kuptimi” dhe “Analiza”:

Nxënësit në ushtrimin

Gjejnë periudhën historike për të cilën bëhet fjalë në tregim dhe hollësitë që e bejnë të qartë këtë kohë.

Japin mendimet e tyre për veprimet e gjyshit; mbi ç’norma dhe parime bëhen ato.

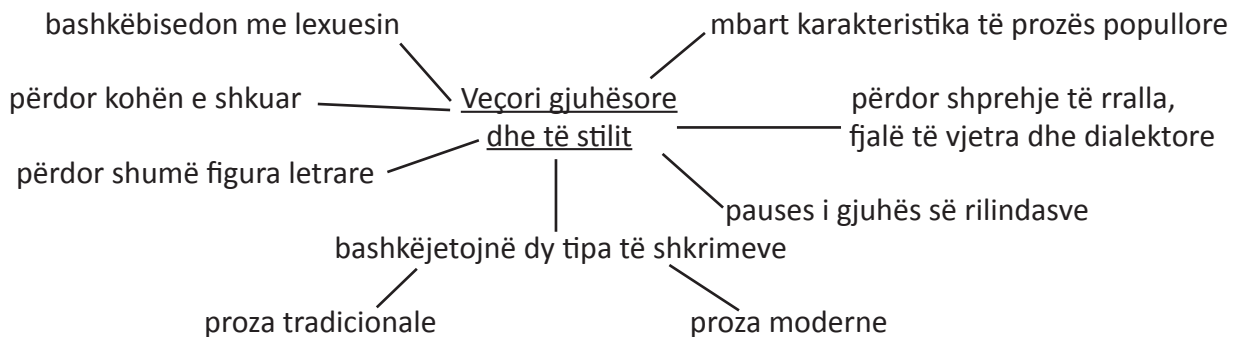
Gjejnë mesazhin që përcjell Kuteli nëpërmjet këtij rrëfimi.

Dallojnë në ç’vetë është shkruar tregimi dhe kujt ia drejton autori rrëfimin e tij, lexuesit apo dëgjuesit.

Ndalen në përshkrimin e personazhit të gjysh Zafirit.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Nëpërmjet zhvillimit të ushtrimeve të rubrikës “Interpretimi” nxënësit arrijnë të dallojnë veçori të stilit dhe të gjuhës së autorit.

Vlerësimi: Nisur nga pjesëmarrja e nxënësve gjatë orës, saktësia në dhënien e përgjigjeve

Detyrë shtëpie: Bëni një ese përshkuese me temë: Gjyshi (gjyshja) im(e).

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Drejtshkrimi i nyjës së përparme i, e, të, së të emrave, mbiemrave, përemrave		Situata e të nxënit:	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon rastet e përdorimit të nyjës i, e, të, së • shkruan drejt nyjën i, e, të, së para emrave të rasës gjinore, dhanore, rrjedhore • përdor saktë nyjën te mbiemrat dhe përemrat • argumenton përdorimin e nyjeve te emrat, mbiemrat, përemrat		Fjalët kyç: • nyjë i, e, të, së • drejtshkrim • rasa gjinore • rasa dhanore • rasa rrjedhore	
Burimet: teksti mësimor, Drejtshkrimi i gjuhës së sotme shqipe, Fjalori drejtshkrimor		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Punë e drejtuar, lexim i drejtuar, punë e pavarur, diskutim, ushtrime.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Mësuesi/ja njeh nxënësit me temën e re të mësimi.

Nxënësit lexojnë fragmentin në fillim të mësimi dhe dallojnë emrat e rasës gjinor, mbiemrat dhe përemrat në rasën gjinore.

Diskutohet rreth përdorimit të nyjës së përparme i, e, të, së.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi njeh nxënësit me informacionin e ri

Lexohen rregullat e drejtshkrimit të nyjeve të përparme tek emrat, mbiemrat dhe përemrat dhe analizohen një nga një rastet e përdorimit të tyre.

Përdorimi i nyjës së përparme tek emrat rasës gjinore, dhanore dhe rrjedhore;

Përdorimi i nyjës së përparme te mbiemrat;

Përdorimi i nyjës së përparme tepëremrat pronorë.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Nxënësit punojnë me ushtrimet.

Punë e drejtuar: ushtrimi 1- Nxënësit gjejnë nyjën e përparme në fragmentin e dhënë dhe diskutojnë për drejtshkrimin e tyre.

Punë e pavarur: ushtrimi 2- Nxënësit kthejnë në rasën gjinore fjalët e nënvizuara dhe shpjegojnë ndryshimet që ndodhin në grupin emëror përkatës.

Ushtrimi 3- nxënësit plotësojnë me nyjën e duhur vendet në grupet e dhëna.

Ushtrimi 4 zhvillohet sipas kësës

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë në përgjigjet dhëna.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 5: Krijoni nga dy shembuj për secilin rast të rregullave drejtshkrimore të dhëna në mësim.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Tema mësimore: Drejtshkrimi i pjesëzave dhe parafjalëve në rastet e përsëritjes dhe mospërsëritjes së tyre		Situata e të nxënësve: Pema e shpresës	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon pjesëzat dhe parafjalët si klasa të pandryshueshme të fjalëve; - njih rregullat e drejtshkrimit të pjesëzave dhe parafjalëve në rastet e përsëritjes dhe mospërsëritjes së tyre; - zbaton drejt rregullat e drejtshkrimit të pjesëzave dhe parafjalëve në rastet e përsëritjes dhe mospërsëritjes së tyre;		Fjalët kyçe: - pjesëza - parafjalë - drejtshkrim - përsëritje - mospërsëritje	
Burimet: teksti mësimor, Drejtshkrimi i gjuhës së sotme shqipe		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Shoqëria dhe mjedisi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Punë e pavarur, Punë e drejtuar, Punë në dyshe, Shkrim i lirë			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *Punë e pavarur*

Mësuesi/ja i udhëzon nxënësit të lexojnë fragmentin në fillim të mësimi dhe të gjejnë pjesëzat dhe parafjalët.

Dëgjohen përgjigjet e nxënësve dhe vlerësohen për saktësinë e tyre

-Ndërtimi i njohurive të reja: *Punë e drejtuar*

Prezantohet tema e mësimi.

Nxënësit hapin librin në faqen 143 dhe lexojnë informacionin e ri që ka të bëjë me drejtshkrimin e pjesëzave dhe parafjalëve në raste kur ato përsëriten ose jo.

Sqarohen rastet e drejtshkrimit të pjesëzave dhe parafjalëve në rastet përsëritjes/ Shkruhen në tabelë rregullat e drejtshkrimit të pjesëzave dhe parafjalëve.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *Punë në dyshe*

Nxënësit zhvillojnë ushtrimet 1-4.

Ushtrimi 2. Pjesëzat janë **pa** dhe **u** të përdorura në formën e pashtjelluar mohore

Ushtrimi 3. Parafjalët e përsëritura janë: te, me, nga, prej.

Ushtrimi 4. Nxënësit plotësojnë vendet bosh në fjali me para fjalët e duhura

(Në varësi të minutave të mbetura mësuesi/jam mund të japë edhe ushtrime të tjera)

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për pjesëmarrjen gjatë orës së mësimi, për saktësinë në dhënien e përgjigjeve dhe zbatimin e rregullave drejtshkrimore

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 5. Bëni një përshkrim ku të përdorni sa më shumë pjesëza dhe parafjalë të përsëritura.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Dhuratat e magjistarëve		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - identifikon tiparet e tregimit si lloj i shkurtër i prozës; - jep gjykimin e tij për veprimet e personazheve; - dallon shkaktuesin dhe pasojën.		Fjalët kyç: - Krishtlindjet - Flokët e prerë - ora e shitur - kapësja e prej guaske - zinxhiri i orës	
Burimet: teksti mësimor, tregimet e O’Henrit		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Parashikimi me terma paraprakë, Lexim zinxhir, kllaster, diskutim			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të shkruajnë një tregim të shkurtër duke u mbështetur në fjalët kyçe të dhëna:

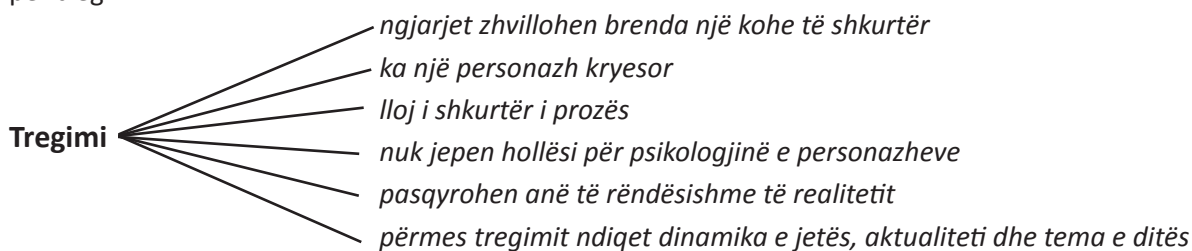
Krishtlindjet, dhuratat, floket e prerë, ora e shitur, kapësja prej guaske breshke, zinxhiri i orës
Lexohen krijime të nxënësve .

-Ndërtimi i njohurive të reja: Njihen nxënësit me temën e re të mësimi “Dhuratat e magjistarëve” dhe me autorin e tregimit O’Henri (Ëlliam Sydney Porter)

Lexohet pjesa nga 2-3 nxënës.

Nxënësit kthehen të parashikimi i tyre dhe shohin sa i janë afruar ngjarjes së tregimit.

Duke u mbështetur në tregimin që lexuan dhe në njohuritë e mëparshme nxënësit plotësojnë kllasterin për tregimin:

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Kalohet në zhvillimin e rubrikës “Kuptimi”

Nxënësit rrëfejnë me fjalët e tyre ngjarjen që tregohet.

Nxënësit japin mendimin e tyre mbi veprimet e dy personazheve

Bëhet diskutimi rreth çështjes së kuptimit që kanë dhuratat. A duhet pranuar ajo ashtu siç është, pa e gjykuar?
Nëse themi se në këtë tregim luhet një dramë, atëherë cili është konflikti i saj?

Nxënësit ndalen në gjykimin e situatës në të cilën ndodhen personazhet: A e kryejnë dhuratat funksionin për të cilën u blenë?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore.

Detyrë shtëpie: Detyra: Gjeni në fragment shprehjet që ju duken se kanë vlerë gjithëkohore dhe shpjegoni një të një prej tyre

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Dhuratat e magjistarëve (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • analizon gjendjen shpirtërore të personazheve • dallon mesazhin që përcjell fragmenti; • analizon strukturën dhe gjuhën e tekstit		Fjalët kyç: • Xhimi • Dela • gjendje shpirtërore • rrëfim	
Burimet:		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:			
Organizimi i orës së mësimi -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve Mësimi fillon me leximin e detyrës së shtëpisë. Dëgjohen disa detyra dhe bëhet vlerësimi për zhvillimin e tyre. -Ndërtimi i njohurive të reja: Rilexohet pjesa dhe nxënësit, duke u ndalur në fjalët që thonë dy personazhet, diskutojnë rreth gjendjes së tyre shpirtërore në momentin kur i tregojnë dhuratat njëri-tjetrit. Nxënësit nxjerrin mesazhin që përcjell tregimi. -Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Nxënësit zhvillojnë ushtrimet e rubrikës “Interpretimi” Nxënësit dallojnë vetën e rrëfimit dhe diskutojnë për qëndrimin e rrëfimitarit ndaj asaj që ndodh. Në fragment mbizotëron dialogu. A ka tension dramatik të dukshëm apo të nënkuptuar midis të rinjve? Çfarë klase fjalësh I takon fjla tmerrësisht? (ndajfolje) Me ç’ton shprehet dhe me ç’qëllim? (Me ton bindës dhe me qëllim që të qetësojë jo vetëm bashkëbiseduesin, por në radhë të parë veten e saj.)			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore			

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Shkrimi i fjalëve njësh, ndaras dhe me vizë në mes		Situata e të nxënësve: Ushtrime praktike	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe:			
1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit			
2. Kompetenca e të menduarit			
3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon rastet e shkrimit të fjalëve njësh, ndaras dhe me vizë në mes; - rendit fjalë që shkruhen njësh, ndaras dhe me vizë në mes; - shkruan saktë fjalët që përdoren njësh, ndaras ose me vizë në mes.		Fjalët kyç: - drejtshkrim - fjalë njësh - ndaras - me vizë në mes	
Burimet: Teksti mësimor, Drejtshkrimi i gjuhës shqipe		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Punë me grupe, Shpjegim, Diskutim, Punë e pavarur			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Të ndarë në grupe nxënësit udhëzohen të shkruajnë në fletore sa më shumë fjalë që shkruhen

1. njësh,

2. ndaras,

3. me vizë në mes.

Disa prej tyre shkruhen në tabelë.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Prezantohet tema e mësimi. Sqarohen nxënësit se shkruhen njësh të gjitha ato njësi që nga pikëpamja leksikore përbëjnë një fjalë të vetme dhe ndaras ato njësi që janë pjesë e një togfjalëshi.

Udhëzohen nxënësit të lexojnë informacionin e ri dhe diskutohen të gjitha rastet e shkrimit të fjalëve njësh, ndaras dhe me vizë në mes.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 1. Nxënësit dallojnë si janë shkruar fjalët në tekstin e ushtrimit dhe diskutojnë për rregullat e zbatuara.

Ushtrimi 2. Nxënësit japin nga tri shembuj për çdo rast :

Fjalë të shkruara njësh

Fjalë të shkruara ndaras

Fjalë të shkruara me vizë në mes

Ushtrimi 3. Nxënësit dallojnë nëse janë shkruar saktë fjalët dhe argumentojnë përgjigjet e tyre.

Të njëjtën gjë nxënësit do të bëjnë edhe në **ushtrimin 4 dhe 5.**

Në **Ushtrimin 6** nxënësit do të shkruajnë tri togfjalësha sipas skemës së dhënë: emër në emërore + emër në rrjedhore

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për përgjigjet e dhëna, saktësinë e tyre dhe zbatimin e rregullave.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 7: Shkruani pesë fjai ku të përdorni fjalë të përngjitura, të cilat janë ngulitur prej kohësh si të tilla në gjuhë.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Kizmetin e gjen përpara(ora e parë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon përrallën si lloj teksti letrar; • nxjerr në pah karakteristikat e përrallës nëpërmjet detajeve në tekst; • gjen mesazhin që përcjell përralla;		Fjalët kyç: • përrallë • i varfëri • kizmeti • perëndia	
Burimet: teksti mësimor, Përralla shqiptare.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>bisedë e lirë, lexim zinxhir, kllaster, punë e pavarur</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve

Zhvillohet me nxënësit bisedë e lirë:

A jeni ndodhur ndonjëherë në një moment kur ju duhet të merrni një vendim të rëndësishëm?

Si keni vepruar? Keni vendosur vetë apo keni kërkuar edhe mendimin e dikujt tjetër?

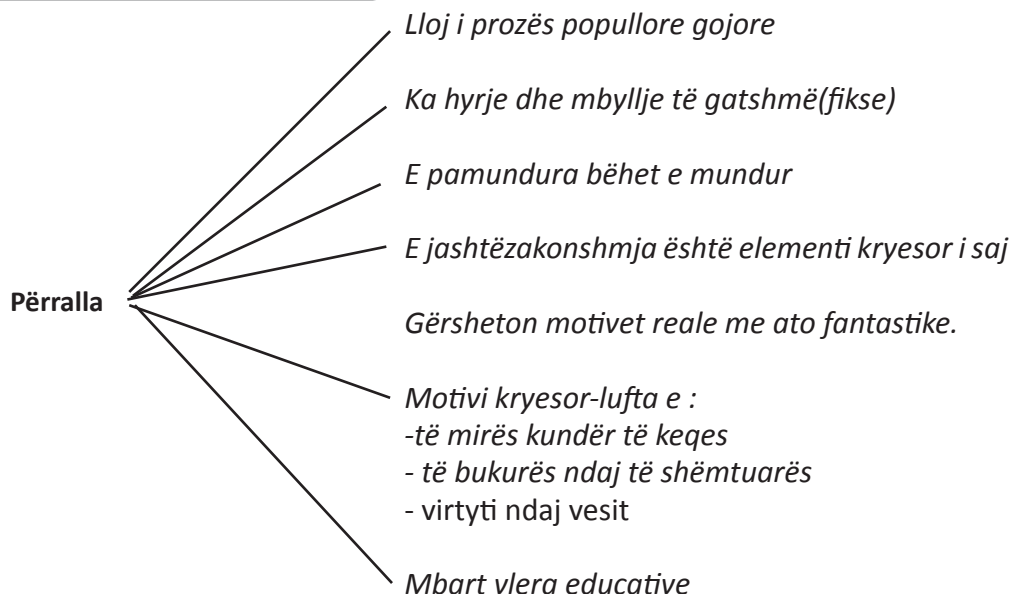
A keni qenë të bindur se vendimi që keni marrë ka qenë i duhuri?

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Njihen nxënësit me temën e mësimi “Kizmetin e gjen përpara”

Lexohet përralla për t’u njohur me përmbajtjen dhe shpjegohen fjalët e panjohura.

Pas leximit, duke u mbështetur në njohuritë e mëparshme dhe në përrallën e mësimi u kërkohet nxënësve të zbulojnë karakteristikat e përrallve dhe të plotësojnë kllasterin.

Nxënësit mund të plotësojnë edhe veçori të tjera të përrallve.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 1. Nxënësit rrëfejnë me fjalet e tyre për çfarë bën fjalë kjo përrallë.

Në këtë fazë të orës së mësimi nxënësit u përgjigjen pyetjeve të mëposhtme:

2. Pse niset i varfri te perëndia? Beson verbërisht te ajo? Nuk ka mundësi ta gjejë vetë “kizmetin”?
3. A është perëndia në rolin e një udhërrëfyesi të urtë? A është më mirë të pyesësh më të mëdhenjtë, më të diturit, më të mençurit?
4. Pse nuk i pranon i varfri ato çka i ofrojnë hanxhiu dhe peshku?
5. Ku qëndron gabimi i të varfrit?
6. Ju vjen keq për të varfrin? E dënoni apo e qortoni?

Dëgjohen përgjigjet e nxënësve dhe bëhet përmbledhja e mësimi, dhe në fund nxënësit njerrin mesazhin që përcjell përralla.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore

Detyrë shtëpie: Bëni një ese ku të argumentoni nëse e ka apo jo njeriu në dorë veten.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Kizmetin e gjen përpara (ora e dytë)		Situata e të nxënitis: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënitis sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënitis të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • ndan në pjesë përrallën dhe vendos nga një titullpër secilën; • gjykon mbi veprimet e personazhit; • dallon kohën dhe vendin e ngjarjes; • zbërthen dhe analizon fundin e përrallës:..”e gjeti kizmetin, si i lipsej”; • gjen elmentet realiste dhe fantastike të përrallës; • analozon gjuhën e tekstit.		Fjalët kyç: • përrallë • i varfëri • kizmeti • perëndia	
Burimet: teksti mësimor		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: diskutim, punë në dyshe, punë individuale, punë e drejtuar, punë e pavarur.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve

Lexohet esea nga disa nxënës (detyra e shtëpisë).

Punë në dyshe: ushtrimi 7- Ndani përrallën në dy pjesë. Vini për secilën nga një titull. Ndaluni në çdo pjesë dhe gjykoni veprimet dhe mendimet e të varfërit.

-Ndërtimi i njohurive të reja: punë individuale, punë e drejtuar

Ushtrimi 8. Cila është koha e ngjarjes në përrallë dhe cili është vendi i ngjarjes? A mund të përcaktohen me lehtësi ato?

Ushtrimi 9. Krahasoni qëndrimin dhe mendimin e ujkut, të peshkut, dhe të hanxhiut para se i varfëri të takojë perëndinë dhe pasi e ka takuar dhe po kthehet për të përmbushur porosinë. A ndryshojnë ato?

Ushtrimi 10. A ju thotë gjë fakti që personazhet janë njerëz dhe kafshë? A fshihet gjë pas këtyre të fundit?

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: punë e pavarur.

12. Nxënësit gjejnë në tekst elementet realiste dhe fantastike dhe thonë rolin e tyre në përrallë.

13. Nxënësit ndalen në formulën e hyrjes dhe të mbylljes në përrallë dhe diskutojnë se si janë shprehur ato nga ana gramatikore.

14. Ç’tip fjalie është përdorur më dendur në përrallë? Cila është arsyeja?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 15. Bëni një tabelë ku të futni 20 fjalë që nuk janë shkruar si i shkruajmë sot. Vëreni ndryshimet fonetike.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Letërsia folklorike dhe ajo e kultivuar		SITUATA E TË NXËNIT: Folklori i pasur i vendit tim	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës • sipas temës mësimore: • Njeh tiparet dalluese të letërsisë folklorike • Bën dallimin mes letërsisë gojore dhe asaj të kultivuar. • Interpreton lidhjen mes dy letërsive. • Argumenton rëndësinë e lidhjes mes letërsisë folklorike dhe asaj të kultivuar		FJALËT KYÇ: • Folklor • Letërsi • Anonim • Shkrim • Autor • Vepër	
BURIMET: Tekst mësimor, letërsi folklorike, vepra autorësh të ndryshëm		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: folklor	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, punë e pavarur, diskutim, diagrami i Venit.			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Bazuar në njohuritë letrare të përfutuara nxënësve u drejtohen pyetjet e mëposhtme:

Çfarë kuptoni me letërsi në përgjithësi dhe me letërsi artistike në veçanti?

Kur mendoni se ka lindur letërsia artistike dhe në ç'mënyrë?

Përkufizoni me fjalët tuaja termin “folklor” dhe thoni çfarë përfshihet në folklor?

Çfarë dini për folkloin e vendi tuaj?

Ndërtimi i njohurive të reja: Lexim i drejtuar

Lexohen fillimisht nga mësuesja dhe më pas nga një nxënës fragmentet e poezive popullore të prezantuara në fillim të mësimit.

Nxënësit arsyetojnë rreth autorësisë së tyre dhe çfarë do të thotë kjo autorësi.

Tiparet dalluese të letërsisë folklorike.

Disa të dhëna rreth kohës së përafërt të lindjes së letërsisë së kultivuar.

Tiparet dalluese të letërsisë së kultivuar. Dallimet mes letërsisë së kultivuar dhe asaj folklorike.

Punë e pavarur: U kërkohet nxënësve të prezantojnë me anë të diagramit të Venit dallimet dhe ngjashmëritë mes letërsisë folklorike dhe asaj të kultivuar.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diskutim

Përmes ushtrimit praktik të paraqitur në tekst, nxënësit bëjnë një koment krahasues të fragmenteve poetike të paraqitura dhe atyre që lexuan në fillim të mësimit.

U kërkohet nxënësve të përmendin disa autorë që kanë shfrytëzuar folklorin në veprat e tyre.

Diskutoni rreth pasurisë së gjuhës së popullit dhe rëndësisë së saj në letërsi.

Vlerësim: Vlerësohet argumentimi i lidhjes mes letërsisë folklorike dhe asaj të kultivuar.

Detyrë: Detyra në tekst

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Qortimet e vjeshtës		Situata e të nxënit: Fragment nga filmi “Qortimet e vjeshtës”	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • diskuton mbi subjektin e tregimit; • zbulon mesazhin që përcjell tregimi; • analizon botën shpirtërore të personazhit; • identifikon karakteristikat e prozës së shkurtër.		Fjalët kyç: • qortime • vjeshtë • gështenjëpjekësi • fëmijët	
Burimet: teksti mësimor, krijimtaria letrare e Qemal Stafës, informacione për gjendjen e Shqipërisë në vitet ’30.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: bisedë, lexim zinxhir, kllaster, pyetje-përgjigje, punë e pavarur.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve

Në fillim të orës së mësimi mësuesi/ja zhvillon një bisedë me nxënësit rreth situatës ekonomike të Shqipërisë në vitet '30. Nxënësit janë udhëzuar më parë për të gjetur informacion nga libri “Historia e Shqipërisë” ose nga internet rreth kësaj teme.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi/ja i njeh nxënësit me temën e re të mësimi dhe autorin e tregimit.
Lexohet tregimi nga 2-3 nxënës

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Pas leximit të tregimit nxënësit u përgjigjen pyetjeve të mëposhtme:

- Si e kuptoni titullin e tregimit? Cilat janë qortimet e vërteta të vjeshtës? Ç'titull tjetër mund t'i vendosni pjesës?
- Kush vepron apo lëviz në tregim, autori apo gështenjëpjekësi? Pse kjo zgjedhje?
- Pse autori nuk e identifikon me emër të përveçëm heroin e tij?
- Tregimi është shkruar në vitet '30. Dukuria që ai përshkruan është tipike apo rastësore për kohën?
- Cili ka qenë qëllimi i autorit në këtë tregim?
- Cili është mesazhi që përcjell ai?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore.

Detyrë shtëpie: Detyrë, faqe 31

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Fjalë të rralla të vendbanimit (ora e dytë)		Situata e të nxënësve: Pasuri pa fund në fjalën popullore	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale 5. Kompetenca digitale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: -bashkëpunon me shokët e shoqet për të sjellë informacionet dhe materialet e duhura; -identifikon rëndësinë e fjalëve të rralla dhe ndikimin që ato kanë në jetën dhe kulturën e një vendi; -përdor saktë mjetet kompjuterike për të pasuruar informacionin, -mban shënime për detajet e rëndësishme; -përmbledh informacionin që prezantohet gjatë diskutimeve në klasë; -jep ndihmesën e tij në mbledhjen e fjalëve të rralla duke i ndarë sipas fushave të veprimtarisë njerëzore; -promovon vlerat gjuhësore dhe kulturore që kanë në zhvillimin e jetës, gjuhës dhe letërsisë artistike..		Fjalët kyçe: • fjalë të rralla • fond fjalësh • dialekt • fjalor • letërsi gojore • tematikë • fusha të jetës • kulturë	
Burimet: burimi familjar, variante në internet, botime të “Bleta Shqiptare” etj.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Identiteti kombëtar dhe njohja e kulturave	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Pyetje-përgjigje, organizuesi grafik, punë në grupe, bisedë e kombinuar me diskutim dhe argumentim, punë e pavarur, punë e drejtuar, puno/shkëmbe.			

Organizimi i orës së mësimi

-Hapi I:

Përcaktimi i rezultateve të projektit.

Shqyrtimi i materialeve të ndryshme në lidhje me fjalët e rralla.

Grupimi i fjalëve të sipas klasave të fjalëve dhe sipas fushave të veprimtarisë njerëzore ku janë përdorur. Nxënësit kanë sjellë material të tilla si: këngë, poezi, gojëdhëna, legjenda, fjalë të urta

Leximi i materialeve të klasifikuara sipas zonave dhe tematikës.

Nxënësit evidentojnë veçoritë, të përbashkëta nga një krahinë në tjetrën duke nxjerrë në pah fushat në të cilat janë përdorur.

-Hapi II:

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të mbledhen sipas grupeve përkatëse dhe të shqyrtojnë materialet e mbledhura në mënyrë individuale dhe të përzgjedhin ato që i duhen për prezantimin e projektit në orën e tretë.

Mësuesi/ja u sugjeron nxënësve disa mënyra për prezantimin e projektit, si: fjalorth me fjalë të mbledhura, PowerPoint, album me foto të gatimeve, veshjeve tradicionale, objekteve ose vendeve etj.

-Hapi III:

Pasi nxënësit kanë diskutuar dhe kanë bërë përzgjedhjen e materialeve që u duhen për projektin, mësuesi/ja u sugjeron që prezantimin e projektit ta paraqesin (brenda mundësive) jo vetëm në klasën e tij, por edhe me pjesëmarrjen e klasave të tjera, me qëllim që të promovojë vlerat e fjalëve të rralla të vendbanimit të tyre

ORA III:

Në orën e tretë të projektit bëhet prezantimi i tij.

Nxënësit fillimisht mund të prezantojnë hartën e vendbanimit, etnografisë, toponomisë, onomastikës dhe më pas produktin nëpërmjet të cilit ata kanë menduar të paraqesin materialet e përzgjedhura si: përralla, legjenda, poezi, (të cilat mund t'i tregojnë ose recitojnë), emërtime të egatimeve të veçanta të zonës.

Veshjet e traditës mund të paraqiten edhe në formën e një ekspozite ose të shfaqen në video-projektor.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për pjesëmarrjen në punën në grup, përzgjedhjen e materiajeve të duhura për produktin përfundimtar, mënyrën e prezantimit, si dhe kryerjen në afatin e duhur të detyrave të ngarkuara.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Klasat fjalëve		Situata e të nxënit: Albanët	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - klasifikon klasat e fjalëve në të ndryshueshme dhe të pandryshueshme; - dallon fjalë të klasave të ndryshme dhe përcakton veçoritë e tyre; - bën klasifikimin e klasave të fjalëve sipas veçorive leksikore dhe sipas kriterit sintaksor. - krijon një tekst të shkurtër ku të përdorë fjalë të klasave të ndryshueshme dhe të pandryshueshme		Fjalët kyç: - klasat e fjalëve - klasa të ndryshueshme - klasa të pandryshueshme - fjalë kuptimplote - fjalë jokuptimplote - fjalë të mëvetësishme - fjalë të pamëvetësishme	
Burimet: teksti “Gjuha shqipe 9”, tabela të klasave të fjalëve		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: punë në dyshe, stuhi mendimi, tabela e koncepteve, analizë rastesh, punë e pavarur, punë në grupe			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve

Nxënësit gjejnë në dyshe klasat e fjalëve në tekstin në fillim të mësimi.

Përgjigjet e tyre shënohen në tabelë.

Bëhet e njohur tema e mësimi dhe sillen njohuritë e mëprshme për klasat e fjalëve (pjesët e ligjëratës).

- Cilat janë klasat fjalëve?
- Ç’quajmë fjalë të ndryshueshme?
- Ç’quajmë fjalë të pandryshueshme?
- Ç’janë fjalët e mëvetësishme dhe të pamëvetësishme?
- Çfarë shprehin fjalët kuptimplota dhe fjalët jokuptimplota?

-Ndërtimi i njohurive të reja: Tabela e koncepteve

Udhëzohen nxënësit të lexojnë informacionin e paraqitur në tekst.

Klasat e fjalëve

(sipas veçorive gramatikore)

(sipas veçorive leksikore)

(sipas kriterit sintaksor)

Fjalë të ndryshueshme	Fjalë të pandryshueshme	Fjalë kuptimplota	Fjalë jokuptimplota	Fjalë të mëvetësishme	Fjalë të pamëvetësishme
Emër Mbiemër Folje Përemër Numëror	Ndajfolje Lidhëz Parafjalë Pjesëz Pasthirmë	Emër Mbiemër Folje Përemër Numëror ndajfolje	Parafjalë Lidhëza Pasthirmë Pjesëza	Emër, mbiemër, folje, përemër, numëror, ndajfolje, pasthirmë	Parafjala Lidhëza Pjesëza

Në ushtrimin që zhvilluan në fillim të orës së mësimit nxënësit dallojnë fjalët sipas ndarjeve që mësuën.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *analizë rastesh, punë e pavarur, punë në grupe*

Ushtrimi 1. Në tekstin e dhënë nxënësit nënvizojnë me një vijë fjalët e ndryshueshme dhe me dy vija fjalët e pandryshueshme.

Ushtrimi 2. Nxënësit plotësojnë tabelën me fjalët e tekstit të ushtrimit 1, duke i ndarë sipas klasave të fjalëve

emra	mbiemra	folje	përemra	numërorë

Ushtrimi 3. Nxënësit lidhin me shigjetë fjalët e dhëna me termat “fjalë të mëvetësishme”, “fjalë të pamëvetësishme”

Fjalë të mëvetësishme: vajzëria, shume, i hollë, shpesh, jepi, re, behar, tri, i bardhë, punëtor, këndoj, pa punuar, fshihem

Fjalë të pamëvetësishme: me, ose...ose, s’, edhe, për të, nën, o burra.

Ushtrimi 4. Nxënësit kthejnë fjalët e dhëna në ndajfolje dhe më pas formojnë fjali me to.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i përgjigjeve me notë për çdo rezultat të nxëni, saktësinë, mënyrën e aktivizimit etj

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 5: Shkruani një ese me temë “Pasioni im”

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Gjinia e emrit		Situata e të nxënit: “Edhe bora kishte marrë pamjen e vjeshtës”	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon emrat në një tekst të dhënë; • përcakton kategoritë gramatikore të emrit • dallon gjininë e emrave • ndan emrat në lakime sipas gjinisë		Fjalët kyç: • emër • veçori gramatikore • gjini femërore • gjini mashkullore • gjini asnjansë	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika e gjuhës shqipe, përvojat e nxenesve, tabela e emrit.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Punë individuale, INSERT (Diskutim në grup,Tabela përmbledhëse), Punë e pavarur, pema e mendimit</i>			

Organizimi i orës së mësim

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *Punë individuale*

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë fragmentin “Edhe bora kishte marrë pamjen e vjeshtës” në faqen 151 dhe të dallojnë emrat e përgjithshëm dhe të përveçëm.

-Ndërtimi i njohurive të reja: *INSERT, Diskutim në grup*

Në këtë fazë të orës së mësim duke u mbështetur në njohuritë e mëparshme, mësuesi i udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin e ri dhe të punojnë me tabelën INSERT, ku do të vendosin informacionin sipa kolonave përkatëse të tabelës.

✓	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.

Nxënësit punojnë në dyshe për të plotësuar tabelën.

Më pas nxënësit punojnë ushtrimin 1, ku do të dallojnë emrat sipas gjinisë përkatëse.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *Punë e pavarur, Pema e mendimit*

Mësimi vazhdon me zhvillimin e ushtrimit të tjera:

Ushtrimi 2. Nxënësit plotësojnë tabelën duke vendosur secilin emër në kolonën përkatëse sipas gjinisë së cilës i përket.

Ushtrimi 3. Nxënësit dallojnë emrat e përgjithshëm dhe të përveçëm dhe thonë gjininë e tyre.

Ushtrimi 4. Duke risjellë në kujtesë njohuritë e mëparshme, nxënësit i grupojnë emrat e dhënë sipas lakimit.

Ushtrimi 5. Nxënësit punojnë të ndarë në dy grupe:

Gr. 1- Ndërtoni pesë fjali me emra të gjinisë femërore në trajtë të pashquar dhe të shquar.

Gr. 2- Ndërtoni pesë fjali me emra të gjinisë mashkullore në trajtë të pashquar dhe të shquar.

Ushtrimi 6. Nxënësit vendosin krahas emrave të dhënë të gjinisë mashkullore emrin e gjinisë femërore.

Ushtrimi 7. Zhvillohet sipas kërkesës.

Vlerësimi: Vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 8. Bëni portretin e shoqes ose shokut tuaj. Përdorni emra të të tria gjinive.*

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Numri i emrit		Situata e të nxënësve: Analizë morfologjike e emrit	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - Përcakton kategorinë gramatikore të numrit të emrit; - dallon emrat në numrin shumës dhe tregon mënyrat e formimit të shumës - dalon emra e dygjinshëm; - dallon emrat që përdoren vetëm në shumës dhe vetëm në njëjës; - përdor në fjali emra të të dy gjinive në numrin njëjës dhe shumës.		Fjalët kyçe: - emra - numri njëjës - numri shumës - gjinia mashkullore - gjinia femërore - emrat e dygjinshëm	
Burimet: teksti mësimor, tabela e emrit		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi, Punë e drejtuar, Punë individuale, Diskutim, Shkrim i lirë</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *Stuhi mendimi*

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë fragmentin “Kanuni i Lekë Dukagjinit”, të dallojnë emrat dhe të përcaktojnë numrin e tyre. Më pas nxënësit u përgjigjen pyetjeve:

1.Kur emri është në numrin njëjës? Po në shumës?

2.A ka emra që përdoren vetëm në njëjës; po vetëm në shumës?

Gjithashtu nxënësve u kërkohet të kthejnë emrat nga numri njëjës në shumës dhe anasjelltas.

Diskutohet rreth ndryshimeve që ndodhin.

-Ndërtimi i njohurive të reja: *Punë e drejtuar*

Drejtohen nxënësit në tekst në faqen 154, për t’u njohur me informacionin e ri mbi formimin e numrit shumës të emrat e gjinisë mashkullore dhe të emrat e gjinisë femërore.

Më pas bëhet përmbledhja e mësimi:

• **Emrat e gjinisë mashkullore e formojnë shumësin:**

1. Shumësi njësoj si njëjësi, p.sh.; nxënës-nxënës, blerës-blerës, lexues-lexues etj;

2. Me anë të mbaresave, p.sh.; artist-artistë, princ-princër, shkëmb-shkëmbinj, hero-heronj etj;

3. Me ndryshim tingujsh, p.sh.; zog-zogj, mik-miq, plak-pleq, avull-avuj etj;

4. Me ndryshim tingujsh plus mbaresë -e, p.sh.; breg-brigje, lëng-lëngje etj.

• **Emrat e gjinisë femërore e formojnë shumësin:**

1. Me mbaresë: fushë-fusha, vajzë-vajza, dëftesë-dëftesa;
2. Me ndryshim tingujsh: dorë-duar, natë-net, grua-gra;
3. Shumësi njësoj si njëjësi: anije-anije, pallto-pallto, kala-kala etj.

U tërhiqet vëmendja nxënësve te emrat e dygjinishëm: emrat mashkullorë të cilët, kur kthehen nga numri njëjës në shumës, marrin mbaresat –e, -ra. P.sh.; mal-male, fshat-fshatra etj.

Theksohet gjithashtu se kategoria gramtikore e numrit lidhet me kuptimin leksikor të tij, ndaj disa emra kanë vetëm numrin njëjës dhe disa kanë vetëm numrin shumës.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *Punë individuale, Diskutim, Shkrim i lirë*

Nxënësit punojnë ushtrimet 1 dhe 2. Në ushtrimin 2 argumentojnë mënyrën e formimit të shumësit të emrat e dhënë.

Në ushtrimin 3 nxënësit i kthejnë emrat në numrin shumës dhe i vendosin në tabelë sipas mënyrës së formimit të shumësit.

Punë në grupe: Gr.1 – ushtrimi 5, sipas kërkesës

Gr. 2 – ushtrimi 6, sipas kërkesës

Në ushtrimin 7 nxënësit kthejnë emrat në numrin shumës dhe diskutojnë rreth ndryshimeve që ndodhin në fjali.

Shkrim i lirë: ushtrimi 4. Nxënësit formojnë një tekst me emrat e dhënë dhe më pas veçojnë emrat që përdoren vetëm në njëjës dhe emrat që përdoren vetëm në shumës.

Vlerësimi: Vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 8. Bëni një përshkrim të shkurtër të stinës suaj të preferuar. Përdorni sa më shumë emra në numrin shumës

Data ____ . ____ . ____

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Letra		SITUATA E TË NXËNIT: Letra personale dhe letra e hapur	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Dëgjon në mënyrë të qëllimshme për të rrokur informacionin. Interpreton të dhënat më të rëndësishme. Përdor shënimet për të ilustruar mendimet Analizon figurën e Skënderbeut Argumenton rëndësinë e kësaj letrë		FJALËT KYÇ: Letër Shkëlqesi Pirro Armik Trimëri Pasardhës	
BURIMET: Tekst mësimor, materiale historike, foto, fragment nga filmi “Skënderbeu”		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, dëgjim i qëllimshëm, tryeza rrethore, shkrim i lirë, diskutim			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Nxënësve u kërkohet të reflektojnë rreth njohurive të marra në lëndën e gjuhës shqipe lidhur me letrat dhe llojet e tyre. U drejtohen këto pyetje:

Ç’është letra dhe cila është struktura e saj?

Ku qëndron ndryshimi mes letrës personale dhe asaj zyrtare?

Çfarë dini për letrën e mbyllur dhe atë të hapur? Kujt i drejtohet secila prej tyre?

Ndërtimi i njohurive të reja: Dëgjim i qëllimshëm

Fillimisht mësuesi prezanton rregullat e dëgjimit të qëllimshëm dhe u kërkon nxënësve të pajisen me fletore shënimesh ku do të mbajnë shënim fjalë e shprehje që i konsiderojnë të rëndësishme për përmbajtjen.

Mësuesi lexon ngadalë dhe qartë letrën.

Diskutim i drejtuar: Nxënësit u përgjigjen pyetjeve të para që lidhen me aspektet e përgjithshme të përmbajtjes pas dëgjimit të materialit.

Përmes rubrikave të kuptimit dhe interpretimit të tekstit nxënësit thellohen në detajet e përmbajtjes së letrës dhe përqendrohen në detajet thelbësore.

Skënderbeu si strateg ushtarak dhe jo vetëm kaq. Forca e tij e fjalës dhe karakteri i tij i lidhur me tiparet më të mira të kombit të tij.

Aspekte të reja të pazbuluara më parë për Skënderbeun si mbrojtës i atdheut dhe i krishtërit.

Tryeza e diskutimit: Analizë e detajeve më domethënëse në letrën e Skënderbeut.

Historia e lashtë e kombit tonë përmes fjalëve të kësaj letrë.

Figurat e shquara që kanë dalë prej kombit tonë.

Prezantim i rezultateve të arritura: Shkrim i lirë

- Nxënësit plotësojnë rubrikën “Përtej reflektimit” dhe më pas lexojnë përgjigjet e tyre.

Vlerësim: Vlerësohet interpretimi i përmbajtjes së letrës.

Detyre: Kërkohet nga nxënësit informacion shtesë rreth figurës së Skënderbeut.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Bisedë letrare “Prilli i thyer” (2 orë)		Situata e të nxënësve: Fenomeni i gjakmarrjes në vendin tonë	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: •dallon subjektin e pjesës që lexon, •nxjerr personazhet e romanit dhe disa veçori të tyre, •pershkruan, •diskuton për kohën, vendin, mjedisin dhe ngjarjet, duke dhënë detaje nga teksti, •sjell përvoja personazhesh të tjerë të ngjashme me ato të personazheve të romanit, •dallon mënyrën e rrëfimit në roman duke i dhënë ngjarjet në rend kronologjik ose kohor, etj. •merr informacionet e duhura gjatë leximit të një teksti, •analizon personazhet, duke u përqëndruar: te fjalët përshkruese të autorit, te fjalët, veprimet, mendimet e tij, •dallon dhe shpjegon funksionin figurave të ndryshme letrare, •shpreh pëlqimin e tij për personazhe të ndryshme, •jep opinionin e tij rreth çështjeve të caktuara dhe i mbulon ato duke ilustruar nga teksti.		Fjalët kyç: • romani social • tematikë •strukturë • personazh kryesor • konflikti kryesor • pika kulmore • mesazhi •Besian Vorpsi •Diana •Gjorgu • gjakmarrje • kanun • malësi • besa e madhe etj.	
Burimet: romani “Prilli i thyer”, informacione për shkrimtarin Ismail Kadare, informacione për fenomenin e gjakmarrjes në vendin tonë		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Shoqëria dhe mjedisi, Histori, TIK	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, informacione shitesë, Bisedë e kombinuar me diskutim dhe argumentim, pyetje–përgjigje, punë e drejtuar, analizë teksti, analizë personazhesh, punë me tekstin,leximi zinxhir, karriqia e autorit, prezantim.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *Stuhi mendimi, informacione shitesë, Bisedë e kombinuar me diskutim dhe argumentim.*

Nxënësit kanë lexuar romanin “Prilli i thyer” dhe duke u mbështetur në informacionet e marra diskutojnë për jetën dhe veprën letrare të autorit Ismail Kadare.

Mësuesi/ja i ka njohur paraprakisht nxënësit me temën e gjakmarrjes dhe i ka udhëzuar nxënësit të mbledhin informacione për fenomenin e gjakmarrjes në vendin tonë.

Shtrohen pyetjet: Ç’dini për gjakmarrjen? Flisni rreth shtrirjes së këtij fenomeni, zonat gjeografike ku është i pranishëm dhe faktorët që kanë ndikuar për praninë e këtij fenomeni.

Ç’është Kanuni? Kush e hartoi Kanunin? Në ç’kushte historike, ekonomike dhe kulturore ndodheshin zonat ku gjeti mbështetje ky Kanun?

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Për studimin e veprës nxënësit janë udhëzuar të punojnë mbi një strukturë të bisedës letrare të ndërtuar mbi bazën e këtyre kërkesave (mësuesi/ja është i lirë të shtojë ose të heqë kërkesa që nuk i duken të përshtatshme):

Skeda e librit

-Titulli

-Autori

-Numri i faqeve

-Lloji i romanit

2. Dy fjalë për autorin

3. Subjekti

4. Shpjegimi i titullit

5. Mjedisi dhe koha

a- vendi ku zhvillohen ngjarjet në roman

b- koha historike dhe koha e brendshme e romanit

6. Tema

7. Mesazhi

8. Përshkrimi i personazheve:

(Cilat janë personazhet që veprojnë në këtë roman? Shëno më poshtë karakteristikat fizike dhe sociale të tyre. Ndërto hartën e personazheve.)

9. Figurat letrare më të përdorura nga autori.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

- Në fushën e leksikut :

Gjatë leximit të romanit mund të jesh ndeshur me fjalë e shprehje të panjohura më parë. Mjaft prej tyre mund t'i kesh kuptuar duke u mbështetur në kontekstin në të cilin janë përdorur. Sidoqoftë, burimi më i saktë mbetet Fjalori i Gjuhës së Sotme Shqipe. Provoje veten duke plotësuar

Fjala e panjohur // Kuptimi i nxjerrë nga konteksti // Shpjegimi i fjalorit // Vlerësimi (i saktë ose i gabuar)

- Vëzhgimi im: Duke lexuar romanin XXX vura re se në të trajtohen këto problem:
- Cila pjesë e librit të ka tërhequr më shumë? Po më pak?
- Cilat personazhe kanë rrëmbyer më shumë simpatinë tënde? Po më pak?
- Cili episod të ka prekur më shumë?
- Çfarë mendimesh dhe emocionesh kanë përcjellë tek ty ngjarjet e këtij romani?
- A të kanë lindur gjatë leximit të romanit pyetje për të cilat do të doje të merrje përgjigje? Shkruaj disa prej tyre.
- Pse do ta sugjeroja këtë libër?

Vlerësimi: Nxënësit do të vlerësohen me notë për përgjigjet e dhëna, për mënyrën e formulimit të përgjigjeve, saktësinë e njohurive. Nxënësit do të bëjnë edhe vlerësim të njëri-tjetrit me fjalë e shprehje.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Rasat dhe lakimi i emrave		Situata e të nxënësve: Analizë morfologjike e emrave	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • Përcakton saktë kategorinë gramatikore të rasës së emrave; • Lakon emrat e gjinisë mashkullore, femërore dhe asnjësore, në trajtën e shquar dhe të pashquar, numri njëjës dhe shumës. • Dallon llojin e lakimit të emrave, nëpërmjet mbaresës; • Analizon emrat sipas kategorive gramatikore.		Fjalët kyçe: • Kategoria gramatikore e rasës, • lakimi, • mbaresa, • analizë morfologjike	
Burimet: Teksti i nxënësit; Gramatika 1, 2; tabela e lakimit të emrave, përvoja të nxënësve		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, INSERT, Punë e drejtuar, Analizë rastesh, Punë e pavarur			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Stuhi mendimi

Mësuesi/ja u kërkon nxënësve të lexojnë fragmentin edhënë në fillim të mësimi “Onufri” dhe të nënvizojnë emrat.

Shtrohen pyetjet:

Ç’quajmë rasa? Cilat janë rasat e emrit? (emërore, gjinore, dhanore, kallëzore, rrjedhore)

Si dallojnë nga njëra-tjetra rasat gjinore, dhanore dhe rrjedhor?

- rasa gjinore paraprihet nga nyjat e përparme –i, -e, -të, -së
- rasa rrjedhore paraprihet zakonisht nga një parafjalë)

Ç’quajmë lakim?

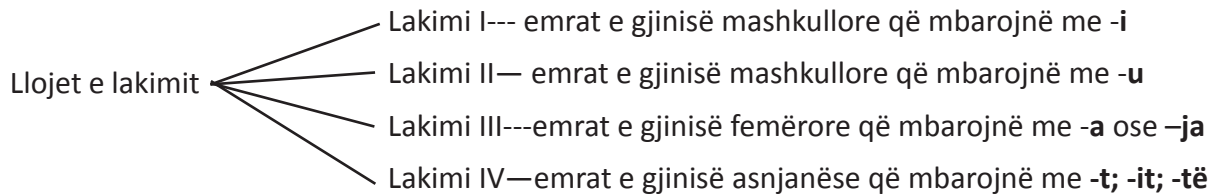
-Ndërtimi i njohurive të reja: INSERT, Punë e drejtuar

Nxënësit udhëzohen të lexojnë informacionin në faqen 158-159 dhe të plotësojnë tabelën INSERT.

v	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.

U kërkohet nxënësve të rikujtojnë edhe një herë rrugën që përdorin për të gjetur lakimin e emrit.

Çohet me mend emri në rasën emërore, trajta e shquar, numri njëjës dhe në bazë të mbaresës përcaktojmë lakimin

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Analizë rastesh, Punë e pavarur

Nxënësit punojnë me ushtrimet që vijojnë:

Ushtrimi 1. Nxënësit vendosin në fjali në formën e duhur emrat që ndodhen në kllapa

Ushtrimi 2. Emrat në kllapa nxënësit i vendosin në rasën gjinore

Ushtrimi 3. (*punë në dyshe*) Nxënësit listojnë emrat përdorur në tekstin e dhënë; përcaktojnë trajtën, rasën dhe llojin pesë prej tyre.

Ushtrimi 4. Sipas kërkesës.

Dëgjohen përgjigjet e nxënësve dhe bëhen korrigjime në rastet e nevojshme.

Në varësi të kohës së mbetur mësuesi/ja mund t’u japë nxënësve të punojnë ushtrime të tjera.

Vlerësimi: Vlerësimi i nxënësve bëhet hap pas hapi duke pasur parasysh pjesëmarrjen gjatë orës së mësimi dhe saktësinë në përgjigjet e dhëna.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 5. Bëni një ese me temë: “Motra ime e vogël”. Veçoni emrat dhe analizoni sipas kategorive gramatikore që ata kanë.

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Mbiemri dhe kategoritë e tij gramatikore (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Veçoritë estetike të shtëpive shqiptare (analizë morfologjike e mbiemrave)	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon mbiemrat në një tekst të dhënë. - përcakton kategoritë gramatikore të mbiemrit; - grupon emrat sipas klasifikimit morfologjik(të nyjshëm e të panyjshëm) dhe leksikor(cilësorë e marrëdhëniorë)		Fjalët kyç: - Mbiemër i nyjshëm, - mbiemër i panyjshëm, - gjini, - numër, - rasë. - mbiemra cilësorë - mbiemra marrëdhëniorë	
Burimet: Teksti i nxënësit; Gramatika 1, tabela e lakimit të mbiemrave të nyjshëm dhe të panyjshëm.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Kultura e vendit tim	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi, INSERT,Punë e drejtuar, Punë e pavarur, Punë me fisha.</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *Stuhi mendimi*

Mëuesi/ja bashkë me nxënësit rikujtojnë njohuritë e mëparshme rreth mbiemrit:

Ç'është mbiemri?

Cilat janë kategoritë gramatikore të tij?

Cili është vendi i tij në fjali?

Si krijohet lidhja midis mbiemrit dhe emrit, tiparet e të cilit emërton?

-Ndërtimi i njohurive të reja: *INSERT,*

Në këtë fazë të orës së mësimi nxënësit udhëzohen të lexojnë informacionin e dhënë në faqen 161-162 dhe të plotësojnë tabelen INSERT.

√	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.

Nxënësit ndalen në klasifikimin e mbiemrave: morfologjik – të nyjshëm dhe të panyjshëm leksikor – cilësorë dhe marrëdhëniorë

Mbiemra cilësorë quajmë ata mbiemra që tregojnë cilësi që perceptohen me anë të shqisave ose shprehin opinionin e folësit: shall i butë, mendim i cekët etj

Mbiemra marrëdhëniorë quajmë ato mbiemra që shprehin tiparin e një sendi përmes emërimit të marrëdhënies së këtij sendi me një send tjetër ose me një rrethanë, veprim apo numër: shall i

leshtë, qetësi shpirtërore etj

Që t'i dallojnë më me lehtësi këto lloj mbiemrash, nxënësit duhet të dinë se:

Mbiemrat cilësorë: - janë të parmë, të prejardhur, të përbërë;

- formojnë emra abstraktë;

- kanë shkallë;

- krijojnë çifte sinonimike.

2. Mbiemrat marrëdhëniorë : - janë të prejardhur;

- nuk formojnë emra abstraktë;

- nuk kanë shkallë (përfshirje bëjnë mbiemrat e prejardhur nga ndajfoljet, p. sh.:

(i afërt → shumë i afërt)

- nuk formojnë çifte sinonimike (përfshirje bëjnë mbiemrat e prejardhur nga ndajfoljet, p. sh.: i afërt → shumë i afërt)

Gjithashtu mbiemrat marrëdhëniorë mund të shprehin marrëdhënie: lëndore, përkatësie, veprimi, kohore, hapësinore.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *Punë e drejtuar, Punë e pavarur, Punë me fisha.*

Punë e drejtuar: **Ushtrimi 1.** Gjeni mbiemrat dhe përcaktoni nëse janë cilësorë apo marrëdhëniorë, të nyjshëm apo të panyjshëm

Ushtrimi 2. Nxënësit dallojnë mbiemrat cilësorë dhe marrëdhëniorë, të nyjshëm dhe të panyjshëm dhe ndërtojnë fjali me to.

Në varësi të kohës së mbetur mësuesi/ja mund të punojë me fisha duke dhënë fjali të ndryshme ku nxënësit duhet të gjëjnë mbiemrat sipas klasifikimit të tyre.

Vlerësimi: Vlerësimi i nxënësve bëhet hap pas hapi duke pasur parasysh pjesëmarrjen gjatë orës së mësimi dhe saktësinë në përgjigjet e dhëna.

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 5. Gjeni mbiemrat e nyjshëm në poezinë e dhënë. Kthejeni poezinë në prozë duke ruajtur mbiemrat e nyjshëm që gjenden në poezi.*

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Mbiemri dhe kategoritë e tij gramatikore (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Analizë morfologjike për mbiemrin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • përcakton kategoritë gramatikore të mbiemrit; • Kthen në numrin shumës grupet emerore, emer (M/F) + mbiemer, duke përcaktuar menyrat e formimit të shumës të mbiemrave; • lakon mbiemrin e njëjshëm e të panyjshëm, pjesë të grupit emëror, duke pasur parasysh përshtatshmërinë e tij në rasë me emrin.		Fjalët kyç: • Mbiemër i njëjshëm, • mbiemër i panyjshëm, • gjini, • numër, • rasë. •mbiemra cilësorë •mbiemra marrëdhëniorë	
Burimet: Teksti i nxënësit; Gramatika 1, tabela e lakimit të mbiemrave të njëjshëm dhe të panyjshëm, skeda me grupe emërore: emër + mbiemër		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Diskutim, Lexim i drejtuar, Punë e pavarur, Kllaster</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *Diskutim,*

Lexohet detyra e shtëpisë dhe diskutohet rreth ndryshimeve që mund të kenë ndodhur gjatë kthimit të poezisë në prozë.

-Ndërtimi i njohurive të reja: *Lexim i drejtuar*

Nxënësit udhëzohen të lexojnë informacionin e ri ku njihen me mënyrën e formimit të gjinisë femërore të mbiemrave të njëjshëm dhe të panyjshëm, si edhe për formimin e numrit shumës të mbiemrave të njëjshëm dhe të panyjshëm të gjinisë mashkullore dhe femërore.

Theksohet gjithashtu se ndryshe nga mbiemrat e njëjshëm që marrin mbare, mbiemrat e panyjshëm nuk pësojnë ndryshime kur lakohen.

Shkruhen në tabelë të gjitha rastet duke i ilustruar me shembuj.

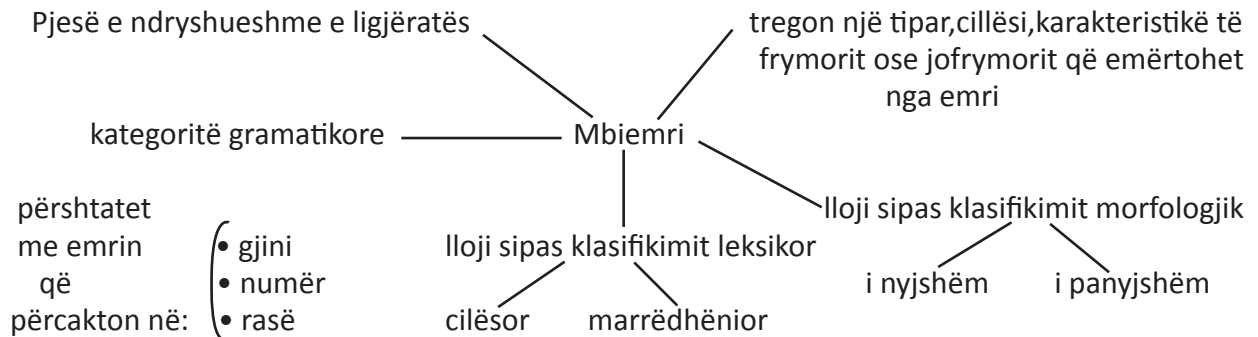
-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *Punë e pavarur, Kllaster*

Punë e pavarur : punohen **ushtrimet 3 – 4**. Nxënësit dallojnë mbiemrat e nyjshëm e të panyjshëm dhe formojnë fjali me to.

Lakojnë grupet emërore të dhëna dhe argumentojnë ndryshimet që ndodhin gjatë lakimit

(Në ushtrimin 4 përveç grupeve të dhëna mësuesi/ja mund të shtojë grupe emërore të tjera për t'i lakuar sipas rasave.)

Në përfundim të orës së mësimit bëhet përmbledhja e informacioneve që nxënësit morën për mbiemrin.

Vlerësimi: Vlerësimi i nxënësve bëhet hap pas hapi duke pasur parasysh pjesëmarrjen gjatë orës së mësimit dhe saktësinë në përgjigjet e dhëna.

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 6*. Nxënësit dallojnë mbiemrat dhe shpjegojnë kuptimin e e shprehjeve frazeologjike.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Ushtrime për emrin dhe mbiemrin		Situata e të nxënësve: Analizë morfologjike për emrat dhe mbiemrat	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - identifikon emrat dhe mbiemrat në fjali - dallon numrin, gjininë, rasën e emrave dhe mbiemrave - përcakton shkallët e mbiemrit - dallon funksionin letrar-artistik të mbiemrave - Krijon situata të ndryshme me përdorimin e emrave dhe mbiemrave		Fjalët kyçe: - emra - mbiemra - gjini - numër - rasë - shkallë e mbiemrit	
Burimet: teksti mësimor, fisha me ushtrime të ndryshme		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi, punë e drejtuar, punë e pavarur</i>			

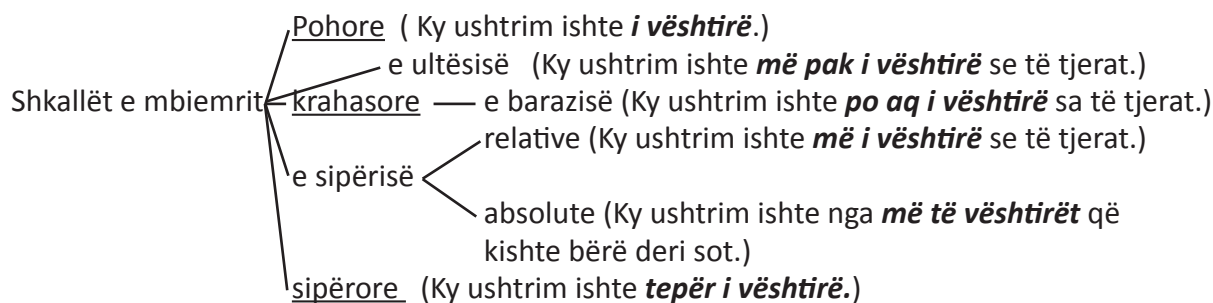
Organizimi i orës së mësimt

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *Stuhi mendimi*

- Ç'është emri dhe ç'tregon ai?
- Cilat janë kategoritë gramatikore të emrit?
- Si e formojnë numrin shumës emrat?
- Ç'është mbiemri dhe ç'tregon ai?
- Cilat janë kategoritë gramatikore të mbiemrit?
- Si përshtatet mbiemri me emrin që përcakton?
- Si i klasifikojmë mbiemrat?

-Ndërtimi i njohurive të reja: *punë e drejtuar*

Përpara se të zhvillojë me nxënësit ushtrimin 7, mësuesi/ja ndalet te shkallët e mbiemrit dhe sqaron se mbiemri ka tri shkallë:

Më pas nxënësit japin shembuj të tjerë.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Nxënësit punojnë ushtrimet 1 – 6 dhe 8 – 9 sipas kërkesave.

Vlerësimi: Vlerësimi i nxënësve bëhet hap pas hapi duke pasur parasysh pjesëmarrjen gjatë orës së mësimt dhe saktësinë në përgjigjet e dhëna.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 10. Shkruani një ese me temë: "Dimri në qytetin tim" ku të përdorni sa më shumë mbiemra. Nënvizoni me një vijë mbiemrat cilësorë dhe me dy vija mbiemrat marrëdhënorë.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Buti i vogël (ora e parë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • hulumton rreth jetës dhe krijimtarisë letrare të Gi dë Mopasan; • hulumton rreth realitetit të kohës kur ndodh ngjarja (mentaliteti i biznesit Në Francë në gjysmën e dytë të shek. XIX); • lexon për të njohur ngjarjen e treguar; • analizon marrëdhëniet midis personazheve.		Fjalët kyç: • buti i vogël • bujtinari i Epëvillit • nënë Magluara • fermë • tokë • pronë	
Burimet: Teksti mësimor, informacione për krijimtarinë e Gi dë Mopasan		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Bisedë; lexim zinxhir; diskutim; pyetje-përgjigje</i> Organizimi i orës së mësimi			
-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: <i>Bisedë;</i> Njihen nxënësit me temën e mësimi dhe diskutojnë rreth veprës letrare të Gi dë Mopasan, duke u mbështetur në informacionet e marra për të.			
-Ndërtimi i njohurive të reja: <i>lexim zinxhir</i> Lexohet tregimi nga 2-3 nxënës. Shpjegohen fjalë që mund të jenë të panjohura për nxënësit. Pas leximit nxënësit rrëfejnë me fjalët e tyre ngjarjen që tregohet në prozën e Mopasanit.			
-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: <i>diskutim; pyetje-përgjigje</i> <i>Kalohet në zhvillimin e ushtrimeve të rubrikës “Kuptimi”</i> 2. Mbështetur në informacionet që kanë marrë nga mësuesi/ja e historisë, nxënësit tregojnë cili është realiteti i kohës kur ndodh ngjarja. A ka nisur të shfaqet fort Në Francën e gjysmës së dytë të shekullit XIX mentaliteti i biznesit që për të fituar shkelmon çdo normë njerëzore dhe morale? 3. Si mund t’i quajmë bisedat që bëjnë rreth parave palët midis njëra-tjetrës? Cili kërkon t’ia hedh tjetrit? Ndalen nxënësit në detajet që dalin nga këto biseda. 5. Nxënësit rrëfejnë si ndryshojnë qëndrim dhe si sillen personazhet ndaj njëri-tjetrit.(herë armiqësor e herë të djallëzuar).			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i punës së nxënësve sipas kompetencave			
Detyrë shtëpie: <i>Ushtrimi 4. Personazhet janë përfaqësues të borgjezisë së vogël. Mënyra si ato sillen shpreh një mospërputhje. Midis çfarë dhe çfarë shfaqet kjomospërputhje?</i>			

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Buti i vogël (ora e dytë)		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • analizon personazhet e tregimit; • jep mendimin e tij mbi thënien e autorit; • interpreton mënyrën e ndërtimit të tregimit; • dallon dramën që përshkruhet në thelb të tregimit.		Fjalët kyçe: • personazhe • rrëfimtari • struktura e tregimit • ndjesi	
Burimet: teksti mësimor		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: diskutim; tabela e personazheve; punë individuale; punë në dyshe;			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: diskutim

Lexohet detyra e shtëpisë dhe nxënësit diskutojnë rreth situatës së dhënë.

-Ndërtimi i njohurive të reja: tabela e personazheve; punë individuale;

Nxënësit ndale n te ushtrimi 6. Analizoni personazhet duke plotësuar tabelën.

Tiparet	
Usta Shikoti	Nënë Magluara

Ushtrimi 7. Autori ndërton një hapësirë boshe duke thënë: “Shkuan tre vjet...” Ç’mendoni se ka ndodhur në këto tre vjet dhe si i përfytyroni marrëdhëniet midis dy personazheve?

Ushtrimi 8. Analizoni thënien “Mopasani nuk gjykon, por i lë faktet të flasin me gojën e tyre”.

Nxënësit diskutojnë: Sa e gjen shprehjen e vet kjo thënie në këtë tregim? A është fundi i personazheve Brenda logjikës dhe natyrës së tyre si karaktere dhe si borgjezi e vogël?

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: punë në dyshe

Kalohet në rubrikën “Interpretimi”

Nxënësit do të punojnë në dyshe dhe do të diskutojnë si është ndërtuar tregimi:

1. A hapet tregimi në mënyrë të drejtpërdrejtë, lidhur me veprimin kryesor dhe motivin, apo në mënyrë të tërthortë? Po mbyllja vjen ngadalë apo rend fort drejt qëllimit?

2. Cili është rrëfimtari në këtë tregim?

3. Ngjarja që tregohet është dramatike në thelb. Sa ndikon toni i rrëfimit në këtë dramacitet? A gjemë të fshehur humor apo cinizëm?

4. Si i gërsheton autori ligjëratën e drejtë, të shdrejtë dhe ligjëratën e shdrejtë të lirë për të arritur qëllimin?

Vlerësimi: Bëht vlerësimi për pjesëmarrjen dhe aktivimin gjatë orës së mësimi si edhe për saktësinë në përgjigje dhe argumentimin e mendimeve
Detyrë shtëpie: Bëni një ese me temë: “A është paraja një “demon” (djall) që ia prish natyrën dhe karakterin njeriut apo është “shenjt” që e mbron atë nga varfëria dhe skamja?

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Macja në shi		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - lexon për t’u njohur me ngjarjen e tregimit; - dallon strukturën e tregimit; - kuton dhe zbërthen brendi e pjesës , duke iu përgjigjur pyetjeve në tekst - nxjerr mesazhin e tregimit		Fjalët kyçe: - burrë e grua - një mace - mot me shi - zhgënjim - hotel - i zoti i hotelit	
Burimet: teksti mësimor, vepra letrare e Ernest Heminguejit		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Diskutim; skeda e autorit; lexim zinxhir; pyetje-përgjigje;</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *Diskutim; skeda e autorit*

Mësuesi/ja i njeh nxënësit me temën e re të mësimi dhe me jetën e krijimtarinë letrare të autorit.

Disa të dhëna rreth autorit:

- **Ernest Heminguej** ishte një novelist amerikan, shkrimtar i historive të shkurtra dhe gazetar. I përket shkrimtarëve të periudhës klasike të letërsisë amerikane. Ernest Heminguej në profilin e tij shkrimtaresk përfaqëson në menyrë të shkëlqyer realizmin letrar në SHBA. Stili i tij ekonomik dhe i nënvlerësuar kishte një ndikim të fortë në letërsinë artistike të shekullit të 20-të, ndërsa jeta e tij e aventurës dhe imazhi i tij publik ndikuan në gjeneratat e mëvonshme. Heminguej prodhoi pjesën më të madhe të punës së tij midis mesit të viteve 1920 dhe 1950 dhe fitoi Çmimin Nobel në Letërsi në vitin 1954. Ai botoi shtatë romane, gjashtë koleksione me histori të shkurtra dhe dy vepra jo-fikse. Vepra të tjera, duke përfshirë tre romane, katër koleksione me histori të shkurtëra dhe tre vepra jo-fikse, u botuan pas vdekjes. Shumë nga veprat e tij konsiderohen klasike të letërsisë amerikane. I konsideruar nga shumëkush si strehë e brezit të humbur, Heminguej vazhdon të mbetet shkrimtari më i shquar amerikan. Proza e tij e gjallë shquhet për nga thjeshtësia mahnitëse, dialogu i thjeshtë plotë jetë. Personazhet kryesore të Heminguejit janë gjithnjë luftëtarë të paepur, me dinjitet krenar, toreador, përballë gjendjes së nderë që po përjetonte padrejtësisht brezi i humbur, brez në kurrizin e të cilit rëndoi më së shumti Lufta e Parë Botërore.

Ndër veprat më të njohura të Heminguejit janë: "Plaku dhe deti", "Dëborërat e Kilimanxharos", "Për kë bien këmbanat", "Të kesh e të mos kesh", "Vërtetë në dritë të parë", "Përgjatë lumit dhe në pemë", "Lamtumirë armë" etj.

-Ndërtimi i njohurive të reja: *lexim zinxhir*

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të hapin tekstin në faqen 38 dhe të lexojnë njëri pas tjetrit tregimin “Macja në shi” dhe dallojnë strukturën e tij.

Më pas nxënësit rrëfejnë me fjalët e tyre tregimin dhe thonë çfarë u bën përshtypje te çifti amerikan.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *pyetje-përgjigje*

2. Nxënësit përshkruajnë situatën në dhomë dhe tregojnë domethënien në atë çfarë bëjnë, si sillen ndaj njëri tjetrit, ku qëndrojnë.

3. A është moti si një parashenjë për marrëdhëniet burrë-grua? Nxënësit gjejnë në tekst detaje që e tregojnë këtë.

4. Ç’provoi gruaja kur nuk e gjeti macen? Ç’tregon reagimi i burrit?

5. Cili është mesazhi që përcjell Heminguej në këtë pjesë?

Nxënësit japin mendimet e tyre dhe në fund bëhet një përmbledhje e orës së mësimit

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore.

Detyrë shtëpie: Bëni nje ese me temë: “Dashuria është vlerë që duhet ushqyere mbrojtur tërë jetën”.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Macja në shi		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • analizon personazhet duke u ndalur në portretin fizik, botën e brendshme, detaje të veprimeve të tyre; • dallon teknikat e përdorura në tregim; • dallon detajin artistik me të cilin autori jep gjendjen e personazheve.		Fjalët kyç: • personazhe • veprime • gjendje e brendshme • portret fizik	
Burimet: teksti mësimor		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: diskutim; punë individuale;; pyetje- përgjigje ; punë në grup; kllaster.			

Organizimi i orës së mësimt

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: diskutim

Lexohet detyra e shtëpisë: *Bëni një ese me temë: “Dashuria është vlerë që duhet ushqyer mbrojtur tërë jetën”* dhe diskutohet rreth saj.

-Ndërtimi i njohurive të reja: punë individuale;; pyetje- përgjigje

Nxënësit punojnë me ushtrimet në rubrikën “Analiza” .

1. Analizoni figurën e gruas:

- Cilin element të portretit fizik na jep autori? Pse nuk kemi të tjera tipare fizike?
- Si jepet bota e brendshme e gruas?

2. Analizoni figurën e burrit:

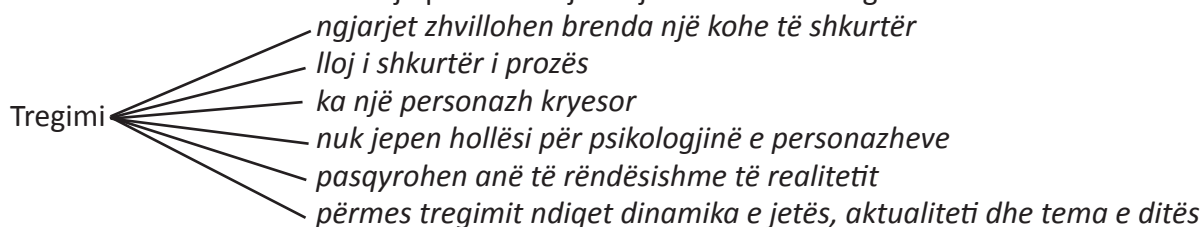
- në detajet si shtrati dhe libri;
- në fjalët që shkëmben me gruan;
- duke e krahasuar të zotin e hotelit me të.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: punë në grup; kllaster

Nxënësit punojnë me ushtrimet e rubrikës “Interpretimi”

Dëgjohen mendimet e nxënësve.

Në fund të orës së mësimt bëhet një përmbledhje e njohurive rreth tregimit

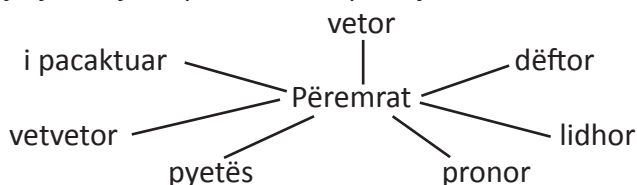
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i vazhdueshëm i nxënësve në të gjitha hapat e orës mësimore.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësor Tema mësimore: Përemri vetor dhe trajtat e shkurtra		Situata e të nxënit: Diskutim mbi njohuritë për përemrin vetor	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • Dallon përemrin vetor në një tekst të dhënë; • Përcakton kategoritë gramatikore të përemrit vetor; • Lakon përemrin vetor sipas rasave; • Dallon trajtat e shkurtra të thjeshta dhe të bashkuara ; • Përdor si duhet në fjali, trajtën e shkurtër të thjeshtë dhe të bashkuar të përemrit vetor.		Fjalët kyç: • përemra vetorë • numër • gjini • rasë • trajta të shkurtra • trajta të shkurtra të bashkuara	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika e gjuhës shqipe 1,		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>stuhi mendimi, INSERT, tabela e koncepteve, diskutim, punë në grup, punë individuale, kllaster.</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *stuhi mendimi, kllaster*

Nxënësit rikujtojnë llojet e përmrave nëpërmjet kllasterit:

-Ndërtimi i njohurive të reja: *INSERT, tabela e koncepteve*

Mësuesi/ja i njeh nxënësit me temën e mësimi dhe i udhëzon të lexojnë informacionin në faqen 167-168 dhe plotësojnë tabelën INSERT.

√	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.

Paraqitet përpara nxënësve tabela e lakimit të përenrave vetorë dhe së bashku me ta mësuesi/ja ndërton tabelën e formimit të trajtave të shkurtra të bashkuara.

Theksohet: Trajta e shkurtër e bashkuar formohet nga bashkimi i dy trajtave të shkurtra. E para është gjithmonë në rasën dhanore në të tria vetat njëjës e shumës dhe e dyta gjithmonë në rasën kallëzore, veta e tretë, njëjës ose shumës.

Trajta e shkurtër e rasës dhanore	Trajta e shkurtër e rasës kallëzore	Trajta e shkurtër e bashkuar	Shembuj
më	e	ma	
të	e	ta	
i	e	ia	
na	e	na e	
ju	e	jua	
u	e	ua	
më	i	m'i	
të	i	t'i	
i	i	ia	
na	i	na i	
ju	i	jua	
u	i	ua	

Nxënësit plotësojnë kolonën “Shembuj” me fjali ku të përdorin trajta të shkurtra të bashkuara

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *punë në grup, punë individuale, kllaster.*

Nxënësit punojnë me ushtrimet:

Ushtrimi 1. Nxënësit gjejnë përemrat vetorë dhe përcaktojnë numrin, vëtën, rasën e tyre.

Punë në grupe:

Gr 1. - Ushtrimi 2. Në këtë ushtrim nxënësit formojnë fjali me përemrat vetorë ne dhe ju të prirë nga parafjalët: te, nga, me, për dhe tregojnë rasën e tyre.

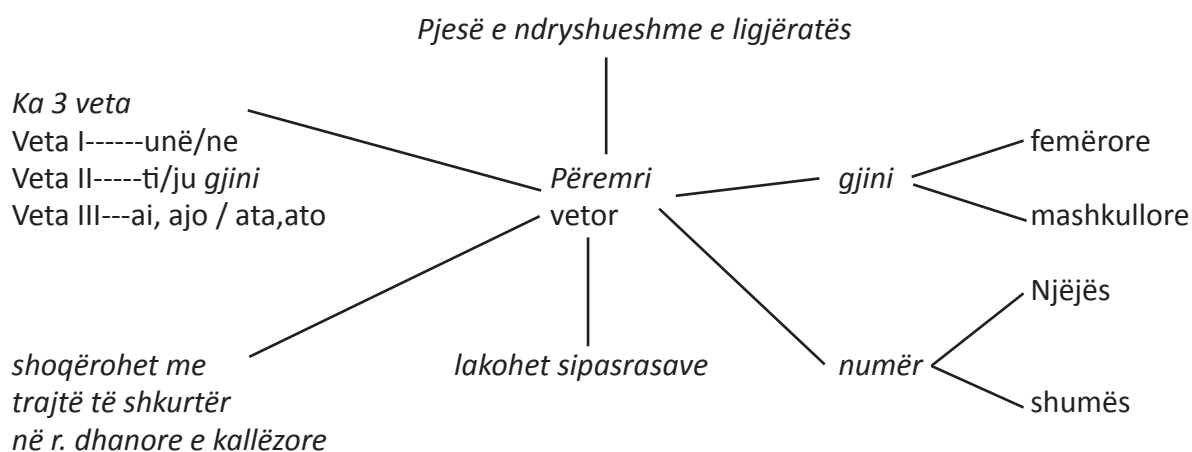
Gr 2. - Ushtrimi 3. Nxënësit krijojnë një tekst të shkurtër ku të përdorin përemrat vetorë të vetës së parë dhe të dytë shumës në rasën emërorë, dhanore dhe kallëzore.

Ushtrimi 4. Nxënësit gjejnë trajtat e shkurtra, thonë cilit përemër i përkasin dhe tregojnë numrin e rasës e tyre.

Gjithashtu thonë nëse janë trajta të shkurtra të thjeshta apo të bashkuara.

Ushtrimi 5. Nxënësit gjejnë trajtat e shkurtra të përemrave vetorë ; thonë numrin, vëtën dhe rasën; tregojnë funksionin që kryejnë këto trajta të shkurtra.

Dëgjohen përgjigjet e nxënësve dhe në fund të ores bëhet përmbledhja e mësimit (*kllaster*)

Vlerësimi: vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 6.*

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësor Tema mësimore: Përemri dëftor		Situata e të nxënit: Diskutim mbi njohuritë për përemrin vetor	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • përcakton kategoritë gramatikore të përemrit dëftor; • lakon përemrin dëftor sipas rasave; • dallon rastet kur përemrat ai, ajo, at, ato dalin në fjali si përemra dëftorë; • përdor në fjali përemra dëftorë; • dallojnë funksionet e përemrit dëftor në fjali.		Fjalët kyç: • përemra dëftorë • numër • gjini • rasë • funksione gramatikore	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1 – 2, tabela të lakimit të përemrave dëftorë.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi ; diskutim; punë e drejtuar, analizë rasti, punë e pavarur, punë në grup</i>			

Organizimi i orës së mësimimit

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë fragmentin në faqen 170 dhe të dallojnë përemrat dhe të tregojnë llojin e tyre.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Shkëpusim nga teksti përemrat dëftorë: ky, të këtillë, të kësaj, të tillë, këta, kjo, këtë.

Përemrat dëftorë tregojnëfrumorin ose sendin për të cilin flasim, por duke e dalluar atë nga frymorët apo sendet të të njëjtit lloj.

Nxënësit lexojnë informacionin e ri për përemrat dëftorë:

Përemrat dëftorë kanë kategorinë e numrit, të gjinisë dhe të rasës.

Ata mund të përdoren më vete ose të shoqëruar me emra.

Përemrat ai, ajo, ata, ato kur shoqërohen me emra ose pranë tyre vendoset një ndajfolje dalin si përemra dëftorë, p. sh.: ai djalë, ajo shkollë, ato fshatrat buzë lumit, ai aty, atë atje etj.

Përemrat dëftorë mund të dalin në fjali në funksionin e

Kryefjalës: Këta janë djamtë e shkollës sonë.

Kundrinorit të drejtë: E njeh këtë vajzë?

Kundrinorit të zhdrejtë: Asaj rruge i vendosën një emër të ri.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 1. Sipas kërkesës. Grupet e vendosura në formën e duhur:

e këtij djali, e kësaj vajze, këtë djalë, këtë vajzë, I kësaj studenteje, ssipas këtij historian, përpara asaj shtëpie, përtej këtyre trojeve, këta djem, ato gra qëndistare, këtij i duhen...

Ushtrimi 2. Në këtë ushtrim nxënësit do të gjejnë përemrat dëftorë dhe do të përcaktojnë numrin, gjininë dhe rasën e tyre.

Ushtrimi 3 do të zhvillohet në grupe: Formoni fjali me përemrat: i tillë, të atilla, ky, kjo, këta, të këtillë, të tilla

Gr. 1- në funksionin e kryefjalës;

Gr. 2 - në funksionin e kundrinorit të drejtë;

Gr. 3 - në funksionin e kundrinorit të zhdrejtë.

Në **ushtrimin 4** nxënësit formojnë fjali ku përemrat ai / ajo të përdoren herë si përemra vetorë dhe herë si përemra dëftorë.

Vlerësimi: vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 5. Përshkruani një person të dashur. Përdorni sa më shumë përemra dëftorë që tregojnë tipare të tij.*

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Përemrat pronorë		Situata e të nxënit: Përdorimi i përemrave pronorë në fjali	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon përemrat pronorë në fjali; • përcakton vetën, numrin, gjininë dhe rasën e përemrave pronorë • përdor formën e duhur të përemrave pronorë në fjali; • ndërton fjali duke përdorur përemra pronorë në rase të ndryshme.		Fjalët kyç: • përemra pronorë • vetë • numër • gjini • rasë	
Burimet: teksti mësimor, tabela e lakimit të pëemrave pronorë		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, grupet e ekspertëve, punë e drejtuar, analizë rasti, punë e pavarur			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Stuhi mendimi

Nxënësve u lexohet poezia "Poeti" e Muhamet Kërveshit dhe u kërkohet të mbajnë shënim përemrat pronorë që dëgjojnë.

Nxënësit kanë njohuri dhe thonë ato që dinë në lidhje me përemrin pronor.

- Çfarë tregon përemri pronor?
- Cilat janë kategoritë gramatikore të përemrit pronor?
- Çfarë i karakterizon përemrat pronorë?

-Ndërtimi i njohurive të reja: grupet e ekspertëve, punë e drejtuar

Ndajmë klasën në grupe dhe çdo grup flet për një nga konceptet e përemrit pronor:

Kategorinë e vetës; Kategorinë e numrit; Kategorinë e gjinisë; Kategorinë e rasës; Vendi i përemrit pronor.

Në çdo grup njohuritë do të shoqërohen me shembuj.

Shënohen në tabelë të gjitha konceptet kryesore për përemrin pronor, si emërzimi i përemrit pronor.

Libri im është vetëm me ngjyra, kurse **yt**i ka edhe figura.

Ushtrimi 1. Nxënësit dallojnë përemrat pronorë dhe gjykojnë për raportet pronë-pronar.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: analizë rasti, punë e pavarur

Ushtrimi 2. Nxënësit gjejnë përemrat pronorë dhe tregojnë numrin dhe gjininë e tyre.

Ushtrimi 3. Për të dalluar si përshtaten përemrat pronorë me emrat, nxënësit zëvendësojnë emrat mashkullorë me emra femërorë në togfjalëshat e dhënë.

Ushtrimi 4 dhe 5: nxënësit vendosin në vend të pikave përemrat pronorë, duke i përshtatur në formën e duhur gramatikore.

Në përfundim, bëhet përmbledhja duke pasur në qendër lakimin e përemrit pronor dhe, në formë loje zinxhir, nxënësit bëjnë me gojë lakimin e grupeve emërore të dhëna në ushtrimin 3.

Vlerësimi: vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: a) ushtrimi 6-Emërzoni përemrat pronorë të dhënë dhe bëni me secilën prej tyre nga një fjali.

b) ushtrimi 7-Shkruani një ese me temë: "Letër nënës"ku të përdorni sa më shumë përemra pronorë.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Ushtrime		Situata e të nxënit: Rikujtim i koncepteve dhe kategorive gramatikore për përemrat lidhorë, pyetës, të pacaktuar.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - identifikon përemrat lidhorë, pyetës dhe të pacaktuar; - përcakton kategoritë gramatikore të përemrave lidhorë, pyetës dhe të pacaktuar; - lakon sipas rasave përemrat lidhorë, pyetës dhe të pacaktuar; - përshtat sipas rasës së duhur përemrat në fjali; - përdor në fjali përemra të ndryshëm.		Fjalët kyç: - përemra pyetes - përemra lidhorë - përemra të pacaktuar - lako - analizo	
Burimet: teksti mësimor, tabela të lakimit të përemrave		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi; punë e drejtuar; diskutim; punë në dyshe; punë individuale			

Organizimi i orës së mësimit

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Stuhi mendimi

Shkruhen në tabelë disa fjali dhe nxënësit dallojnë përemrat lidhorë, pyetës dhe të pacaktuar.

1. Ai u tregoi shokëve filmin që kishte parë më parë. 2. Ngriji dorën mbi kokë dhe rregulloi një tufë flokësh, të cilat ishin shpupuritur nga era. 3. Cili nga interpretimet të la më shumë mbresa? 4. Ç'ndodhi dje në klasën tuaj? 5. Dikush duhej ta merrte përsipër atë detyrë. 6. E dinte që çdo gjë do të merrte drejtimin e duhur.

Shkruhen veçmas në tabelë përemrat e gjetur nga nxënësit.

-Ç'loj përemrash janë?

-Përse përdoren përemrat lidhorë?

-Cilat janë kategoritë gramatikore të përemrit lidhorë?

-Ç'tregojnë përemrat e pacaktuar? Po përemrat pyetës?

-Cilat janë dy format, në të cilat shfaqen përemrat e pacaktuar?

-Ndërtimi i njohurive të reja: punë e drejtuar; diskutim

Ushtrimi 1. Nxënësit dallojnë përemrat në tekstin e dhënë dhe thonë llojin e tyre.

Ndalen te përemrat lidhorë, pyetës dhe të pacaktuar dhe diskutojnë rreth përdorimit të tyre në fjali, vendit ku vendosen.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *punë në dyshe; punë individuale*

Ushtrimi 2. Nxënësit vendosin përemrat lidhorë në vend të pikave.

Ushtrimi 3. Nxënësit përdorin në fjali herë si përemra pyetës e herë si përemra lidhorë fjalët: *kush, çfarë dhe sa*.

Ushtrimi 4. Nxënësit korrigjojnë përdorimet e gabuara të përemrave pyetës.

a. Ti duhet ta dish mirë se ç'detyra ke, se ç'duhet të bësh, mos më pyet mua.

c. Nuk e di se ç'ka ajo që s'më flet si më parë.

d. Kush është ai qen, që kafshoi motrën time?

f. Cili ishte hoteli që të bëri më shumë përshtypje?

gj. Çfarë do ti nga unë që nuk të rri goja pa i sharë, çfarë ke?

Ushtrimi 5. Sipas kërkesës

Në **ushtrimin 6** nxënësit dallojnë përemrat lidhorë nga ata pyetës.

(*kush*-përemër pyetës; *cilët*-përemër pyetës; *cili*-përemër lidhor; *ç'*-përemër pyetës; *ç'*-përemër lidhor; *cila*-përemër lidhor; *ç'*-përemër lidhor; *kë*-përemër lidhor)

Në **ushtrimin 7** nxënësit vendosin përemrat e pacaktuar në tabelë, të ndarë sipas formës me të cilën paraqiten.

Përemra në formë të ngurosur	Përemra në formë jo të ngurosur

Punë në dyshe: **ushtrimi 8.** Nxënësit dallojnë përemrat e pacaktuar dhe ndreqin gabimet drejtshkrimore në shkrimin e tyre. Dallojnë përemrat që lakohen nga ato që nuk lakohen.

Ushtrimi 9. Nxënësit lakojnë përemrat e pacaktuar sipas formave rasore.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 10. Formoni një tekst të shkurtër me përemrat: gjithsecili, secili, çdokush, asnjë, asgjë, kurrëgjë, gjë, njëri, njëfarë. Nënvizoni përemrat dhe thoni kategoritë gramatikore të tyre.*

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Lumnija		Situata e të nxënësve: Analizë veprë	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca digjitale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • hulumton rreth jetës dhe veprës letrare të Ernest Koliqit; • lexon tregimin për t’iu përgjigjur pyetjeve rreth kuptimit të tij; • bën analizën e personazheve; • zbulon mesazhin që përcjell tregimi.		Fjalët kyç: • lumturia • kohë dhe mjedisi • personazhe • botë e brendshme • analizë	
Burimet: teksti mësimor, informacione për Ernest Koliqin https://12vite.com/tregtar-flamujsh-ernest-koliqi-analize-e-vepres/ http://www.drita.info/2016/05/18/lumturia-buron-nga-brendesia-e-jone/ përvoja të nxënësve.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Shoqëria dhe mjedisi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim; Skeda e autorit; Lexim i drejtuar; Punë në grupe; Punë e pavarur.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Diskutim, Skeda e autorit

Njihën nxënësit me temën e mësimi, tregimin “Lumnija” dhe autorin Ernest Koliqi.

Diskutojmë së bashku rreth jetës dhe veprës letrare të Ernest Koliqit.

Ernest Koliqi: maj 1903 (Shkodër) – janar 1975 (Romë, Itali)

Shkollimi: -mësimet e para i mori në Kolegjin Saverian të Jezuitëve;

-diplomohet në Universitetin e Padovës me tezën “Epika popullore shqiptare”.

Angazhimet: Ministër arsimit në qeverinë Vërlaci

Veprat: “Kushtrimi i Skanderbeut”, poemë dramatike; dy pjesë me novela të titulluara “Hija e Maleve” dhe “Tregtar flamujsh”; poezitë lirike “Gjurmata e Stinve”.

Profesioni: mësues, poet, romancier, eseist, përkthyes, gazetar, dramaturg, botues dhe pedagog.

Bashkëpunoi me revistat “Hylli i Dritës” e françeskanëve, “Leka” e jezuitëve,

“Përpjekja shqiptare” e Branko Merxhanit, “Minerva”, “Besa” etj.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Shkruaj titullin e tregimit në tabelë: “Lumnija”.

Nxënësit lexojnë njëri pas tjetrit pjesën e dhënë në tekst dhe nënvizojnë fjalët që s’i kuptojnë.

Pas shpjegimit të fjalëve nxënësit lexojnë edhe një herë tregimin.

Më pas nxënësit: a) rrëfejnë në mënyrë të përmbledhur tregimin dhe përcaktojnë temën e tij.
b) dallojnë personazhet dhe nga ç'mjedise vijnë ato në tregim.

c) Të tria vajzat kanë përjetuar lumturinë në mënyrën e tyre. Ku dallojnë ato në raport me kuptimin që kanë për të?

- Shota: "...kurrë në jetën time s'e di veten ma të lume se atë natë, aty në shregull..."

- Gjizela: "...ai zgjim, ai zgjim më bani me njoftë vetëm për një ças si mund të jetë lumturi..."

- Dalina: "...Unë, kallëzoi të drejtën u shendova sa s'ka.....Makartash e di që kenka trim!"

Nxënësit japin mendimet dhe gjejnë në tekst fjalitë që mbështesin mendimet e tyre.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Nxënësit punojnë me ushtrimet e rubrikave "Analiza" dhe "Interpretimi"

Në **ushtrimin 4** nxënësit punojnë në grupe dhe ndalen në portretizimin fizik të personazheve dhe në përshkrimin e botës së tyre të brendshme të ndjenjave dhe dëshirave, duke treguar cili faktor është përcaktues në këtë gjendje shpirtërore të vajzave (secili grup punon për një nga personazhet).

Në **ushtrimin 5** Nxënësit përcaktojnë kohën dhe mjedisin ku ndodhin ngjarjet në tregim.

Ushtrimi 6. Nxënësit ndalen te personazhi Dalina duke e veçuar paksa nga dy personazhet tjera dhe analizojnë qëndrimin e saj ndaj zakoneve të malësisë.

Në **ushtrimin 7** nxënësit zgjedhin alternativën që tregon se cilën mënyrë ka zgjedhur autori për të shpalosur botën shpirtërore të personazhit dhe argumentojnë zgjedhjen e bërë.

Në **ushtrimin 8** nxënësit gjejnë veçoritë e artit të Koliqit në këtë tregim.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Bëni një ese me temë: "Ç'është për mua lumturi"

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Mateo Falkone (2 orë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca digitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • lexon për të njohur përmbajtjen e tregimit; • ndan tregimin në pjesë dhe vendos një titull për secilën prej tyre; • analizon ngjarjen në shtëpinë e Falkones; • gjykon rreth veprimeve të personazheve; • gjen dhe analizon faktorët që çuan ngjarjen drejt një fundi tragjik; • analizon rolin e prindit në rritjen dhe edukimin e fëmijës; • analizon veçoritë e tregimit		Fjalët kyç: • Mateo Falkone • Fortunato • krismë arme • cubi i plagosur • tradhëti	
Burimet: teksti mësimor		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: bashkëbisedim, lexim i drejtuar, analizë teksti, analizë personazhi, diskutim, punë e pavarur.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: bashkëbisedim

U kërkohet nxënësve të flasin rreth fëmijërisë së tyre, për marrëdhëniet që ata kanë me prindërit, për raportin që kanë kryesisht me babain.

Dëgjohen mendimet e nxënësve dhe falënderohen nxënësit për diskutimin dhe përfshirjen në bashkëbisedim.

-Ndërtimi i njohurive të reja: lexim i drejtuar, analizë teksti, analizë personazhi

Njoh nxënësit me temën dhe autorin e pjesës. Shkruaj temën në tabelë: “Mateo Falkone”

Dy fjalë për autorin:

Prospor Merime lindi më 1803. Më 1829. Merime botoi romanin e tij të parë dhe të vetëm “Kronikë e mbretërimit të Karlit IX”. Kryeveprat e Merimesë janë novelat “Kolomba” (1840) dhe “Karmen” (1845). Vdiq në vitin 1870. Merime vlerësohet si mjeshtër në gjininë e prozës së shkurtër, madje quhet themeluesi i tregimit dhe i novelës moderne në Francë.

Lexohet pjesa nga dy – tre nxënës dhe më pas kalohet në studimin e tekstit.

Nxënësit ndajnë tregimin në pjesë, vendosin një titull për secilën pjesë dhe rrëfejnë tregimin me fjalët e tyre. Më pas u përgjigjen pyetjeve.

Cilët janë Mateo dhe Fortunato Falkone? Ç’ndodhi me Fortunaton? Si e kuptoni veprimin e djalit

10-vjeçar të Mateos me cubin? Po veprimin e cubit? A ka të drejtë ai të vërë në vështirësi një fëmijë të mitur? Po nënoficeri Gamba në emër të kujt vepron? A ka të drejtë ai apo jo në lidhje me Fortunaton? Në cilin çast Fortunatoja tregohet i ndershëm për moshën që ka? Si e gjykon Mateoja veprimin e të birit? Cilat janë parimet nga niset ai për ta vlerësuar situatën?

Analizojmë tekstin. Diskutojmë rreth personazheve

Ç'është për Fortunaton i ati? A e sheh ai të atin si modelin e vet? Çfarë është për Mateon Fortunatoja, thjesht djali i shumëdëshiruar? Çfarë kërkesash dhe çfarë pritshmëri kishte ai për të birin? Si jepet raporti prind-fëmijë në këtë tregim? A është Fortunatoja pronë e të atit dhe i ati është pronari që bën ç'të dojë me pronën e tij? A duhet gjetur këtu një nga shkaqet e tragjedisë? Kujtoni ç'veprim kryen Mateo në fillim të tregimit.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Interpretimi: Nxënësit diskutojnë rreth strukturës dhe veçorive të tregimit.

1. Rrëfimi në tregim është: a) i qetë e i shtruar;

b) i ngadaltë e i zvarritur si me zor;

c) i shpejtuar;

d) i përshkallëzuar deri në shpërthim.

Nxënësit zgjedhin alternativën që mendojnë sit ë duhurën dhe argumentojnë zgjedhjen e bërë.

Cilën mënyrë ka përdorur autori në tregim për të individualizuar personazhet?

Kush rrëfen në tregim? Në ç'vetë? Është indiferent rrëfimtari ndaj asaj që rrëfen apo shpreh edhe qëndrimin e tij emocinal? Nxënësit gjejnë shembuj ilustrues në tekst për këtë.

Duke dhënë shembuj me ilustrime, nxënësit rikujtojnë edhe strukturën e tregimit dhe gjejnë sipas shembujve edhe: Hyrjen, zhvillimin dhe mbylljen e tregimit.

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për pjesëmarrjen në mësim, leximin aktiv, diskutimet rreth kuptimit të tekstit, analizës së pjesës, interpretimit të tekstit dhe përgjigjet e sakta.

Detyrë shtëpie: Shkruani një ese argumentuese me temë: "Prindërit – modeli më i mirë që dua të ndjek në jetë"

Data ____ . ____ . ____

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Përmbledhja e tekstit rrëfimtar letrar (ora e parë)		SITUATA E TË NXËNIT: Të shkruash shkurt dhe të thuash shumë...	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Kupton rolin dhe rëndësinë e përmbledhjes. Studion hapat e ndërtimit të një përmbledhjeje Përzgjedh strukturat e duhura gjuhësore për realizimin e një përmbledhjeje		FJALËT KYÇ: Pjesë Gjuhë Detaje Vetë Ligjëratë e drejtë Lidhëza	
BURIMET: Tekst mësimor, fletore klase, pjesë letrare		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, tryezë rrethore, diskutim, shkrim i lirë			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Nxënësve u kërkohet të kujtojnë një film interesant që kanë parë kohët e fundit dhe më pas të thonë përmbledhtas subjektin e tij. U drejtohen pyetjet e mëposhtme:

Cilat detaje nga filmi keni hequr dhe pse?

Pse detajet që përmendët i konsideruar të rëndësishme?

Çfarë do të kishte ndodhur me përmbledhjen tuaj nëse do të hiqnit ato detaje që ndikojnë në vijueshmërinë logjike të rrjedhës së ngjarjeve?

Ndërtimi i njohurive të reja: Tryeza rrethore

Fillimisht mësuesi sqaron se për cilat subjekte mund të ndërtojmë përmbledhje.

Diskutoni rreth ndryshimeve që do të kishte përmbledhja e një ngjarjeje të dëgjuar, një ngjarjeje të parë dhe një ngjarjeje ku jeni vetë pjesëmarrës. Po një ngjarje e paraqitur përmes një pjese letrare si do të mund të përmbledhej?

Punë e drejtuar: Përmes një pune të drejtuar, mësuesi udhëheq nxënësit drejt një studimi dhe diskutimi argumentues të të gjitha etapave që duhen pasur parasysh kur ndërtohet përmbledhja e një tekstit rrëfimtar letrar.

Caktoni elementin më të rëndësishëm që prezanton secili hap.

Diskutoni rreth elementeve gjuhësore që duhet të kihen parasysh kur bëjmë përmbledhjen e një tekstit rrëfimtar letrar.

Prezantim i rezultateve të arritura: Shkrim i lirë

U kërkohet nxënësve të punojnë me tekstin dhe fletoret e klasës për të nënvizuar dhe përzgjedhur fjalë e shprehje të kërkuara sipas hapave të realizimit të punës me shkrim.

Data ____.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Përmbledhja e tekstit rrëfimtar letrar (ora e dytë)		SITUATA E TË NXËNIT:	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Ndërton strukturën fillestare të punës me shkrim Plotëson strukturën me fjalë e shprehje Ndërton variantin përfundimtar të përmbledhjes		FJALËT KYÇ: Variant Pjesë Lidhëz Hyrje Zhvillim Mbyllje	
BURIMET: Tekst mësimor, fletore e punës me shkrim		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Nisur nga njohuritë e marra një orë më parë, nxënësve u kërkohet të reflektojnë rreth hapave të studiuar dhe u drejtohen pyetjet:

Çfarë duhet të kemi parasysh kur bëjmë një përmbledhje në përgjithësi dhe për një tekst rrëfimtar letrar në veçanti?

Cilët janë hapat që duhet të ndjekim gjatë shkrimit të një përmbledhjeje?

Në ç'masë duhet të ndërhyjmë te detajet dhe te ligjëratat e drejtë?

Ndërtimi i njohurive të reja: Shkrim i lirë

Përmes një shkrimi të lirë nxënësit fillojnë të strukturojnë punën e tyre duke pasur parasysh pikën e hyrjes, të zhvillimit dhe të mbylljes. Mbushin strukturën e tyre me fjalë e shprehje kyç që do t'i ndihmojnë në realizimin e variantit përfundimtar dhe më pas realizojnë variantin përfundimtar të punës me shkrim.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diskutim

Nxënësit diskutojnë rreth sfidave stilistikore dhe gjuhësore që u desh të përballnin gjatë realizimit të përmbledhjes së pjesëve letrare.

Vlerësim: Vlerësohet saktësia e realizimit të përmbledhjes.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Foljet kalimtare dhe jokalmimtare		Situata e të nxënimit: Sa bukur në fshatin tonë malor	
Rezultatet e të nxënimit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënimit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon foljet në fjali; - përcakton kategoritë gramatikore të foljes; - dallon foljet kalimtare dhe jokalmimtare - ndërton fjali me folje kalimtare dhe jokalmimtare		Fjalët kyç: - folje kalimtare - folje jokalmimtare - kundrinor i drejtë - kundrinor i zhdrejtë	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1, tekste të ndryshme		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi-klaster; Punë individuale; Diskutim.			

Organizimi i orës së mësimit

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Mësuesi/ja së bashku me nxënësit rikujtojnë njohuritë e marra më parë për foljen.

Ç'është folja? Ç'tregon ajo? Cilat janë kategoritë gramatikore të foljes? Etj.

Me përgjigjet e pyetjeve nxënësit plotësojnë klasteri për foljen.

Pjesë e ndryshueshme e ligjëratës

përshtatet në vetë
dhe numër
me kryefjalën

është kalimtare
ose jokalmimtare

kategoria gramatikore

Veta
numri
koha
mënyra
diateza

ka formë:

-veprore
ose
-joveprore

emërton

veprim

gjendje

të një frymori a sendi

Folja

ndahet

sipas kuptimit dhe rolit që kryejnë

-me kuptim të plotë

-ndihmëse

-gjysmëndihmëse

sipas vetës që përdoren

*vetore

përdoret në të tria vetat

*njëvetore

vetëm në vetën e tretë

*pavetore

nuk marrin kryefjalë

-Ndërtimi i njohurive të reja:

U kërkohet nxënësve të lexojnë fragmentin në fillim të mësimi, të dallojnë foljet dhe të nënvizojnë kundrinorët e drejtë.

Shkëputen nga fragmenti fjalitë e mëposhtme:

- *Drutë kërcasin në vatër. Aroma e tyre të kënaq.*
- *Ngrohtësia e zjarrit dhe aroma e gjellëve të bëjnë të harrosh lodhjen e ditës.*

Në fjalitë e para foljet *kërcasin* dhe *të kënaq* nuk marrin kundrinor të drejtë, pra ato quhe folje jokalmimtare, ndërsa foljet *të bëjnë* dhe *të harrosh* marrin kundrinor të drejtë: a) të harrosh lodhjen e ditës dhe b) lodhjen e ditës.

Më pas udhëzohen nxënës të lexojnë informacionin e dhënë për foljet kalimtare dhe jokalmimtare. Duhet theksuar se e njëjta folje mund të dalë në fjali edhe si kalimtare edhe si jokalmimtare.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Punohen ushtrimet 1,2,3,4 në faqen 178

Ushtrimi 1 punohet në grupe dhe nxënësit i grupojnë foljet në tabelë.

Folje kalimtare	Folje jokalmimtare

Në ushtrimin 2 foljet e dhëna përdoren në fjali herë si kalimtare dhe herë si jokalmimtare. P.sh.:

E kaluan dimrin me shumë vështirësi.

Koha nuk kalonte fare.

Ushtrimi 3 dhe 4 – sipas kërkesës

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 5. Ndërtoni një tekst të tipit kronikë me foljet e dhëna dhe më pas nënvizoni foljet kalimtare dhe jokalmimtare.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: NJohuri gjuhësore Tema mësimore: Diateza e foljeve		Situata e të nxënit: Era dhe Dielli	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon foljet në tekstin e dhënë - përcakton formën veprorë dhe joveprorë të foljes - dallon diatezën e foljeve		Fjalët kyç: - formë veprorë - formë joveprorë - diateza veprorë - diateza pësore - diateza vetvetore - diateza mesore	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi; Punë individuale; Punë e pavarur; Shkrim i lirë, Diskutim			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Rikujtohen njohuritë e marra për formën veprorë dhe joveprorë të foljes.

-C'tregon veprimi i shprehur nga folja në formën veprorë? Po në formën joveprorë?

-Me cilat mjete ndërtohet forma joveprorë e foljes në kohët e thjeshta dhe të përbëra?

U kërkohet nxënësve të gjejnë foljet në fragmentin “Era dhe Dielli” dhe të tregojnë formën e tyre.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Sqarohen nxënësit se një kategori gramatikore tjetër e foljes është edhe diateza, me të cilën shprehet lidhja mes veprimit të emërtuar nga folja dhe kryefjalës. Ajo është e lidhur ngushtë me formën veprorë dhe joveprorë të foljes.

Diateza veprorë – kur folja ka formë veprorë dhe emërton një veprim që e kryen vetë kryefjala.

Diateza pësore – kur folja është në formën joveprorë dhe emërton një veprim që e pëson kryefjala e fjalisë, por e kryen një veprues tjetër, i cili mund të jetë ose jo i shprehur në fjali.

Folja ka katër diateza:

Diateza vetvatore – kur folja është në formën joveprorë dhe emërton një veprim që e kryen dhe e pëson njëkohësisht kryefjala e fjalisë. Këtu bën pjesë diateza vetvatore e mirëfilltë dhe diateza vetvatore e ndërsjelltë.

Diateza mesore – kur folja është në formën joveprorë dhe emërton një veprim që e kryen vetë kryefjala.

Udhëzohen nxënësit të lexojnë informacionin e dhënë në faqen 179 – 180. Gjatë leximit bëhen sqarimet e duhura.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Nxënësit punojnë me ushtrimet 1, 2, 3, 4.

Para se të punohet **ushtrimi 1**, rikujtohen njohuritë e marra për kthimin e foljeve nga forma veprorë në joveprorë dhe anasjelltas, ndryshimet që ndodhin në fjali gjatë këtij kthimi.

Kur kthejmë foljen nga forma veprorë në joveprorë, kryefjala e fjalisë së parë bëhet kundrinor i zhdrejtë me parafjalë në fjalinë e dytë dhe kundrinori i drejtë bëhet kryefjalë.

Ne u gëzuam pa masë prej Anit me fitoren e tij në atletikë.

Kështjella u rrethua nga të katër anët në formë kurore nga çadrat e tyre të bardha.

Një faqe e re u hap në internet për projektin tonë nga specialistët e IT – së.

Emri i vet nuk ishte shkruar prej askujt në listë, pavarësisht urdhrit të komandantit.

Ushtrimet 2 dhe 3 zhvillohen sipas kërkesës.

Në ushtrimin 4 nxënësit dallojnë diatezën e foljeve dhe argumentojnë përgjigjet e tyre. Më pas formojnë një tekst të shkurtër me foljet e dhëna.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 5. Bëni një ese me temë: “Skënderbeu, heroi ynë kombëtar”

Data _____. _____. _____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Mënyra lidhore		Situata e të nxënit: Mos pyesni çfarë mund të bëjë vendi juaj për ju, pyesni çfarë mund të bëni ju për vendin tuaj.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallojnë foljet në mënyrën lidhore në një tekst të dhënë; • përcaktojnë kategoritë gramatikore të foljes; • dallojnë kuptimet kresore të kohës së tashme të mënyrës lidhore; • përdor në fjali folje në mënyrën lidhore.		Fjalët kyç: • mënyra të foljes • mënyra lidhore • kategori gramatikore • kohë e tashme • mundësi • detyrim • dëshirë	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1, tabela e zgjedhimit të foljes në mënyrën lidhore		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Shoqëria dhe mjedisi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi; kllaster; Punë e drejtuar; Punë e pavarur; Lojë gjuhësore.			

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Ç'është mënyra e foljes? Cilat janë mënyrat e foljes? Çfarë shprehet përmes mënyrave? Cilat janë kohët themelore të foljes? Cilat janë nëndarjet e kohës së shkuar?

Kategoritë gramatikore të foljes:

1. Veta   tre   tre
2. Numri   njëjë   shumës
3. Mënyra   dëftore, lidhore, habitore, kushtore, dëshirore, urdhërore
4. Koha   mënyra dëftore ka tetë kohë: 4 të thjeshta dhe 4 të përbëra
 mënyra lidhore dhe habitore kanë katër kohë: 2 të thjeshta dhe 2 të përbëra
 mënyra kushtore dhe dëshirore kanë dy kohë: 1 të thjeshtë dhe 1 të përbërë
 mënyra urdhërore nuk ka kohë
5. zgjedhimi

U kërkohet nxënësve të lexojnë fragmentin: “Mos pyesni çfarë mund të bëjë vendi juaj për ju, pyesni çfarë mund të bëni ju për vendin tuaj.” Të dallojnë foljet dhe të thonë mënyrën e tyre.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Nxënësve u sqarohet se përmes mënyrës realizohet lidhja mes veprimit të emërtuar nga folja dhe realitetit.

Mënyra kanë vetëm format e shtjelluara të foljes, kurse format e pashtjelluara nuk kanë.

Ritheksohet se mënyra lidhore ka katër kohë: dy të thjeshta (e tashme, e pakryer) dhe dy të përbëra (e kryer, më se e kryer).

Më pas nxënësit ndalen në kuptime të kryesore të kohës së tashme të mënyrës lidhore: mundësi, detyrim dhe dëshirë.

Theksohet gjithashtu se të gjitha foljet e mënyrës lidhore në vetën e tretë njëjës të kohës së tashme të shkruhen me *ë* fundore: të lajë, të punojë, të merrë, të vendosë, të zërë etj.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Kalohet në zhvillimin e ushtrimeve në faqen 183.

Në ushtrimin 1 nxënësit dallojnë foljet në mënyrën lidhore dhe thonë kohën e tyre.

Në ushtrimin 2 nxënësit bëjnë analizën morfologjike të foljeve.

Ushtrimi 3. Me foljet e dhëna nxënësit formojnë fjali duke i përdorur ato një herë në kohën e tashme të mënyrës dëftore dhe një herë në mënyrën lidhore me vlerën e kuptimit kohor të së ardhmes.

Ushtrimi 4 Sipas kërkesës

Ushtrimi 5. Nxënësit thonë zgjedhimin e foljeve të dhëna dhe i vendosin ato në vetën e tretë njëjës të kohës së tashme e të pakryer të mënyrës lidhore dhe më pas formojnë fjali me to.

(lë – të lërë, të linte; vë – të vërë, të vinte; nxë – të nxërë, të nxinte; zë – të zërë, të zinte; përzë – të përzërë, të përzintë.)

Në fund të orës së mësimi nxënësit zhvillojnë lojën gjuhësore për zgjedhimin zinxhir të foljes **ngas** në të gjitha kohët e mënyrës lidhore.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 6. Bëni një përshkrim me temë: “Shqipëria ime”.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX										
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Ushtrime		Situata e të nxënës: Punë me tekstin											
Rezultatet e të nxënës sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale													
Rezultatet e të nxënës të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon foljet në fjalitë e dhëna; - përcakton kategoritë gramatikore të foljeve në mënyra të ndryshme;		Fjalët kyç: - mënyra të foljes - analizë morfologjike - zgjedhim - forma të pashtjelluara											
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:											
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: diskutim, punë e pavarur, punë e drejtuar, punë në grupe													
Organizimi i orës së mësimi Hapi I: Lexohet dhe diskutohet detyra e shtëpisë. Hapi II: Në këtë fazë të orës së mësimi nxënësit rikujtojnë edhe njëherë mënyrat e foljes dhe kohët e tyre. Hapi III: Punohen ushtrimet 2, 3, 4, 5, 6. Ushtrimi 2. Nxënësit formojnë fjali ku të përdorin folje të kohës së tashme të dëftores me kuptimin e së ardhmes. p.sh.: kur të shkojmë në shtëpi, ti lan, kurse unë gatuaj, - i tha motra e madhe. Ushtrimi 3. Nxënësit dallojnë foljet ndihmëse, gjysmëndihmëse, kalimtare dhe jokalimtare. Këtu nxënësit rikujtojnë cilat quajmë folje ndihmëse dhe gjysmëndihmëse. Ushtrimi 4. Sipas kërkesës Punë në grupe: ushtrimi 5. Përshkruani me nga një fjali Gr. 1- shokun/shoqen e bankës, gjyshen; Gr. 2 – motrën, mësuesen. Foljet e përdorura të jenë në diatezën veprorë, pësorë, vetvetore, mesor. Ushtrimi 6. Nxënësit dallojnë foljet në mënyrën habitore dhe thonë kohën, vetën, numrin e tyre. Ushtrimi 7. Zgjedhoni dy folje të zgjedhimit të parë në kohën e tashme dhe të pakryer të lidhore; me vetën e tretë njëjës të këtyre kohëve formoni fjali. Ushtrimi 8. Në fjalitë e mëposhtme gjeni foljet e mënyrës kushtore; tregoni në ç’kohë janë dhe si paraqitet veprimi i shprehur prej tyre. Ushtrimi 9. Gjeni format e pashtjelluara në tekstin e mëposhtëm . Thoni me cilat forma të shtjelluara mund të zëvendësohen ato. Rikujtohen fillimisht format e pashtjelluara e më pas nxënësit nxënësit zbatojnë kërkesën e ushtrimit <table><tr><td><i>Pjesore</i></td><td>mësuar</td></tr><tr><td><i>Paskajore</i></td><td>për të mësuar</td></tr><tr><td><i>Përcjellore</i></td><td>duke mësuar</td></tr><tr><td><i>Mohore</i></td><td>pa mësuar</td></tr><tr><td><i>Të tipit</i></td><td>me të mësuar / një të mësuar</td></tr></table>				<i>Pjesore</i>	mësuar	<i>Paskajore</i>	për të mësuar	<i>Përcjellore</i>	duke mësuar	<i>Mohore</i>	pa mësuar	<i>Të tipit</i>	me të mësuar / një të mësuar
<i>Pjesore</i>	mësuar												
<i>Paskajore</i>	për të mësuar												
<i>Përcjellore</i>	duke mësuar												
<i>Mohore</i>	pa mësuar												
<i>Të tipit</i>	me të mësuar / një të mësuar												
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.													
Detyrë shtëpie: Ushtrimi 1. Dalloni foljet në tekstin e dhënë dhe analizoni kategoritë gramatikore të tyre.													

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Manteli (ora e parë)		Situata e të nxënitis: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënitis sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënitis të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • Diskuton për kohën, vendin, ngjarjen duke dhënë detaje nga teksti; • ritregon me fjalët e veta përmbajtjen; • analizon gjendjen shpirtërore të personazhit; • Zbërthen mesazhin e pjesës lidhur me realitetin e sotëm.		Fjalët kyç: • manteli • njeri i madh • nëpunës • administrate cariste • gjendje shpirtërore • trashëgimi materiale	
Burimet: Teksti mësimor, informacione për shkrimtarin Nikollaj V. Gogol		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Diskutim; Lexim zinxhir; Pyetje-përgjigje; Punë në dyshe.</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: *Diskutim*

Nxënësit njihen me temën e re të mësimi, fragmentin “Manteli”, marrë nga novela me të njëjtin titull të shkrimtarit rus Nikolaj Gogol.

Ndihmuar nga mësuësja e historisë, nxënësit njihen me periudhën në të cilën i vendos ngjarjet autori, (Rusia cariste) si dhe me jetën dhe veprën letrare të tij.

Nikolai V. Gogol, mjeshtri i madh i letërsisë ruse ka lindur në 20 prill 1809 në Bolshoie Soroçini, fshat afër Mirogorodit nga një familje fisnikësh. Babai i tij, Vasil Afanasjeviç, komediograf i shquar, ndikoi që edhe i biri i tij të merrej me letërsi.

Në 1825, Gogoli mbaroi gjimnazin në Nezhen dhe më pas në Peterburg, ku edhe shkroi veprën: “Hans Kyhelgarten”, sipas ndikimeve të poezive të Zhukovit dhe romaneve të Malinskit.

Mbasi mbaroi studimet në Peterburg, u emërua profesor në Universitetin Patriotik. Edhe pse nisi jetën e zhurmshme të kryeqytetit në novelat e tij me temën e vendlindjes, Ukraina ndizej me koloritin e papërshkruar deri atëherë dhe me veçantinë e një talenti që po spikatej gradualisht.

Më 1831 - 1832 shkroi dhe botoi dy vëllime me tregime me titullin “Pronarë të mëdhenj të botës së vjetër”, “Mbrëmje në çiflikun e Dikankës”, që u pasua nga përmbledhja tjetër “Tregimet e Novgorodit”, ku, pranë karakterit koloristik dhe realist, shfaqen elemente historiko - epikë në novelën monumentale “Taras Bulba”, të frymëzuar nga revolta e parë kozake , Në 1835, pasi madhështia e krijimeve të tij ishte përhapur anembanë Rusisë, shkroi “Portreti” dhe “Shëtitorja Njevski”. Ndërkohë shkroi edhe drama, ndër të cilat gëlojnë “Revizori”, “Bixhozhinjtë” dhe komedia “Martesa”.

Pas njohjes me Pushkinin, shkroi poemën “Shpirtra të vdekur”, e cila u kthye në vepër “simbol” të letërsisë botërore. Pas shumë kritikave të bëra nga sistemi autoritar rus, ai vendosi të shkruajë pjesën e dytë të “Shpirtra të vdekur”, por duke qenë i bindur se nuk kishte arritur monumentalitetin e së parës, ai e djeg vetë dorëshkrimin.

Më 1842 boton një novelë tjetër të shkëlqyer, “Manteli”-n, i cili pas vdekjes së tij do të përfshihet

në përmbledhjen “Tregime të Petërburgut”.

Më 1842 rivjen në Petërburg dhe boton më së fundi “Shpirtra të Vdekura”. Në të njëjtën ditë shfaqet në skenë komedia “Martesa”, kurse disa vjet më pas, më 1846 botohen “Letra të zgjedhura”, të cilat ngjallën reaksion të madh. Pas kësaj, duke kërkuar qetësi shpirtërore, i nxitur nga një parandjenjë mistike, niset në një udhëtim për Romë, Eiesbaden dhe Paris, për të përfunduar në Jerusalem. Vdiq në 4 mars 1852. Dhe mbi varrin e tij është shkruar ky epitaf: “Me fjalën time të hidhur mund të qeshni përjetë”.

-Ndërtimi i njohurive të reja: *Lexim zinxhir*

Lexohet pjesa nga nxënësit dhe shpjegohen fjalët që ata i kanë të panjohura.

Nxënësit përpiqen ta ritregojnë me fjalët e tyre përmbajtjen e pjesës.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *Pyetje-përgjigje; Punë në dyshe*

Ushtrimi 1. Ç’atmosferë pune është ajo që e karakterizon administratën cariste të kohës së Gogolit? Si do ta përshkruanit ju atë, duke patur parasysh mjedisin dhe mënyrën si punon njeriu i madh si përfaqësues tipik i kësaj administrate?

Ushtrimi 2. Cilat janë metodat dhe mjetet që përdor njeriu i madh për t’i dhënë vetes rëndësi të madhe e për të fituar emër A mund ta quanim atë një tiran të vogël? Rreptësia, arroganca, brutaliteti, shpërfillja. Pa diskutim mund të quhej një tiran i vogël, sepse me mënyrat e sjelljes dhe të komunikimit ai kërkonte të nënshtrohte këdo që shihte më poshtë se veten, ai gëzohej pa masë kur shihte se njerëzit kishin frikë prej tij.

Ushtrimi 3. A ndryshon gjendja shpirtërore e Akaki Akakieviçit nga çasti i parë i takimit me njeriun e madh derisa largohet nga zyra e tij? Ndryshon. Ai fillimisht është pak i ndrojtur, më pas ndikuar nga sjellja e njeriut të madh ai ndjehet i hutuar, mendimet i ngatërrohen derisa më në fund mbetet tmerrësisht i trembur.

Provoni të ndërtoni një grafik të ndjenjave dhe emocioneve që provon Akaki nga komunikimi me njeriun e madh.

Ushtrimi 4. Me ç’fjalë mund të përmbledhni gjendjen material të Akakit? Rasti i tij është tipik apo i veçantë për kohën dhe vendin e tij?

Ushtrimi 5. Sa vlerë kishte njeriu i thjeshtë, jeta tij, mirëqenia e tij fizike e shpirtërore në Rusinë cariste?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Bëni portretin e njërit prej personazheve të tregimit.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Te lexuarit Tema mësimore: Kush e solli Doruntinën (ora e parë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit; 2. Kompetenca e të menduarit; 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë; 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • rrëfen përmbajtjen e fragmentit; • përcakton personazhet në këtë fragment; • zbërthen kuptimin e fjalive:”Herë-herë sipas zakonit vajtojcet...pjesë të ngjarjes së jashtëzakonshme.”		Fjalët kyç: • përmbajtje • Zonja Mëmë • Doruntina • vajtojcet • ligjërimi	
Burimet: teksti mesimor, novela “Kush e solli Doruntinën” , informacione për I. Kadarenë.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Muzika	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim; Kllaster; Lexim zinxhir;			

Organizimi i orës së mësimi**-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:**

Njihen nxënësit me temën e re të mësimi dhe diskutojnë rreth baladës "Kostandini dhe Doruntina" Si jepet ngjarja në baladë? Ç'ndodh me Doruntinën? Po me vëllezërit e saj? Cili është motive qëndror i baladës?

Nxënësve u është kërkuar paraprakisht të gjejnë informacione për jetën dhe veprën letrare të shkrimtarit Ismail Kadare.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Lexohet fragmenti i shkëputur nga novella me të njëjtin titull të shkrimtarit I. Kadare.

Duke njohur baladën themi se Kadareja e ka nisur ngjarjen në novelë pikërisht aty ku përfundon ngjarja në baladë:

"....Një në prag e një në derë

Plasën si qelqe me verë."

Fillon atë natë kur Doruntina kthehet në shtëpi. Personazhi kryesor, kapiten Stresi përpigjet të zbulojë kush e ka sjellë në të vërtetë Doruntinën në shtëpi, sepse nuk i besohet që Konstandini është ngritur prej varri për ta mbajtur besën.

Pasi lexojnë fragmentin nxënësit rrëfejnë me fjalët e tyre përmbajtjen e tij.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Kalohet në rubrikën "Kuptimi"

Punohet ushtrimi 2: Nëse e quajmë këtë spektakël dramë rrëqethëse, cilët janë aktorët e saj? Të gjallët, të vdekurit apo njëkohësisht të dyja palët? Nxënësit ilustronë mendimin e tyre me fjalët e librit.

Punë në dyshe: Ushtrimi 3. Komentoni këto dy fjali: "Herë – herë, sipas zakonit, vajtojcet i prinin vajit me fjalë në formë vargjesh. Herë njëra, herë tjetra e herë të katërta së bashku, ato krijojnë pjesë të ngjarjes së jashtëzakonshme."

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detaje shtëpie: Komentoni fjalët e fundit të Stresit.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Tema mësimore: Kush e solli Doruntinën (ora e dytë)			
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - shpjegon pse autori hedh vështrimin në thellësi të kohërave; - analizon figurën e vajtojçave dhe rolin e tyre; - shpjegon përdorimin e kohës së tashme të foljes në vend të së shkuarës; - gjen elemente të poezisë në prozë.		Fjalët kyç: - ceremonia e varrimit - thellësi e kohërave - vetëdije kombëtare - vajtojcat - balada	
Burimet: teksti mësimor, novella “Kush e solli Doruntinën”		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim; punë individuale; Punë e pavarur			
Organizimi i orës së mësimi			
-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Lexohet dhe diskutohet detyra e shtëpisë. Dëgjohen përgjigjet e disa nxënësve. Cili është mesazhi që kërkon të përcjellë autori? Si bëhet lidhja e novelës me baladën?			
-Ndërtimi i njohurive të reja: Nxënësit ndalen në rubrikën “Analizë” dhe punojnë ushtrimin 4, nëpërmjet të cilit ata tregojnë se ç’është e rëndësishme në fragment: ceremonia e varrimit të nëns me të bijën apo zbërthimi artistik i mekanizmit dhe mënyrës së krijimit të legjendës apo baladës. Në ushtrimin 5 nxënësit shpjegojnë pse autori hedh vështrimin në thellësi të kohërave: për të shfaqur patriotizmin e vet apo të bëjë një pasqyrim me art të atyre çasteve kur ka nisur të formohet vetëdija e kombit si një i tërë. Duke u ndalur në figurën e vajtojçave nxënësit përcaktojnë rolin që luajnë ato si personazhe të spektaklit mortor.			
-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Ceremonia mortore tregon se se shqetësimi ka qenë mbarëpopullor dhe se ajo që ka ndodhur dhe mund të ndodhë do njerëzit të jenë të bashkuar e të lidhur fort pas njëri – tjetrit. Nxnënesit gjejnë në paragrafin e parë tri fjalëqë e bëjnë të qartë këtë dhe tregojnë si funksionojnë midis tyre ato fjalë. Nxënësit diskutojnë rreth kohëve të foljes në këtë fragment. Cila kohë mbizotëron? Pse nuk përdor kohë tjetër autori?			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: Ushtrimi 9. Gjeni elementët e poezisë në fragment.			

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Qyteti i fundit (ora e parë)		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit; 2. Kompetenca e të menduarit; 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë; 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • lexon për t’u njohur me ngjarjen dhe për ta rrëfyer me fjalët e tij; • përcakton kohën dhe vendin ku ndodh ngjarja; • dallon detajet me të cilat autori jep pamjen e qytetit; • flet për imazhin që ka krijuar për dy personazhet.		Fjalët kyçe: qyteti i fundit, nata e parë, pritje, vaporë, Leka, Ana-Maria Monti	
Burimet: teksti mësimor, romani “Qyteti i fundit”, informacione për Petro Markon.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim; Kllaster; Lexim me role; Punë e pavarur.			

Organizimi i orës së mësimt**-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:**

Duke u mbështetur në njohuritë që kanë rreth Luftës së Dytë Botërore, nxënësit diskutojnë në vija të përgjithshme për zhvillimin e kësaj lufte dhe fundin e saj në vendin tonë. Më pas nxënësit njihen me subjektin e romanit.

Informacion për mësuesin:

Në romanin "Qyteti i fundit" bëhet fjalë për fundin e ushtrisë italiane në Shqipëri. Pas kapitullimit të fashizmit, në portin e Durrësit mbledhen ushtarët mbetur nga lufta dhe presin anijet nga Italia për t'u kthyer në atdheun e tyre. Pikërisht gjatë ditëve të pritjes në këtë qytet të improvizuar buzë detit, shkrimtari Petro Marko do të zbulojë histori, drama, karaktere, psikologji të nxjerra nga njerëzit e qytetit të fundit. Përveç kësaj autori do të sjellë dhe rrëfimin për dashurinë e oficerit të ri shqiptar, Lekës, dhe prostitutës së bukur italiane Ana Maria Monte, viktime po ashtu e luftës dhe fashizmit.

Ndjenja mbizotëruese të "Qyteti i fundit" është humanizmi, dashuria për njeriun dhe për jetën. Fabula e këtij romani vendoset në vitin e parë pas luftës (1945). Ngjarjet rrëfohen nga këndvështrimi i fitimtarit, i cili në botëkuptim dhe në ndjenja është i ngjashëm me autorin që gjithashtu ishte fitimtar i asaj lufte. Në roman më tepër rrëfëhet për mundësitë e përtëritjes së viktimave të luftës për riaftësimin e tyre, për rikthimin e dinjitetit të atyre që ishin shkatërruar psikologjikisht dhe moralisht nëpërmjet vuajtjeve të pafundme dhe poshtërimeve më të rënda. Pra zëri i rrëfimitarit, në të cilin është njësuar dhe zëri i autorit, shpreh gjerësisht humanizmin gjithënjëzësor. Më pas nxënësit flasin për jetën dhe veprën letrare të Petro Markos.

Veprat kryesore: 1. Hasta la vista; 2. Horizont (poezi); 3. Qyteti i fundit; 4. Një emër në katër rrugë; 5. Nata e Ustikës.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Lexohet pjesa me role dhe më pas nxënësit rrëfejnë ngjarjen me fjalët e tyre. Nxënësit përcaktojnë kohën dhe vendin ku zhvillohet ngjarja dhe diskutojnë për dy elementet që jep autori: nata dhe deti.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 3. Nxënësit ndalen në detajet me të cilat autori jep pamjen e qytetit të çuditshëm. Nëpërmjet tyre ata tregojnë nëse qyteti ngjan me një skenë teatri apo me një qytet të vërtetë.

Ushtrimi 4. Në këtë ushtrim nxënësit flasin për gjendjen në të cilën ndodhen robërit. A ndjehen humbës ata?

Ushtrimi 5. Cili është imazhi që krijuar për Ana-Maria Montin dhe Lekën nga takimi i parë?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimt, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.
Detyrë shtëpie: Bëni një ese me temë: Fitimtarët e vërtetë të një lufte janë ata që dalin më njerëzorë prej saj.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Ndajfolja		Situata e të nxënit: Gjimnastika e mëngjesit	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon ndajfoljet ne një test të dhënë; • njeh veçoritë e ndajfoljes; • përcakton llojet e ndajfoljeve; • dallon shkallët e ndajfoljeve.		Fjalët kyç: • ndajfolje • veçori • mënyrë formimi • lokucione ndajfoljore • ndajfolje vendi, kohe, mënyre, sasi, shkaku e qëllimi • shkallët e ndajfoljes	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1, tabela e ndajfoljeve, tekste alternative.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Punë e drejtuar; INSERT; Punë individuale; Punë në çift; Diskutim			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Udhëzohen nxënësit të lexojnë pjesën “Gjimnastika e mëngjesit” dhe të dallojnë ndajfoljet e përdorura aty.

Më pas nxënësit u përgjigjen pyetjeve rreth ndajfoljeve:

Ç’janë ndajfoljet? Ç’tregojnë ato?

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi/ja u kërkon nxënësve të lexojnë informacionin në faqen 186 – 187 dhe të punojnë me tabelën INSERT, ku do të vendosin informacionin sipas kolonave përkatëse të tabelës.

✓	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.

Nxënësit mësojnë se ndajfoljet

Sipas formimit i ndajmë në:

Ndajfolje të thjeshta: mirë, bukur, keq, afër, larg, atje etj.;

Ndajfolje të prejardhura: fluturimthi, dorazi, rregullisht, haptazi etj.;

Ndajfolje të përngjitura: ngandonjëherë, shpeshherë, kudo, sido etj.;

Lokucione (shprehje) ndajfoljore: lart e më lart, hundë e buzë, lara-lara etj.;

Sipas kuptimit dhe funksionit i ndajmë në:

Ndajfolje vendi: majtas, djathtas, këtu, aty, afër, poshtë etj.;

Ndajfolje kohe: sot, nesër, paradite, gjithmonë, njëherë, dikur etj.;

Ndajfolje mënyre: fuqishëm, qartë, thjesht, ëmbëlsisht, bukur etj.;

Ndajfolje sasi: shumë, tepër, trefish, kaq, etj.;

Ndajfolje shkaku pse? dhe qëllimi përse?

Ashtu si mbiemridhe ndajfolja ka veçorinë gramatikore të shkallës (këtu nxënësit kujtojnë informacionin për shkallët e mbiemrit).

Kujtesë: - Disa nga ndajfoljet kur qëndrojnë para emrit ose përemrit kalojnë në rolin e parafjalës.

P.sh.: - Eja këtu afër. / Tryezën e vendosi afer raftit të librave.

Disa mbiemra kur kalojnë në ndajfolje, shoqërohen me rënien e ë-së fundore të patheksuar, p. sh.: i lartë – lart; i fortë – fort etj.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Punohet në tekst me ushtrimet 1 – 6 në faqen 188.

Në ushtrimin 1 nxënësit dallojnë ndajfoljet dhe thonë llojin e tyre.

Ushtrimi 2. Nxënësit ndërtojnë fjali me lokucionet ndajfoljore të dhëna .

Në ushtrimin 3, mbiemrat, emrat dhe foljet e dhëna i kthejnë në ndajfolje dhe me pesë prej ndajfoljeve të formuara nxënësit krijojnë fjali.

Ushtrimi 4 dhe 5 zhvillohen sipas kërkesës.

Npërmjet ushtrimit 6 nxënësit projnë veten duke plotësuar pohimet e dhëna.

Vlerësimi: Vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 7. Shkruani një ese me temë: “Libri im i preferuar” ku të përdorni sa më shumë ndajfolje të llojeve të ndryshme.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Lidhëzat		Situata e të nxënësve: Duke vështruar jetën kërkon frymëzimin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon lidhëzat në një tekst të dhënë; - tregon rolin e lidhëzave në fjali; - përcakton llojin e lidhëzave sipas mënyrës së formimit dhe sipas funksionit sintaksor;		Fjalët kyçe: - Lidhëza të tjeshta - lidhëza të përngjitura - lidhëza me konversion - lidhëza bashkërenditëse - lidhëza nënrenditëse	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1, tabela me llojete lidhëzave, tekste alternative.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Punë e drejtuar; INSERT; Punë individuale; Punë në grupe; Diskutim			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Nxënësit lexojnë pjesën: “Duke vështruar jetën kërkon frymëzimin”, dallojnë lidhëzat dhe tregojnë llojin e tyre.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Udhëzohen nxënësit të lexojnë informacionin e ri në faqen 190 dhe të plotësojnë tabelën INSERT.

√	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.

Më pas punojnë ushtrimin 1 ku dallojnë lidhëzat dhe thonë llojin e tyre sipas kriterit sintaksor dhe mënyrës së formimit.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 2. Nxënësit rishkruajnë tekstin e ushtrimit 1 duke zëvendësuar lidhëzat e gjetura me të tjera të të njëjtit lloj, por pa ua humbur kuptimin e parë.

Punë në grupe: gr. 1 – ushtrimi 3: fjalët *ku, kur, si, veç* përdoren në fjali njëherë si lidhëza dhe njëherë si ndajfolje.

gr. 2 – ushtrimi 4: fjalët *tek, nga, veç* përdoren njëherë si parafjalë dhe njëherë si lidhëza.

gr. 3 – ushtrimi 5: fjala që të përdoret në fjali njëherë si përemër lidhor, njëherë si lidhëz e njëherë si pjesëz.

gr. 4 – ushtrimi 7: fjalët *po, porsa, sa, sapo, qysh* të përdoren njëherë sipjesëza e njëherë si lidhëza.

Në ushtrimin 6 nxënësit kthejnë fjalitë e thjeshta në fjali të përbëra me bashkërenditje.

Vlerësimi: Vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 8: Shkruani një ese me temë: “Gjergj Fishta, Homeri shqiptar”, ku të përdorni lidhëza të llojeve të ndryshme.

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Qyteti i fundit (ora e parë)		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - lexon për t’u njohur me ngjarjen dhe për ta rrëfyer me fjalët e tij; - përcakton kohën dhe vendin ku ndodh ngjarja; - dallon detajet me të cilat autori jep pamjen e qytetit; - flet për imazhin që ka krijuar për dy personazhet.		Fjalët kyçe: - qyteti i fundit - nata e parë - pritje - vaporë - Leka - Ana-Maria Monti	
Burimet: teksti mësimor, romani “Qyteti i fundit”, informacione për Petro Markon.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim; Kllaster; Lexim me role; Punë e pavarur.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Duke u mbështetur në njohuritë që kanë rreth Luftës së Dytë Botërore, nxënësit diskutojnë në vija të përgjithshme për zhvillimin e kësaj lufte dhe fundin e saj në vendin tonë.

Më pas nxënësit njihen me subjektin e romanit.

Informacion për mësuesin:

Në romanin "Qyteti i fundit" bëhet fjalë për fundin e ushtrisë italiane në Shqipëri. Pas kapitullimit të fashizmit, në portin e Durrësit mbledhen ushtarët mbetur nga lufta dhe presin anijet nga Italia për t'u kthyer në atdheun e tyre. Pikërisht gjatë ditëve të pritjes në këtë qytet të improvizuar buzë detit, shkrimtari Petro Marko do të zbulojë histori, drama, karaktere, psikologji të nxjerra nga njerëzit e qytetit të fundit. Përveç kësaj autori do të sjellë dhe rrëfimin për dashurinë e oficerit të ri shqiptar, Lekës, dhe prostitutës së bukur italiane Ana Maria Monte, viktime po ashtu e luftë dhe fashizmit.

Ndjenja mbizotëruese të "Qyteti i fundit" është humanizmi, dashuria për njeriun dhe për jetën. Fabula e këtij romani vendoset në vitin e parë pas luftës (1945). Ngjarjet rrëfohen nga këndvështrimi i fitimtarit, i cili në botëkuptim dhe në ndjenja është i ngjashëm me autorin që gjithashtu ishte fitimtar i asaj lufte. Në roman më tepër rrëfëhet për mundësitë e përtëritjes së viktimave të luftës për riaftësimin e tyre, për rikthimin e dinjitetit të atyre që ishin shkatërruar psikologjikisht dhe moralisht nëpërmjet vuajtjeve të pafundme dhe poshtërimeve më të rënda. Pra zëri i rrëfimitarit, në të cilin është njësuar dhe zëri i autorit, shpreh gjerësisht humanizmin gjithënjëzë.

Më pas nxënësit flasin për jetën dhe veprën letrare të Petro Markos.

Veprat kryesore: 1. Hasta la vista; 2. Horizont (poezi); 3. Qyteti i fundit; 4. Një emër në katër rrugë; 5. Nata e Ustikës.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Lexohet pjesa me role dhe më pas nxënësit rrëfejnë ngjarjen me fjalët e tyre.

Nxënësit përcaktojnë kohën dhe vendin ku zhvillohet ngjarja dhe diskutojnë për dy elementet që jep autori: nata dhe deti.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 3. Nxënësit ndalen në detajet me të cilat autori jep pamjen e qytetit të çuditshëm. Nëpërmjet tyre ata tregojnë nëse qyteti ngjan me një skenë teatri apo me një qytet të vërtetë.

Ushtrimi 4. Në këtë ushtrim nxënësit flasin për gjendjen në të cilën ndodhen robërit. A ndjehen humbës ata?

Ushtrimi 5. Cili është imazhi që krijuat për Ana-Maria Montin dhe Lekën nga takimi i parë?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësim, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: *Bëni një ese me temë: Fitimtarët e vërtetë të një lufte janë ata që dalin më njerëzorë prej saj.*

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX						
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Qyteti i fundit (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin							
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale									
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • veçon tiparet dalluese të në figurat e robërve; • analizon figurën e personazhit Ana-Maria Monti nisur nga fjalët e autorit dhe fjalët e vetë asaj; • dallon figurën e kontrastit në vepër dhe tregon ku del ajo; • flet për robërit nisur nga këndvështrimi i personazhit Ipaemri; • analizojnë llojin e fjalisë me të cilën jepet pamja dramatike e robërve.		Fjalët kyç: • tipare dalluese • viktimat e luftës • rilindje • robër lufte • contrast • Ipaemri • ligjërim							
Burimet: teksti mësimor, romani “Qyteti i fundit”		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:							
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim; Punë e drejtuar; Tabela e koncepteve; Pune e pavarur									
Organizimi i orës së mësimi -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Lexohet detyra e shtëpisë dhe nxënësit vlerësojnë punët e njëri – tjetrit. -Ndërtimi i njohurive të reja: Nxënësit udhëzohen të punojnë me rubrikën “Analiza” Ushtrimi 6. Nxënësit ndalen në analizën e figurave të robërve dhe veçojnë tiparet dalluese që kanë. Ushtrimi 7 lidhet me figurën e Ana-Maria Montit. Si jepet ajo sipas fjalëve të autorit dhe sipas fjalëve të saj?<table><tr><td colspan="2">Ana-Maria Monti</td></tr><tr><td>Sipas fjalëve të autorit</td><td>Sipas fjalëve të saj</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table> Ushtrimi 8. A ekziston për Anën dhe për të gjithë robërit e tjerë mundësia e një rilindjeje, e rikthimit të dinjitetit të nëpërkëmbur? -Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Ushtrimi 9. Si jepet turma e robërve nga shikimi i personazhit Ipaemri? Ipaemri e shihte turmën si një grup njerëzish të katandisur si mos më keq, midis të cilave rrëmuja dhe kaosi përmbanin sharje, thirrje, shtryje. Për personazhin Ipaemri s’ ishte veçse një turmë mjerane në pritje për t’u larguar, në pritje për shpresa të reja. Ushtrimi 10. Pse autori nuk përdor folje por emra të prejardhur nga foljet Për të dhënë sjelljet dhe qëndrimet e turmës? Ushtrimi 11. Nxënësit dallojnë figurën e kontrastit në këtë fragment dhe argumentojnë pse është përdorur. Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.				Ana-Maria Monti		Sipas fjalëve të autorit	Sipas fjalëve të saj		
Ana-Maria Monti									
Sipas fjalëve të autorit	Sipas fjalëve të saj								

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Numërori		Situata e të nxënit: Në dhomë	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • Identifikon numërorët • Përcakton llojet e numërorëve • Analizon veçoritë e numërorëve • Drejtshkruan saktë numërorët sipas ndërtimit		Fjalët kyç: • numërori • llojet e numërorëve • numëror themelor • thyesa	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, analizë rasti, grupet e ekspertëve, punë e drejtuar, punë e pavarur.			
Organizimi i orës së mësimi -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Nxënësit lexojnë fragmentin “Në dhomë” dhe dallojnë numërorët e përdorur në të. Më pas nxënësit thonë ç’dinë për numërorin: Çfarë shënon? Cilët janë llojet e numërorëve? etj. -Ndërtimi i njohurive të reja: Udhëzohen nxënësit të lexojnë informacionin në faqen 192 – 193 dhe më pas ësuësi/ja nda klasën në grupe të cilët do të flasin për koncepte për numërorin: llojet e tij, ndërtimin e numërorëve, përdorimin e tyre. Thyesat Shënohen në tabelë konceptet e reja për numërorin. Numërori nuk ka kategori gramatikore, përveç numërorit tre/tri që ka kategorinë gramatokore të gjinisë dhe thesave që lakohen njësoj si emrat. -Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Ushtrimi 2. Lakoni thyesat 1/2 dhe 2/10 në të gjitha rasat. Ushtrimi 3.Nxënësit përdorin në fjali numërorët dy, pesë, shtatë si numërorë përmbledhës në të dyja gjinitë. Ushtrimi 4. Në vend të pikave nxënësit shkruajnë numërorët me fjalë. Ushtrimi 5. Sipas kërkesës.			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: <i>Ushtrimi 1. Shkruani një tekst të shkurtër me temë “Në ekskursion”, ku të përdorni numërorët e dhënë: një, tre, tri, dhjetë, nëntëmbëdhjetë, zero, një e dhjeta.</i>			

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: NJohuri gjuhësore Tema mësimore: Parafjala dhe lokucionet parafjalore.		Situata e të nxënësve: Legjenda e misrit!	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon parafjalët dhe lokucionet parafjalore në fjali; • përcakton llojin e parafjalëve sipas strukturë morfologjike dhe kriterit sintaksor; • përdor parafjalët dhe lokucionet parafjalore në fjali; • përcakton rastet kur e njëjta fjalë mund të përdoret edhe si emër edhe si parafjalë; edhe si ndajfolje edhe si parafjalë		Fjalët kyçe: • parafjalë • lokucion parafjalor • rasa emërore, gjinore, dhanore, kallëzore, rrjedhore.	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1, tekste alternative, përvoja të nxënësve.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Punë e drejtuar; Kllaster; Punë individuale; Punë në dyshe; Diskutim			

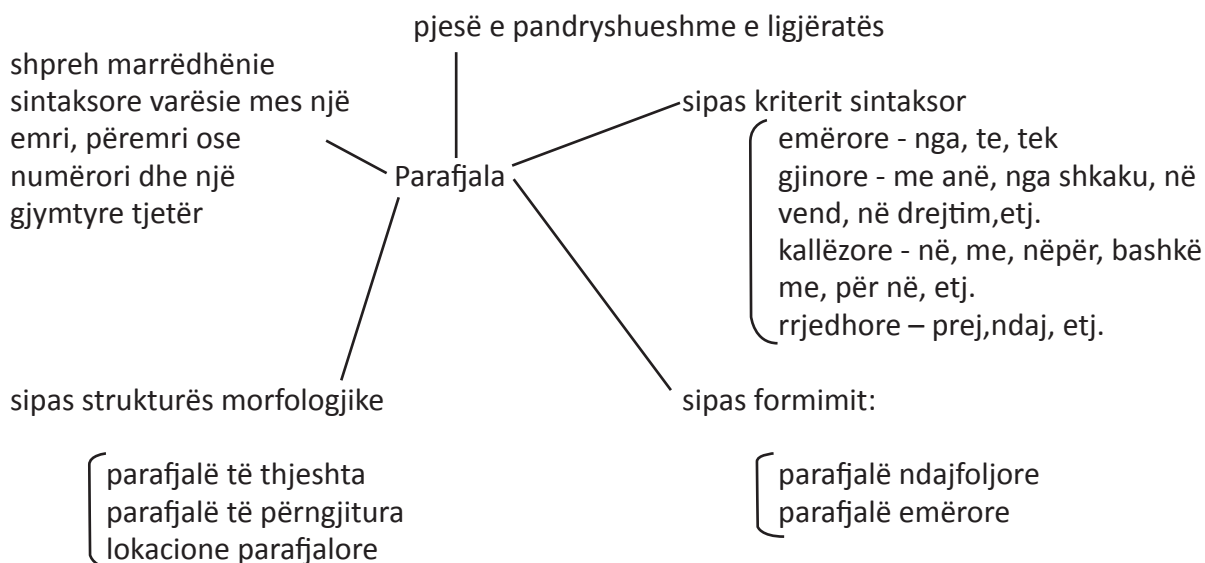
Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Udhëzohen nxënësit të lexojnë fragmentin nga tregimi i Migjenit “Legjenda e misrit” dhe të dallojnë parafjalët dhe shprehjet parafjalore.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Duke u mbështetur në njohuritë e mëparshme dhe në njohuritë e tekstit nxënësit nxjerrin karakteristikat e parafjalëve në kllaster.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Punë në dyshe: Ushtrimi 1. Nxënësit gjejnë parafjalët në tekstin e dhënë, thonë llojin e tyre dhe tregojnë rasën së cilës i përkasin.

Ushtrimi 2. Përdorni si duhet parafjalën te / tek.

Në qytetin e Tiranës te Pedonalja,.....

Tek Unaza e Re akoma po kruhen punime.

...., sepse besonte plotësisht te mrekullitë.

Gjimnazi është rruga te e cila shkel çdo student.

...., e mbinatyrshme siç thhet te ne.

Te hyrja e atij muzeu madhështor, ...

Ushtrimi 3. Nxënësit formojnë fjali me lokucionet parafjalore të dhëna.

Punë në grupe: gr. 1: ushtrimi 5. Nxënësit formojnë fjali me fjalët pranë, afër, larg, përpara ku një herë të dalin si ndajfolje dhe një herë si parafjalë.

gr. 2: ushtrimi 6. Nxënësit formojnë fjali me fjalët majë, rreth, rrotull, rrëzë ku të përdoren një herë si parafjalë dhe një herë si emra

Vlerësimi: Vlerësim me notë sipas gjyimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 4.

TEST, TREMUJORI I PARË

Grupi A

KUPTIMI I JETËS

Një natë gruaja lindi fëmijën e dytë. Ishte djalë. Më parë prindërit kishin vajzë. U gëzua gruaja, por fluturoi i shoqi. Jeta u kishte bërë dhuratën më të bukur, u kishte falur edhe një djalë. I vunë emrin Shpresim. Lindi fëmija, por gruaja s'ishte mirë. Ditë pas dite ajo sa vinte e këputej, zbehej e tretej. Një mëngjes, gruaja ndërroi jetë pa rënkuar. I shoqi qau e vajtoi. Jeta e kishte vënë përpara një prove të madhe: Të rriste dy fëmijë të vegjël pa gruan pranë. U ligështua mjaft, por shpejt e mblodhi veten. Nisi të rropatej gjithë ditën në punë, se ishte burrë, ndërsa kur kthehej në shtëpi bënte të gjitha punët, kthehej në grua. Për fëmijët e tij ishte edhe nënë, edhe baba. Duhej t'u falte dashurinë dhe përkëdhelinë e të dyve. Vetëm kështu kishte kuptim jeta...

1. Cila ishte dhurata më e bukur që u kishte bërë jeta prindërve: **(1 pikë)**

- a. U kishte falur një djalë
- b. U kishte blerë një shtëpi
- c. U serviri jetë luksoze

2. Çfarë ndodhi në familjen e përshkruar në fragment? **(1 pikë)**

3. Si e kuptoni fjalinë: *Nisi të rropatej gjithë ditën në punë, se ishte burrë, ndërsa kur kthehej në shtëpi bënte të gjitha punët, kthehej në grua.* **(3 pikë)**

4. Tregoni kuptimin e fjalës "rropatej". **(3 pikë)**

Gjeni një antonim dhe një sinonim për këtë fjalë.

5. Burri nuk u martua përsëri. Por ai edhe mund të martohej me një grua tjetër. **(2 pikë)**

a. Jepni tri argumente pse nuk u martua.

---

b. Jepni tri argumente pse mund të martohej përsëri. **(2 pikë)**

---

6. Shkruani nga një fjali për djalin dhe vajzën, duke përdorur emra kafshësh a shpendësh me kuptim emocional përkëdhelës. **(4 pikë)**

Pjesa gjuhësore

1. Dalloni fjalët ku është përdorur grupi –ua. **(1 pikë)**

2. Dalloni dhe gruponi: **(4 pikë)**

4 folje në formën veprorë:

_____ ; _____ ; _____ ; _____ ;

4 folje në formën joveprore:

3. Tregoni klasën së cilës i përkasin fjalët:

(6 pikë)

Prindërit _____

ndërsa _____

Ishte

në

Lindi

pa

4. Gjeni tre emra dhe dy mbiemra. Tregoni kategoritë e tyre gramatikore.

(5 pikë)

Emra: **a.** _____; **b.** _____; **c.** _____.

Mbiemra **a.** _____ ; **b.** _____.

5. Në tekst janë përdorur folje në mënyrën lidhore. Cilat janë ato?

(4 pikë)

---

6. Dalloni trajtat e shkurtra dhe tregoni rasën e tyre.

(2 pikë)

7. Ndërttoni dy fjali me:

(2 pikë)

a. përemër dëftor

b. përemër pronor _____.

8.Ligjëratën e mëposhtme kthejeni në ligjëratë të zhdrejtë. Respektoni shenjat e pikësimit. **(4 pikë)**

-Ja, unë do të dal e para, - u hodh e tha Vera. - Mira është e dyta. -Mira?!... -Po! - theksoi Vera. -Mira. Edhe të tjerat do të dalin. -Ja kështu bëhen punët e mira,- tha mësuesja.

9. Pas shumë vitesh, djali dhe vajza u rritën e dolën në jetë. Vajza u punësua në një fabrikë këpucësh larg qytetit të lindjes. Ajo mësoi se në fabrikë është i lirë një vend pune për mekanik. Vëllai i saj ka mbaruar shkollën e lartë për inxhinieri mekanike. Bëni një mbyllje sa më tërheqëse, duke shtuar detaje plotësuese, sikur ju jeni pjesë e jetës së tyre. **(6 pikë)**

(6 pikë)

[illegible]

Pikët	0-12	13- 20	21-27	28-34	35-41	42-46	47 - 50
Nota	4	5	6	7	8	9	10

TEST, TREMUJORI I PARË
Grupi B

Pjesa letrare
Dënimi i Sokratit

Do të ishte mirë të mendonim se çdo proces gjyqësor do të drejtohej nga një gjykatës dhe një juri që thjesht do të ishin të ndershëm dhe të paanshëm...

Në histori, gjyqi i parë është ai i Sokratit, një njeri i urtë i lashtësisë greke. Sokrati nuk jepte leksione dhe nuk shkruante libra. Në të vërtetë ai endej tregjeve të Athinës dhe diskutonte me këdo që takonte. Sokrati ishte njeri me moral të lartë. Ai bënte një jetë të ndershme në kërkim të së vërtetës. Sidoqoftë, duke pikasur gabimet e disa athinasve të rangut të lartë, ai filloi të kishte armiq. Autoritetet greke u frikësuan se ai mund të rrezikonte pushtetin e tyre. Më në fund Sokrati u arrestua dhe në gjyq u akuzua si një shembull i keq për rininë athinase. Ai u shpall fajtor dhe u dënua me vdekje. Miqtë e tij e nxitën të arratisesh, por ai nuk pranoi dhe tha se duhet të pajtohej me vendimin e gjykatës.

1. Sokrati konsiderohej si njeri i urtë i lashtësisë greke, sepse: (1pikë)
  - a. Sillej mirë me të tjerët
  - b. Jetonte sipas rregullave të vendosura nga qeveria
  - c. Shfrytëzonte përvojën e gjallë të jetës për të arritur tek e vërteta
  - d. Lexonte dhe studionte shumë.

2. Çfarë do të thotë “njerëz të rangut të lartë” ? (1pikë)
  - a. Njerëz që janë më të moshuar se të tjerët
  - b. Njerëz që kanë më tepër pushtet se të tjerët
  - c. Njerëz që janë më të moralshëm se të tjerët

3. A ishte vërtet Sokrati një shembull i keq për rininë athinase? Jepni mendimin tuaj të argumentuar bazuar te fragmenti. (3 pikë)

---

4. Tregoni kuptimin e fjalës pikas dhe jepni një fjalë sinonime me të. Ndërtoni një fjali me fjalën pikas. (3 pikë)

---

5. Sokrati nuk e kundërshtoi vendimin e gjyqit. (2 pikë)
  - a. Jepni mendimin tuaj lidhur me qëndrimin e tij.

---

b. Supozoni se do të ishit ju vetë në vendin e Sokratit. Ç'qëndrim do të mbanit dhe pse? (2 pikë)

---

6. Pse një njeri si Sokrati që thjesht endej tregjeve të Athinës, i trembi aq shumë athinasit e rangut të lartë? Argumentoni mendimin tuaj duke shfrytëzuar informacionin që sjell pjesa. (4 pikë)

Pjesa gjuhësore

1. Dalloni në tekst një rast kur grupi – ua – i shqipes standarde do të zëvendësohej me - ue – të gegërishtes. (1 pikë)

2. Gjeni në fragmentin letrar katër folje të formës veprorë dhe kthejini ato në formën joveprorë: (4 pikë)

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

3. Për secilën fjalë përcaktoni klasën së cilës i përket: (6 pikë)

- a. Të ndershme _____
- b. Kërkim _____
- c. Se _____
- d. Çdo _____
- e. Në _____
- f. I parë _____

4. Gjeni në tekstin e mësipërm tre mbiemra dhe për secilin thuaj gjininë, numrin dhe rasën. (6 pikë)

- a. _____
- b. _____
- c. _____

5. Gjeni në tekstin e mësipërm tri folje të mënyrës lidhore. (3 pikë)

- a. _____
 b. _____
 c. _____

6. Dalloni në tekstin e mësipërm një trajtë të shkurtë dhe përcaktoni rasën e saj. (2 pikë)

_____

7. Ndërttoni dy fjali me: (2 pikë)

- a. Përemër të pacaktuar _____
 b. Përemër lidhor _____

8. Ligjëratën e mëposhtme kthejeni në ligjëratë të drejtë. Respektoni shenjat e pikësimit. (4 pikë)

– Miqtë e tij e nxitën të arratisesh, por ai nuk pranoi dhe tha se duhet të pajtohej me vendimin e gjykatës.

_____

9. Trajtoni temën e mëposhtme në formën e një eseje me jo më shumë se 5-6 fjali: Nëse drejtësia nuk bazohet në të vërtetën, ajo nuk është drejtësi. (6 pikë)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Pikët	0-12	13- 20	21-27	28-34	35-41	42-46	47 - 50
Nota	4	5	6	7	8	9	10

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit		Situata e të nxënit: Lumi i vdekur	
Tema mësimore: Te Hani i Bishtanakës (oar e parë)			
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:			
1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit			
2. Kompetenca e të menduarit			
3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore		Fjalët kyç:	
Nxënësi:		• Pilo Shpiragu	
• lexojnë për të përcaktuar dy temat e fragmentit;		• Vita	
• ritregon përmbajtjen e fragmentit me fjalët e tij;		• kosovari	
• dallon marrëdhëniet natyrë-njerëz;		• Hani i Bishtanakës	
• përcakton rolin e dy personazheve: Vita dhe kosovari.		• re të dandura	
		• fushë e shkretë	
		• qerre	
Burimet: teksti mësimor, romani “Lumi i vdekur”, informacione për shkrimtarin Jakov Xoxa, informacione për jetën e shqiptarëve të Shqipërisë dhe Kosovës në vitet ’30		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Bisedë; Lexim zinxhir; Diskutim; Pyetje-përgjigje.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Njihen nxënësit me jetën dhe veprën letrare të shkrimtarit Jakov Xoxa.

Jakov Xoxa u lind në Fier, më 15 prill 1923. shkollimin fillor e mori në Fier, Vlorë, Berat, pasi familja e tij lëvizte sëbashku me të atin, që ishte punonjës i thjeshtë. Shkollimin e mesëm e filloi në Liceun e Korcës, e vazhdoi në Elbasan dhe e përfundoi në Tiranë, pas Luftës së Dytë botërore. Për arsye ekonomike ka bërë punë të ndryshme që në moshë të re. U lidh herët me luftën kundër fashizmit: më 1943 doli partizan. Studimet e larta i ndoqi një vit në Beograd, por i mbaroi në Sofie për gjuhën dhe letërsinë frënge. Ka punuar në Institutin e Shkencave dhe te gazeta Zëri i Rinisë. Shumë vjet ka qenë profesor i teorisë së letërsisë në Universitetin e Tiranës. Në këtë periudhë shkroi disa tekste universitare për teorinë e letërsisë. Më pas ka qenë shkrimtar në profesion të lirë. Jakov Xoxa, një pjesë të madhe të jetës e ka kaluar në Myzeqe, ne Pojan dhe Apolloni dhe po aty ka shkruar veprat e tij kryesore. Ai jetonte në Myzeqe për shkak të bindjeve të tij realiste. Trevat dhe njerzit e Myzeqesë kanë qenë njerzit objekt i përhershëm i krijimtarisë së tij. Po ato, nuk mund të pasqyroheshin me realizëm dhe vërtetësi, sic kërkonte estetika realiste, pa njohjen e tyre të drejtpërdrejt. Të jetuarit e tij në Myzeqe ishte pjesa e procesit të krijimit letrar, sepse, me njohjen e problemeve dhe të tipave të jetës, pikërisht, atje zinte fill edhe frymëzimi, edhe krijimi i tij. Jakov Xoxa e kuptonte realitetin e jetës si element të fuqishëm krijimi. Reagiteti, shkruante ai, jep lëndën; problemet, temat, idetë, konfliktet, tipat, karakteret, atmosferen etj., pa të cilat nuk mund të ketë krijim realist. Kurse fantasia e shkrimtarit, sipas tij, e merr fuqinë e vërtetë nga reagiteti, nga jeta. Por jeta bëhet pjesë e vetëdijes dhe e përjetimit të shkrimtarit, bëhet objekt i krijimit të tij vetëm duke e njohur nga afër dhe në mënyrë të drejtpërdrejtë. Ja, pse Jakov Xoxa jetonte dhe punonte vazhdimisht në Myzeqe. Vdiq më shkurt 1979, në Budapest, pas një sëmundje të pashërueshme.

Mjeshtri i rrëfimit epik

Botimet e para letrare të Jakov Xoxës janë në vitin 1945 në gazeta. Ka botuar regjime, novela,

drama dhe romane.

Veprat kryesore:

Novela (1949)

Buget Osumi (1957)

Zemra (1958)

Novela 2 (1958)

Lumi i vdekur 1,2 dhe 3 - roman (1965)

Juga e bardhë 1 dhe 2 - roman (1971)

Lulja e kripës 1 dhe 2 - (botuar pas vdekjes ne dy vëllime, 1980/81)

Ndihmesat kryesore të tij janë në llojin e romanit, të cilat qëndrojnë në themelet e romanit realist shqiptar, edhe si përvojë krijimi, edhe si vlera latrare. Romanet e tij dallohen në letërsinë shqiptare për pikëvështrimin e gjerë ndaj jetës dhe vërtetësinë e paraqitjes së saj, për larminë e madhe të personazheve, për origjinalitetin dhe karakterizimin e theksuar realist të tyre, për linjat e shumta të veprimit dhe simetrinë kompozicionale, për begatinë gjuhësore, që ushqehet mjaft në të folurën popullore etj.

Më pas nxënësit diskutojnë rreth gjendjes në Shqipërinë e viteve '30.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi/ja bën një përmbledhje të ngjarjeve të romanit “Lumi i vdekur”.

Nxënësit lexojnë me vëmendje fragmentin, ritregojnë ngjarjen me fjalë te tyre dhe epërcaktojnë dy temat e tij.

Sqarohen fjalët e panjohura nga nxënësit.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Punohen dhe diskutohen ushtrimet 2, 3, 4.

Ushtrimi 2. Fragmenti përbën njëjën e veprimit të romanit. Çfarë ndodh në të?

Ushtrimi 3. Si është natyra në fragment? Në ç’ marrëdhënie e vë atë autori me njerëzit e dëbuar?

Ushtrimi 4. Cila është domethënia e futjes së Vitës në këtë skenë? Po e kosovarit?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Detyrë. Komentoni fjalët e J. Xoxës: “Dashuria është si grami, lidhet e shtohet më shumë nën dhe.”

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Te Hani i Bishtanakës (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • analizon personazhin Pilo Shpiragu; • përshkruan figurën e Vitës; • dallon figurën e kontrastit; • gjen kuptimin e fshehur në fjalinë e dhënë		Fjalët kyç: • Pilo Shpiragu • Vita • Adili • portret i brendshëm • kontrast • kuptim i fshehur • figurë letrare	
Burimet: teksti mësimor		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim; punë e drejtuar; tabela e koncepteve; punë e pavarur; punë në dyshe			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Lexohet detyra e shtëpisë dhe diskutohet rreth saj.

Nxënësit bëjnë vlerësimin e detyrave të njëri – tjetrit.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Kalohet në rubrikën “Analiza”

Ushtrimi 5. Nxënësit ndalen te figura e personazhit Pilo Shpiragu dhe përshkruajnë si e përjeton ai dramën e largimit dhe të dëbimit. Cilin tip fshatari përfaqëson ai?

Pilo Shpiragu përfaqëson njerëzit thjeshtë të vuajtur e të stërvuajtur, krenar në nderin e tij, deri atje ku nderi e humb edhe kuptimin në ballafaqim me vdekjen, trim deri atje ku trimëria barazohet me absurdin, të moralshëm, dalë nga dheu i kësaj toke nëpër të cilën njerëzit ecin, punojnë, rropaten dhe jetojnë krejtësisht nga djersa e tyre. Ai është nisur të jetë i përkryer si njeri, që ta ruajë deri në fund pastërtinë, por ligjet e jetës mbi të kanë rënë me tërë brutalitetin. Natyrë energjike dhe me inisiativë, Pilo Shpiragu beson se do të arrijë pavarësinë ekonomike të familjes, falë krahëve dhe djersës së vet, duke mos e ndjerë nevojën për solidaritetet. Por ky ishte një iluzion. Pilo Shpiragu, këtë nevojë do ta ndjejë vonë.

Ushtrimi 6 dhe 7. Vita mbetet një nga krijesat më të bukura të mbarë letërsisë sonë. Nxënësit përshkruajnë portretin fizik dhe botën e ndjenjave e të mendimeve dhe si e përjeton ajo takimin me Adilin (kosovarin).

Ushtrimi 8. Ku duhet ta kërkojmë dhe ta gjejmë të bukurën te Vita?

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Në **ushtrimet 9 dhe 10** nxënësit zgjedhin alternativën e saktë dhe argumentojnë zgjedhjen e bërë.

9. Autori depërton në psikologjinë e personazheve. Si e bën këtë depërtim:

- a. në mënyrë të shkallëzuar;
- b. të tërin menjëherë;
- c. në mënyrë të ndërprerë?

10. Për të bërë portretin e brendshëm dhe atë të jashtëm, autorishfrytëzon disa detajetë cilat i merr:

- a. nga mjedisi përreth;
- b. nga dukuritë e natyrës;
- c. nga gjuha e folur;
- d. nga të tëra.

Në **ushtrimin 11** nxënësit dallojnë kontrastin mbi të cilin është ngritur fragmenti dhe ilustrojnë me shembuj.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 12, faqe 57.

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Fletët dhe rrënjët		Situata e të nxënit: Fabula	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon fabulën si lloj krijimi letrar; • formulon mesazhin e fabulës; • dallon figurën e personifikimit; • përcakton mërrëdhëniet gjethe – rrënjë; • zbërthen kuptimin e alegorisë mbi të cilën ngrihet e gjithë fabula.		Fjalët kyç: • fabul • gjethe-rrënjë • mesazh • personifikim • alegori • kontrast	
Burimet:		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Parashikimi me terma paraprakë, lexim zinxhir, ditarët e të nxënit, punë e drejtuar, punë e pavarur.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Mësuesi/ja u kërkon nxënësve të bëjnë një krijim të shkurtër mbështetur në fjalët kyçe të dhëna: ditë vere; fletët pëshpërisin; kuvendojnë me fladin; rrënjët jemi.

Nxënësit udhëzohen të krijojnë në prozë ose në vargje.

Dëgjohen krijimet e disa nxënësve.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi/ja i njeh nxënësit me temën e re të mësimi, me fabulën “Fletët dhe rrënjët”.

Njihen nxënësit me autorin e saj, Ivan Krillov.

Lexohet fabula nga dy – tre nxënës. Shihet sa i janë afruar nxënësit me krijimet e tyre përmbajtjes së fabulës.

Kalohet në rubrikën “Kuptimi”:

Për çfarë flet fabula? Cilët mendoni ju se përfaqësojnë gjethet? A janë ato që ia japin vlerën dhe rëndësinë pemës apo drurit? (këtu nxënësit punojnë me ditarin dypjesësh)

Fjalët e gjetheve	Mendimi im

Ç’janë rrënjët për ju? Ku qëndrojnë ato? Mos vallë kjo i bën ato me pak vlerë?

A e prekni ju dukurinë e paraqitur në fabul në realitetin dhe mjedisin ku jetoni?

Çfarë mund të shkaktojë largimi nga vlerat thelbësore njerëzore?

Formuloni mesazhin që përcjell kjo fabul.

Figura bazë e fabulës është personifikimi. Nisur edhe nga njohuritë e mëparshme nxënësit japin përkufizimin e personifikimit dhe japin shembuj

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Në këtë fazë të orës së mësimi nxënësit punojnë me rubrikat “Analiza “ dhe “Interpretimi”.

Marrëdhëniet gjethe – rrënjë janë marrëdhënie shkak – pasojë apo marrëdhënie varësie?

Duke u nisur edhe nga njohuritë që kanë marrë në lëndën e biologjisë, nxënësit për lidhjen rrënjë e gjethe dhe për rëndësinë e secilës prej tyre.

Analizoni fjalët e gjetheve. Çfarë muntë thoni për karakterin e gjetheve në fjalët e tyre? (këtu nxënësit punojnë me teknikën ditari dypjesësh).

Fjalët e gjetheve	Komenti im
Ne, vetëm ne Jemi stolia mbi dhe...	

Ku qëndron kontrasti midis gjetheve dhe rrënjëve nisur nga toni i fjalëve.

Ç’klase fjalësh i takojnë fjalët lavdëruese e mburrëse që dalin nga goja e gjetheve?

Si e bën fabulisti kalimin nga një gjendje emocionale në tjetrën?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: *Detyrë: Zbërtheni kuptimin e alegorisë mbi të cilën ngrihet e gjithë fibula.*

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Projekt: “Libri dhe inetrneti”		Situata e të nxënit: Epoka e Gutenbergut	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit • 2. Kompetenca e të menduarit • 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale 5. Kompetenca digitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • diskuton për rëndësinë e librit dhe të internetit; • analizon avantazhet dhe disavantazhet; • merr pjesë aktive në punën në grup dhe ndarjen e detyrave në të; • përzgjedh materialet e dukura për realizimin e projektit; • bën sistemin e materialeve të përgatitura		Fjalët kyç: • projekt • libër • inetrnet • avantazhe • disavantazhe • punë në gurpe	
Burimet: Ëikipedia, Google images, clip art, emisione televizive mbi raportin libër-internet etj.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Identiteti kombëtar dhe njohja e kulturave	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Pyetje-përgjigje, organizuesi grafik, punë në grupe, bisedë e kombinuar me diskutim dhe argumentim, punë e pavarur, punë e drejtuar, puno/ shkëmbe</i>			

Organizimi i orës së mësimi

ORA I:

-Hapi I:

Nxënësist janë njohur paraprakisht me temën e projektit.

Njihen nxënësist me qëllimin e projektit: Të mësojnë më shumë mbi librin, internetin dhe mbi përdorimin e tyre në aktualitet dhe të ndërgjegjësohen për rëndësinë e librit duke i dhënë vendin që i takon.

-Hapi II:

Nxënësist do të diskutojnë rreth marrëdhënieve me **librin dhe internetin**, si pjesë e celularit. Do të diskutohet për të mirat, problemet, si dhe sa na ndihmojnë **ata** në veprimtarinë tonë të përditshme, këshilla për përdorimin e tyre etj.

Gjithashtu diskutohet rreth librit që është quajtur ushqimi shpirtëror. Ne lexojmë dhe ndihemi të përfshirë në situatat e ndryshme sa intelektuale dhe familjare.

-Hapi III:

Bëhet ndarja e klasës në grupe pune dhe caktohen liderët për çdo grup.

Pas ndarjes nxënësist grumbullohen në grupet përkatëse dhe caktojnë punët që do të kryejnë

gjithsecili brenda grupit, përmes një bashkëpunimin të frytshëm midis tyre dhe rrugët që do të ndjekin për gjetjen dhe grumbullimin e informacioneve të ndryshme dhe materialeve të nevojshme.

Në faqen 259 janë dhënë disa alternativa të detyrave që do të kryejnë nxënësit për secilin grup.

Ora II:

Në këtë fazë të projektit bëhet përpunimi i materialeve që kanë grumbulluar nxënësit gjatë hulumtim-kërkimit; njohja me punën e deritanishme; krijimi i posterave; përpunimi i materialeve dhe vendosja e tyre në PoëerPoint.

Gjithashtu nxënësit e secilit grup nën drejtimin e liderit diskutojnë për problemet që mund të jenë hasur gjatë punës hulumtuese dhe përgatitjes së produkteve, si edhe mund të japin ide të tjera për mënyrën e prezantimit të projektit.

Ora III:

Në fazën e tretë materialet që janë grumbulluara nga anëtarët e grupeve, janë përpunuar dhe përmbledhur në një project të vetëm. Gjatë prezantimit të punës përfundimtare nxënësit duhet të mbrojnë mendimet e tyre duke argumentuar në mënyrë sa më bindëse për zgjedhjet që kanë bërë.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për pjesëmarrjen në punën në grup, përzgjedhjen e materiajeve të duhura për produktin përfundimtar, mënyrën e prezantimit, si dhe kryerjen në afatin e duhur të detyrave të ngarkuara.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Pjesëza dhe pasthirrma		Situata e të nxënësve: Fragment nga komedia “14 vjeç dhëndër”	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon pjesëzat dhe pasthirrmat në një tekst të dhënë; - përcakton llojet e pjesëzave - përcakton llojet e pasthirrmave - përdor në fjali pjesëza dhe pasthirrma		Fjalët kyçe: - pjesëza - pjesëza me ngjyrim kutimor të përgjithshëm - pjesëza modale - pasthirrma	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 1, përvojat e nxënësve		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, analizë rasti, punë e drejtuar, punë e pavarur.			
Organizimi i orës së mësimi -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë fragmentin nga komedia “14 vjeç dhëndër” dhe të gjejnë pjesëzat dhe pasthirrmat e përdorura në tekst. -Ndërtimi i njohurive të reja: Nxënësit në informacionin e ri në faqen 196 – 197 do të njihen me llojet e pjesëzave të cilat përmbledhen në dy grupe kryesore: a) pjesëza që shprehin ngjyime kuptimore të përgjithshme: dëftuese përcaktuese-saktësuese përforcuese përafruese b) pjesëza modale: pohuese mohuese pyetëse dyshuese zbutëse Tërhiqet vëmendja e nxënësve në drejtshkrimin e pjesëzave dhe pasthirrmave.			
-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Punohen ushtrimet 1, 2, 3, 4, 6 sipas kërkesave			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: Ushtrimi 5, faqe 198			

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Mënyrat dhe tipat e fjalëformimit		Situata e të nxënësve: Fragment nga “Pallati i ëndrrave” Ismail Kadare	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon mënyrat e formimit të fjalëve në gjuhën shqipe - klasifikon fjalët sipas mënyrës së formimit - tregon si janë formuar fjalët jo të parme - dallon temat fjalëformuese të fjalëve - formon fjalë të reja me mënyra të ndryshme - dallon saktë përbërësit e fjalëve		Fjalët kyçe: - formim i fjalë - prejardhja, - përbërja, - përngjitja, - paranyjëzimi, - konversioni, - temë fjalëformuese	
Burimet: teksti mësimor, përvoja të nxënësve.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Pema e mendimit, Pyetje-përgjigje, Diskutim, Punë në dyshe, Shkrim i lirë			

Organizimi i orës së mësimimit

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

U kërkohet nxënësve të lexojnë fragmentin nga “Pallati i ëndrrave” dhe të dallojnë fjalët e parme dhe jo të parme.

-Ndërtimi i njohurive të reja: Punë në grupe , pyetje-përgjigje,

Shkruhet tema në tabelë. Mësuesi/ja udhëzohen nxënësit që të lexojnë informacionin e paraqitur në tekst, në faqen 199 - 200 dhe t’u përgjigjen pyetjeve, të cilat do të listohen në tabelë. Klasa ndahet në grupe.

Grupi I

1.Si formohen fjalët e prejardhura në gjuhën shqipe? (prarashtesa, prapashtesa, parashtesa dhe prapashtesa

njekohesisht)

Grupi II

2. Si formohen fjalët e përbëra (kompozitat)? Sa lloje kompozitash kemi?

Grupi III

1. Cfarë është përngjitja? Cilat klasa fjalësh formohen me këtë mënyrë?

2. Cfarë është paranyjëzimi? Si formohen fjalët e reja përmes paranyjëzimit?

Grupi IV

1. Cfarë është konversioni? Cilat klasa fjalësh janë formime me konversion?

Formimi i fjalëve

Nxënësit japin shembuj për secilin rast.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *Punë në dyshe, Shkrim i lirë.*

Ushtrimi 1. Në tekstin e dhënë nxënësit gjejnë fjalët e parme dhe jot ë parme dhe I rendisin në tabelë sipas kolonave përkatëse

Fjalë të prejardhura	Fjalë të përbëra	Fjalë të përngjitura	Fjalë me nyjëzim	Fjalë me konversion

Në të njëjtën mënyrë nxënësit veprojnë edhe në ushtrimin 2.

Ushtrimi 3. Nxënësit do të formojnë fjale të përbëra me temat fjalëformuese të dhëna dhe me fjalët e krijuara do të formojnë fjali.

Ushtrimi 5. Lidhni me shigjetë fjalët e grupit A me fjalët e grupit B.

Shkrim i lirë. Ushtrimi 4. Formoni fjalë të prejardhura me temat fjalëformuese të dhëna dhe me fjalët e formuara bëni një tekst të shkurtër me temë “Deti”.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësim, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 6, faqe 201.

Data ____.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Fabula		SITUATA E TË NXËNIT: Simboli, nënkuptimi, alegoria...	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Dallon tiparet karakteristike të fabulës. Interpreton elementet kryesore të realizimit të një fabule. Analizon hapat për ndërtimin e një fabule. Ndërton një fabul të thjeshtë. Diskuton rreth vlerës artistike dhe motivuese të fabulave.		FJALËT KYÇ: Fabul Personazhe Antropomorfizëm Simbol Moral	
BURIMET: Tekst mësimor, fletore e punës me shkrim, fabulat e La Fontenit		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, shkrim i lirë, bisedë e drejtuar			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Kujtoni njohuritë e marra vitet e mëparshme dhe thoni veçoritë kryesore të fabulave.

Si e quajmë mesazhin e përcjellë në fund të çdo fabule?

Pse fabulistët herë e përcjellin mesazhin dhe herë jo?

Punë e pavarur: Studioni me vëmendje hapat e dhënë në tekst për realizimin e një fabule. Diskutoni rreth mënyrës së konceptimit të këtyre hapave.

Ndërtimi i njohurive të reja: Shkrim i lirë

U kërkohet nxënësve të ndjekin me kujdes këshillat e dhëna në tekst dhe më pas të ndërtojnë hap pas hapi një fabul të thjeshtë.

Prezantim i rezultateve të arritura: Bisedë e drejtuar

- Përmes një bisede të drejtuar nxënësit tregojnë rreth vështirësive të hasura në realizimin e kësaj pune me shkrim, krahasuar me punët e tjera.

Vlerësim: Vlerësohet mënyra e realizimit kuptimor të fabulës.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lëxuarit Tema mësimore: Zuku merr Rushën (oara e parë)		Situata e të nxënësve: Eposi i kreshnikëve	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon eposin legjendar si pjesë të krijimtarisë popullore; - rrëfen me fjalët e tij rapsodinë dhe diskuton për rrethanat në të cilat jetojnë kreshnikët. - dallon konfliktin në këtë rapsodi; - gjen elementet reale dhe joreale në rapsodi.		Fjalët kyç: - eposi i kreshnikëve - epika legjendare - tridhjetë agë - Zuku - Rusha - rapsodi	
Burimet: teksti mësimor, Cikli i kreshnikëve,		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Diskutim; lexim zinxhir; punë e drejtuar; pyetje – përgjigje.</i>			
Organizimi i orës së mësimi			
-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Njihet nxënësit me temën e mësimi që mësuesi/ja e shkruan në tabelë. Nxënësit lexojnë informacionin në fillim të mësimi dhe kujtojnë ndarjen e letërsisë në gjini letrare: gjinia epike zë një vend të rëndësishëm në letërsinë tonë. Epika është ajo gjini ku bëjnë pjesë këngët legjendare, këngët historike. Në epikën legjendare vend të rëndësishëm zë Cikli i kreshnikëve, i cili përbëhet nga një varg këngësh ose rapsodish, të cilat flasin për bëmat e dy vëllezërve, Mujit dhe Halilit, dhe tridhjetë trimave të Jutbinës.			
-Ndërtimi i njohurive të reja: Njihet lexojnë pjesën “Zuku merr Rushën”. Shpjegohen fjalët e panjohura nga nxënësit (fjalë dialektore)në mënyrë që të kuptohet më mirë rapsodia. Zhvillohet ushtrimi 1. Nxënësit rrëfejnë me fjalët e tyre rapsodinë dhe thonë nëse iu duket me vend për rrethanat në të cilat jetojnë kreshnikët, një konflikt për një motiv të tillë, si ai për Rushën.			
-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Nxënësit zhvillojnë ushtrime të tjera të rubrikës”Kuptimi”. - Pse ky konflikt nuk mund të zgjidhet me një marrëveshje apo me mënyrë paqësore? -A e çënon ky konflikt madhësinë e dy heronjve? Nxënësit argumentojnë me shkrim përgjigjen e dhënë. -Në fillim të rapsodisë na duket sikur kemi të bëjmë me një ngjarje të zakonshme. Nxënësit gjejnë vargjet që e shprehin këtë. (nga Tridhjetë agë.....po llafiten) -Marrja e Rushës quhet martesë me rrëmbim. Për çfarë flet kjo lloj martesë? Gjeni vargjet që e bëjnë të qartë këtë. (Në bisedën që zhvillon nëna me djalin duket qartë se vajza nuk është e krahinës, por nga një vend ku ata nuk mund ta merrnin veçse duke e rrëmbyer.) -Nxënësit gjejnë në rapsodi rregullat e dueleve kalorsiake.			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: <i>Detyrë: Kërkoni në internet material që flasin për zakonet e martesës me rrëmbim në disa zona të Shqipërisë.</i>			

Data ____.

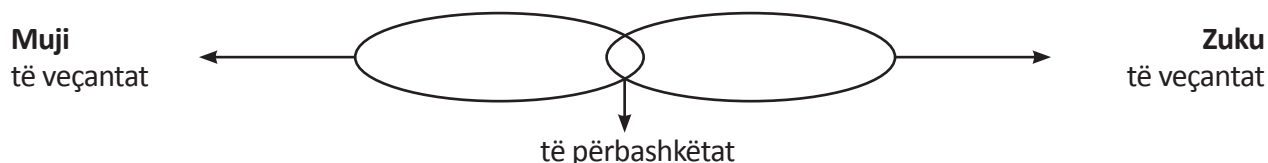
Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lëxuarit Tema mësimore: Zuku merr Rushën (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Episi i kreshnikëve	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon karakteristikat e dy personazheve kryesorë, Muji dhe Zuku; - gjen teknikën që ka më shumë forcë dramatike në rapsodi; - bën analizën metrike të rapsodisë; - flet për rastet e përdorimit të figurës së hiperbolës në këngët epike legjendare		Fjalët kyç: Muji, Zuku, teknika të shkrimit, forcë dramatike, veçori të vargut, hiperbola	
Burimet: teksti mësimor, Cikli i kreshnikëve.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Diskutim, Të nxënë në bashkëpunim, Diagrami i Venit; Punë e pavarur.</i>			

Organizimi i orës së mësim**-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:**

Nxënësit lexojnë detyrën e shtëpisë dhe diskutojnë rreth informacioneve të gjetura.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Në rubrikën “Analiza” nxënësit diskutojnë për personazhet kryesore të rapsodisë, Muji dhe Zuku. Dallojnë karakteristikat kryesore të tyre, duke u ndalur te pikat e përbashkëta dhe të veçanta të tyre. Ku ngjasojnë ata me kalorësit e mesjetës? Nxënësit ilustrjnë me shembuj nga teksti përgjigjet e dhëna. (në këtë fazë nxënësit punojnë me teknikën e Diagramit të Venit.)

Vargjet: _____

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

-Në rapsodi janë përdorur disa teknika, si ajo e përshkrimit, e rrëfimit, dhe dialogu. Duke u ndalur në dialogun Muji – Zuku dhe Zuku – Rusha Nxënësit gjejnë se cila prej tyre ka më shumë forcë dramatike dhe pse?

-Tipike e rapsodive është vargu dhjetërokësh. Nxënësit dallojnë veçori të tjera të vargut mbi të cilin është krijuar rapsodia dhe thonë pse përdoret vargu i gjatë dhe pse mungon rima në këto vargje.

(Dhjetërokëshi – është vargu më i përhapur në poezinë popullore, sidomos në ciklin e “Mujit e të Halilit”) Një ndër figurat letrare që gjen përdorim të gjerë në krijimtarinë popullore është hiperbola. Nxënësit gjejnë disa raste të përdorimit të hiperbolës në vargjet e rapsodisë dhe çfarë shprehet nëpërmjet saj.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësim, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Data ____.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Kthimi i tekstit poetik në prozë (ora e parë)		SITUATA E TË NXËNIT: Më shumë rrëfim apo më shumë emocion?...	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Bën dallimet mes tekstit poetik dhe atij në prozë. Interpreton mundësinë e kthimit të një teksti poetik në prozë. Analizon ndryshimet gjatë kthimit të tekstit poetik në prozë. Ndërton strukturën paraprake të punës me shkrim sipas hapave.		FJALËT KYÇ: Prozë Poezi Rrëfim Lidhëza Ligjëratë	
BURIMET: Tekst mësimor, fletore e punës me shkrim, tekste të ndryshme poetike		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, diskutim i drejtuar, shkrim i lirë			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Kujtoni njohuritë e marra vitet e kaluara dhe thoni ç'është teksti poetik.

Nga ndryshon teksti poetik epik nga ai lirik? Cili prej këtyre teksteve bazohet më së shumti në rrëfim?

Nëse do të donim të kthenim një tekst poetik në prozë, ç'ndryshime mendoni se do të duhet t'i bënim tekstit poetik?

Cili mendoni se përcjell më tepër emocion: teksti poetik apo ai në prozë? Po rrëfim më të qartë në cilin tekst gjejmë?

Ndërtimi i njohurive të reja: Diskutim i drejtuar

Punë e pavarur: Lexoni me vëmendje hapat e parashtruar në tekst për kthimin e një teksti poetik në prozë. Nënvizoni ato fjali që ju duket se mbajnë informacionin më të rëndësishëm i cili do t'ju shërbejë për të kthyer një tekst poetik në prozë.

Diskutim i drejtuar: Diskutoni rreth mënyrës si e kuptuat secilin hap dhe çfarë do të donit të shtonit apo të qartësonit me synim realizimin e kthimit të tekstit poetik në prozë.

Prezantim i rezultateve të arritura: Shkrim i lirë

- Bazuar te hapat e prezantuar në tekst, punoni me tekstin poetik për të bërë ndryshimet e duhura në të dhe ndërtoni strukturën paraprake të punës me shkrim.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Kthimi i tekstit poetik në prozë (ora e dytë)		SITUATA E TË NXËNIT: Më shumë rrëfim apo më shumë emocion?	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Bën kthimin bazë të rrëfimit poetik në prozë. Përdor lidhëzat bashkërenditëse dhe nënrenditëse. Bën renditjen e mendimeve sipas rendit të prezantuar në tekstin poetik. Kthen drejt ligjëratën e drejtë në atë të zhdrejtë. Ndërton variantin përfundimtar të punës me shkrim.		FJALËT KYÇ: Prozë Tekst poetik Lidhëz Ligjëratë E drejtë E zhdrejtë Rend	
BURIMET: Tekst mësimor, fletore e punës me shkrim,		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Çfarë duhet të kemi parasysh kur kthejmë një tekst poetik në prozë?

Ku duhet të përqendrohemi më së shumti gjatë kthimit? Cilat mjete sintaksore na ndihmojnë për të bërë një kthim sa më të mirë?

Lexoni nga teksti poetik ato të dhëna që mund t'i heqim pa i prishur kuptimin rrëfimit.

Ndërtimi i njohurive të reja: Shkrim i lirë:

- U kërkohet nxënësve të shohin edhe një herë tekstin poetik të redaktuar, strukturën paraprake të punës me shkrim dhe më pas ata punojnë në mënyrë të pavarur për të ndërtuar variantin përfundimtar të punës me shkrim.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diskutim

- Disa nxënës lexojnë punët e tyre dhe të tjerët vlerësojnë mënyrën e kthimit të tekstit poetik në prozë.

Vlerësim: Vlerësohet mënyra e kthimit të tekstit poetik në prozë.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Gjymtyrët kryesore. Kryefjala dhe kallëzuesi		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon gjymtyrët kryesore të fjalisë së thjeshtë; - tregon me se shprehet kryefjala; - përcakton llojet e kallëzuesit - përshtat kallëzuesin me kryefjalën		Fjalët kyçe: - fjali dykryegjymtyrëshe - gjymtyrë kryesore - kryefjalë - kallëzues - përshtatje	
Burimet: tekasti mësimor, Gramatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>stuhi mendimi;; INSERT; punë individuale;punë në çift; tabela e koncepteve.</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

U jepet nxënësve teksti i mëposhtëm që të gjejnë kryefjalë dhe kallëzues.

Po binte mbrëmja. Retë e zeza rrafsh me tokën mbuluan krejt qiellin. Filloi të bjerë shi i imët. Era e ftohtë, që kishte fryrë me tërbim tërë ditën, pushoi. Në pyll nuk pipëtinte asgjë. Asnjë gjeth, asnjë degë nuk lëvizte nëpër lisat e rrapat shekullorë. Vetëm në të rrallë ndonjë pikë e madhe uji binte nga maja e ndonjë peme të lartë e, pasi rrëshqiste nëpër degë, rrokullisej butë – butë mbi tokën e veshur plot myshk.. Poshtë, ndërmjet pemëve të trasha të pyllit nuk dalloje gjë. Vetëm syri i ndonjë gjahtari të sprovuar mund të dallonte ndonjë kafshë të vogël, që ecte pa u ndier nëpër myshkun e gjelbër ndërmjet masës gjigande të pyllit.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë informacionin në faqen 202 – 203 dhe të plotësojnë tabelën INSERT.

✓	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.

Më pas nxënësit punojnë ushtrimin 1 ku do të gjejnë gjymtyrët kryesore të fjalisë dhe do të tregojnë me se janë shprehur ato.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 2 zhvillohet sipas kërkesës.

Në ushtrimin 3 nxënësit, pasi e kanë lexuar tekstin dhe kanë gjetur gabimet në përshtatje mes

kryefjalës dhe kallëzuesit, e rishkruajnë edhe nj herë saktë atë.

Ushtrimi 4. Nxënësit dallojnë kallëzuesit e thjeshtë e të përbërë foljorë dhe tregojnë si janë ndërtuar.

Punë në grupe: grupi I – ushtrimi 5

grupi II – ushtrimi 6.

Pasi dëgjohen zgjidhjet e ushtrimeve bëhet një përmbledhje e mësimit.

Gjymtyrët kryesore të fjalisë	
Kryefjala	Kallëzuesi
- Është gjymtyrë e domosdoshme e fjalisë - Gjendet me pyetjet kush?, cili/cila?, cilët/cilat - përshtatet me kallëzuesin në numër dhe në vetë - shprehet me emra, përemra, - fjalë të emëruara, grup fjalësh - është gjymtyrë kryesore në grupin emëror të kryefjalës - ka rend të lirë në fjali - nuk është e domosdoshme në fjali kur është e nënkuptuar	-është gjymtyrë kryesore e fjalisë -bërthamë organizuese e fjalisë; -gjendet me pyetjet Ç'bën?, Ç'bëri?, Ç'do të bëjë? -lloji i foljes kallëzues përcakton funksionin dhe vlerën e grupeve të tjera në fjali -është foljor dhe emëror - është foljor i thjeshtë dhe i përbërë -kallëzuesi foljor i përbërë formohet me folje gjysmëndihmëse + folje që shpreh veprim.

Vlerësimi: Vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 7, faqe 204.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Kallëzuesi emëror		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon kalëzuesin në një tekst të dhënë; - përcakton veçoritë e kallëzuesit emëror - tregon me se shprehet gjymtyra emërore e kallzuesit emëror		Fjalët kyç: - kallëzues emëror - folje këpujë - folje me kuptim të plotë	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 2, tekste alternative, përvojat e nxënësve		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Punë e drejtuar;Lexim i drejtuar; Diskutim; Punë në dyshe;Punë e pavarur.</i>			
Organizimi i orës së mësimt			
-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: <i>Punë e drejtuar</i> Nxënësit lexojnë tekstin në fillim të mësimt në faqen 205 dhe nënvizojnë kallëzuesit. Gjithashtu rikujtojnë edhe një herë njohuritë e marra më parë për kallëzuesin.			
-Ndërtimi i njohurive të reja: <i>Lexim i drejtuar; Diskutim</i> Udhëzohen nxënësit të lexojnë informacionin në tekst ku shpjegohet funksioni i foljes këpujë dhe me se shprehet gjymtyra emërore e kallëzuesit emëror. U tërhiqet vëmëndja mxëmësve të mos ngatërrojnë foljen jam në rolin e foljes këpujë Brenda kallëzuesi emëror me foljen jam kur del si folje me kuptim të plotë.			
-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: <i>Punë në dyshe;Punë e pavarur</i> Punë në dyhshe: Ushtrimi 1. Gjeni kallëzuesit emëror në fjalitë e dhëna dhe argumentoni mënyrën e ndërtimit të tyre. Punë e pavarur: Ushtrimi 2. Bëni pesë fjali të thjeshta me kallëzues emëror. Në fjalitë e ushtrimit 3 nxënësit dallojnë kallëzuesit emëror, gjejnë foljen këpujë , thone mënyrën dhe kohën e saj dhe thonë me se është shprehur gjymtyra emërore e kallëzuesit. Në ushtrimin 4 nxënësit formojnë tri fjali ku folja jam të përdoret si këpujë, tri fjali ku të përdoret si folje ndihmëse dhe tri fjali ku të përdoret si folje me kuptim të plotë leksikor. Ushtrimi 5 – sipas kërkesës			
Vlerësimi: Vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.			
Detyrë shtëpie: <i>Ushtrimi 6, faqe 206.</i>			

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Vajtimi i Ajkunës		Situata e të nxënit: Cikli i kreshnikëve	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • lexon bukur dhe me emocion këngën; • dallon kohën dhe vendin ku ndodh ngjarja; • ndan këngën në dy pjesë dhe gjen të veçantat për secilën prej tyre; • përcakton funksionin elementeve të natyrës në këngë; • gjen elementet mitologjike në këngë.		Fjalët kyç: • Ajkuna • Muji • elemente të natyrës • djali • Lugjet e verdha • elemente mitologjike	
Burimet:		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Njihen nxënësit me temën e mësimi "Vajtimi i Ajkunës"

Informacion për këngën:

Në të vërtetë Eposi i kreshnikëve është një epos i pasur me këngë të shumta. Më poshtë paraqiten disa nga këngët më të njohura të këtij eposi :

- *Martesa e Mujit*
- *Fuqia e Mujit*
- *Orët e Mujit*
- *Ajkuna qan Omerin*
- *Martesa e Halilit*
- *Muji e tri zanat e malit*
- *Halili pret Pajo Harambashin*

Vajtimi i Ajkunës (Ajkuna qan Omerin) është pjesë lirike e ciklit të kreshnikëve, një ndër më të bukurat dhe një kryevepër artistike e epikës së popullit shqiptar. Ajkuna është gruaja e Gjeto Basho Mujit, një kreshnik shqiptar. Ngjarja zhvillohet kështu: Omeri, djali i Mujit rrethohet në bjeshkë e pas një lufte të rreptë vritet. Kur arrin aty Muji, beteja ka përfunduar. Nga armiqtë e vrarë kupton se i biri megjithëse ishte vetëm shtatë vjeç, kishte luftuar si kreshnik. Këto tregohen në këngën "Vdekja e Omerit". Vajtimin e nënës e paraprin një tablo dramatike tronditëse. Muji varros me duart e veta të birin në Lugjet e Verdha dhe kthehet në kullë. Ajkuna merr vesh lajmin e zi. Pas këtyre shpërthen dhembja e nënës, vajtimi i saj. Në këtë vaj kemi diçka krejt të veçantë, që e bën këtë krijim poetik lirik të qëndrojë midis këngëve epike heroike të kreshnikëve. Vetë Omeri është një fëmijë i parritur, një luftëtar trim që la pas bëma kreshnikësh. Ajkuna, një nënë e dhembshur që vuan thellë vdekjen

e djalit. Figurat artistike që përdoren janë të një lloji me ato të të gjithë ciklit. Këtu marrin pjesë yjet, hëna, zogjtë e bimët. Yjet ndalen të dëgjojnë vajin e Ajkunës, kjo mallkon hënën pse nuk e lajmëroi më parë, ahu shtrin degën më të bukur që ajo të mbështetet dhe zogjtë e malit rreshtin këngën. Ajkuna ka në zemër lajmin e zi dhe kuja shpërthen. Në fund të vajtimit shprehja e dhembjes merr formë tjetër. Nëna kujton çaste nga jeta e djalit, e sa më të bukura janë ato, aq më e thellë është vuajtja në zemrën e nënës.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Lexohet kënga nga mësuesi/ja dhe shpjegohen fjalët e panjohura që të kuptohet më mirë përmbajtja.

Lexohet kënga nga dy-tre nxënës bukur dhe me emocion.

Kalohet në rubrikën “Kuptimi”.

Ushtrimi 1. Nxënësit dallojnë në ç’kohë dhe në ç’vend jemi në këtë rapsodi dhe çfarë ka ndodhur.

a)Koha-mbrëmje; b)vendi-Lugjet e Verdha; Omeri, djali i Mujit rrethohet në bjeshkë e pas një lufte të rreptë vritet.

-Nxënësit vazhdojnë t’u përgjigjen pyetjeve: Pse Ajkuna nuk fajëson Mujin për vdekjen e të birit? Pse Muji nuk elë Ajkunën të qajë në shtëpi? Ç’spreh ai me këtë qëndrim? Si i kuptoni ju mallkimet që Ajkuna i hedh hënës? Po elementet e tjera të natyrës si jepen? Cila është dëshira e nënës? A është bindës fundi i saj në këtë rapsodi?

-Nxënësit ndajnë këngën në dy pjesë dhe ndalen në dialoët burrë-grua dhe nënë-bir për të dalluar të veçantat që ka secili prej tyre. Cili nga dialogët është më i fuqishëm dhe më tronditës? Pse? (Nxënësit japin mendimin e tyre duke plotësuar njëri-tjetrin)

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Kalohet në rubrikat “Analiza” dhe “Interpretimi”

-Nxënësit :

1. Diskutojnë për dhimbjen e Ajkunës dhe reagimin e saj si nënë.
2. Dallojnë elementet e natyrës dhe flasin për rolin e tyre në këtë këngë.
3. Gjejnë elementet mitologjike dhe tonë nëse ato janë përcaktuese në fundin tragjik të Ajkunës.
4. Cilat janë tonet e përgjithshme që dallojmë në këngë dhe nga përcaktohen këto tone?
5. A kemi personifikim në këtë këngë?
6. A ngjason dialogu i këngës me atë në përditshmërinë e njerëzve?

Dëgjojnë me vëmendje përgjigjet e nxënësve dhe aty ku e shoh të arsyeshme mësuesi/jam und të ndërhyjë për të bërë ndonjë saktësim.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Mësoni përmendësh 35 vargje.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Lorelaj		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • rrëfen me fjalët e veta përmbajtjen e poezisë; • analizon figurën e Lorelaj; • nxjerr mesazhin që përcjell poezia; • bën analizën metrike të poezisë • gjen figurat letrare		Fjalët kyçe: • Lorelaj • lundërtarët • mesazh • elemente epike • figura letrare	
Burimet: teksti mësimor, www.youtube.com/watch?v=L1zungv0qCc		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Lexim; diskutim; analizë ; interpretim			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Mësuesi/ja i njeh nxënësit me temën e re: “Lorelaj” (poezi popullore gjermane).

Lexohet poezia. Nxënësit vendosin nga një titull për çdo strofë .

Nxënësit diskutojnë për mjedisin ku lëviz Lorelaj; me se i godet lundërtarët dhe ku qëndron fuqia e saj; pse vdesin lundërtarët, nga dobësia njerëzore apo prej forcës goditëse të Lorelajt?

Material në ndihmë të mësuesit:

Këngët e Lorelajës kanë bërë të fundosen varka e anije të shumta, sepse burrat që ndodheshin në to dashuroheshin çmendurisht pas saj. Të shumta janë poezitë gjermane që e kanë gjetur frymëzimin te bukuria mahnitëse e Lorelajës.

Sipas legjendës, një nimfë e quajtur Lorelajë rrinte ulur sipër shkëmbit. Ajo joshte peshkatarë të shumtë me ato këngët e saj të mrekullueshme. Peshkatarët rrinin dhe e vështrojnë ndërsa krihte ato leshrat e saj të verdha si floriri. Në ato çaste, askush s’e kishte mendjen të shkëmbinjtë e rrezikshëm nënujorë që lartësoheshin gjer afër sipërfaqes së lumit. Kështu, shumë varka e anije janë përplasur mbi këta shkëmbinj nënujorë dhe janë përpurë nga gjeratore që arrinin një thellësi prej 27 metrash. Si peizazh, Lorelaja është një shkëmb rreshtor tejet mbresëlënës. Ky shkëmb lartësohet madhërisht mbi pjesën e ngushtë të luginës së Rinit, në landin e Renani-Palatinatit. Shkëmbi në fjalë është 132 metra i lartë. Në atë vend, lumi i Rinit ka një thellësi prej 25 metrash dhe një gjerësi prej 113 metrash. Kjo gjerësi është pjesa më e ngushtë dhe më e thellë e këtij lumi. Edhe sot e kësaj dite, anijet përdorin sinjale ndriçuese për të paralajmëruar anijet që lundrojnë në drejtim të kundërt. Që nga maja e shkëmbit, vizitorit i shpaloset një pamje mrekulluese e luginës së Rinit, gjer në Husruk. Shkëmbi i Lorelajës ka qenë i njohur qysh në kohën e Mesjetës, jo vetëm për madhësinë e tij,

por edhe për faktin se lundrimi në atë vend ishte jashtëzakonisht i rrezikshëm. Në ato kohëra, atje kishte një shtresë rëre që i ndante ujërat e Rinit në dy pjesë. Në të majtë, lumi përshkonte një korridor shkëmbor, kurse në të djathtë ujërat e tij rridhnin qetësisht. Ujërat e lumit bashkoheshin sërish matanë shtresës së rërës, por duke rrjedhur me shpejtësi të ndryshme. Kjo përplasje krijonte gjeratore që sillnin si pasojë fundosjen e anijeve të shumta.

Emri "Lorelaj" është formuar prej dy fjalësh: "loren" dhe "lei". Fjala "loren" vjen nga gjermanishtja e vjetër dhe ka kuptimin "frushullimë" ose "mërmërimë", kurse fjala "lei", në zhargonin familjar, donte të thoshte "rreshpe" ose "gur". Të ngjitura bashkë, këto dy fjalë do të kishin kuptimin: "frushullimë gurësh ose rreshpesh. Ky kombinim fjalësh e merr këtë kuptim nga fakti se në shekullin XIX ekzistonin një ujëvarë e vogël dhe ca rryma të vrullshme rrëzë shkëmbit të Lorelajës. Jehona e përcillte frushullimën e tyre, duke e bërë shtatë herë më të fortë nga ç'ishte.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Në rubrikën "Analizë" nxënësit analizojnë figurën e Lorelajt:

- Cila është Lorelaj? Ç'trajta ka marrë ajo?
- Ç'domethënie ka fakti që Lorelaj vepron kur bie mbrëmja, pra natën?
- Ç'figurë përfaqëson ajo?
- Cili është mesazhi që përcjell kënga popullore?

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 8. Nxënësit gjejnë ku shfaqen elementet tregimtare dhe lirike në këngë.

Ushtrimi 9. Nxënësit dallojnë figurat letrare me të cilat populli ndërton portretin e Lorelajt? (Epitetet – e bukur yll, sytë e trishtuar, syri i zjarrtë; metafora – ujëvarë e flokëve të saj...)

Më pas nxënësit në ushtrimet 10, 11, 12, 13 diskutojnë për mënyrën e ndërtimit të poezisë.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ç'është për ju e bukura?

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Anadollaku në mësallë		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • lexon për të dalluar satirën si lloj të poezisë lirike; • zbërthen figurën e anadollakut; • diskuton rreth qëndrimit të Konicës ndaj figurës së anadollakut; • gjen figurat letrare të përdorura në poezi.		Fjalët kyç: • anadollak • satirë • karikaturë • ritmi i poezisë • anafora	
Burimet: teksti mësimor, Vepra e F. Konicës, informacione për F. Konicën.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Parashikimi me anë të titullit; skeda e autorit; lexim; punë e drejtuar; punë e pavarur; diskutim.</i>			

Organizimi i orës së mësimi**-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:**

Njihen nxënësit me temën e mësimi "Anadollaku në mësallë".

Duke u nisur nga titulli si mendoni për çfarë flitet në poezinë e Konicës?

Nxënësit janë prorsitur një orë më parë për të sjellë në klasë informacione për Faik Konicën.

Mbështetur në këto informacione nxënësit ndërtojnë skedën e autorit.

Faik Konica: mars 1875 (Konicë) - dhjetor 1942 (Uashington)

Shkollimi: Kreu studimet e larta në Harvard (për letërsi)

Angazhimet: Ambasador i Shqipërisë në SHBA

Veprat: Doktor Gjilpëra zbulon rrënjët e dramës së Mamurrasit; Katër përralla nga Zullulandi; Shqipëria si m'u duk... Ç'është liria; Përralla e tregtarit dhe e xhindit;

Dorëshkrime: Shqipëria - kopshti shkëmbor i Evropës juglindore

Ishte eseist, publicist, përkthyes, poliglot, figurë politike, gjithashtu një nga krijuesit e prozës moderne shqiptare.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Lexohet poezia nga dy-tre nxënës dhe shpjegohen fjalët e panjohura për nxënësit.

Mësuesi/ja rikujton bashkë me nxënësit se ç'është satira. A e kemi parë të pranishme në krijime të tjera satirë?

Përse autori e ndërton poezinë e tij mbi bazën e satirës? Çfarë kërkon të godasë ai? (përgjigjet nxënësi i gjen në materialet informuese në tekst dhe në informacionet për F. Konicën.

Kalohet në rubrikën "Kuptimi" për të bërë zbërthimin e përmbajtjes së poezisë.

Ushtrimi 1 dhe 2. Ç'kuptojmë me fjalën "anadollak"? Në cilin kuptim e përdor Konica fjalën "anadollak"? Cili është "anadollaku" që Konica ka vënë nën sarkazmën e tij të hidhur? Pse e tall dhe e përbuz atë?

ANADOLLAK m.

1. hist. Banor turk i Azisë së Vogël në periudhën e feudalizmit ushtarak osman; ushtar ose

përfaqësues i pushtesve osmanë.

2. keq. Njeri i prapambetur, që mendon e vepron sipas zakoneve të vjetruara e prapanike; njeri i pagdhendur, i vrazhdë.

Konica e përdor në kuptimin e dytë fjalën “anadollak”, sepse nëpërmjet kësaj fjale kërkon të godasë ata njerëz të prapambetur që me veset e tyre të këqija e të dëmshme e lënë në prapambetje shoqërinë dhe vendin.

Ushtrimi 3 dhe 4. A është grykësia, dëshira për të ngrënë, më e rëndësishmja cilësi e tij? Çfarë ndjesie të krijon ky jeri i babëziturme pangopësinë e tij? Ku qëndron e shëmtuara, e pështira te kjo figurë? A shkakton të qeshura figura e “anadollakut” në mënyrën si e ka treguar Konica?

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Në këtë fazë të orës së mësimi nxënësit punojnë ushtrime të rubrikave “Analiza” dhe “Interpretimi”.

-A mund të themi se Konica në figurën e “anadollakut” ka realizuar një karikaturë? Po ju si do ta përshkruani këtë karikaturë?

-Qëndrimi i Konicës ndaj figurës së “anadollakut” është humor i hollë apo sarkazëm therës? Nxënësit argumentojnë përgjigjet e tyre duke ilustruar edhe me vargje nga poezia.

-Ç’ e shtyn Konicën të mbajë një qëndrim të tillë, patriotizmi apo diçka më tepër dhe më e madhe se kaq?

Ushtrimi 8 dhe 9. Vëreni qëndrimin e Konicës në dy vargjet e para. Cilat fjalë dhe mjete letrare ka përdorur autori për të dhënë figurën e shëmtuar të “anadollakut”? Nga ç’burime i merr fjalët autori kur do të shprehë thelbin e prapambetjes, padijen dhe mungesën e kulturës së “anadollakut”? Gjeni dhjetë prej tyre.

Ushtrimi 10. Gjeni anaforën në poezi dhe thoni ç’shpesh përdorimi i kësaj figure në vargjet ku gjendet?

“Llop një baklava,
Llop një hallva,
Llop një revani,
Llop muhalebi.”

“Të tërë për një darkë,
Të tëra për një barkë!”

Ushtrimi 11. Si është ritmi i poezisë, i shpejtë, i ngadaltë, i shtruar apo normal? A ka të bëjë kjo me gjatësinë e vargjeve? Po me raportin që ndërton autori me personazhin e vet?

Ushtrimi 12. Cilat folje i shprehin aq mirë emocionet negative? (Llop, shembet, fryhet...) Zakonisht, në ç’pozicion i ka parapë lqyer poeti ato? (në fillim të çdo vargu dhe janë kryesisht në formë n joveprore)

Ushtrimi 13. Cili është kuptimi i fjalës “dudum”?

DUDUM m.

1. përb., vjet. Halldup. Dudumët anadollakë.

2. shar. Njeri i trashë nga mendja, njeri i humbur e budalla, leshko. Ik, ore dudum!

-Gjeni fjalë të përbëra që e shoqërojnë fjalën e mësipërme (*kokë kungull, gojë buall, barkrrumbullak*) dhe thoni ç’figura janë (epitete) dhe ç’tipare të “anadollakut” nxjerrin në dukje ato (theksojnë edhe më tepër makutërinë, dembelizmin, injorancën e “anadollakut”).

Diskutim: Në varësi të kohës së mbetur zhvillohet me nxënësit diskutimi rreth dy çështjeve të shtruara në fund të faqes 73.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ndahen nxënësit në dy grupe. Nxënësit e grupit të parë sjellin të vizatuar një portret-karikaturë për nëpunësin e Konicës; Nxënësit e grupit të dytë sjellin nga një strofë si diciturë për karikaturën.

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Hanko Halla		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • hulumton rreth jetës dhe veprës së poetit Ali Asllani; • lexon poezinë për t’iu përgjigjur pyetjeve rreth të kuptuarit të saj; • bën analizën metrike të vargjeve; • zbulon mesazhin që përcjellin vargjet e poezisë.		Fjalët kyç: • Hanko Halla • nusja • brea të ndryshëm • konflikt	
Burimet: teksti mesimor, Informacione për Ali Asllanin dhe poemën e tij “Hanko Halla”		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Bisedë; Skeda e autorit; Lapsat në mes; Diskutim.</i>			

Organizimi i orës së mësimi**-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:**

Njihet nxënësit me temën e re të mësimi, poezinë “Hanko Halla” të poetit Ali Asllani.

Zhvillohet një bisedë rreth problematikave të ndryshme që mund të lindin midis brezave në një familje.

Më pas ndërtohet skeda për autorin Ali Asllani.

Ali Asllani: nëntor 1884 (Vajzë, Vlorë) – dhjetor 1966 (Tiranë)

Shkollimi: kreu shkollën e mesme në gjimnazin “Zosimea”, Janinë; Institutin e Lartë të Shkencave politico - shoqërore – administrative në Stamboll.

Angazhimet: poste të ndryshme drejtuese si jashtë vendit, ashtu edhe brenda vendit nga viti 1908 – 1939.

Veprat: Ka botuar vjersha që në moshë të re. U bë i njohur me poemën “Hanko - Halla” që u botua në vitin 1942. Pak vite para vdekjes mundën të botohen disa libra të tij dhe iu lidh një pension i vogël. Ndër librat e botuar në vitet 1960 - 66 përmendim:

“Vidi, vidi pëllumbeshë” (1960),

“Shqipëria kryesorja” (1961),

“Vajzat dhe dallandyshe” (1964),

“Kur merr zjarr rrufeja” (1966) dhe pas vdekjes iu botua

“Poezia shqipe” 1973.

“Hakërrim”

“Vlora, Vlora”. Është autori i kësaj këngë.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Lexohet në heshtje poezia. Ndahet klasa në grupe dhe shpërndahen fishat.

Grupi 1. Lexon poezinë dhe u përgjigjet pyetjeve të mëposhtme.

-Në ç’kohë po jeton Hanko Halla? Jemi në realitetin e viteve ’30. Në kohën kur e ka humbur rininë dhe flet me emocionet e humbjes. Halla ka përjetuar një tërmet shpirtëror; atë të ndërrimeve e të moskuptimeve. Me kalimin e kohës çdo gjë është përmbysur. Është prishur rendi i mëparshëm dhe ky ndryshim merr dimensione fantastike në të folurit e në të menduarit e figurshëm të plakës.

-A ka të drejtë ajo në ato që mendon? A mund të ndodhte ndryshe me një gjyshe si ajo.

-Në fjalët e saj ndihet urrejtje, përbuzje, inat apo zemërim? Ndaj kujt?

-Kujt i flet Hankoja në këtë fragment? Cili është marrësi i mesazhit të saj?

-Si e do nusen Hankoja? Gjeni dy detaje që e shprehin thelbin e kuptimit të saj.

... Me të folur halla, nusja të hapë sytë

“Lepe” fjalë e parë, “Peqe” fjalë e dytë...

Grupi 2. Analiza e poezisë

-Poema vë përballë dy breza dhe dy kohë. Cilët janë këto breza e këto kohë? Grindja dhe pakënaqësia e Hallës nis brenda në shtëpi, fillon me nusen, pra brenda familjes. Këtu ndeshja bëhet ndërmjet dy grave; njëra plakë dhe tjetra e re.

-Amund të themi se Hanko Halla vjen nga një traditë e prapambetur, me ngjyime orientale? Në këto marrëdhënie, kërkesa e Hanko Hallës është kërkesë për mbisundim; nusja duhet të jetë e nënshtruar dhe do të quhet e mirë vetëm nëse i urdhërohet vjehrrës.

-Si mund të zgjidhet konflikti që shpaloset në poemë? Duhet të ndryshojë Hanko Halla, ta pranojë ajo kohën që ka ardhur apo duhet të rinjtë të pranojnë se Hanko Halla ka të drejtë? Plaka nuk ndryshon e nuk ka si të ndryshojë, ajo vetëm mund të shpëtojë shpirtin e saj në raport me nusen e vet.

Grupi 3. Interpretimi i poezisë.

-Gjeni figurat stilistike me të cilat vizatohet nusja dhe thoniçfarë shprehet me to

-Cila është veta mbi të cilën fragmenit dhe egjithë poema? Çfarë realizon autori me atë vetë?

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Debat: Pasi të kenë biseduar me më të rriturit, nxënësit bëjnë një diskutim në klasë lidhur me konfliktin e përjetshëm midis brezave në familje dhe në shoqëri.

Material në ndihmë të mësuesit:

Një kurorëzim i origjinalitetit krijues të Ali Asllanit, ku ndeshën dhe mentalitetet e ndryshme të njerëzve në shoqëri, Hanko Halla është poema humoristike që u botua më 1933 në revistën “Minerva”. Botimin e parë të plotë të veprës e kemi në vitin 1942. Kjo vepër u bë shumë shpejt popullore dhe mbeti kryevepra e tij poetike, duke lënë prapa lirikën e dashurisë apo lirikën satirike. Kjo vepër shfaq karakterin krijues të Ali Asllanit si dhe metodën e tij krijuese.

Prandaj tërë vepra është një monolog i protagonistes, Hanko Hallës, ku ajo shpreh emocionet dhe qëndrimet e saj për mjedisin që e rrethon dhe për kohën e shkuar. Ndërsa Hanko Halla e kundërshton apo e interpreton botën nëpërmjet monologut, autori e shfaq veten rrallë për të mbështetur monodramën e tij. Atëherë shtrohet pyetja, ku qëndron autori? A fshihet ai pas tonit elegjiak të ligjërit të Hanko Hallës, apo në tonin e theksuar humoristik, që e përshkon gjithë tekstin e poemës, apo në të dyja rastet? Grindja dhe pakënaqësia e Hallës nis brenda në shtëpi, fillon me nusen, pra brenda familjes. Këtu ndeshja bëhet ndërmjet dy grave; njëra plakë dhe tjetra e re.

Në thelb është një mosmarrëveshje brezash, jo vetëm në konceptin e jetës e të moralit , po para së gjithash të ndjeshmërisë së saj. Halla e ka humbur rininë dhe flet me emocionet e humbjes, kurse nusja do që ta jetojë rininë e saj.

Prandaj në këto marrëdhënie, kërkesa e Hanko Hallës është kërkesë për mbisundim; nusja duhet të jetë e nënshtruar dhe do të quhet e mirë vetëm nëse i urdhërohet vjehrrës.

“lepe” fjalë e parë, “peqe” fjalë e dytë. Edhe asgjë tjetër, vetëm “lepe”, “peqe”

Halla vetë kur kujton rininë e saj, fluturon në kujtime të bukura e të dhimbshme, ndërsa veshja mer rëndësinë e dekorit. Duke përjetuar rininë e tashmetënuses, ajo vajton rininë e saj të bukur, portë humbur. Halla ka përjetuar një tërmet shpirtëror; atë të ndërrimeve e të moskuptimeve.

Me kalimin e kohës çdo gjë është përmbysur. Është prishur rendi i mëparshëm dhe ky ndryshim merr dimensione fantastike në të folurit e në të menduarit e figurshëm të plakës.

Kjo natyrë e përzishme është një pasqyrë e botës shpirtërore të shkretuar të Hallës. Dhe ky shkretim ngrihet emocionalisht shkallë-shkallë, derisa arrin në nivelin e përmbysjes, të cilën e sjell situata, Hankoja tanimë sheh se nuk dallohet mbi të tjerat, se të tjerat kanë guxim të kërkojnë barazi në familje dhe shoqëri. Ajo shpreh në mënyrë të figurshme teorinë e famshme se nuk mund të barazohet “kongjili i zjarrit” me “gjerdanin e arit”; si në rrethin familjar, ashtu nuk mund të bëhet barazimi i shtresave dhe në shoqëri.

Dallimet e shtresave shoqërore (nëpër rrëmujën e të menduarit të Hanko Hallës) nuk kanë të bëjnë me dallime materiale por me dallime morale. Kalimi i Hanko Hallës nga bota e ngushtë e familjes në botën e gjerë të shoqërisë, nis me udhëtimin e saj për në Tiranë, ku mënyra e jetesës, që ajo nuk e do dhe nuk e kupton, e kthejnë atë përfundimisht në përmasën e saj njerëzore.

Lutja që i bën ajo djalit pas këtyre njohjeve të botës: “Ik e thuaj nuses të ma bëj hallall” – është një zgjedhje e autorit që përmban në vete një simpati njerëzore për protagonisten e poemës së tij: plaka nuk ndryshon e nuk ka si të ndryshojë, ajo vetëm mund të shpëtojë shpirtin e saj në raport me nusen e vet. Autori nuk shfaq qëndrim të prerë dhe të hapur, por e lë hapur dritaren për lexuesin, që ai ta ndjejë vetë këtë pjesë të botës, por pa dyshim duke e veshur tekstin me një ton elegjiak.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: *Bëni portretizimin e Hanko Hallës.*

Data ____ . ____ . ____

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Eseja e krahasim – kontrastit (ora e parë)		SITUATA E TË NXËNIT: Krahasoj dhe përcaktoj ngjashmëri dhe ndryshime	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Evidenton tiparet e esesë së krahasim – kontrastit. Kupton drejt konceptet “krahasim” dhe “kontrast”. Bën krahasimin e figurave të dhëna në tekst. Plotëson tabelën e të dhënave krahasuese në tekst.		FJALËT KYÇ: Ese Krahasim Kontrast Vlerë Rëndësi Tipare	
BURIMET: Tekst mësimor, fletore e punës me shkrim, pamje, foto		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: pikturë, fotografi, folklor	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, tryeza rrethore, diskutim			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Çfarë dini për esenë dhe veçanërisht për esenë argumentuese?

Çfarë mund të thoni për esenë nëse niseni nga fakti që domethënia e saj është “të provosh”?

A mendoni se esetë mund të shkruhen për çdo lloj subjekti e tematike? Jepni mendim të argumentuar.

Ku qëndron vlera njohëse dhe praktike e një eseje?

Kur dëgjoni të flitet për ese të krahasim – kontrastit, çfarë mendoni se duhet të realizojë një ese e tillë?

Ndërtimi i njohurive të reja: Tryeza rrethore

Fillimisht nxënësit vërejnë me vëmendje fotot e paraqitura në tekst dhe diskutojnë rreth ngjashmërive dhe ndryshimeve që vënë re mes kostumeve popullore të prezantuara në këto foto.

Plotësojnë tabelën e dhënë në tekst dhe disa nxënës lexojnë e të tjerët plotësojnë mendimet.

Nxënësit ndërtojnë gjithashtu diagramin e Venit për ta përforcuar edhe më mirë idenë e krahasimit dhe kontrastit.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diskutim

- Përmes një bisede të lirë nxënësit diskutojnë rreth tematikave që mund të trajtojnë eseja e krahasim – kontrastit dhe gjithashtu rreth vlerës njohëse e praktike që bart eseja e këtij lloji.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Eseja e krahasim – kontrastit (ora e dytë)		SITUATA E TË NXËNIT: Krahasoj dhe përcaktoj ngjashmëri dhe ndryshime	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Përcakton qartë ngjashmëritë dhe ndryshimet mes modeleve. Rendit dhe kombinon ngjashmëritë dhe ndryshimet. Ndërtton variantin përfundimtar të esesë së krahasim kontrastit. Diskuton rreth rëndësisë së trajtimit të esëve të ndryshme në lëndë të ndryshme mësimore.		FJALËT KYÇ: Ese Krahasim Kontrast Vlerë Rëndësi Tipare	
BURIMET: Tekst mësimor, fletore e punës me shkrim, pamje, foto		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: pikturë, fotografi, folklor	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Çfarë duhet të kemi parasysh kur ndërtojmë një ese të krahasim – kontrastit?

Si mendoni se duhen renditur mendimet gjatë hartimit të një eseje të krahasim – kontrastit?

Cili mendoni se është qëllimi përfundimtar i një eseje të krahasim – kontrastit?

Ndërtimi i njohurive të reja: Shkrim i lirë

- Nxënësit punojnë në mënyrë të pavarur rreth 45 minuta për të ndërtuar variantin përfundimtar të punës me shkrim, pasi të kenë renditur mirë mendimet krahasuese mes dy subjekteve që janë prezantuar për krahasim.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diskutim

Përmes një bisede të lirë nxënësit diskutojnë rreth subjekteve mbi të cilat mund të ndërtohet një ese dhe interesit që paraqet kjo lloj eseje në lëndë të ndryshme mësimore që realizohen në shkollë.

Vlerësim: Vlerësohen të dhënat krahasuese mes objekteve dhe mënyra e renditjes së tyre.

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Bisedë letrare “Katedralja e Parisit” (2 orë)		Situata e të nxënësve: Letërsia franceze në fokus	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • sjell informacione për jetën dhe veprën e autorit V. Hygo; • rrëfen subjektin e romanit; • dallon personazhet kryesorë dhe ndihmës; • analizon personazhet duke u përqëndruar: te fjalët përshkruese të autorit, te fjalët, veprimet, mendimet e tij; • gjykon mbi veprimet e personazheve duke dhënë komentet e tij; • tregon kohën historike dhe kohën e brendshme; • dallon llojet e paragrafëve të përdorur në roman; • gjen mjete stilistike të përdorura në roman; • shpreh pëlqimin e tij për personazhe të ndryshme • jep opinionin e tij rreth çështjeve të caktuara dhe i mbrojnë ato duke ilustruar nga teksti.		Fjalët kyçe: • tematikë • strukturë • personazh kryesor • konflikti kryesor • pika kulmore • mesazhi • paragrafë • kohë historike • kohë e brendshme • mjete stilistike	
Burimet: romani “Katedralja e Parisit”, informacione për shkrimtarin francez Viktor Hygo,		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Kërkim – hulumtim, Bisedë e kombinuar me diskutim dhe argumentim, pyetje–përgjigje, punë e drejtuar, analizë teksti, analizë personazhesh, punë me tekstin, interpretim , prezantim.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Nxënësit janë porositur të sjellin informacion për shkrimtarin francez Viktor Hygo dhe për periudhën e romantizmit në letërsinë franceze.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

-Skeda e librit

Autori : Viktor Hygo (Victor Hugo)

Titulli : Katedralja e Parisit.

Lloji : Roman.

Viti i botimit : 1831

Koha historike : Periudha e romantizmit.

Vendi i ngjarjes :

Personazhet kryesorë

Personazhet dytësorë(ndihmës)

Figurantë :

Tema:

Subjekti :

Dallimi i llojeve të paragrafëve: paragrafë rrëfyes, paragrafë përshkruar, paragrafë meditives, paragrafë dialogues.

-Struktura me të cilën do të punohet

1_Ku (në cilat mjedise) zhvillohen ngjarjet e romanit? Zgjidh dhe përshkruaj njërin prej tyre. Natyrisht që përshkrimi mund të shoqërohet me vizatime ose me makete.

2) Kur (në ç'kohë) zhvillohen ngjarjet e romanit?

3) Analiza e personazheve dhe e mjedisit

Cilat janë personazhet që veprojnë në këtë roman? Shëno më poshtë karakteristikat fizike dhe cilësitë e tyre. Ndërto hartën e personazheve.

4) Vini në dukje aspekte të kundërta të personazheve.

Personazhet / Cilësi të kundërta / Veprime të kundërta

5) Gjyko mbi veprimet e personazheve duke dhënë komentimin tënd.

Personazhet /// Veprimi /// Komenti

6) A ndryshojnë personazhet në roman? Si dhe pse?

7) **Mjetet stilistikore** Në këtë vepër madhështore letrare kemi një përdorim të pasur këtyre mjeteve si ; personifikime, epitete metaforike, metafora, antiteza, hiperbolizim, kontrastet, marrëdhënie të larmishme midis fjalive bashkërenditëse dhe nënrenditëse etj.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

8) **Vëzhgimi im:** Duke lexuar romanin XXX vura re se në të trajtohen këto problem: .....

9) Cila pjesë e librit të ka tërhequr më shumë? Po më pak?

10) Cilat personazhe kanë rrëmbyer më shumë simpatinë tënde? Po më pak?

11) Cili episod të ka prekur më shumë?

12) Çfarë mendimesh dhe emocioneve kanë përcjellë tek ty ngjarjet e këtij romani?

13) Çfarë do të ndryshojë në këtë roman?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Data _____. _____. _____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Bisedë letrare “Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo” (2 orë)		Situata e të nxënësve: Autorë bashkëkohorë shqiptarë	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon raportin që ka ndërmjet titullit dhe përmbajtjes; • rrëfen subjektin e romanit; • tregon cila është problematika në roman; • tregon në ç’kohë zhvillohen ngjarjet; • nxjerr mesazhin e veprës; • dallon personazhin kryesorë dhe ato ndihmës; • analizon personazhet duke u përqëndruar: te fjalët përshkruese të autorit, te fjalët, veprimet, mendimet e tij; • gjykon mbi veprimet e personazheve duke dhënë komentin e tij; • dallon llojet e paragrafëve të përdorur në roman; • gjen mjete stilistike të përdorura në roman; • shpreh pëlqimin e tij për personazhe të ndryshme • jep opinionin e tij rreth çështjeve të caktuara dhe i mbron ato duke ilustruar nga teksti.		Fjalët kyçe: • shkëlqim dhe rënie • Zyloja • Demka • burokraci • komunizëm • personazh kryesor • konflikt • pikë pulmore • reflektim • mesazh • mjete stilistike	
Burimet: romani “Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo”, informacione për periudhën e diktaturës komuniste në Shqipëri dhe për shkrimtarin Dritëro Agolli.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, informacione shtesë, Bisedë e kombinuar me diskutim dhe argumentim, pyetje–përgjigje, punë e drejtuar, analizë teksti, analizë personazhesh, punë me tekstin, prezantim.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Mësuesi/ja i ka udhëzuar nxënësit të hulumtojnë dhe të sjellin në klasë informacione për periudhën komuniste në vendin tonë, problematikën e burokracisë.

Kronikë e karrierës së palavdishme të një zyrtari “në vijë”, romani është në të njëjtën kohë pasqyrë e pozitës së mjerë të vartësit të tij, Demkës, një kalemxhi i stërvitur, që pak nga pak është ndarë me talentin.

Gjithashtu nxënësit sjellin informacione edhe për veprën e shkrimtarit Dritëro Agolli.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Skeda e librit

Autori : Viktor Hygo (Victor Hugo)

Titulli : Katedralja e Parisit.

Lloji : Roman.

Viti i botimit : 1831

Koha historike : Periudha e romantizmit.

Vendi i ngjarjes :

Personazhet kryesorë

Personazhet dytësorë(ndihmës)

Figurantë :

Tema:

Subjekti :

Dallimi i llojeve të paragrafëve: paragrafë rrëfyes, paragrafë përshkruar, paragrafë reflektues, paragrafë dialogues.

-Struktura me të cilën do të punohet

1_ Ku (në cilat mjedise) zhvillohen ngjarjet e romanit? Zgjidh dhe përshkruaj njërin prej tyre. Natyrisht që përshkrimi mund të shoqërohet me vizatime ose me makete.

2) Kur (në ç'kohë) zhvillohen ngjarjet e romanit?

3) Analiza e personazheve dhe e mjedisit

Cilat janë personazhet që veprojnë në këtë roman? Shëno më poshtë karakteristikat fizike dhe cilësitë e tyre. Ndërto hartën e personazheve.

4) Vini në dukje aspekte të kundërta të personazheve.

Personazhet / Cilësi të kundërta / Veprime të kundërta

5) Gjyko mbi veprimet e personazheve duke dhënë komentin tënd.

Personazhet /// Veprimi /// Komenti

6) A ndryshojnë personazhet në roman? Si dhe pse?

7) **Mjetet stilistikore** Në këtë vepër madhështore letrare kemi një përdorim të pasur këtyre mjeteve si ; personifikime, epitete metaforike, metafora, antiteza, hiperbolizim, kontrastet, marrëdhënie të larmishme midis fjalive bashkërenditëse dhe nënrenditëse etj.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

8) **Vëzhgimi im:** Duke lexuar romanin XXX vura re se në të trajtohen këto problem: .....

9) Cila pjesë e librit të ka tërhequr më shumë? Po më pak?

10) Cilat personazhe kanë rrëmbyer më shumë simpatinë tënde? Po më pak?

11) Cili episod të ka prekur më shumë?

12) Çfarë mendimesh dhe emocioneve kanë përcjellë tek ty ngjarjet e këtij romani?

13) Çfarë do të ndryshojë në këtë roman?

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie:

Data ____ . ____ . ____			
Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Fjalitë njëkryegjymtyrëshe foljore dhe emërore		Situata e të nxënit: Qortimet e vjeshtës.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • përcakton llojin e fjalive sipas gjymtyrëve kryesore dhe i përdor drejt ato; • dallon fjalitë një kryegjymtyrëshe emërore dhe i përdor drejt ato; • ndërton fjali emërore përshkruese, treguese dhe emërtuese; • formon fjali njëkryegjymtyrëshe foljore me vetë të përcaktuar, të papërcaktuar, të përgjithësuar dhe fjali pavetore.		Fjalët kyç: • fjali njëkryegjymtyrëshe • foljore • vetore • pavetore • emërore	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Punë në dyshe; Pema e mendimit; Diskutim; Punë individuale; Punë në dyshe</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Stuhi mendimi; Pema e mendimit

Udhëzohen nxënësit të lexojnë tekstin “Qortimet e vjeshtës” dhe të dallojnë fjalitë njëkryegjymtyrëshe. Nxënësit punojnë në dyshe. Nënvizojnë kallëzuesin. Përcaktojnë vetën e kallëzuesit.

Ndërtimi i njohurive të reja:

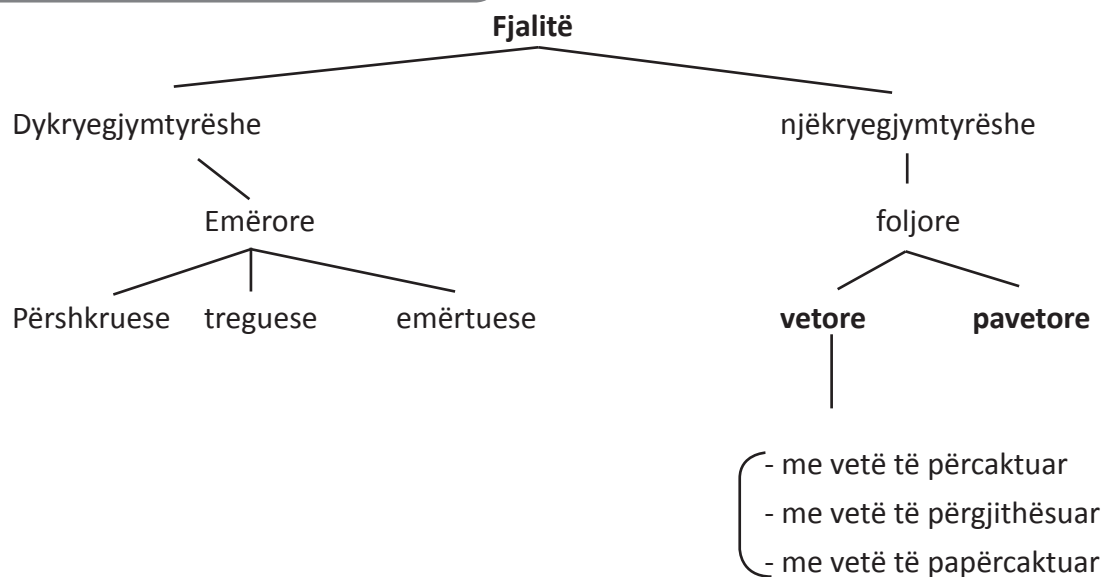
Nxënësve u kërkohet të lexojnë informacionin në faqen 207 – 208 , t’u përgjigjen pyetjeve dhe plotësojnë pemën e mendimit.

Ç’është fjalia?

Ç’lloj fjalish kemi duke u nisur nga gjymtyrët kryesore?

Si ndahen fjalitë njëkryegjymtyrëshe foljore?

Po fjalitë vetore si i klasifikoni?

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Punohen ushtrimet 1, 2 sipas kërkesës.

Punë në dyshe: Ushtrimi 4, 5, 6. Nxënësit përcaktojnë llojin e fjalive njëkryegjymtyrëshe dhe i analizojnë ato

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 3, faqe 209.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Kundrinori i drejtë dhe i zhdrejtë		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon kundrinorët në fjali; • përcakton llojet e kundrinorëve në fjali; • përdor në fjali kundrinorë të llojeve të ndryshme.		Fjalët kyç: • kundrinor i drejtë • kundrinor i zhdrejtë pa parafjalë • kundrinor i zhdrejtë me parafjalë	
Burimet: teksti mesimor, Gramatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>punë e drejtuar;INSERT; punë individuale; punë dyshe</i>			
Organizimi i orës së mësimit -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë fragmentin në fillim të mësimit dhe të dallojnë kundrinorët e drejtë dhe të zhdrejtë. -Ndërtimi i njohurive të reja: U kërkohet nxënësve të lexojnë informacionin e dhënë në faqen 214 dhe të plotësojnë tabelën INSERT.			
√	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.
Më pas nxënësit zhvillojnë ushtrimin 1 ku dallojnë kundrinorët, thonë se cilit grup I përkasin,rendition disa forma të kundrinorëve të formuara me trajta të shkurtra të përemrit vetor. -Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Ushtrimi 2. Nxënësit kthejnë kundrinorët e drejtë nët ë zhdrejtë duke krijuar fjali të reja. Ushtrimi 3. Nxënësit dallojnë kundrinorët dhe thonë me se janë shprehur. Vazhdohet me të njëjtën kërkesë te ushtrimi 4. Në ushtrimin 5 nxënësit do të dallojnë kndrinorët, do të përcaktojnë llojin e tyre dhe do të provojnë t’i heqin nga fjalia për të treguar nëse janë ato aq të rëndësishëm sa, po të hiqen, prishet kuptimi i fjalisë.			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimit, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: <i>Ushtrimi 6, faqe 216.</i>			

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Figura letrare në fokus		SITUATA E TË NXËNIT: Flasim për botën e poezisë	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: 1. Njeh figura themelore letrare. 2. Analizon shembujt e prezantuar për figurat letrare. 3. Ndërton shembuj të tjerë të ngjashëm me ata të tekstit. 4. Bën dallimin mes përdorimit të fjalës në jetën e përditshme dhe përdorimit të saj me shtresim figurativ. 5. Gjen figurat letrare të mësuara përmes ushtrimit praktik. 6. Komenton vlerën artistike të figuracionit letrar në letërsinë artistike.		FJALËT KYÇ: • Tekst letrar • Tekst poetik • Figurë letrare • Metaforë • Metonimi • Paradoks • Koment • Motiv	
BURIMET: Tekst mësimor, vëllime të ndryshme me poezi.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, punë e drejtuar, ushtrim praktik, tryeza rrethore, diskutim i lirë			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Kujtoni njohuritë e marra vitet e kaluara dhe përgjigjuni:

1. Çfarë janë figurat letrare dhe ku i gjejmë më dendur ato?
2. Përmendni figurat letrare që keni hasur dhe trajtuar deri tani.
3. Cilat janë figurat më të shpeshta dhe më dominuese në poezitë lirike?
4. Psë metafora konsiderohet si mbretëresha e figurave letrare?
5. A mund të ketë letërsi artistike pa figuracion letrar? Bazuar në njohuritë letrare të deritanishme, jepni një mendim të argumentuar.

Ndërtimi i njohurive të reja: Punë e drejtuar

Nxënësit lexojnë hap pas hapi të dhënat rreth figurave letrare duke analizuar me kujdes shembujt përfaqësues për çdo figurë. Përmes diskutimeve të orientuara nga mësuesi, evidentojnë përmes shembujve figurat, bëjnë dallimin mes përdorimit të fjalës pa dhe me shtresim emocional e figurativ si dhe ndërtojnë shembuj të tjerë me figurat letrare të paraqitura në tekst.

Ushtrim praktik: Gjatë kësaj faze nxënësit punojnë me fragmentet poetike të paraqitura në tekst duke gjetur dhe emërtuar figurat letrare të mësuara.

Tryeza rrethore: Klasa ndahet në grupe të vogla me nga tre – katër nxënës dhe secili grup diskuton figurat letrare të gjetura në tekstet poetike dhe rëndësinë që ato kanë në trajtimin e motivit.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diskutim i lirë

- Bazuar në vëllimet me poezi, fragmentet e paraqitura në tekst dhe pjesët letrare që kanë trajtuar, nxënësit bëjnë një vlerësim të argumentuar të rëndësisë së figurave letrare në perceptimin dhe përjetimin e letërsisë artistike.

Vlerësim: Vlerësohet gjetja dhe komentit i figurave letrare.

Data _____. _____. _____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Kundrinori i drejtë dhe i zhdrejtë		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon kundrinorët në fjali; - përcakton llojet e kundrinorëve në fjali; - përdor në fjali kundrinorë të llojeve të ndryshme.		Fjalët kyç: - kundrinor i drejtë - kundrinor i zhdrejtë pa parafjalë - kundrinor i zhdrejtë me parafjalë	
Burimet: teksti mesimor, Gramatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>punë e drejtuar; INSERT; punë individuale; punë dyshe</i>			
Organizimi i orës së mësimi -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë fragmentin në fillim të mësimi dhe të dallojnë kundrinorët e drejtë dhe të zhdrejtë. -Ndërtimi i njohurive të reja: U kërkohet nxënësve të lexojnë informacionin e dhënë në faqen 214 dhe të plotësojnë tabelën INSERT.			
√	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.
Më pas nxënësit zhvillojnë ushtrimin 1 ku dallojnë kundrinorët, thonë se cilit grup i përkasin, renditën disa forma të kundrinorëve të formuara me trajta të shkurtra të përemrit vetor. -Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Ushtrimi 2. Nxënësit kthejnë kundrinorët e drejtë në të zhdrejtë duke krijuar fjali të reja. Ushtrimi 3. Nxënësit dallojnë kundrinorët dhe thonë me se janë shprehur. Vazhdohet me të njëjtën kërkesë të ushtrimit 4. Në ushtrimin 5 nxënësit do të dallojnë kundrinorët, do të përcaktojnë llojin e tyre dhe do të provojnë t'i heqin nga fjalia për të treguar nëse janë ato aq të rëndësishëm sa, po të hiqen, prishet kuptimi i fjalisë.			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: Ushtrimi 6, faqe 216.			

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Rrethanorët dhe llojet e tyre		Situata e të nxënësve: Fragmenti nga “Lumi i vdekur”, Jakov Xoxa	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon rrethanorët në fjali; - përcakton llojet e rrethanorëve në fjali; - përdor në fjali lloje të ndryshme rrethanorësh.		Fjalët kyçe: - rrethanor vendi - rrethanor kohe - rrethanor mënyre - rrethanor sasi - rrethanor shkaku - rrethanor qëllimi - rrethanor kushti - rrethanor lejimi	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Shoqëria e mjedisit	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>stuhia mendimi; INSERT; punë e drejtuar; punë individuale</i>			
Organizimi i orës së mësimi -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Në fragmentin nga “Lumi i vdekur”, të Jakov Xoxës nxënësit dallojnë rrethanorët e llojeve të ndryshme. -Ndërtimi i njohurive të reja: Nxënësit lexojnë informacionin në faqen 217 – 218 dhe më pas plotësojnë tabelën INSERT në grupe dyshe.			
√	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.
Pas plotësimit të tabelës nxënësit zhvillojnë ushtrimin 1 ku do të gjejnë rrethanorët dhe do të përcaktojnë llojin e tyre. Ushtrimi 2 është në funksion të ushtrimit 1 -Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Ushtrimi 3 Me disa nga rrethanorët gjetur në fjalitë e dhëna formoni fjali ku rrethanori i vendit të dalë si rrethanor kohe. Në ushtrimin 4 pasi gjejnë rrethanorët, nxënësit thonë me se janë shprehur ata. Ushtrimi 5. Bëni fjali me format e pashtjelluara <i>përcjellore, paskajore dhe format pa punuar e së punuari</i> . Në ushtrimin 6 nxënësit dallojnë kundrinorët dhe rrethanorët, thonë llojin e tyre dhe me se janë shprehur.			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: <i>Ushtrimi 7, faqe 219.</i>			

Data _____. _____. _____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Ushtrime		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon gjymtyrët kryesore dhe gjymtyrët e dyta na një fjali; - dallon kallëzuesit emërorë dhe kallëzuesit foljorë të përbërë; - përcaktojnë llojin e gjymtyrëve të dyta në një fjali; - dallojnë përcaktorët dhe përcaktorët kallëzuesor në fjali.		Fjalët kyç: - gjymtyrë kryesore - gjymtyrë të dyta - kallëzues emëror - kallëzues foljor i thjeshtë dhe i përbërë - përcaktor - përcaktor kallëzuesor	
Burimet: teksti mësimor, yekste aternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>stuhi mendimi; punë e drejtuar; punë individuale</i>			
Organizimi i orës së mësimit			
Hapi I: <i>stuhi mendimi; kllaster; punë e drejtuar; punë individuale</i> Lexohet detyra e shtëpisë dhe diskutohet rreth saj. Nxënësit punojnë me ushtrimin 1 ku do të gjejnë gjymtyrët kryesore dhe gjymtyrët e dyta të fjalisë,do të përcaktojnë llojin e tyre dhe do të thonë me se janë shprehur.			
Hapi II: <i>Punë e drejtuar</i> Në ushtrime 2, 3 dhe 4 nxënësit do të dallojnë kallëzuesit emërorë kallëzuesit foljorë të përbërë; do të tregojnë me se janë shprehur kallëzuesit foljorë të përbërë; do të tregojnë me se është shprehur pjesa emërore e kallëzuesit emëror.			
Hapi III: <i>Punë individuale</i> Ushtrimi 5. Nxënësit dallojnë gjymtyrët e dyta dhe përcaktojnë llojin e tyre. Do të përqendrohen më tepër te kundrinorët e drejtë dhe të zhdrejtë. Më pas, në varësi të kohës së mbetur, mësuesi/ja mund të japë tekste alternative në funksion të qëllimit të orës së mësimit.			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimit, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: <i>Ushtrimi 6, faqe 221.</i>			

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Të mukëtit		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • hulumton rreth jetës dhe veprës së Mit’hat Frashërit; • liston karakteristikat e prozës poetike; • dallon elementet përbërës të kësaj proze poetke ; • gjen figurat letrare të përdorura në këtë prozë.		Fjalët kyç: • të mukëtit; • drita humbet • perëndim i flaktë • pëshkrim • përjetim • meditim	
Burimet: teksti mësimor, vepra letrare e M. Frashërit		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Diskutim, të nxënit në bashkëpunim, punë e pavarur</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Për jetën dhe veprën e Mit'hat Frashërit nxënësit kujtojnë informacionet e marra disa orë më parë.(te tema: **Ay mal**)

Gjithashtu nxënësit kujtojnë ç'është proza poetike dhe cilat janë tiparet e saj.

Proza poetike në formë kalimtare mes poezisë dhe prozës e cila ruan karakteristikat e dy zhanreve.

Të shkruarit në rreshta e përqasin me prozën,ndërsa gjuha që përdor, ritmi, rima e brendshme, i japin muzikalitet dhe e përqasin me poezinë.

Tipare të prozës poetike

- 1) Figura dhe imazhe të gjalla si në pikturë.
- 2) Muzikalitet të frazës.
- 3) Ngjyra.
- 4) Nota të një lirizmi të theksuar.
- 5) Ritëm poetik
- 6) Pasuri elementesh figurative (epitete)
- 7) Rrëfëhet në vetën e parë njëjës
- 8) Mbizotërojnë metafora dhe simboli në të

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Lexohet proza poetike "Të mukëtit" dhe u përgjigjen pyetjeve për të zbërthyer përmbajtjen e pjesës.

-Proza e Skëndos ka element të parë përshkrimin. A është i bukur çasti që ka marrë autori për të na e përshkruar apo është i ngarkuar me trishtim? (është i ngarkuar me trishtim)

- A është edhe gjendja e heroit të prozës e njëjtë me atë të natyrës apo është në kontrast me të?
- Heroi i prozës pas përshkrimit provon përjetimin. Çfarë ndjen e provon? Si e keni përjetuar ju një përndim dielli në det apo një stuhi?
- Shkalla e tretë në të cilën ndalet autori është meditimi i heroit. Për çfarë mediton ai?
- Në ç’pozicion ndodhet heroit i prozës? Ai është thjeshtë spektatori që e sheh dhe e fotografon një peizazh, indiferent ndaj natyrës apo është njeriu i gjallë që ka shqetësime të sinqerta njerëzore, që vuan e pikëllohet për gjëra thelbësore, si ne të gjithë?
- Ç’ë shqetëson heroin tonë kur thotë: Mejtorem ..., Them ..., Them ...?

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

- Proza poetike ndërtohet mbi bazën e fjalisë e në rreshta. Vëreni me kujdes fjalitë dhe thoni si janë ato për nga ndërtimi dhe për nga kumtimi. (Për nga ndërtimi kemi fjali të thjeshta dhe fjali të përbëra me bashkërenditje. Për nga kumtimi kemi fjali dëftore, dëftore thirrmore dhe fjali pyetëse – pyetje retorike)
- Ç’ka nga proza e ç’ka marrë nga poezia fjalia e dytë? A mund të themi se ajo është tipike si në tregime a romane me gjatësinë që ka? (Nga poezia kjo fjali ka marrë ritmin dhe ndryshimin e rendit të gjymtyrëve, nga proza-gjatësinë efjalisë.
- Gjeni dy epitete me të cilat poeti cilëson dheun ku jetojnë njerëzit. Ç’ngjyrim emocional kanë? Cili prej tyre të çon lehtë te shqetësimi për jetën njerëzore? (epitete: e nxirë, e pikëlluar)
- Gjeni në prozën poetike fjalinë ku autori flet për sytë e njeriut> Ku ndryshojnë ato me sytë e kozmosit. Më ç’figura dhe ç’ngjyime emocionale i vizaton ato autori?

Matetial në ndihmë të mësuesit:

Teksti meditativ është “Të mukëtit” ku përmes të shprehurit simbolik përshkruhet përndimi i ditës dhe zymtësia që kaplon botën e brendshme të rrëfimtari atyre çasteve. Përmes përshkrimit kalohet në shprehje të mendimeve, të gjendjes shpirtërore, ndërsa peizazhi luan vetëm rolin e prologut në këtë rast. Dhe edhe njëherë, në rreshtat e mëposhtëm theksohet avantazhi i natyrës përballë njeriut. Autori qaset nëpërmjet pyetjeve retorike. Përderisa gjendjet emocionale të njeriut ndryshojnë, varësisht prej të papriturave që i sjellë jeta, natyra qëndron stoike në gjendjen e saj, ngadalshëm të ndryshuar. Jepet kështu në një mënyrë edhe kontrasti e ndryshimi mes gjërave reale e tokësore dhe atyre të amshueshme - hyjnore.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Lexoni poezinë “Poradeci” dhe bëni një krahasim mes saj dhe prozës “Të mukëtit”

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Vendit tem		Situata e të nxënit:	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • hulumton rreth jetës dhe veprës letrare të Martin Camajt; • dallon motivin poezisë; • bën analizën metrike të poezisë; • gjen figurat letrare në poezi.		Fjalët kyç: • vendit tem • metamorfoza • motivi i poezisë • analizë metrike	
Burimet: teksti mësimor, informacione për Martin Camaj, vepra poetike e Camajt		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi, diskutim, Kllaster, Të nxënit në bashkëpunim, Punë e pavarur; Rrejtë idiskutimit.</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Njihën nxënësit me temën e re të mësimi, poezinë “Vendit tem” dhe autorin Martin Camaj
 Nxënësit janë udhëzuar të hulumtojnë dhe të mbledhin informacione për M. Camajn dhe diskutojnë rreth jetës dhe veprës së tij.

Vepra të Martin Camajt:

Nji fyell ndër male
 Kanga e vërrinit
 Djella
 Legjenda
 Lirika mes dy moteve
 Poezi (1953-1967)
 Njeriu më vete dhe me të tjerë
 Poezi
 Drandja (proza poetike)- Munih
 Rrathë
 Shkundullima
 Karpa
 Poezi
 Tingujt e parë

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Dy-tre nxënës lexojnë poezinë “Vendit tem” dhe më pas nxënësit u përgjigjen pyetjeve.
 Nisur nga titulli ,ç’bën poeti në këtë poezi? Cila është domethënia e këtij shndërrimi?
 Cilat janë dëshirat e poetit dhe në cilën pjesë i shpreh ai ato?

Ç’është bari, uji, guri? Alidhen këto elemente me vetë ekzistencën njerëzore, në përgjithësi dhe atë kombëtare, në veçanti?

Shndërrimi në elementet e mësipërme është sakrificë që kalon mes dhimbjesh apo një dëshirë e vështirë për t’u realizuar? A është metamorfoza tipar i çdo gjallese, ndaj dhe poeti bën këtë zgjedhje?

Nxënësit lexojnë edhe një herë poezinë “Vendit tem” si edhe prozën poetike të Camajt “Koha e humbun” dhe gjejnë motivet që mbartin ato.

Cilat ndjenja i përshkon ato; dashuria për atdheun apo dhembja e mërgimtarit është ajo që sundon?

Heroi lirik i poezisë është Camaj. A është i njëjti hero dhe në prozën poetike?

Nxënësit gjykojnë mbi renditjen e dëshirave në tri pjesët e poezisë.

Pse poeti lidhet me vdekjen për të arritur atë që dëshiron? A nuk është më mirë që gjithçka të ndodhë në gjallje? (Për të kuptuar mirë domethënien e dëshirave të poetit nxënësit i ndihmon shumë informacioni mbi jetën e tij).

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Nxënësit punojnë me ushtrimet e rubrikës “Interpretimi” dhe më pas duke u mbështetur në krijimet e Camajt përfshihen në rrjetin e diskutimit me temë:

A i qëndron fort kohës thënia e urtë e popullit

PO

“Guri i rëndë, në vend të vet?”

JO

Nxënësit japin mendimet tyre dhe i argumentojnë ato.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: *Provoni ta ktheni në prozë poetike poezinë.*

Data ____.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Dëgjimi i poezisë		SITUATA E TË NXËNIT: Poezia si kënaqësi auditive	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Dëgjon tekstin poetik në mënyrë të qëllimshme. Ndërton fjalorin karakteristik poetik përmes dëgjimit. Përcjell fjalët kyç të lidhura me ndijimet shqisore. Analizon poezinë si një krijim artistik shumëpërmasor. Flet rreth mënyrës së shijimit të poezisë përmes të dëgjuarit. Ndan mendime rreth forcës emocionale të arritur përmes lidhjes interpretim – dëgjim.		FJALËT KYÇ: Tekst poetik Dëgjim Interpretim Emocion Shqisë Ngacmim Kënaqësi	
BURIMET: Tekst mësimor, vëllime të ndryshme me poezi.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Dëgjim i qëllimshëm, diskutim i drejtuar, tryeza rrethore, bisedë e lirë			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Dëgjim i qëllimshëm

Pasi rikujtojnë edhe një herë rëndësinë e një dëgjimi të qëllimshëm në rrokjen e informacionit të dëgjuar, nxënësit dëgjojnë në mënyrë të qëllimshme poezinë. Gjatë dëgjimit të dytë u kërkohet të mbajnë shënim ato fjalë që u duken karakteristike për tekstin poetik si dhe fjalë kyç që lidhen me ndijimet shqisore.

Ndërtimi i njohurive të reja: Diskutim i drejtuar

1. Lexoni me zë të lartë ato fjalë që keni mbajtur shënim e që mendoni se janë karakteristike për ligjërimin poetik. Çfarë kanë ato të ndryshme nga ligjërimi në prozë?

2. Përqendrohuni te motivi i poezisë dhe lexoni shënimet tuaja lidhur me fjalët kyç që prezantojnë ngacmimet shqisore. Pse këto fjalë janë të rëndësishme në trajtimin e këtij motivi?

Tryeza rrethore: Klasa ndahet në grupe të vogla me nga tre – katër nxënës dhe secili grup diskuton rreth vlerave shumëpërmasore të kësaj poezie si rezultat i kombinimit dhe i përjetimit të saj përmes të gjitha shqisave. Nxënësit gjithashtu e lexojnë sërish poezinë në grupe dhe diskutojnë rreth ngacmimit emocional pozitiv që ajo shkakton te dëgjuesi.

Prezantim i rezultateve të arritura: Bisedë e lirë

- Një nxënës që ka aftësi shumë të mira interpretuese e lexon me zë të lartë poezinë dhe të tjerët ndjekin me vëmendje interpretimin. Pas kësaj, përmes një bisede të lirë nxënësit argumentojnë rëndësinë e lidhjes interpretim – dëgjim me qëllim që të realizohet efekti i dëshiruar emocional te dëgjuesi.

Vlerësim: Vlerësohet analiza e detajeve poetike përmes dëgjimit.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Antigona (ora e parë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca digitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • hulumton rreth jetës dhe veprës së Sofokliut; • rrëfen subjektin e tragjedisë me fjalë e tij; • dallon konfliktin qëndror në tragjedi; • diskuton rreth veprimeve të personazheve; • nxjerr idenë që përcjell fundi i tmerrshëm i Kreonit		Fjalët kyç: • Antigona • Kreoni • Kori • ligje të pashkruara • qëndrimi i Antigonës	
Burimet: teksti mësimor, informacione për tragjedinë “Antigona” dhe autorin e saj, Sofokliu.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, Lexim në role, Diskutim, Pune në grupe			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Rikujtohen njohuritë që kanë marrë nxënësit në lidhje me tekstin dramatik.

-C’дини për gjininë e dramës? Në sa lloje ndahet ajo? (tragjedi, komedi, dramë)

-Si zhvillohet tensioni, konflikti, në një tragjedi?

-C’përfaqëson heroi i një tragjedie?

-Cilat janë veçoritë e tragjedisë në Greqinë e lashtë?

-Cili është elementi i veçantë në tragjedinë greke dhe cili është roli i tij?

Mësuesi/ja u bën të njohur temën e re të mësimi, titullin e tragjedisë dhe autorin.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Njihen nxënësit me përmbajtjen e tragjedisë “Antigona”.

Lexohet pjesa me role dhe më pas nxënësit rrëfejnë më fjalët e tyre përmbajtjen e fragmentit.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Nxënësit u përgjigjen pyetjeve për zbërthimin e kuptimit të fragmentit.

Faji për të cilin po dënohet Antigona është se varrosi vëllanë e saj, Poliniqin, i cili ishte dënuar nga mbreti Kreon, të mbetej i pavarrosur, për tradhtinë e tij ndaj atdheut.

1.Cilat janë ligjet e pashkruara dhe cilat janë ligjet e shkruara për të cilat flitet në fragment?

(Ligjet e shkruara janë ligjeve të shkruara shtetërore / Ligjet e pashkruara janë ligjet e pashkruara morale e zakonore, të

rrënjësura thellë që së lashti në ndërgjegjen e njerëzve dhe të shoqërisë të trashëguara brez pas brezi)

2.Si ju duket qëndrimi i Antigonës para mbretit? Antigona është e pabindur, e pasjellshme, nuk njeht respekt për të parin e vendit?

3. A dalloni në sjelljen e Kreonit ndaj Antigonës arrogancë, përbuzje dhe mospërfillje? Cilat fjalë të tij e japin më së miri natyrën dhe sjelljen e tij? Kreoni del një mbret autokrat, tiran, një sundimtar

arrogant që shkel me këmbë mendimet e qytetarëve

4. Po Kori në cilën anë është, në atë të Antigonës apo të Kreonit? Nxënësit ilustronë me shembuj përgjigjen.

Në tragjedi kori, që përfaqëson mendimet dhe ndjenjat e shenjta të qytetarëve të Athinës, mban anën e Antigonës,

5. A mendoni se të dy kanë të drejtë, si Kreoni ashtu dhe Antigona, dhe, njëkohësisht, asnjëri s'ka të drejtë? Apo e drejta kalon herë nga njëri e herë nga tjetri?

6. Fundi i Kreonit është i tmerrshëm. Ç'ide përcjell ky fund? Amund të shihni në të fundin e tërë sundimtarëve që e drejtojnë vendin dhe popullin sikur të jenë vetë Zoti?

Informacion në ndihmë të mësuesit:

Sofokliu

Lindi më 497 para erës së re në një fshat piktoresk afër Athinës, në Kolonë, bukuritë e të cilit i këndon me frymëzim në vargjet e tragjedisë së tij të fundit "Edipi në kolonë": Kolona dritëplotë/ kur zëmbël bilbil/ këndon në pyllin gjetheblertë. *Së bashku me Eskilin, Euripidin* janë tre poetët më të mëdhenj të tragjedisë greke. Sofokliu ka qenë poet shumë pjellor. Siç dëshmojnë autorët antikë, ai shkroi 123 tragjedi, nga të cilat kanë mbetur 7 të plota. Të gjitha subjektet e tragjeditë dhe dramave satirike, Sofokliu i ka marrë nga mitologjia dhe legjendat e ndryshme.

Burim i pashteruar kanë qenë poemat e Homerit. Erdhi në letërsi si një risitar i shquar. Një nga risitë është futja e autorit të tretë në skenë, duke zvogëluar rolin e korit. Arti i Sofokliut dallohet për vizatimin e karaktereve sa të fuqishme, aq edhe të natyrshme e njerëzore, për vendosjen e konfliktit në situata të mprehta e befasese, për krijimin me mjeshtri të linjave dhe episodeve që lidhen natyrshëm me nyjen kryesore të veprimit.

Antigona – është tragjedia e tretë në vazhdimësi kohore, me temë nga cikli mitologjik teban. Ajo nis aty ku mbaron vepra e Eskilit "Të shtatët kundër Tebës". Mbas vrasjes së dy vëllezërve Eteoklit dhe Polinikut në dyluftim me njëri-tjetrin, në Tebë bëhet mbret Kreonti. Ky jep urdhër që Poliniku dhe të tjerët që luftuan kundër atdheut, të mos varrosen, këtu zë fill konflikti ndërmjet Antigonës që mbron ligjet e pashkruara të ndërgjegjjes, të lidhjes së gjakut me të vëllanë, dhe Kreontit, që mbron ligjet e shkruara të shtetit. Urdhërit të Kreontit se do të dënojë me vdekje cilindo që do të guxojë të varrosë Polinikun e shpallur tradhtar, i kundërvihet Antigona, e cila, pa marrë parasysh asgjë, e varros të vëllanë. Kreonti, duke mbajtur në duar trupin e djalit të tij të vrarë, dhe dërmuar shpirtërisht e në valën e dëshpërimit, i lutet vdekjes ta marrë. Përtëkuptuar rëndësinë e konfliktit në tragjedinë "Antigona", duhet pasur parasysh mendësia e abotëssëlashtë, përtëcilëntë varrosjet e vdekurinishtenjë detyrëshenjë të fetare, përndrysheshpirti i tij dotë ende jposhtëlart pagjetur kurrë prehje. Momenti tjetër në këtë çështje është detyra familjare, dashuria e motrës përtëvëllanë. Por edhe Kreonti si sundimtar ka të drejtë të kërkojë nga qytetarët të nderohen dhe të ruhen rregullat dhe ligjet e shtetit. Nga ky këndvështrim e dënon tradhëtinë ndaj atdheut. Jo rrallë kori në tragjedi e qorton Antigonën për vendimin që ka marrë, por më shumë dënon Kreontin. Hemoni i thotë të atit se populli mban anën e Antigonës. Kreonti i përgjigjet të birit me kryeneçësi: "Mos vallë populli kërkon/ të më imponojë vullnetin?". Sofokliu në këto fjalë shikon te Kreonti një mbret autokrat dhe tiran, një sundimtar arrogant që shkel me këmbë mendimet dhe ndjenjat e shenjta të qytetarëve. Kreonti nuk është sundimtari që i përgjigjet frymës demokratike të epokës kur jetoi poeti. Sofokliu është për ruajtjen dhe nderimin e ligjeve të shkruara shtetërore, por në atë kufi sa të mos cënojnë ligjet e pashkruara morale e zakonore, të rrënjosura thellë që së lashti në ndërgjegjen e njerëzve.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Detyrë: Nisur nga fjalët e Antigonës si motër dhe si qytetare, bëni një portret të shkurtër të saj.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Antigona (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon konfliktin midis Kreonit dhe Antigonës; - analizon figurën e Antigonës; - gjykon veprimet dhe fjalët e Kreonit; - gjen figurat letrare të përdorura në këtë fragment.		Fjalët kyç: - konflikt - Antigona - Kreoni - krahasim - figura të sintaksës	
Burimet: teksti mësimor, tragjrdia “Antigona”		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Bisedë, Lojë në role, Punë e drejtuar, Punë e pavarur, Ditari tripjesësh.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Lexohet detyra e shtëpisë nga disa nxënës.

Nxënësit janë ndarë në grupe pune qysh orën e parë. Kanë ndarë rolet si dhe kanë siguruar edhe veshjet, dekorin

për të prezantuar pjesën. Pas prezantimit të fragmentit nga dy grupe, nxënësit japin mendimet e tyre për mënyrën se si interpretuan shokët.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Do të diskutohen nga nxënësit pyetjet e rubrikës “Analiza”:

7. Konflikti i Antigonës me Kreonin është i tillë që, në ato kushte, nuk mund të zgjidhej me marrëveshje anë mënyrë paqësore. Pse ndodh kështu?

8. Analizoni figurën e Antigonës. Nxirrni në dukje vendosmërinë, qëndrueshmërinë, bindjen patundur, natyrën e vetëdijshme dhe të përgjegjshme të saj.

9. Si shfaqet tekajo konflikti midis ndjenjës së dashurisë për vëllanë dhe detyrës së qytetares që duhet të zbatojë ligjet e shtetit? A ka lëkundje në qëndrimin e saj? Nxënësit mbështetnin mendimet e tyre në vargje.

Më pas, duke u mbështetur në detyrën e shtëpisë dhe ushtrimet 8 dhe 9, nxënësit japin të plotë figurën e Antigonës.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Do të diskutohen nga nxënësit pyetjet e rubrikës “Interpretimi”:

Nxënësit do të ndalen në analizën e figurës së Kreonit.

10. Vëreni fjalët e Kreonit drejtuar Antigonës. Cilat prej tyre shprehin arrogancën e një sundimtari që nuk do t’ia dijë për ndjenjat dhe për atë që ndodh në shpirtin e njeriut? Ç’klase fjalësh i takojnë? A niheni të fyer kur dikush ju drejtohet juve kështu?

11. Gjeni krahasimin që përdor Antigona për të argumentuar se ligjet e Kreontit (dhe të çdo shteti) s’janë absolute. Ç’emocion përcjell ky krahasim?

12. Cila është figura e sintaksës që përdor Antigona në vargun: “Unë asnjë dhembje nuk ndiej për këtë fat”? Ç’shpreh ajo me të? (Këtu nxënësit punojnë me ditarin tripjesësh)

Fjalët e Antigonës	Figura e sintaksës	Ç’shpreh nëpërmjet saj
“ Unë asnjë dhembje s’ndiej për këtë fat”		

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Horaci (2 orë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • njeh autorin dhe veprën e tij; • dallon konfliktin qëndror të ngjarjes; • diskuton rreth veprimeve të personazheve • analizon personazhet; • gjykon qëndrimet e personazheve; • dallon strukturën e tragjedisë; • gjen figurat letrare të përdorura në vargje.		Fjalët kyç: • Horaci • Kuriaci • e drejta e shenjtë • burrëri • detyrë • viryte njerëzore • vargu aleksandrin • funksion stilistik	
Burimet: teksti mësimor, tragjedia “Horaci”		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Bisedë, Lexim ne role, Diskutim, Punë e drejtuar, Punë e pavarur, Ditari tripjesësh.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Mësuesi/ja i ka udhëzuar nxënësit të sjellin informacione për autorin Pjer Kornej dhe veprën e tij.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Njihen nxënësit me përmbajtjen e tragjedisë “Horacio”.

Lexohet pjesa me role dhe më pas nxënësit rrëfejnë më fjalët e tyre përmbajtjen e fragmentit.

Nxënësit u përgjigjen pyetjeve për të zbërthyer kuptimin e përmbajtjes.

1.Dy heronjtë kryesorë të tragjedisë janë Horacio dhe Kuriaci. Ku ngjasojnë ata me njëri-tjetrin?

2.Ç’kuptim kanë fjalët “na vret nderi”? Si e koncepton Kuriaci detyrën dhe pse tregohet entuziast për të?

3.Si del figura e Horacit? Pse nuk e ndeshim ngurimin te ai? A mund të jetë burrëror Horaci pa qenë në të njëjtën kohë edhe mizor? Në cilat vargje del kjo?

4.Nxënësit komentojnë thënien e Horacit: “ E drejtë e shenjtë çdo lidhje këput sot mes për mes..”

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Kalohet në rubrikën “Analiza” dhe “Interpretimi”

5. Duke u mbështetur në vargun “... E shoh se nderi yt kërkon gjithë gjakun tim”, nxënësit shpjegojnë pse dy heronjtë ndodhen në një situatë tragjike.

-Në ushtrimet 6, 7, 8 nxënësit bëjnë analizën e personazhit duke u mbështetur në fjalët që thonë e veprimet që bëjnë dhe gjykojnë qëndrimet e tyre.

Në rubrikën “Interpretimi” nxënësit shqyrtojnë strukturën e tragjedisë, u shpjegohet ç’është vargu aleksandrin. (Vargu katërmëdhjetëroresh ndryshe quhet aleksandrin , sepse këtë varg më parë e kanë përdorur poetët e qytetit të Egjiptit, Aleksandria. Me këtë varg është shkruar poema franceze “Romani i Aleksandrit” në shekullin XII, prej nga vjen edhe emri i tij, që është përdorur shumë në letërsinë franceze.); dallojnë antinimin dhe figurat e tjera letrare.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Detyrë: Bëni një ese argumentuese me njërin nga temat e dhëna: Kush nuk do atdheun, nuk di të dojë familjen e tij Kush nuk di të dojë familjen e tij, nuk do as atdheun.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Kopraci (ora e parë)		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • hulumton rreth jetës dhe veprës së Molierit; • rrëfen subjektin e komedisë me fjalë e tij; • dallon konfliktin qendror në komedi; • nxjerr disa veçori të personazheve të fragmentit të dhënë		Fjalët kyç: • komedi • personazhe • Harpagon • thesar • diaskali • monolog	
Burimet: teksti mësimor, informacione për Molierin, komedia “Kopraci”.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Bisedë; të nxënësve në bashkëpunim; lexim në role; pyetje – përgjigje; rrjeti i diskutimit			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Mësimi fillon me një bisedë me nxënësit rreth rëndësisë së parës në jetën e njeriut. A duhet kthyer para si qëllin në vetvete në jetën e njeriut? A duhet të jetë para më e rëndësishme edhe se vetë familja?

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi/ja njeh nxënësit me temën e re të mësimi, komedinë “Kopraci” dhe autorin Molieri. Nxënësit lexojnë me role fragmentin e dhënë.

Më pas rrëfjnë me fjalët e tyre përmbajtjen e fragmentit.

Nxënësit u përgjigjen pyetjeve në ushtrimet e rubrikës “Kuptimi”

1. A është moskuptimi ai që bën fillimin e dialogut të duket normal?

2. A është normale që babai të lakmojë për grua vajzën e re që dashuron i biri dhe ta kthejë marrëdhëniet atë – bir në një marrëdhënie të shëmtuar?

3. A e praktikon në jetën e tij Harpagoni atë që thotë në fjalët: “Edhe unë të premtoj se do të kesh prej meje çdo gjë që do të kërkosh.”? Po apo jo? Pse? (Harpagoni nuk e praktikon atë që thotë sepse për të çdo gjë ka lidhje me paratë, çdo gjë është mall dhe mall do të thotë para)

4. Kthesa e situatës zbulon mirë personazhet. Si shfaqet tani Harpagoni? Po Kleanti?

5. Si është reagimi i Harpagonit, kur merr vesh se kanë vjedhur thesarin? Ç’ju shkakton ai: dhembje, përbuzje apo të qeshur?

Dëgjohen dhe vlerësohen përgjigjet e nxënësve

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Nxënësit nëpërmjet teknikës “rrjetit të diskutimit”, diskutojnë për temën:

PO

A është satira dhe humori një nga rrugët që të çojnë te ndreqja e gabimeve?

JO

Informacion në ndihmë të mësuesit:

Molieri(Zhan Batist Poklen) është një nga figurat më të ndritura të letërsisë botërore, që hodhi themelet e komedisë franceze. Jetoi veprimtarinë e vet dramatike në të ashtuquajturin “shekull të artë” të monarkisë absolute, që shënonte etapën më të lartë të feudalizmit si rend shoqëror dhe fillimin e shpërbërjes së tij. Së bashku me disa dashamirë të vet, formon një trupë me nëntë aktorë, të cilën e quan “Teatri mbretëror”, pikërisht në këtë kohë e ndërroi emrin dhe u quajt Molier. Ai ushtronte në të njëjtën kohë detyrën aktor, regjisor, drejtues trupe dhe autor tekstesh. Jeta e tij ishte lidhur ngushtë me teatrin. Duke i shpërthyer rregullat e ngurta të doktrinës klasiciste autor-aktor-regjisor, në emër të arsyes e të logjikës së shëndoshë, krijoi komedi, e cila godiste çdo ves ose shfaqje negative të kohës dhe të njeriut në përgjithësi. Temat delikate që trajtonte, i nxirrnin shumë telashe në jetë. Për shembull, vënia në dukje e hipokrizisë së klerit tek Tartufi, e detyroi ta përpunonte tri herë tekstin për ta shpëtuar nga censura, ndërkaq guxim për ta shfaqur me çdo kusht para publikut, e pagoi me shkishërim.

Molieri shprehu nëpërmjet teatrit mendimin e vet për shumë nga problemet kryesore të epokës kur jetoi, si për shembull: hipokrizinë klerikale dhe shoqërore, degjenerimin moral e shpirtëror, preciozitetin, kopracinë, tendencën e një pjesë të borgjezisë për të imituar fisnikërinë, martesën borgjeze e despotizmin prindëror etj.

Kopraci: Në komedinë Kopraci Molieri demaskon me forcë të madhe fuqinë shkatërruese të parasë dhe godet kopracinë, që ishte tipar karakteristik i borgjezisë në zhvillim. Ai e dënon si një ves të ulët me pasoja shumë negative. Harpagoni koprac e fajdexhi jeton në ethen e parave. Ai ka humbur dinjitetin e ndjenjat prindërore dhe dashurinë e fëmijëve. Këta të fundit, jo vetëm që s’e duan më, por edhe e urrejnë. Harpagoni mbetet një nga figurat më negativë, antipatikë e qesharake njëkohësisht, që ka krijuar pena e Molierit.

Duke i vënë titullin Kopraci, Molieri e përcakton qysh në titull pjesën e tij si komedi karakteri, në të cilën përqeshen personat që e bartin këtë ves të lig e asocial, që e deformon përcudshëm karakterin e tyre. Pikënisjen për Kopracin Molieri e ka marrë nga komediografi romak Plauti, i cili në pjesën me titull “Kusia” tregon se si Euklioni, që gjeti një ditë një kusi plot me monedha të arta, jo vetëm që nuk harxhoi asnjë grosh, po edhe humbi rehatinë e gjumin nga frika se mos ia merrte kush kusiçkën e shtrenjtë. Molieri e quan kopracin e vet me emrin Harpagon dhe e paraqet si qenie të robëruar nga vesi i vet, në atë masë sa të qenit koprac përbën thelbin e karakterit të tij. Dhe ishte më i miri i të gjithë autorve.

Molieri, në komedinë “Kopraci”, i frymëzuar nga vepra Kusia e Plautit, qesëndis koprracinë e Harpagonit, tek i cili pasioni për të grumbulluar para ka zhdukur çdo ndjenjë të mirë dhe krejt dashurinë e dhembshurinë; ky koprrac terrorizon familjen dhe shërbëtorët e vet. Ai është një kryefamiljar i pagdhendur, koprrac dhe tiranik si shumë të tjerë, i rrethuar nga një grup intrigant “i dashur” shërbëtorësh dhe të dashëruarish. Kur grabitet, koprracia e tij pushon së qeni një tik nervor, një shmangie, një pikënisje e farsitetit. Diagnoza përfshin psikologjinë e atij që ka pësuar një plaçkitje, e atij që është mashtruar nga një objekt me vlera pasioni emocional të jashtëzakonshëm, që është arsyeja e vetme për të cilën ai jeton. Pikërisht ky pasion emocional i Harpagonit mbi një objekt të pavlerë nxit një keqkuptim, por rrit pjesëmarrjen e emocioneve: koprracia paguan koprracinë.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie:

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Të lexuarit Tema mësimore: Kopraci (ora e dytë)		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • analizon personazhet duke u mbështetur në fjalët e veprimet e tyre; • gjykon mbi veprimet e personazheve; • gjen figurat letrare në fragment; • dallon dhe shpjegon funksionin e gjuhës së përdorur.		Fjalët kyç: • komedi • personazhe • Harpagon • thesar • diaskali • monolog	
Burimet: teksti mesimor, komedia “Kopraci”		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Lojë me role; Punë e drejtuar; Të nxënë në bashkëpunim; Pinë e pavarur.			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Nxënësit janë njoftuar që pjesa do të luhet me role dhe duhet të kenë mësuar pjesën që do të interpretojnë dhe të krijojnë skenën dhe veshjet e duhura.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Nxënësit zhvillojnë ushtrimet e rubrikës “Analiza” ku do të analizojnë figurën e Harpagonit.

6. Ç’i ka bërë pasioni për paranë Harpagonit në drejtim të marrëdhënieve në familje? A janë shndërruar tek ai vlerat morale në vlera material?

7. A të ndihmon skena V për të kuptuar skenën VII? Ç’ndodh në këtë të fundit, ndryshon papritur Harpagoni apo një skenë e tillë patjetër do të ndodhte?

8. Në skenën VII Harpagoni shpërthen> Ndaj kujt ngrihet ai dhe kë përfshin në rradhët e vjedhësve të mundshëm? Mos kursen dikë?

9. Ç’i shkakton psikologjikisht Harpagonit humbja e thesari? Me çfarë e barazon ai humbjen e parave? Në cilin moment është i vërtetë Harpagoni?

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 10. Nxënësit gjejnë figurat letrare që janë përdorur për të dhënë kontradiktën midis atit

e birit dhe gjykojnë radhën e këtyre fjalëve për të pohuar se nuk është e rastësishme ajo renditje fjalësh.

11. Ku ndryshon toni i fjalëve të Harpagonit nga ai i Kleantit?

12. Në skenën VII Harpagoni është vetëm. Ç'formë ligjërimi përdor Molieri për të na e zbërthyer më mirë figurën e tij? (Në këtë skenë kemi **monologun** e Harpagonit me anën e të cilit Molieri jep shumë bukur luhatjen psikologjike dhe shpirtërore të personazhit. Harpagoni e humb aq shumë toruan sa çdokush rrotull tij është hajduti i mundshëm i thesarit të tij. Monologu përfshin psikologjinë e atij që ka pësuar një plaçkitje, e atij të cilit i është marrë një objekt me vlera pasioni emocional të jashtëzakonshëm, që është arsyeja e vetme për të cilën ai jeton.)

13. Nxënësit ndalen në një nga elementet e strukturës së tekstit dramatic siç janë didaskalitë. Gjejnë një nga detajet më të goditura të skenës të dhënë në didaskali. Çfarë shpreh ai detaj? Aju bën të qeshni apo t'ju vijë keq për Harpagoni?

(“Zë krahun e tij” është detaji që flet shumë për gjendjen psikologjike të personazhit. Është një moment që të bën edhe të qeshësh por njëkohësisht të ndjesh keqardhje për gjendjen në të cilën ndodhet personazhi.)

Nxënësit vazhdojnë të zhvillojnë ushtrimet 14, 15 dhe 16 që kanë të bëjnë me studimin e gjuhës së tekstit, përdorimin e kohëve të foljeve, dallimin e grupeve të fjalëve që shprehin mirë lidhjen patologjike të Harpagonit me paranë.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie:

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Nga proza në tekst dramatik		SITUATA E TË NXËNIT:	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: • Dallon strukturën e veçantë të tekstit dramatik. • Kupton përshtatshmërinë e tekstit rrëfimtar me atë dramatik. • Interpreton hapat për realizimin e kthimit të tekstit rrëfimtar në tekst dramatik. • Ndërton variantin skematik të tekstit dramatik. • Realizon variantin përfundimtar të punës me shkrim. • Diskuton mënyrën e kthimit të tekstit rrëfimtar në tekst dramatik. • Interpreton me role tekstin dramatik të ndërtuar.		FJALËT KYÇ: Tekst rrëfimtar Tekst dramatik Strukturë Didaskali Ligjëratë Personazhe Rol Interpretim	
BURIMET: Tekst mësimor, tregim i përshtatshëm për dramatizim, vepra dramatike		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: teatër	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, diskutim i drejtuar, punë e pavarur, tryeza rrethore, interpretim me role.			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimi me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Në sa gjini i ndajmë krijimet letrare?

Çfarë mbani mend për gjininë dramatike? Cilat janë të veçantat e saj krahasuar me gjinitë e tjera?

Çfarë ju kujton termi “didaskali”?

Cila është lidhja që ekziston mes një veprë dramatike dhe teatrit?

Ndërtimi i njohurive të reja: Diskutim i drejtuar

Nxënësit lexojnë njëri pas tjetrit në formë zinxhiri hapat e prezantuar në tekst për realizimin e kthimit të një teksti rrëfimtari në prozë.

Përmes një diskutimi të drejtuar nga mësuesi nxënësit interpretojnë rëndësinë e këtyre hapave dhe mënyrën praktike të zbatimit të tyre në tekstin rrëfimtari të përzgjedhur për ta kthyer në tekst dramatik.

Punë e pavarur: Pasi kanë shtjelluar hapat dhe mënyrën e zbatimit të tyre, nxënësit punojnë në mënyrë të pavarur për të kthyer tekstin rrëfimtari në tekst dramatik. Nxënësit fillimisht ndërtojnë strukturën e tekstit dramatik dhe më pas e plotësojnë atë me ligjërimin e nevojshëm.

Punë me grupe: Pas përfundimit të punës me shkrim, nxënësit ballafaqojnë punët e tyre me njëri – tjetrin në grupe me nga 4 anëtarë. Bëjnë qortime e vërejtje të mundshme lidhur me detajet e kthimit të tekstit rrëfimtari në prozë dhe më pas ndërtojnë variantin përfundimtar të punës së tyre.

Prezantim i rezultateve të arritura: Lojë me role

- Nisur nga qëllimi përfundimtar i një veprë dramatike për t’u vënë në skenë, nxënësit ndahen sipas roleve dhe bëjnë interpretimin e pjesës së dramatizuar.

Vlerësim: Vlerësohet saktësia e kthimit të tekstit rrëfimtari në tekst dramatik.

TEST, TREMUJORI I DYTË

Grupi A

Bjeshkët e namuna në dimër Ismail Kadare (shkëputur nga vëllimi 100 poezi-botim 2017)

As zog, as vetëtimë
Gjékund syri s'has,
Ngrirë gjithcka.
Ëndërr...Veshur me kuarc.
Si në hotelet e shtrenjta
Ku shtegtari s'hyn,
Shiu dot s'i afrohet
Luksit alpin.
Shkëmbinj si tempuj
Nën re, mbi re.
Një varrezë bubullimash
Kujdes, nën këmbë ke.

1-Poezia është lirikë: (1 pikë)

- a) peizazhi për natyrën shqiptare
- b) atdhetare për bukuritë e atdheut
- c) filozofike që trajton raportet jetë-vdekje
- d) ku poeti mediton për natyrën, njeriun dhe jetën**

2-Peizazhi i Bjeshkëve të Nemuna, në vargjet e poetit, karakterizohet nga: (1 pikë)

- a) ashpërsia dhe egërsia b) përzierja e bukurisë së egër me butësinë
- c) butësi dhe delikatesë **d)madhështia, eleganca dhe rreptësia**

3-Elemente karakteristike të artit të Kadaresë, që shfaqen edhe në këtë poezi, janë: (1 pikë)

- a) figurat stilistike aq befasuese origjinale** b)similitudat e shpeshta
- c)rimat e gërshetuara d) fjalët shumëkuptimëshme

4-Fjalët e poetit në poezi i karakterizon toni: (1 pikë)

- a) I qetë, i butë dhe dashamirës **b) krenar dhe paralajmërues**
- c) i rreptë dhe kërcënues d) i ashpër dhe ironik

5-Gjeni në vargje krahasimet. Thoni të ç'lloji janë dhe ç'mendime dhe ndjesi përcjellin ato tek ju. (5 pikë)

6. Vëreni ndërtimin e poezisë, vargun, rimën dhe thoni si e arrin poeti të realizojë një tingullim kaq të bukur të vargjeve (4 pikë)

7. Gjeni vargun ku poeti kalon nga veta e tretë në të dytë dhe thoni pse e bën ai këtë ndërrim vete (2 pikë)

Njohuri gjuhësore

8.Ç'është fjala as në vargun e parë? Pse autori e ka përdorur dy herë radhazi? **(3 pikë)**
Tregoni llojin sipas kriterit sintaksor. _____

---

9. Dalloni dy kryefjalë,dy rrethanorë. Tregoni me se janë shprehur. **(4 pikë)**

Kryefjale _____

Rrethanor _____

10.Tek vargu i mëposhtëm nënvizoni pjesëzat(tregoni llojin) dhe parafjalët(tregoni rasën) **(4 pikë)**

Gjëkund syri s'has,

Shkëmbinj si tempuj

Nën re, mbi re.

Një varrezë bubullimash

Kujdes, nën këmbë ke.

11.Dalloni një kundrinorë të drejtë dhe një kundrinorë të zhdrejtë. Tregoni me se janë shprehur. **(4 pikë)**

Kundrinori i drejtë _____

Kundrinori i zhdrejtë _____

12.Tregoni si është formuar fjala shtegtar **(4 pikë)**

_____ + _____

13. Bëni një ese përshkruese për një mjedis natyre që ju ka lënë mbresa të pashlyeshme. **(8 pikë)**

Pikët	46 - 50	38 - 45	31 - 37	24 - 30	17 - 23	13 - 16	00 - 12
Nota	10	9	8	7	6	5	4

Përgjigjet e testit tremujori II(grupi A)**1.d****2.d****3.a****4.b**

5. a) strofa e dytë, e tëra krahasim; lloji i similitudës. Similituda përcjell idenë e të paarritshmes, të pamundurës, sepse je tepër i vogël, i papërkryer për të arritur atje (shiu as që i afrohet/ luksit alpin);

b) shkëmbinjtë si tempuj=krahasim i thjeshtë, krahasimi bart ndjenjën e krenarisë, të adhurimit, të nderimit e përuljes para asaj që është e shenjtë

6. a) kujdes, nën këmbë ke b) ky varg, me ndërrimin e vetës, na bën të kuptojmë se poezia nuk është thjesht poezi peizazhi, por është meditim nisur e nxitur nga ky peizazh. Ndërrimi i vetës ka të bëjë me notat paralajmëruese që poeti ia drejton cilitdo që do të guxonte të shkelte ato Bjeshkë, duke i thënë : “Kujdes, se aty mund të gjesh vdekjen!”;

b) nëse do ta interpretonim të lidhur me fatet historike të atdheut e të kombit, do të rrokim tonin paralajmërues të poetit për tërë ata armiq, që kanë dashur të shkelin këto troje të shenjta e të shtrenjta për shqiptarët.

7. poezia është e rregullt vetëm në drejtim të strofës. Ajo është e ndërtuar mbi strofa këtërshe. Vargjet e saj janë të lira dhe rima nuk është e rregullt, mbi një lloj skeme. Bukurtingëllimi në poezi vjen nga brenda vargjeve, ku shquajmë përdorimin e bashkëtingëlloreve që arrijnë edhe në aliteracion, si në vargun e fundit me k-të, apo në fillim me s-të, g-të, bashkëtingëlloret e përafërta has-kuarc apo fjalët onomatopetike si bubullimash

Njohuritë gjuhësore

Fjala as është lidhëz bashkërenditëse vecuese./ arsyja e përdorimit të saj dy herë radhazi në të njëjtin varg është për të theksuar idenë e mungesës së plotë të gjithckaje që do të bënte sikur dhe pak fare zhurmë, pra që do të thyente qetësinë madhështore; lidhëz bashkërenditëse këpujore

Kryefjalë Syri(emer), shtegtari(emër)

Rrethanorë Gjëkund(përemer i pacaktuar), hotelet e shtrenjta(grup emëror)

S’ pjesëz mohuese

Nën.mbi,nën-rasa kallëzore

Kundrinor i drejtë-Zog(emër) Kundrinor i zhdrejtë(luksit alpin)

Shtegtar- shteg+tar(rrënja+prapashtesë)

Përgjigje fakultative (varet nga këndvështrimi i nxënësit)

Në mjegull (Hermann Hesse)

Sa çudi të endesh në mjegull!
 Çdo gur e kaçubë në vetmi,
 Asnjë dru s'i sheh drurët e tjerë,
 Vetëm gjithkush rri.

Plot miq bota ime pat qenë
 Kur jeta kish dritë ende;
 Tani që kaq mjegull ka rënë
 Asnjërin s'e shoh as më sheh.

I mençur nuk është, pa fjalë,
 Ai që terrin s'kupton,
 Se si fshehtësisht ngadalë
 Nga gjithçka e veçon.

Sa çudi të endesh në mjegull!
 Jeta bëhet vetmi.
 Asnjëri nuk njeh njerëz të tjerë,
 Vetëm gjithkush rri.

1. Poezia është lirikë:

(1pikë)

- a. Peizazhi
- b. Erotike
- c. Atdhetare
- d. Meditativo – filozofike

2. Vargjet e poetit karakterizohen nga:

(1pikë)

- a. Mendimi rreth një dite me mjegull
- b. Forca e natyrës
- c. Nënteksti i fshehur poshtë tekstit
- d. Sqarimi i marrëdhënieve midis njerëzve

3. Tek vargu “kur jeta kish dritë ende”, gjejmë figurën e:

(1pikë)

- a. krahasimit
- b. metaforës

- c. anaforës
- d. paralelizmit figurativ

4. Toni i autorit në poezi është:

(1 pikë)

- a. I fortë dhe kërcënues
- b. I gëzueshëm dhe i gjallë
- c. I ftohtë dhe i prerë
- d. Melankolik dhe i trishtuar

5. Autori e nis poezinë me vargun “Sa çudi të endesh në mjegull” dhe po ashtu ky varg përsëritet edhe në fillimin e strofës së fundit. Argumentoni pse e bën autori një përsëritje të tillë, duke u bazuar kryesisht te elementi “mjegull”.

(5 pikë)

---

6. Gjeni në poezi figurat letrare që hasni dhe shkruajini ato.

(4 pikë)

---

7. Sillni mesazhin që ka dashur të përcjellë poeti te lexuesi përmes kësaj poezie.

(2 pikë)

PJESA GJUHËSORE

1. Gjeni në strofën e parë një lidhëz dhe thoni llojin e saj. Tregoni funksionin e saj sintaksor.

(3 pikë)

---

2. Dalloni në vargjet e mësipërme dy kryefjalë dhe dy rrethanorë. Tregoni me çfarë shprehen.

(4 pikë)

Kryefjalë: _____, _____

Rrethanorë: _____, _____

3. Në poezinë e mëspiërme veçoni dhe shkruani dy pjesëza dhe dy parafjalë. Për pjesëzat dhe parafjalët tregoni llojin. **(4 pikë)**

Pjesëza: _____, _____

Parafjalë: _____, _____

4. Ndërtoni një fjali ku të përdorni kundrinor të drejtë dhe një tjetër ku të përdorni kundrinor të zhdrejtë me parafjalë. Nënvizoni kundrinorët dhe tregoni me se janë shprehur. **(4 pikë)**

Kundrinor i drejtë: _____

_____

Kundrinor i zhdrejtë me parafjalë: _____

_____

5. Tregoni si është formuar fjala “nënçmoj”. **(2 pikë)**

_____

6. Bëni një ese me temën: “Jeta me të tjerët e bën njeriun të lumtur”. **(8 pikë)**

Konvertimi i pikëve në notë dhe vlerësimi

Pikët	46 - 50	38 - 45	31 - 37	24 - 30	17 - 23	13 - 16	00 - 12
Nota	10	9	8	7	6	5	4

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuha dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Tema: Libri (2 orë)		Situata e të nxënit: Rëndësia e librit sot	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi: 1. Dallon një tekst letrar nga një tekst jolettrar. 2. Argumenton mendimin e Borgesit për Xhojsin. 3. Lexon rrjedhshëm. 4. Analizon tekstin argumentues, strukturën dhe gjuhën e tekstit. 5. Evidenton opinionet dhe argumenton mendimet e tij. 6. Shkruan një ese argumentuese, duke përdorur njohuritë e marra.		Fjalët kyç: Libri, vegël, teoria e leximit, gëzim, dështim, pasion, formë e lumturisë, dije.	
Burimet: Teksti i nxënësit, libra të ndryshëm		Lidhja me fushat e tjera ose temat ndërkurrikulare: shkencat shoqërore	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Parashikim me anë të titullit, stuhi mendimi, lexim i drejtuar, bisedë e organizuar, analizë, diskutim.

Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësit:

Parashikim me anë të titullit, diskutim. Shkruhet në tabelë titulli i pjesës që do të marrin nxënësit. Pyeten nxënësit se çfarë mendojnë se do të lexojnë te kjo pjesë? Dëgjohen mendimet e tyre dhe dallohet nxënësi që ishte më i përafërt me tematikën e pjesës. Falënderohen nxënësit për përgjigjet e dhëna.

Ndërtimi i njohurive të reja: lexim i detajuar, bisedë e organizuar, analizë. Njihen nxënësit me temën dhe autorin e pjesës. *Jorge Luis Borges (24 gusht 1899-14 qershor 1986) Lindi në Buenos Aires-Argjentinë. Vdiq më 14 qershor 1986, në Gjenevë. U shqua në fushën e poezisë, prozës, esesë etj. Ngjarjet më të rëndësishme mbi biografinë e tij janë të lidhura ngushtë me disa nga paraardhësit e tij. Duke qenë se rrjedh nga një familje studiuesish dhe ushtarakësh, Borges zgjodhi letërsinë, megjithëse e pati një peng të madh për shumë kohë faktin që nuk zgjodhi ushtrinë. Nga 1914 deri 1921 jetoi bashkë me familjen nëpër Europë. Kreu studimet fillimisht në Gjenevë e më pas në Spanjë, ku njohu më mirë letërsinë dhe shkroi disa nga poezitë e tij të para. Në 1923 publikoi librin e tij të parë me poezi “Fervor de Buenos Aires” dhe, pas dy vitesh, librin e dytë “Luna de Enfrente”. Në 1925, Borges njohu Viktoria Okampo, muza e tij për shumë vite, me të cilën u martua 40 vjet më pas. Me të Borges pati një mirëkuptim intelektual i destinuar për të hyrë në mitologjinë e letërsisë argjentinase. Aktiviteti publicistik i Borges ishte shumë i gjerë. Vargjet e “Kauderno San Martín” u publikuan vetëm në 1929, ndërsa një vit më pas doli “Evaristo Karriego”, një vepër që entuziazmoi kritikën argjentinase. Borges, pasi kishte pasur gjithnjë probleme me sytë, e humbi përfundimisht*

shikimin në fund të viteve '50, pasi kishte kryer 9 operacione. Por këtë sëmundje ai e përdori për të krijuar akoma më shumë. Kulmin e këtij procesi “sublimimi” ai e pati në vitet 1933 e 1934. Të gjitha tregimet e publikuara prej tij në revistën “Kritika” dolën në një përmbledhje të vetme me titullin “Historia universal de la infamia” (Historia universale e poshtërsisë) dhe disa vite më vonë “Historia de la eternidad” (Historia e përjetësisë), një vepër ku ndërthuret historia dhe dituria. Gjatë viteve kur ishte i sëmurë, ai krijoi disa nga kryeveprat e tij, të cilat u publikuan në 1944 nën titullin “Shtirjet”. Pas 5 vitesh dolën disa nga tregimet e tij në librin e titulluar “Alef”. Gjatë kësaj periudhe, Borges cilësohej si një nga shkrimtarët më të mirë argjentinas të të gjitha kohërave. Si për të pohuar dhe një herë aftësitë e tij, ai publikoi një tjetër kryevepër që mban titullin “Inkuizicionet e tjera” (1952). Në 1955, Borges u emërua drejtor në Bibliotekën Kombëtare, një nga ëndrrat e tij të hershme. Në fjalimin e rastit, ai u shpreh se: “Është një ironi sublime dhe hyjnore që më jepen 800 mijë libra kur unë jam në terr të plotë prej vitesh”. Pas 31 vjetësh drejtor, ai u nda nga jeta më 14 qershor 1986. Shumë regjisorë janë bazuar në jetën e tij për të realizuar filma. Për shembull, mund të përmendim një mbi të gjithë “Estela Kanto, Un Amor de Borges”, nga regjisori Javier Torre (1999), ku protagonistë është bukuroshja Ines Sastre.

Lexohet pjesa nga dy nxënës, të cilët lexojnë me intonacionin e duhur tekstin e dhënë. Mësuesja pyet nxënësit: Ç’vend zë libri në jetën tuaj? Ç’është libri për ju? Mësuesja dëgjon dhe respekton përgjigjet e nxënësve.

Më pas kalon në studimin e tekstit, ku nxënësit punojnë të **kuptuarit e tekstit** duke iu përgjigjur pyetjeve:

1. Ç’lloj teksti është teksti i dhënë: **a.** tregues; **b.** argumentues; **c.** shpjegues? (argumentues).
2. Cili është qëllimi i autorit në tekst? (Të provojë se libri është shpikja më e madhe e njerëzimit dhe se leximi i tij është kënaqësi).
3. Argumenti i Borgesit për Xhojsin si shkrimtar i dështuar a ju duket bindës? Sipas tij, ai ka dështuar, sepse në shkrimet e tij është i lodhshëm dhe i pakuptueshëm.
4. Emri dështim lidhet me? (shitjen e librit).

Analizojmë tekstin:

5. Në tekst Borgesit kërkon të shprehë: **a.** opinionin e tij për librin dhe leximin; **b.** opinionin e Montenjtit për librin dhe leximin e detyruar; **c.** këshillat e tij për lexuesit dhe librat që duhen lexuar; **d.** shqetësimin për dobësimin e lidhjeve të të rinjve me librin? Nxënësi argumenton përgjigjen.
6. Si e kuptoni thënien: “Libri është vegla më e çuditshme”?
7. Evidentoni opinionet rreth librit dhe leximit të shkrimtarëve të përmendur në tekstin e dhënë.

Gjuha e tekstit:

8. A ju duket e qëlluar fjala “vegël” për librin? Nëse po, pse? Ç’sinonime mund t’i gjenit ju asaj që të plotësonte, deri diku, kuptimin që i jep autori librit, kur e quan “vegël”? (Fjala është e qëlluar, sepse me “vegël” punohet dhe transformohen gjërat; në thelb ka një ide të fshehur në analogjinë metaforike: ashtu si punohet toka, libri punon mendjen, e transformon mendërisht e shpirtërisht njeriun.)

9. Si është strukturuar teksti? A është koherent ai? (**a.** Hyrja ndërtohet si pohim i opinionit të tij: “...libri...vegla më e çuditshme”, “të tjerat –zgjatime ...” ...imagjinatës; **b.** Zhvillimi: është referues, me shembull mbështetës të Montenji, përmes të cilit synon të dalë te problemi i mënyrës si duhet të bëhet leximi i librit; **c.** mbështetës i idesë së mësimpërme, me pohim, arsyetim dhe shembull

ilustrues me Xhojsin; **d.** mbyllja-konkluzioni i autorit: Leximi është lumturi dhe pohimi se është i një mendjeje me Montenjin. Teksti është koherent. Paragrafët plotësojnë njëri-tjetrin në një rend logjik; **e.** teksti ka lidhje logjike dhe kuptimore të të gjithë përbërësve të tij.) Punohen me radhë pikat 10, 11, 12, 13, 14.

10. Nënvizoni fjalët kyç.

11. Ç’nënkupton autori me fjalët dështim dhe gëzim?

12. Tregoni vetën, mënyrën dhe kohën e foljeve të përdorura.

13. Autori në disa raste përdor gjymtyrët homogjene. Tregoni cili është roli i tyre?

14. Cili është lloji i fjalive të përdorura?

15. Ç’tregon kjo për stilin e autorit? Aktivizohen sa më tepër nxënës për të dhënë përgjigjen dhe argumentin e saj. Zgjidhen përgjigjet e sakta duke përgëzuar nxënësit.

Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Reflektojmë rreth tekstit:

Pse teoria e leximit të detyruar është e gabuar, sipas Montenjit? Po për ju si është?

Argumentoni përgjigjen tuaj, duke dhënë tri argumente bindëse.

Dëgjohen përgjigjet dhe përgëzohen nxënësit për punën e zhvilluar dhe përgjigjet e dhëna.

Vlerësimi:

Vlerësohen nxënësit për pjesëmarrjen në mësim, leximin aktiv, diskutimet rreth kuptimit të tekstit, analizës së pjesës, gjuhës së tekstit, reflektimit rreth tij, përgjigjet e sakta.

Detyrë shtëpie: Zhvilloni një ese argumentuese me temë: “Libri-dritare nga ku unë shoh botën”.

Data ____.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Eseja argumentuese (ora e parë)		SITUATA E TË NXËNIT: Mendimet e mia i mbroj me argumente	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Kupton thelbin e qëllimit të esesë argumentuese. Interpretin strukturën e një eseje argumentuese. Diskuton rreth informacionit të nevojshëm për realizimin e një eseje argumentuese.		FJALËT KYÇ: Ese Argument Tezë Informacion Bindje Strukturë	
BURIMET: Tekst mësimor, modele esesh		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: eseistikë	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, punë e drejtuar, diskutim			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Stuhi mendimi

Kujtoni edhe njëherë njohuritë lidhur me esenë dhe përgjigjuni pyetjeve:

Ç'është eseja dhe si mund të realizohet një ese?

Cilat janë veçoritë e esesë së krahasim – kontrastit?

Nëse themi se eseja argumentuese ka si qëllim të bindë lexuesin përmes argumentimit, si e kuptoni këtë?

Ndërtimi i njohurive të reja: Punë e drejtuar

Lexoni me vëmendje hapat për ndërtimin e një eseje argumentuese dhe veçanërisht hapin që prezanton strukturën e saj.

Lexoni me zë të lartë temat që ju janë paraqitur për t'i trajtuar.

Sillni informacione të ndryshme pro e kundër që njihni rreth këtyre temave.

Flisni rreth rëndësisë së informacionit të shumanshëm në trajtimin e një eseje argumentuese.

Gjeni përmes internetit informacione shtesë që do t'ju shërbejnë për trajtimin e temës së përzgjedhur.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diskutim me grupe

Nxënësit ndahen në grupe te vogla me nga 4 anëtarë (sipas temës së përzgjedhur) dhe shkëmbejnë me njëri – tjetrin informacionet dhe opinionet e tyre rreth trajtimit të temës.

Data ____ . ____ . ____

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Eseja argumentuese (ora e dytë)		SITUATA E TË NXËNIT: Mendimet e mia i mbroj me argumente	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Plotëson me mendime strukturën paraprake të esesë argumentuese. Ndërton variantin përfundimtar të punës me shkrim Bën krahasimin mes esesë argumentuese dhe asaj të krahasim kontrastit.		FJALËT KYÇ: Ese Argument Tezë Informacion Bindje Strukturë	
BURIMET: Tekst mësimor, modele esesh, fletore e punës me shkrim		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: eseistikë	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Harta e koncepteve, shkrim i lirë, diagrami i Venit			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: Harta e koncepteve

- Ndërtoni në fletoren e shënimeve tabelën e strukturës së esesë argumentuese.
- Plotësoni me informacionin e grumbulluar secilën ndarje të tabelës.
- Rishikoni informacionin e hedhur për të mos lënë jashtë detaje të rëndësishme.

Ndërtimi i njohurive të reja: Shkrim i lirë

Bazuar te struktura nxënësit punojnë në mënyrë të pavarur për të ndërtuar variantin përfundimtar të esesë argumentuese.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diagrami i Venit

- Përmes një bashkëpunimi me shokun e bankës, nxënësit prezantojnë me anë të diagramit të Venit dhe diskutojnë ngjashmëritë dhe ndryshimet mes esesë argumentuese dhe asaj të krahasim – kontrastit.

Vlerësim: Vlerësohet saktësia e argumentimit lidhur me temën e trajtuar.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Llojet e fjalive sipas kumtimit		Situata e të nxënit: Një mbrëmje	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon tipat e fjalive në një tekst të dhënë; - përcakton tipat e fjalive sipas kumtimit - saktëson kur kemi fjali thirrmore - krijon një tekst ku përdor fjali të tipave të ndryshme.		Fjalët kyç: - tipat e fjalive sipas kumtimit - fjali dëftore - fjali pyetëse - fjali nxitëse - fjali dëshirore - fjali thirrmore	
Burimet: teksti mesimor, Gramatoka 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Shoqëria dhe mjedisi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi; Organizuesi grafik; Punë e drejtuar: Diagrami i Venit; Punë e pavaru; Shkrim i lirë.</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

U jepet nxënësve një fragment i shkurtër nga komedia e Molierit “Kopraci” në të cilën do të dallojnë tipat e fjalive sipas kumtimit.

Harpagoni – Kush të thotë se do të të jap Marianën?

Kleanthi – Ti, baba.

Harpagoni – Unë?

Kleanthi – Pa dyshim.

Harpagoni – Si? Po ti ishe ai që më premtove që do të hiqje dorë?

Kleanthi – Unë të heq dorë?!

Harpagoni – Po.

Kleanthi – Aspak.

Harpagoni – Ta tregoj unë ty, o tradhtar.

Kleanthi – Bëj ç’të duash!

Harpagoni – Të mos më dalësh më përpara! S’je më djali im.

Kleanthi – Ashtu qoftë!

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë informacionin në faqen 222 – 223.

Dallojmë këto tipa fjalish sipas kumtimit:

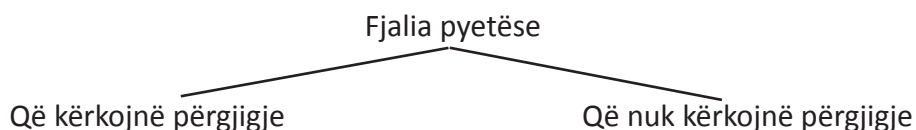
Fjali dëftore

Fjali pyetëse

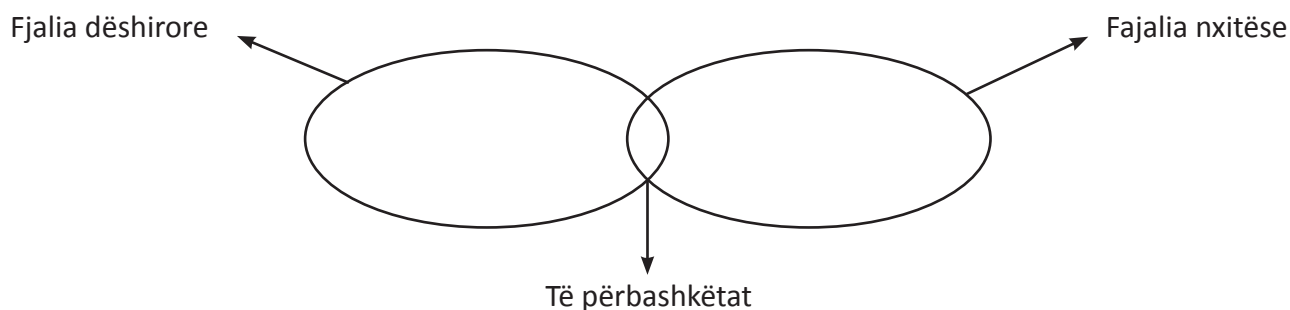
Fjali nxitëse

Fjali dëshirore.

Nxënësit ndalen te fjalia pyetëse dhe plotësojnë organizuesin grafik.

Më pas nëpërmjet Diagramit te Venit ata bëjnë krahasimin midis fjalisë dëshirore dhe assaj nxitëse

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Punohen ushtrimet 1, 2, 3, 4, sipas kërkesës

Ushtrimi 5 kërkon që nxënësit të krijojnë një dialog ku të përdorin lloje të ndryshme fjalish. Të kihet kujdes me drejtshkrimin.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimit, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 6, faqe 224.

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Fjalitë pohore dhe mohore		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon fjalitë pohore dhe mohore në një tekst - përdor drejt fjalitë pohore dhe mohore - dallon mohimin e plotë dhe të pjesshëm në fjalitë e dhëna - dallon pohimin e sigurt dhe të pasigurt, të zbutur dhe të përforcuar		Fjalët kyç: - fjali pohore - fjali mohore - mohim i plotë - mohim i pjesshëm - Pohim i sigurt, i pasigurt, i zbutur, i perforcuar	
Burimet:		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Punë e pavarur, Stuhi mendimi; INSERT; Punë individuale; Punë dyshe</i>			

Organizimi i orës së mësimi**-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:** *Punë e pavarur; Stuhi mendimi*

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të shohin figurat në faqen 225, kun ë secilën prej tyre paraqitet një situatë e caktuar. Nxënësit do të përshkruajnë me fjalët e tyre atë çka shohin, duke përdorur në fjali pjesëzat **po** dhe **nuk**.

Lexohen disa nga krijimet e nxënësve.

Kujtojmë së bashku:

Ç'ëhtë komunikimi?

Ç'quajmë fjali?

Çfarë i karakterizon fjalitë?

Cilat janë shenjat e pikësimit që vendosim në fund të fjaltive?

-Ndërtimi i njohurive të reja: U kërkohet nxënësve të lexojnë informacionin për fjalitë pohore dhe mohore dhe të plotësojnë tabelën INSERT.

√	+	-	?
shënohet informacioni që nxënësit e dinë, ose mendojnë se e dinë	shënohet informacioni, që nxënësit e kanë të ri;	shënohet informacioni që është ndryshe nga ajo që nxënësit dinë;	shënohet informacioni që është i paqartë për nxënësit.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Punohen ushtrime 1, 2, 4, ku nxënësit do të dallojnë llojet e fjaltive; do të shpjegojnë si janë formuar fjalitë mohore, duke përcaktuar nëse janë të plota apo të pjesshme; do të shprehin me fjali të tjera të thjeshta mohimet e dyfishta.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 3, faqe 226.*

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Ushtrime		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon llojet e fjalisë sipas gjymtyrës kryesore; - përcakton tipat e fjalisë sipas kumtimit; - kthen në normën letrare fjalët dialektore; - dallon fjalitë pohore dhe mohore; - ndërton fjali të llojeve të ndryshme.		Fjalët kyç: - fjali dykryegjymtyrëshe - fjali njëkryegjymtyrëshe - fjali dëftore - fjali pyetëse - fjali pohore - fjali mohore - normë letrare	
Burimet: teksti mesimor, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Punë e pavarur; Krijë në dyshe – krahaso; Punë individuale; Rrjeti i diskutimit.</i>			
Organizimi i orës së mësimt -Hapi I: <i>Punë e pavarur</i> Lexohet detyra e shtëpisë dhe diskutohet rreth saj. Nxënësit punojnë ushtrimin 1 : Gjeni në fragmentin e dhënë llojet ndryshme të fjalive sipas gjymtyrës kryesore dhe sipas kumtimit. Gjeni shmangiet drejtshkrimore dhe kthejini ato në shqipen standarde. -Hapi II: <i>Punë e pavarur</i> : Ushtrimi 2. Nxënësit dallojnëfjalitë sipas llojit të kumtimit që përcjellin dhe shkruajnë në shqipen standarte fjalët dialektore. <i>Krijë në dyshe – krahaso – diskuto:</i> Ushtrimi 3. Duke kuptuar mirë fjalët e personazhit Adham – Utinxënësit ndërtojnë fjalët e bashkëbiseduesit të tij sit ë ishin përballë njëri – tjetrit hde më pas i krahasojnë dhe diskutojnë me shokët . <i>Punë individuale:</i> Në ushtrimin 4 nxënësit gjejnë fjalitë e thjeshta dhe të përbëra dhe thonë llojin e fjalisë së përbërë, duke treguar mjetin lidhës midis pjesëve. Në ushtrimin 5 nxënësit dallojnë fjalitë pohore dhe mohore dhe interpretojnë pohimin e mohimin e tyre. -Hapi III: <i>Rrjeti i diskutimit.</i> Ndahet klasa në dy grupe dhe diskutojnë rreth kësaj teme: PO Më mirë në një shkollë të arsimit të përgjithshëm apo të arsimit profesional? JO Gjatë diskutimit nxënësit do të japin argumentet e tyre pro ose kundër.Në fund flasin për përdorimin e fjalive pohuese dhe mohuese në debatin e tyre. Vlerësimi: Vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime.			

Fusha: Gjuha dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Tema: suksesit (2 orë)		Situata e të nxënës: Suksesit i merituar	
Rezultatet e të nxënës sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale 5. Kompetenca digjitale			
Rezultatet e të nxënës të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Nxënësi: 1. Shpreh mendimin e tij për temën. 2. Analizon gjendjen e familjes Carson. 3. Gjen dhe analizon faktorët që çuan në ndryshimet e jetës së Carsonit. 4. Analizon rolin e shkollës në formimin e personalitetit të njeriut. 5. Dallon veçoritë e biografisë. 6. Analizon veçoritë gjuhësore. 7. Reflekton rreth mesazhit që përcjell ky tekst biografik. 8. Shkruan biografinë e një personi të parapëlqyer.		Fjalët kyç: biografi, Ben Carson, familje, fëmijëri, shkollë, kthesë, sukses, mjek, operacion, siamez, politikan, punë krijuese.	
Burimet: Teksti i nxënësit		Lidhja me fushat e tjera ose temat ndërkurrikulare: Shkencat	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: bashkëbisedim, lexim i drejtuar, analizë teksti, analizë personazhi, diskutim, punë e pavarur.

Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësit: bashkëbisedim, diskutim.

Kërkohet nga nxënësit të flasin rreth fëmijërisë së tyre. A keni të afërm që sot janë bërë të suksesshëm? Cila ka qenë rruga e tyre drejt suksesit? Dëgjohen mendimet e nxënësve dhe falënderohen nxënësit për diskutimin dhe përfshirjen në bashkëbisedim.

Ndërtimi i njohurive të reja: lexim i detajuar, bisedë e organizuar, analizë. Njoh nxënësit me temën dhe autorin e pjesës. Shkruaj temën në tabelë “Rruga drejt suksesit” shkruar nga *John Pielmeier*. Ai u lind më 23 shkurt 1949 në Altoona të Pensilvanisë, SHBA. Është shkrimtar dhe aktor, i njohur për Shtyllat e Tokës (2010), Agnesën e Perëndisë (1985) dhe Zgjedhjet e Zemrës (1983). John Pielmeier e filloi karrierën e tij si aktor. Më pas nxënësi njihet me personazhin e biografisë.

Dy fjalë për personazhin e biografisë, Benjamin Solomon Carson Sr (lindur më 18 shtator 1951, në Detroit, Michigan) është një neurokirurg amerikan, autor dhe politikan, i cili është sekretari i 17-të dhe aktual i Shteteve të Bashkuara për Strehimin dhe Zhvillimin Urban, nën administrimin Trump. Ai ka qenë kandidat për president i Shteteve të Bashkuara në vitin 2016.

Lexohet pjesa dhe më pas kalohet në studimin e tekstit. Cili është sot Ben Carsoni? Ç’detyrë kryen ai? Ben Carson sot është një politikan, autor dhe komentator politik. Ndaluni në etapat nëpër të cilat ka kaluar jeta dhe formimi i Carson. *Fëmijëria e trazuar:* Carson ishte një fëmijë tepër lozonjar dhe një nxënës jo shumë i mirë, deri në momentin kur nëna e tij e detyroi atë dhe vëllezërit e tij të lexonin dy libra në javë. Në këtë mënyrë libri iu bë pjesë e jetës.

Marrëdhëniet me nënën: Nëna e Carson-it dukej që ishte një nënë tepër e përkushtuar. Megjithatë

ajo nuk dinte të lexonte, këmbënguli që fëmijët e saj të arsimoheshin dhe të bëheshin dikush në jetë. Edhe pse Carson në fazat më delikate të jetës nuk qëndroi në rrugë të drejtë, ai sërish u ndërgjegjësuara dhe ia dëgjoi fjalën nënës. Duket qartë dashuria e madhe midis tyre, një lidhje e veçantë nënë e bir.

Raportet me shkollën dhe studimin/fillimi i ndërgjegjësimi për domosdoshmërinë e shkollimit: Carson ishte një nxënëse jo shumë e mirë, kur bëhej fjalë për të mësuarin. Duke lexuar, ai kuptoi që libri është kyç i një të ardhmeje të suksesshme dhe duke e ditur këtë vazhdoi të studionte akoma e më shumë dhe arriti këtu ku është sot.

Studimet universitare: Ai i kreu studimet në Universitetin e Miçiganit, dega mjekësi nga 1973-1977. Aty ai fitoi aftësitë që i duheshin si mjek.

Puna si mjek-Puna krijuese/

Vlerësimet: Punën si mjek e filloi pasi bëri një vit praktike në Universitetin e Johns Hopkinsit për Mjekësi, ku dhe punoi si doktor për 5 vjet. Përveç doktoraturës, Carson ka shkruar dhe shumë libra neurokirurgjie, çka do të thotë se ka po ashtu ka aftësi në të shkruar. Ai ka marrë vlerësime nga më të ndryshmet, ku ndër to mund të përmendim: 60 medaljet e nderit për doktoraturë, dhjetëra citime kombëtare “Medalja Presidenciale e Lirisë” etj.

Aktiviteti politik: Në 2014, ai deklaroi se do të dilte si kandidat me Partinë Republikane, por meqë nuk e arriti, vendosi të përkrahte Donald Trumpin. Carson u konfirmua nga Senati i SHBA-se si Sekretar i Strehimit dhe Zhvillimit Urban. Ai është një politikan, por edhe një komentator politik, çka do të thotë që edhe politika është pjesë e tij.

Analizojmë tekstin

1. Analizoni gjendjen e familjes Carson, rolin përcaktues të nënës në mirërritjen e fëmijëve.

2. Veçoni fjalitë ku flitet për të dhe thoni cilat janë tiparet e saj. (Gjendja ekonomike e familjes Carson dukej që nuk ishte aq e mirë. Kjo duket qartë në atë pjesë të tekstit, ku Ben i ankohet së ëmës që nuk ka rroba si shokët e klasës, ose ku thuhet: (“Ato lekë nuk mjaftonin për asgjë”. - Si një nënë e ndërgjegjshme, mamaja e Benit i dha më shumë rëndësi shkollimit të fëmijëve të saj sesa vetes. Me shumë mundime, ajo ia arriti qëllimit.)

3. Nënvizoni fjalinë ku jeta e Carsonit merr kthesën e madhe vendimtare. (Aftësia e nënës së Benit për ta ndërgjegjësuar atë ishte vërtet frytdhënëse, sepse duke i lënë atij të gjitha paratë e shtëpisë, ai e kuptoi rëndësinë e fitimit të parasë me djersën e ballit dhe rëndësinë e shkollimit. Faktori kryesor i këtij ndërgjegjësimi ishte nëna e tij. Personalisht mendoj që Ben duhet të jetë tepër mirënjohës ndaj nënës së tij, sepse falë saj jeta e tij mori një kthesë drejt rrugës më të suksesshme, mjekësisë.) Cilët qenë faktorët që e përcaktuan këtë ndryshim? I gjeni dhe i analizoni ato. Cili është mendimi juaj për këtë ndryshim? (Aftësia e nënës së Benit për ta ndërgjegjësuar atë ishte vërtet frytdhënëse, sepse duke i lënë atij të gjitha paratë e shtëpisë, ai e kuptoi rëndësinë e fitimit të parasë me djersën e ballit dhe rëndësinë e shkollimit. Faktori kryesor i këtij ndërgjegjësimi ishte nëna e tij. Personalisht mendoj që Ben duhet të jetë tepër mirënjohës ndaj nënës së tij, sepse falë saj jeta e tij mori një kthesë drejt rrugës më të suksesshme, mjekësisë.)

4. Analizoni rolin e madh që luan shkollimi në formimin e Carson. A mund të ishte bërë ai që është pa studiuar fort? Gjeni fjalitë që flasin për këtë. (Shkolla dhe studimi e bënë Carson-in një njeri ambicioz dhe me plane për jetën. Një rol të rëndësishëm ka luajtur vullneti i tij, që nuk e la kurrë të hiqte dorë. *Shembuj nga teksti:* “Kreu studimet për mjekësi, të cilat i ndoqi në Universitetin e Miçiganit, dega mjekësi.”. “Ai punoi si praktikant për një vit deri më 1979 në Universitetin e Mjekësisë Johns Hopkins dhe për 5 vite punoi si doktor).

5. Ndaluni në karrierën e tij si mjek dhe dalloni sukseset. Nga se janë përcaktuar këto suksese? Ç’vend zë, sipas jush, pasioni dhe dija profesionale? Ku arrin pika kulmore e suksesit të tij në fushën e mjekësisë? (Jo vetëm dija e solli këtu ku është sot, por edhe dashuria e madhe dhe pasioni që kishte për të ecur në rrugën e doktoraturës.

Pika kulmore e suksesit të tij në fushën e mjekësisë arrin në momentin kur Carson bën operacionin për ndarjen e binjakëve siamezë të lidhur së bashku në pjesën e prapme të kokës.

6. A kishit dëgjuar më parë për operacionin e binjakëve siamezë? (Një përgjigje e mundshme: Kisha dëgjuar për operacione të ndryshme që kryheshin për binjakët siamezë, por kurrë nuk kisha dëgjuar për personin e parë që e kishte kryer me sukses këtë lloj operacioni.)

7. Teksti ynë është një fragment i vogël i një biografie të madhe. A dalloni në të veçori të llojit të biografisë, si p.sh. detaji, fakti? Sa të rëndësishme janë këto në një biografi? Ilustroni me shembuj nga teksti (Në këtë biografi dallohen detaje dhe fakte të cilat e bëjnë tekstin më interesant dhe një biografi të veçantë. Shembuj nga teksti: “Ata duhet t’i sillnin një përmbledhje të librit të lexuar, edhe pse ajo nuk dinte të lexonte.”; “Ai u martua më Kandin dhe nga kjo martesë familja u shtua me tre fëmijë.” etj.)

Gjuha e tekstit

8. Ç’karakteristika gjuhësore vërehen në këtë tekst biografik? (Jepen shumë detaje, fakte, data etj. a. Faktet, datat, emrat: Faktet janë të pasqyruara në rrugëtimin e Carson-it, datat janë përdorur shumë në vitet kur filloi studimet, kur bëri praktikën dhe kur filloi punën si mjek, kurse emrat janë përdorur në atë pjesë të tekstit, ku janë përmendur emrat e universiteteve ku ka studiuar dhe ku ka punuar Carson-i.)

b. Përdorimi i fjalës në kuptim të drejtpërdrejtë, objektiviteti: objektivitetin arrijmë ta dallojmë në shumë fraza të tekstit, sepse në biografi objektiviteti mbizotëron.

c. Lloji më i përdorur i fjalisë: në tekst mbizotërojnë fjalitë e përbëra, por dhe ato të thjeshta, njëkryegjymtyrëshe ose dykryegjymtyrëshe nuk janë të pakta.

d. Kohët dhe vetat e foljes: Teksti përbëhet nga foljet në kohën e kryer të thjeshtë dhe në kohën e kryer dhe flitet në vetën e tretë, numri njëjës, sepse kjo është veçoria e biografisë.

e. Leksiku karakteristik i fushës: Gjatë gjithë tekstit flitet për shkollimin, studimet dhe mjekësinë, por si fushë leksikore marrim fjalën “studim”.

9. Në tekst bie në sy përdorimi i emrave të përveçëm. I evidentoni dhe shpjegoni lidhjen e tyre me personazhin. (Emrat e përveçëm në tekst lidhen me emrin e personazhit Ben Carson, i cili përmendet gjatë gjithë kohës; emrat e universiteteve; emërtimet dhe citimet që ka marrë etj. Të gjitha këto lidhen me personazhin, sepse janë pjesë e biografisë së Ben Carsonit.) Aktivizohen sa më tepër nxënës për të dhënë përgjigjen dhe argumentin e saj.

Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Reflektojmë rreth tekstit

10. Ky tekst biografik përcjell te ne një jetëshkrim të shkurtër suksesi. Reflektoni ju për:

a. mesazhin që transmeton teksti “Kurrë mos hiq dorë, por përpiqu të nxjerrësh në pah vlerat që mbart përbrenda, të cilat dhe vetë ndoshta nuk i kishe zbuluar më parë.”;

b. rolin e familjes në mirëformimin e fëmijëve (Edukata e prindërve pasqyrohet te fëmija. Përkushtimi luan rolin kryesor në edukimin e fëmijëve, prandaj një prind i mirë nxjerr në jetë një fëmijë të shkëlqyer.);

c. Rëndësinë që ka për njeriun ndërgjegjësimi sa më i shpejtë për jetën dhe marrja mbi vete e përgjegjësi, së pari për jetën e vet (Ndërgjegjësimi është veprimi dhe vendimi më i mirë që mund të marrë një person, ama dhe ajo ka kohën e vet. Kështu që, sa më shpejt të vendosësh ç'do të bësh me jetën tënde, aq më mirë do të jetë.);

d. Rëndësinë që ka shkollimi i mirë për të ardhmen e njeriut (Shkollimi është kyçi i një të ardhmeje të mirë. Pa shkollë dhe pa studiuar, ju arrini të humbisni dhe ato dije, të cilat ju mund t'i keni me anë të inteligjencës vetjake. Sado të zgjuar të jeni, pa shkollim nuk mund të kesh atë të ardhme ideale për të cilën keni ëndërruar gjithmonë);

e. Guximin, pasionin dhe vullnetin që janë aq përcaktues në jetën e njeriut (Po nuk pate guxim, nuk do të mund të përballesh me jetën e ashpër. Po nuk pate pasion, nuk do të mund të arrini qëllimin tuaj dhe po nuk pate vullnet, asgjë nuk do të jetë perfekte ashtu si ju dëshironi.);

f. Ndërgjegjen qytetare që i duhet njeriut për t'i shërbyer jo vetëm vetes, por dhe vendit, kombit, pse jo dhe botës, nisur nga kontributi i Carson: si mjek, autor tekstesh shkencore, si politikan (Të kesh dije, të fitosh dije, nuk ju shërben vetëm ju për të ardhmen tuaj, por dhe për komunitetin që ju rrethon. Aftësia juaj për të bërë diçka ju hap shumë dyer të jetës.)

1. Marrim rastin e Carson-it. Ai studioi për veten e tij, ama dija dhe aftësia e tij si mjek e bënë që të mund të kryente me sukses një operacion, i cili e bëri të njohur në të gjithë botën.

2. Prej librave që ka shkruar ai, shumë njerëz kanë fituar dije në lidhje me fushën e mjekësisë, pa bërë shkollë për një gjë të tillë.

3. Komentet e tij politike mund të jenë frymëzuese dhe ndërgjegjësuere për një pjesë të mirë të njerëzve.

Dëgjohen përgjigjet dhe përgëzohen nxënësit për punën e zhvilluar dhe përgjigjet e dhëna.

Vlerësimi:

Vlerësohen nxënësit për pjesëmarrjen në mësim, leximin aktiv, diskutimet rreth kuptimit të tekstit, analizës së pjesës, gjuhës së tekstit, reflektimit rreth tij dhe përgjigjet e sakta.

Detyrë shtëpie: Bëni biografinë e një personi që është i parapëlqyeri juaj dhe diskutoni në klasë rreth tij.

Data ____.

FUSHA: Gjuhët dhe komunikimi	LËNDA: Gjuhë shqipe	SHKALLA: 4	KLASA: IX
TEMA MËSIMORE: Shkruajmë biografi dhe CV(ora e parë)		SITUATA E TË NXËNIT: Këngëtari im i preferuar	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Kupton veçoritë e ndërtimit të një biografie si një tekst joletrar. Interpreton hapat e punës për ndërtimin e një shkrimi të shkurtër biografik. Ndërton biografinë e personazhit të preferuar. Këmben informacionet biografike me bashkënxënësit.		FJALËT KYÇ: Shkrim Jetë Informacion Biografi Datë Interes Veprimtari	
BURIMET: Tekst mësimor, kompjuter, internet		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim			

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: *Stuhi mendimi*

Kujtoni njohuritë e marra vitet e kaluara dhe jepuni përgjigje pyetjeve:

Nga ndryshojnë tekstet letrare nga ato joletrare? Përmendni disa lloje tekstesh joletrare që keni trajtuar.

Çfarë na bie në sy kur lexojmë një tekst biografik?

A mendoni se shkrimi biografik paraqet interes në proporcion të drejtë me personin për të cilin shkruhet? Jepni mendime të argumentuara.

Mendoni rreth një personazhi interesant nga një fushë që paraqet interes për ju dhe reflektoni rreth informacioneve që keni lidhur me të.

Ndërtimi i njohurive të reja: *Shkrim i lirë*

Fillimisht nxënësit lexojnë me vëmendje këshillat dhe hapat e prezantuar në tekst për realizimin e një teksti biografik.

Nxënësit punojnë në mënyrë të pavarur duke shkruar informacionet që njohin dhe duke vjelë e përdorur të tjera nga interneti derisa realizojnë variantin përfundimtar të punës së tyre.

Prezantim i rezultateve të arritura: Diskutim

- Përmes një bashkëbisedimi në grupe të vogla me nga katër nxënës, realizohet këmbimi i informacioneve biografike që nxënësit kanë përgatitur për personazhin e tyre të preferuar.

Vlerësim: Vlerësohet saktësia dhe mënyra e renditjes së informacionit.

Data ____ . ____ . ____

TEMA MËSIMORE: Shkruajmë biografi dhe CV (ora e dytë)	SITUATA E TË NXËNIT: Një CV pune e ndërtuar saktë
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Kupton mënyrën e duhur të ndërtimit të një CV-je. Interpreton rëndësinë praktike të këtij lloj shkrimi. Ndërton një CV sipas strukturës së dhënë. Diskuton rreth ndryshimeve mes CV-së dhe autobiografisë.	FJALËT KYÇ: CV Edukim Aftësi Gjuhë Kualifikim Kompjuter
BURIMET: Tekst mësimor, kompjuter, modele të ndryshme CV-sh.	Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim	

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: *Stuhi mendimi*

Çfarë dini për shkrimin autobiografik? Çfarë synon një shkrim i tillë?

Psë biografisë dhe autobiografisë mund t'i konsiderojmë edhe si tekste të ndërmjetme?

Sot, ndeshemi rëndom me termin CV. Çfarë përkufizimi do t'i bënit këtij termi?

Ku qëndron vlera praktike e një CV-je?

Ndërtimi i njohurive të reja: *Shkrim i lirë*

Nxënësit punëojnë me tabelën e tekstit dhe ndërtojnë CV-në e tyre aty ose në fletoren e punës me shkrim në rast se duan të sjellin informacion më të detajuar.

Prezantim i rezultateve të arritura: *Diskutim me grupe*

Në grupe dyshe nxënësit diskutojnë CV-të e njëri – tjetrit duke bërë edhe një vlerësim të mënyrës së ndërtimit të tyre.

Diskutim i drejtuar: Bëni dallimin mes një shkrimi autobiografik dhe një CV-je duke u bazuar kryesisht te qëllimi i secilit shkrim.

Vlerësim: Vlerësohet saktësia e të dhënave në CV.

Tema: Koha e rinisë	Situata e të nxënës: Tituj që nxisin kureshtjen
Rezultatet e të nxënës sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale	
Rezultatet e të nxënës të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - Nxënësi: 1. Dallon autobiografinë si pjesë e tekstit jolettrar. 2. Rrëfen përvoja personale të tij dhe të të tjerëve. 3. Nxjerr mesazhin dhe argumenton zgjedhjen e tij. 4. Tregon mënyrën e rrëfimit të autobiografisë nga rrëfyesi. 5. Analizon veçoritë gjuhësore. 6. Interpreton mbylljen e shkrimit.	Fjalët kyç: jeta, parim, rini, më mundonte, nuk ndieja, gjeja, kuptoja, kërkoja, vlera, mësues, mësim, i lirë, i pavarur, i kufizuar.
Burimet: Teksti i nxënësit	Lidhja me fushat e tjera ose temat ndërkurrikulare: Qytetari

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: stuhi mendimesh, lexim i drejtuar, punë e drejtuar, analizë teksti, diskutim, punë e pavarur.

Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësit: diskutim.

Orën e kaluar nxënësit kanë folur rreth fëmijërisë së tyre, si dhe rrugës së tyre drejt suksesit.

Drejtohet pyetja: A përbëjnë këto momente çaste të jetës suaj? Si jeni ndier ju në momente të caktuara të jetës suaj? Dëgjohen mendimet e nxënësve dhe falënderohen nxënësit për përfshirjen në diskutim.

Ndërtimi i njohurive të reja: punë e detajuar, analizë. Shkruhet në dërrasë se çfarë është autobiografia. *Shpesh na ndodh që duam të hedhim në letër informacione të ndryshme, momente kyç të jetës sonë. Hedhja e këtyre momenteve në formë kronologjike të shkruar nga vetë personi quhet autobiografi.*

Njihet nxënësit me temën dhe autorin e pjesës, Johan Wolfgang Gëte. *Ai u lind më 28 gusht 1749 në Frankufurt dhe vdiq më 22 mars 1832, në Vajmar (Gjermani). Gëte ishte jo vetëm një penë e zjarrtë e poezisë gjermane, por dhe një dramaturg e publicist. Ai njihet edhe sot si një nga figurat më të shquara të letërsisë gjermane dhe asaj botërore*

Më pas nxënësit njihen me pjesën. Lexohet nga mësuesi pjesa dhe ndiqet me vëmendje nga nxënësit.

Kalohet në rubrikën **“Kuptojmë tekstin”**.

Nxënësit lexojnë pjesën dhe u përgjigjen pyetjeve në tekst:

1. Cili është synimi i tekstit? (Të na rrëfejë për një çast të jetës së njeriut).

2. Ç’lloj teksti është fragmenti? (Autobiografi).

3. Cili është shqetësimi i protagonistit në të tashmen dhe në të shkuarën? (Në të shkuarën: **a.** rreziku i ngecjes për arsye të mungesës së një udhërrëfyesi (busulle); **b.** rreziku i mospërparimit, i deformimit që mund t’i shkaktonte kjo mungesë për formimin e tij të shëndoshë. Në të tashmen: **a.** liria e kufizuar; **b.** muret dhe rregullat që pengojnë realizimin e dëshirave e ëndrrave).

Analizojmë tekstin:

4. Mesazhi i tekstit është: **a.** vështirësia e njeriut për t'u orientuar në jetë; **b.** dëshira për dije përballë kundërshtive që e karakterizojnë sistemin shkollor të kohës; **c.** domosdoshmëria e ruajtjes së lirisë së brendshme në një realitet që të vë kufij të lartë; **d.** rreziku i ngecjes pas. Nxënësit argumentojnë zgjedhjen e tyre.

5. Renditja e rrëfimit është: **a.** në mënyrë kronologjike/ si raport shkak-pasojë; **b.** në mënyrë hierarkike; **c.** në mënyrë drejtvizore.

6. Gjeni arsyet pse protagonistin (rrëfyesi) nuk arriti të bënte asnjë prej shembujve udhërrëfyesin e vet? Gjeni faktin dhe ilustroni. Sepse mësuesit dhe mësimet e tyre ishin më shumë në kundërshtim se sa në pajtim midis tyre. Ilustrimi: ...mospërputhja, kundërshtia e mësimëve të shkollave... Këto mësimë ishin më fort...

7. Gjeni në tekst fjalinë që tregon thelbin e natyrës së protagonistit. Si është ndërtuar ajo? (*Fjalja: Kishte vite ...aq më pak gjeja atë që kërkoja.* Ngrihet mbi kundërshti, formon kontrast midis dëshirës dhe etjes së madhe të heroit për dije të gjera dhe pafuqisë, paaftësisë së mësuesve për ta ndihmuar në formimin dhe realizimin e dëshirave të tij.)

8. Në tekst ka kthim prapa në kohë. Cili është efekti stilistik i kësaj veçorie?

9. Cila është koha më e parapëlqyer e foljeve në tekst dhe pse? (Përdoret më shumë e pakryera e së shkuarës, dëftore dhe lidhore. Arsyeja është se në tekst ka kthim prapa në kohë dhe se e pakryera shpreh një veprim të papërfunduar në një çast të caktuar të të shkuarës.) *Shembuj:* isha, mundonte, frynte, kisha, shpaloja, të ngecja, ta kuptojë...

10. Gjeni fjalët kyç të tekstit.

11. Ç'të bën të mendosh fjalja e parë e tekstit lidhur me veçoritë e stilit të autorit? Gjeni shembujt që e ilustronjë këtë. Fjalja e parë të bën të mendosh se autori-protagonist shquhet për: **a.** forcën e arsytimit që shfaqet në ndërtimet sintaksore të ndërlikuara; **b.** nivelin e lartë të shprehjes gjuhësore të mendimit, kulturë shprehjeje; **c.** prirjen poetike: fjalë të zgjedhura, figuracion (simbolet që e bëjnë alegorik fragmentin-busulla, era, velat, stom rëre)(metafora për jetën).

12. Në tekst ka disa sinonime. I gjeni ato dhe thoni si janë formuar. (Sinonimet kontekstuale: të trishtueshme/të dhimbshme/të pakëndshme. Janë formuar me prejardhje prapashtesore-shëm.....dhe parashtesore –pa).

Aktivizohen sa më tepër nxënës për të dhënë përgjigje dhe argumentet përkatëse. Zgjidhen përgjigjet e sakta duke përgëzuar nxënësit.

Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Reflektojmë rreth tekstit.

13. Komentoni mbylljen e shkrimit: *“Sado i lirë dhe i çlirë të rroja, prapë nuk mund të mos e kuptoja se isha gjithmonë i kufizuar nga rrethanat dhe atëherë më shkonte mendja se më e mira që mund të bëja, ishte që, të paktën nga brenda, të isha i pavarur”.* \

Vlerësimi:

Vlerësohen nxënësit për pjesëmarrjen në mësim, leximin aktiv, diskutimet rreth kuptimit të tekstit, analizës së pjesës, gjuhës së tekstit, si dhe komentit të mbylljes së pjesës.

Detyrë shtëpie:

Shkruani një ese me temë: “Domosdoshmëria e një udhërrëfyesi në jetë”.

Data ____.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Fjalja e thjeshtë dhe e përbërë		Situata e të nxënit: Rifreskim njohurish për fjalinë e thjeshtë dhe të përbërë.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon fjalitë e thjeshta dhe të përbëra në një tekst të dhënë; - përcakton llojin e fjalive të përbëra; - tregon mjetet që ndihmojnë në bshkimin e pjesëve në fjalitë e përbëra; - kthen fjalitë e përbëra në fjali të thjeshta;		Fjalët kyç: - fjali e thjeshtë - fjali e përbërë - bashkërenditje - nënrenditje - mjete lidhëse	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi, Diskutim, INSERT, Punë në grup, Punë e pavarur</i>			

Organizimi i orës së mësimi

-**Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:** *Stuhi mendimi,, Diskutim*

- Ç'është fjalja e thjeshtë? Po fjalja e përbërë?

- Cilat janë llojet e fjalisë së përbërë?

- Cilat nga fjalitë e mëposhtme janë të thjeshta dhe cilat janë të përbëra? Thoni llojin e përbërjes. (fjali të thjesht – Th, fjali të përbëra – P.)

Era e lehtë e natës luante me flakët e verdha të qirinjve. (Th)

Kronisti i moshuar la penën dhe vërejti mendueshëm lojën erës me flakët. (P)

Në anë të malit dukej kolona e të rinjve që këndonin. (P)

Drejt nesh u drejtua një vajzë me një shall të hollë në qafë. (Th)

Ekskursionistët folën dhe qeshën gjatë gjithë mbrëmjes. (Th)

Sapo doli në rrugë, nisi të këndonte. (P)

-Ndërtimi i njohurive të reja: *INSERT, Punë në grup*

U kërkohet nxënësve të lexojnë informacionin në faqen 229 – 230 dhe në grupe dysh të plotësojnë tabelën INSERT.

Më pas klasa ndahet në dy grupe dhe zhvillojnë ushtrimin 2.

Gr. 1 – ushtrimi 2/a: tregoni mjetin që bashkon pjesët e fjalisë.

kur, që, e

sa

kur

sa

saqë, ku, e, që

Gr. 2 – ushtrimi 2/b: përcaktoni llojin e fjalive dhe renditjen e pjesëve.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: *punë e pavarur*

Ushtrimi 1. Nxënësit dallojnë fjalitë e përbëra nga të thjeshtat; ndajnë me vijë të pjerrët pjesët e çdo fjalie dhe tregojnë mënyrën e lidhjes së tyre.

Ushtrimi 3. Nxënësit i zgjerojnë fjalitë e thjeshta duke i kthyer në fjali të përbëra me bashkërenditje dhe nënrenditje.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësim, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: *Ushtrimi 4, faqe 231.*

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Fjalja e përbërë me pjesë të nënrenditur përcaktore		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: - dallon fjalinë e përbërë me pjesë të nënrenditur përcaktore; - trëgon funksionin e pjesës së nënrenditur përcaktore në fjalinë e përbërë; - dallon mjete lidhëse në fjalinë e përbërë përcaktore; - zëvendëson përcaktorin me pjesë të nënrenditur përcaktore		Fjalët kyç: - fjali e përbërë - pjesë kryesore - pjesë e nënrenditur përcaktore - mjete lidhëse - paraprijës	
Burimet: teksti mësimor, Gramatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Pyetja sjell pyetjen, Punë në grupe, Punë e pavarur</i>			
Organizimi i orës së mësimi			
-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Nxënësit lexojnë fragmentin në fillim të faqes 232 dhe dallojnë fjalitë e përbëra. Ç'është fjalja e përbërë? Cilat janë dy llojet kryesore të fjalive të përbëra? Cilat janë mjetet lidhëse të pjesëve në fjalitë e përbëra?			
-Ndërtimi i njohurive të reja: Udhëzohen nxënësit të lexojnë informacionin e rid he shpjegohen nocione që mund të jenë të paqarta. Më pas klasa ndahet në grupe: grupi 1- ushtrimin 1 grupi 2-ushtrimin 3 ku nxënësit do të gjejnë fjalitë e nënrenditura përcaktore dhe do të tregojnë mjetin lidhës.			
-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Ushtrimi 2 :Provoni të hiqnipsën përcaktore në fjalitë e dhëna. A prishet kuptimi? Ç'illoj fjalishë përcaktore janë? Ushtrimi 4. Rishkruani fjalitë e mëposhtme duke zëvendësuar përcaktorin me një pjesë të nënrenditur përcaktore. Ngjitemi rruges së re që është hapur nga vetë ata pak banorë të mbetur. Ishte një diell që të verbonte. Herë – herë pylli më duket si një shtëpi e madhe që mikpriste.... Ishte një detyrë që nuk realizohej.			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: <i>Ushtrimi 5, faqe 233.</i>			

Data ____ . ____ . ____

TEMA MËSIMORE: Rrëfimi personal	SITUATA E TË NXËNIT: Ç'do të thotë të ndash me të tjerët përvoja personale?
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Kupton veçoritë e rrëfimit personal si një tekst i një lloji të veçantë Interpreton informacionin e rrokur përmes dëgjimit. Analizon detajet më domethënëse të tekstit. Argumenton mesazhin e përcjellë përmes rrëfimit.	FJALËT KYÇ: Rrëfim Fakt Agresiv Bullizëm Dhunë Kallëzim
BURIMET: Tekst mësimor	Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: sociologji, psikologji
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, dëgjim i drejtuar, tryeza rrethore, punë me grupe, diskutim	

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: *Stuhi mendimi*

Si e kuptoni fjalën “rrëfim”?

A mendoni se do të ishit të gatshëm të rrëfenit një sekret tuajin para gjithkujt?

Mendoni se rrëfimi është një mendjelehtësi apo një akt që kërkon tepër guxim? Si e imagjinoni këtë akt nëse merr përmasa publike?

Ndërtimi i njohurive të reja: *Dëgjim i drejtuar*

Nxënësit dëgjojnë me vëmendje rrëfimin personal dhe mbajnë shënim ato detaje që do t'u shërbejnë për të rindërtuar ngjarjen dhe për të diskutuar për momentet më të rëndësishme të saj.

Tryeza rrethore: Bazuar në pyetjet e tekstit nxënësit japin përgjigje duke u treguar sa më objektivë dhe duke e trajtuar çështjen nga këndvështrime të ndryshme.

Punë me grupe: Duke u ndarë në grupe të vogla sipas dëshirës, nxënësit ndajnë përvoja të ndryshme personale me njëri – tjetrin.

Prezantim i rezultateve të arritura: *Diskutim*

- Përmes një diskutimi të gjerë me të gjithë klasën, nxënësit nxjerrin mesazhin që kërkon të përcjellë ky rrëfim dhe argumentojnë gjithashtu qëndrimin e autores së këtij rrëfimi.

Vlerësim: Vlerësohet logjika e shtrimit të mendimeve dhe argumentimi i tyre.

Fusha: Gjuha dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Tema: Sekretet e një monumendi të natyrës		Situata e të nxënës: Natyra e vendit tim...	
Rezultatet e të nxënës sipas kompetencave kyçe:			
1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënës të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Nxënësi: 1. Tregon qëllimin e reportazhit. 2. Bën lidhjen e titullit me atë çka lexon. 3. Veçon detajet përshkruese. 4. Dallon elementet shkencore, gjeologjike dhe gjeomorfologjike. 5. Dallon veçoritë e reportazhit. 6. Përshkruan ndjenjat dhe emocionet. 7. Diskuton rreth ekosistemeve. 8. Analizon veçoritë gjuhësore të reportazhit. 9. Argumenton arsyet që do t'i shtyjnë vizitorët të vizitojnë kanionet e Osumit. 10. Diskuton rreth vlerave njohëse të kanioneve. 11. Shkruan një reportazh.		Fjalët kyç: sekretet, kanion, mrekulli, bukuri befasuese, ndjesi, guva, karstik, Vrima e nuses, ekosistem, ujëra, Osum, monument natyre, vlera.	
Burimet: Teksti i nxënësit		Lidhja me fushat e tjera ose temat ndërkurrikulare: Gjeografi	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, lexim i drejtuar, punë e drejtuar, punë e pavarur, diskutim me grupe.

Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësit: Bashkëbisedim, diskutim.

Drejtohet pyetja: Ç'vende turistike a vende të tjera ju kanë lënë mbresa të pashlyeshme? Veçoni disa nga elementet që ju kanë ngelur në mendje. I përshkruani ato.

Dëgjohen mendimet e nxënësve dhe falënderohen nxënësit për diskutimin dhe përfshirjen në bashkëbisedim.

Ndërtimi i njohurive të reja: lexim i detajuar, bisedë e organizuar, analizë.

Drejtohet pyetja: Ç'është reportazhi? Pasi dëgjohen përgjigjet e mundshme shkruhet në tabelë. *Reportazhi është një lloj shkrimi jolettrar me karakter publicistik, ku autori pasqyron ngjarje nga jeta e përditshme, veprimtari të njerëzve dhe problematikave të ndryshme të jetës shoqërore, në të cilat ai është i pranishëm. Në reportazh gërshetohen faktet reale me përshtypjet subjektive të autorit. Reportazhi, sipas qëllimit për të cilin shkruhet, mund të jetë: promociional, social etj.*

Njoh nxënësit me temën dhe autorin e pjesës (Perikli Qirjazi). *Lexohet pjesa bukur duke nxjerrë në pah bukuritë mahnitëse të kanioneve të Osumit. U drejtohen pyetjet nxënësve për të kuptuar tekstin: (Krahas tyre po japim disa përgjigje të mundshme që mund të japë nxënësi)*

1. Cili është qëllimi i këtij reportazhi? Qëllimi i këtij reportazhi është të informojë lexuesit për kanionet e Osumit dhe mrekullitë e shumta që ai mbart, të pazbuluara plotësisht.

2. Cili lexues i drejtohet ky reportazh? U drejtohet vizitorëve të këtij vendi të mrekullueshëm.

3. Cila është përshtypja që krijoni ju, sapo lexoni titullin e fragmentit? Sapo lexoj titullin më vjen

në mendje një vend i mrekullueshëm, i pasuruar me shumë vlera, por fatkeqësisht të pazbuluara më parë

4. Ç’dini për kanionet e Osumit, apo dhe për kanionet në përgjithësi? Di që kanionet janë një rrjedhë ujore nga një lumë që kanë pamje të mrekullueshme për t’u parë dhe për t’u shijuar. Me anë të veshjeve dhe pajisjeve të posaçme ne mund të lundrojmë përtej tij, duke përjetuar emocione të paharrueshme.

5. A ju lind dëshira t’i vizitoni ato pas leximit të këtij reportazhi? Po, sigurisht që më lind.

Analizojmë tekstin

Veçoni detajet përshkruese që lidhen me natyrën e kanionit. Kanioni është i bukur dhe mjaft interesant për t’u parë. Është një vend që ngelet në kujtesën tende kurdo.

Veçoni detajet përshkruese bindëse në tekst: “Prandaj nëse ndonjë skraparlliu i thua se ke qenë në rrethin e tij, menjëherë, me një krenari të ligjshme, të pyet: E vizituat Koloradon shqiptare?” - Kanioni formon një ekosistem interesant, me një botë të gjallë të pasur dhe të larmishme. Në shpatet e thepisura gjenden drurë të dushkut, qelbësit etj., të cilët janë mbërthyer pas shkëmbinjve të fortë.

Listoni detajet e ekosistemit interesant të kanioneve: Në disa sektorë të tij shfaqen ujëvara të mëdha me bukuri befasuese, sidomos në ditët me diell, rrezet e të cilit zbërthejnë nga piklat e ujit, duke formuar ylbere, që fillojnë nga qielli, vazhdojnë në shpatet e kanionit, nga ku pasqyrohen në pellgjet e ujit dhe në shtratin e lumit. - Kanioni formon një ekosistem interesant, me një botë të gjallë të pasur dhe të larmishme. Në shpatet e thepisura gjenden drurë të dushkut, qelbësit etj., të cilët janë mbërthyer pas shkëmbinjve të fortë. Mjaft shpendë, sidomos pëllumbat e egër, fajkoi, petriti etj., folezojnë në zgavrimet shkëmbore të kanionit.

Ku dallohen vlerat e veçanta të kanionit: Kur udhëton në brendësi të kanionit të Osumit, mahnitesh nga bukuria, por edhe nga disa përshtypje të çuditshme dhe të pabesueshme që të krijohen. Copërat e qiellit, së bashku me pjesë të mureve vertikale të gëlqerorëve gri dhe të bimësisë së blertë, pasqyrohen në pellgjet e shumta të lumit, duke krijuar kështu një përzierje ngjyrash dhe formash të përmbysura, që me fluiditetin e tyre të hutojnë, të çorientojnë dhe të zhytin në një botë krejt tjetër, ireale, por që të krijon ndjesi të ëmbla, nga të cilat nuk ke dëshirë të dalësh. *A mendoni se autori ka dhënë një ndërthurje të elementeve shkencorë, gjeologjikë dhe gjeomorfologjikë?*

Veçoni paragrafin ku vëreni këtë ndërthurje. Po, ka një shumëllojshmëri elementesh. Dallohen në paragrafin: Kanioni ka vlera të shumta shkencore (gjeologjike e veçanërisht gjeomorfologjike), turistike dhe didaktike. Nëse evidentohen dhe propagandohen këto vlera, ai do të kthehet në një vend pelegrinazhi i të gjithë atyre që dashurojnë natyrën, kuriozitetet e saj dhe këta nuk janë të pakët brenda dhe jashtë vendit tonë.

Te reportazhi gërshetohet përshkrimi objektiv me atë subjektiv. I dalloni ato në tekst Kur udhëton në brendësi të kanionit të Osumit, mahnitesh nga bukuria, por edhe nga disa përshtypje të çuditshme dhe të pabesueshme që të krijohen. Copëzat e qiellit së bashku me pjesë të mureve vertikale të gëlqerorëve gri dhe të bimësisë së blertë pasqyrohen në pellgjet e shumta të lumit, duke krijuar kështu një përzierje ngjyrash dhe formash të përmbysura, që me fluiditetin e tyre të hutojnë, të çorientojnë dhe të zhytin në një botë krejt tjetër, ireale, por që të krijon ndjesi të ëmbla, nga të cilat nuk ke dëshirë të dalësh.

Cilat janë tre objektet e pelegrinazhit të Skraparit? a. Teqeja e Kulmakut; *b.* Kanioni i Osumit; *c.*

Shpella e Pirro Goshit.

Cilat fakte, apo të dhëna që ju nuk i dinit, përcjell autori në tekst? Ç'përfshijnë ato: a. botën bimore, shtazore; b. natyrën, mjedisin?

Tregoni ku autori shfaq ndjenjat dhe emocionet: Shihni përshkrimin (qielli, ylberet, ujërat etj.) në paragrafët: a. - Kur udhëton në brendësi të kanionit të Osumit,... por që të krijon ndjesi të ëmbla, nga të cilat nuk ke dëshirë të dalësh.

b. Kjo nuk është e vetmja mrekulli e këtij kanioni: në disa sektorë të tij shfaqen ujëvara të mëdha me bukuri befasuese, sidomos në ditët me diell, rrezet e të cilit zbërthejnë nga piklat e ujit, duke formuar ylberë, që fillojnë nga qielli, ... ato të ftojnë ta vizitosh përsëri atë.

Kalohet në analizën gjuhësore të tekstit:

Cilat janë veçoritë gjuhësore të këtij reportazhi?

1. Janë përdorur foljet në mënyrën dëftore dhe lidhore, koha e tashme.

2. Janë përdorur fjali të gjata me nënrenditje dhe bashkërenditje.

3. Ka figura letrare të ndryshme.

Tregoni kohën dhe mënyrën në të cilën janë foljet e përdorura te ky reportazh?

Koha e tashme, mënyra lidhore dhe dëftore.

Në tre paragrafët e parë veçoni tre epitete dhe tre metafora. Thoni ç'shprihet me to?

Epitete: a. ndjesi të ëmbla; b. bukuri befasuese; c. krenari të ligjshme.

Metafora: a. ...ato të ftojnë...; b. ...rrezet e të cilit zbërthejnë nga piklat e ujit; c. ndjesitë që të ndjekin.

Aktivizohen sa më tepër nxënës për të dhënë përgjigjet dhe argumentet e tyre në lidhje me to. Nxënësit plotësojnë njëri-tjetrin. Gjatë punimit të rubrikave të tekstit, nxënësit mbajnë shënime përkatëse.

Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: punë e pavarur, diskutim me grupe.

Nxënësit të ndarë në grupe punojnë pikat 20, 21, 22, 23:

Grupi A - Argumento cilat janë tri arsye që do t'ju shtynin të vizitonit kanionin e Osumit (apo kanionet e Vjosës dhe Nivicës)? *e bukura-emocioni-aventura.*

Grupi B - Diskutoni rreth vlerave njohëse të kanioneve, duke u ndalur në hollësitë e vërteta të dhëna në këtë reportazh. Kanioni i Osumit: Ka hamendje se kanionet kanë shërbyer kohë më parë si nënkallime mbi lumin e Çorovodës...Shkurre mesdhetare me bimësi si marja, shqopa etj., me një botë të pasur të gjallë dhe peshq të kategorive nga më të ndryshme të ruajtura në themelet e lumit Osum.

Grupi C - Përmes përshkrimit që autori bën për ekosistemin interesant të kanionit, a krijoni ju idenë se ç'është ekosistemi natyror? Jepni mendimin tuaj, duke u mbështetur te njohuritë e marra në lëndën e gjeografisë.

Grupi D - Për çdo paragraf vendosni nga një titull. (Nxënësi është i lirë të bëjë zgjedhjen e tij)

1. Brenda kanionit të Osumit; **2.** Ndjenjat e mrekullueshme nga bukuria e këtij kanioni; **3.** Vrima e nuses; **4.** Ekosistem me vlera të pasura; **5.** Vlerat e kanionit.

Dëgjohen përgjigjet e nxënësve. Kalohet në diskutime, ku nxënësit plotësojnë ndonjë paqartësi gjatë diskutimit.

Vlerësimi:

Vlerësohen nxënësit për pjesëmarrjen në mësim, leximin aktiv, diskutimet rreth kuptimit të tekstit, analizës së pjesës, gjuhës së tekstit, argumenteve të sjella rreth vlerës së kanioneve.

Detyrë shtëpie: Shkruani dhe ju një reportazh për bukuritë befasuese të natyrës që keni vizituar.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuha dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Tema: Nga mjek kirurg në gazetar (2 orë)		Situata e të nxënit: A mund të bëhen ëndrrat realitet?	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Nxënësi: 1. Tregon llojin e intervistës. 2. Evidenton rrugën e ndjekur nga i intervistuari, përmes rrëfimeve dhe përvoja në jetë, drejt gazetarisë. 3. Argumenton këndvështrimin e tyre rreth tematikës së intervistës. 4. Nxjerr mesazhin dhe argumenton zgjedhjen e tij. 5. Tregon mënyrën e organizimit të intervistës. 6. Analizon veçoritë gjuhësore. 7. Luan rolin e të intervistuarit dhe intervistuesit. 8. Evidenton faktet nga opinionet dhe argumentet. 9. Bën përshkrimin e portretit të gazetarit.		Fjalë kyç: intervistë, intervistuesi, i intervistuari, karrierë, televizion, mjek, transmetim direkt, kamera, efekt magjik, synime profesionale, media e shkruar dhe vizive, miq etj.	
Burimet: Teksti i nxënësit, revista, gazeta, foto, përvoja, internet	Lidhja me fushat e tjera ose temat ndërkurikulare: qytetari, gazetari		

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: stuhi mendimesh, lexim i drejtuar, punë e drejtuar, analizë teksti, tryeza rrethore, punë e pavarur, diskutim.

Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësit: stuhi mendimesh. Nxënësit janë udhëzuar një orë më parë të sjellin intervista të ndryshme. I paraqesin para klasës, ku dhe lexohen disa prej tyre. Më pas tregojnë se ku dallon intervista nga tekstet e tjera. Ç'të veçantë vërejnë? Dëgjohen leximet e intervistave të nxënësve dhe falënderohen nxënësit për punën e bërë.

Ndërtimi i njohurive të reja: punë e drejtuar, analizë, lexim në role, tryezë rrethore. Njoh nxënësit me temën. “Nga mjek kirurg në gazetar”, Ç’është intervista? Intervista është një ndër format e komunikimit shoqëror dhe burim të dhënash për një qëllim të caktuar. Ajo përfaqëson një bashkëbisedim të një lloji të veçantë, pasi ai nuk është rastësor. Zhvillohet me shkrim, ose me gojë ndërmjet intervistuesit (ai që pyet) dhe të intervistuarit (ai që përgjigjet). Nxënësi shpjegon kuptimin e titullit, duke dhënë një mendim paraprak për atë çka do të lexojë. Dy nxënës vendosen në një tryezë përballë njëri-tjetrit dhe lexojnë intervistën, duke u vënë në rolet e intervistuesit dhe të intervistuesit. A keni dëgjuar për Edian Gjonin? Nxënësit japin informacionet e tyre. Kalohet në rubrikën “Kuptojmë tekstin”, ku nxënësit do t’u përgjigjen pyetjeve të kësaj rubrike. **1.** Cili është personazhi i intervistuar? **2.** Cili ishte momenti që shënjoji drejtimin që do të merrte karriera e tij? **3.** Ç’do të thotë të bësh karrierë sipas Edianit. **4.** A mendoni edhe ju ashtu? **5.** Si ka qenë rruga që ka ndjekur gazetari për të ndërtuar karrierën e tij? **6.** Cili ka qenë momenti më i

vështirë për të gjatë transmetimit të drejtpërdrejtë? **7.** A e sheh ai veten jashtë televizionit? **8.** Çfarë ju mëson kjo intervistë?

Fakte	Opinione	Argumente

Kalohet në analizën e tekstit

9. Jepni dhe argumentoni këndvështrimin tuaj rreth temës së kësaj interviste. **10.** Gjeni dhe lexoni momentet ku i intervistuari: **a.** është ndier i vlerësuar; **b.** tregon për projektet e së ardhmes; **c.** rrëfen për aktivitetin jashtë televizionit; **d.** jep perceptimin e tij për dashurinë. **11.** Cila është forma e organizimit të këtij shkrimi? **12.** Thoni mendimin e Edian Gjonit për të bërit televizion në Shqipëri dhe veçanërisht gazeta.

Nxënësit plotësojnë tabelën, duke ndarë faktet nga opinionet dhe argumentet.

13. Nxënësit tregojnë llojin e intervistës: **a.** intervistë pune; **b.** intervistë me persona të njohur; **c.** intervistë personale? **14.** Pas analizës së tekstit, nxënësit analizojnë veçoritë gjuhësore të intervistës: **a.** kohën më të përdorur të foljeve; **b.** llojet e fjalive të përdorura nga intervistuesja dhe ato të përdorura nga i intervistuari; **c.** figurat letrare të përdorura; **d.** rendisin disa tipare të intervistës.

Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve: Reflektojmë rreth tekstit/Punë në grupe
Grupi A: Tregoni ndërtimin e kësaj fjalie: E adhuroja mënyrën se si e “gatuante” një edicion lajmesh në “Canale 5”.

Grupi B: Formuloni disa pyetje, duke e vënë veten në rolin e intervistuesit.

Grupi C: A është karriera sakrificë që njeriu duhet të bëjë për të qenë në jetë DIKUSHI?

Grupi D: Komentoni fjalinë “të bësh karrierë nuk do të thotë të shkelësh mbi të tjerët për të hapur udhën tënde, siç edhe ndodh, por të punosh fort.”

Vlerësimi:

Vlerësohen nxënësit për pjesëmarrjen në mësim, leximin në role, diskutimet rreth kuptimit të tekstit, analizës së pjesës, gjuhës së tekstit, si dhe punës së bërë në grupe.

Detyrë shtëpie:

Bëni përshkrimin e portretit të gazetarit, duke u nisur nga të dhënat që mësuat për të nga intervista.

Data _____._____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore		Situata e të nxëniet: Analizë e fjalisë së përbërë	
Tema mësimore: Fjalja fthilluese kryefjalore dhe kundrinore			
Rezultatet e të nxëniet sipas kompetencave kyçe: • 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit • 2. Kompetenca e të menduarit • 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxëniet të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • përcakton llojin e fjalisë së nënrenditur fthilluese • dallon mjetin lidhës • kthen fjalitë e thjeshta në fjali të përbëra fthilluese • përdor aty ku duhet presjen.		Fjalët kyç: • fjali fthilluese • kryefjalore • kundrinore • mjete lidhëse • rendi i pjesëve	
Burimet: teksti mësimor, Granatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi Punë e drejtuar, Punë e pavarur</i>			

Organizimi i orës së mësimet

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

-Ç'është fjalja ffilluese?

-Cili është roli i pjesës së nënrenditur në fjalinë e përbërë ffilluese?

-Cilave pyetje u përgjigjet pjesa e nënrenditur kryefjalore? Po pjesa e nënrenditur kundrinore?

Përgjigjet e pyetjeve nxënësit i shoqërojnë me shembuj.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

U kërkohet nxënësve të lexojnë fragmentin në fillim të faqes 234 dhe të dallojnë fjalitë e përbëra duke treguar llojin e tyre.

Dallojnë mjetin me të cilin lidhet pjesa e nënrenditur ffilluese kryefjalore dhe kundrinore me pjesën nga e cila varen.

Sqarohet rendi i pjesës së nënrenditur ffilluese në fjalinë e përbërë dhe kur vendoset presja midis pjesëve në fjalinë e përbërë ffilluese.

Punë e drejtuar: ushtrimi 1. Nxënësit thonë llojin e fjalisë së përbërë, dallojnë pjesën kryesore dhe të nënrenditur dhe tregojnë mjetin lidhës.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Punë e pavarur: ushtrimi 2. Fjalitë ethjeshta kthejnë në fjali të përbëra në mënyrë që kryefjala dhe kundrinori të shprehen me pjesë të nënrenditura ffilluese.

Ushtrimi 3. Nxënësit tregojnë llojin e fjalisë së përbërë dhe i rishkruajnë në mënyrë që të theksohet e të vihet në dukje ajo që thuhet në pjesën kryesore. P.sh.:

-**Asnjërit nuk i shko ndër mend** që vënia në skenë e dramës do të na krijonte gjithë ato problem.

-Që vënia në skenë e dramës do të na krijonte gjithë ato problem, **asnjërit nuk i shko ndër mend**.

Ushtrimi 4. Nxënësit dallojnë pjesët e nënrenditura kruefjalore dhe kundrinore dhe shpjegojnë mungesën e mjetit lidhës.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimet, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detjrë shtëpie: *Bëni një tekst me temë të lirë ku të përdorni fjali të përbëra ffilluese.*

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore		Situata e të nxënësve: Pallati i ëndrrave	
Tema mësimore: Fjali e përbërë me nënrenditje mënyrore			
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe:			
1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit			
2. Kompetenca e të menduarit			
3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore		Fjalët kyç:	
Nxënësi:		• fjali e përbërë.	
• dallon pjesën e nënrenditur mënyrore në fjalinë e përbërë;		• pjesë e nënrenditur mënyrore	
• përcakton mjetin lidhës në fjalinë e përbërë mënyrore;		• rendi i pjesëve	
• plotëson fjalinë e thjeshtë me pjesë të nënrenditur mënyrore.		• përdorimi i presjes	
Burimet: teksti mësimor, Granatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi Punë e drejtuar, Punë e pavarur</i>			
Organizimi i orës së mësimi			
-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:			
Rikujtojmë së bashku:			
-Ç'tregon rrethanori i mënyrës?			
-Me se shprehet rrethanori i mënyrës?			
Lexohet fragmenti "Nëpunësi i pallatit të ëndrrave" dhe gjejnë fjalitë e përbëra , tregojnë llojin e nënrenditjes.			
-Ndërtimi i njohurive të reja:			
Nxënësit njihen me informacionin e ri për fjalinë e përbërë me pjesë të nënrenditur mënyrore.			
Diskutojnë rreth mjetit lidhës midis pjesës kryesore dhe pjesës së nënrenditur mënyrore dhe përdorimit të presjes.			
Ushtrimi 1. Nxënësit vendosin lidhëzat mënyrore në vendin e duhur.			
-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:			
Punë e pavarur:			
Ushtrimi 2. Nxënësit ndërtojnë fjali me pjesë të nënrenditura mënyrore duke përdorur lidhëzat sikundër, sikundër se, ashtu siç, si, sikur.			
Ushtrimi 3. Dalloni pjesën kryesore dhe pjesën e varur mënyrore në fjalitë e dhëna dhe komentojnë vendosjen e shenjave të pikësimit.			
Punë në grupe: 1-ushtrimi 4			
2-ushtrimi 5			
Ndërtojnë fjali të përbëra mënyrore nga fjalitë e thjeshta.			
Në varësi të kohës së mbetur mësuesi punon me nxënësit me tekste alternative.			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: <i>Ushtrimi 6, faqe 237.</i>			

Data ____ . ____ . ____

TEMA MËSIMORE: Shkruajmë intervista	SITUATA E TË NXËNIT: Një intervistë interesante
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: 1. Dallon tiparet e intervistës si një lloj i rëndësishëm shkrimi joletrar e mediatik. 2. Ndërtton pyetje të qarta dhe interesante. 3. Jep përgjigje të sakta dhe pa hollësi të tepruara. 4. Realizon një intervistë të shkurtër pune. 5. Diskuton rreth vlerës njohëse dhe praktike të intervistave në jetën tonë të përditshme.	FJALËT KYÇ: • Intervistë • Pyetje • Përgjigje • Gazetar • I intervistuar • Punëdhënës • Punëmarrës
BURIMET: Tekst mësimor, kompjuter, internet, gazeta, revista	Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: gazetari, biznes
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, shkrim i lirë, punë me grupe, diskutim	

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: *Stuhi mendimi*

Shpesh ju ka rënë rasti të ndiqni intervista të ndryshme në televizion apo t’i lexoni në revista e gazeta.

1. Ç’është intervista dhe çfarë synon gazetari me anë të një interviste?
2. A mendoni se suksesi i një interviste varet nga personi i intervistuar, nga lloji i pyetjeve që bën gazetari apo nga sasia e pyetjeve që i drejtohen të intervistuarit?
3. Pse mendoni se intervista është një mjet i rëndësishëm mediatik me interes të veçantë për publikun?
4. Ç’të veçanta ka një intervistë pune dhe nga ndryshon ajo nga intervistat e tjera?

Ndërtimi i njohurive të reja: *Shkrim i lirë*

Bazuar në kërkesat e tekstit, nxënësit punojnë në mënyrë të pavarur për të plotësuar pyetjet e intervistës, japin përgjigje sipas udhëzimeve dhe njëkohësisht ndërtojnë një intervistë pune.

Punë me grupe dyshe: Nxënësit i zhvillojnë pyetje njëri – tjetrit dhe japin përgjigje duke ndërtuar kështu intervista të plota.

Prezantim i rezultateve të arritura: *Diskutim*

- Diskutoni rreth rëndësisë njohëse dhe vlerës që paraqet intervista si një lloj i veçantë shkrimi dhe si një mjet i fuqishëm mediatik me ndikim në jetën tonë të përditshme.

Vlerësim: Vlerësohet cilësia e ndërtimit të pyetjeve dhe saktësia e dhënies së përgjigjeve.

Fusha: Gjuha dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Tema: Ca kujtime mbi At Shtjefën Gjeçovin (2 orë)		Situata e të nxënës: Prijës shpirtërorë	
Rezultatet e të nxënës sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale 5. Kompetenca digjitale			
Rezultatet e të nxënës të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi: 1. Shpjegon ç'janë kujtimet dhe qëllimin e Konicës në paraqitjen e tyre. 2. Përcakton pikat e takimit me Fishtën dhe At Gjeçovin. 3. Analizon tekstin përmes argumenteve, gjetjes së elementeve informuese dhe ato narrative. 4. Portretizon figurën e At Gjeçovit. 5. Tregon funksionin e përshkrimit në tekst. 6. Analizon veçoritë gjuhësore të tekstit. 7. Krahason përshkrimin që i bën Konica Gjeçovit me foton e tij në tekst. 8. Bën kërkime në internet rreth punimit të At Gjeçovit të përkrenares së Skënderbeut		Fjalët kyçe: kujtime, At Shjefën Gjeçov, Fishta, mysafirë, takim, Gomsiqe, udhëtim, famulli, zemra e madhe, njerëz në nevojë, studime, Kanuni i Lekë Dukagjinit, dorëshkrim, lotore, shqiptar, kufi gjuhësh, njeri i rrallë.	
Burimet: teksti i nxënësit, revista, gazeta, foto, përvoja, vepra publicistike, internet.		Lidhja me fushat e tjera ose temat ndërkurrikulare: histori	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: stuhi mendimi, diskutim, lexim i drejtuar, shkëmbim mendimi, punë në grupe, bisedë e organizuar.

Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënës: stuhi mendimi, diskutim. Nxënës janë porositur që të sjellin në klasë foto të ndryshme nga jeta e tyre në vite, përvoja të tyre personale që i kthejnë pas në kohë. Bëhet nga nxënësi prezantimi i tyre.

Drejtohet pyetja: Si i quajmë ne këto të dhëna që sollët në klasë? Shkruhen në tabelë mendimet e nxënësve. Pasi dëgjohen mendimet e nxënësve shkruhet në tabelë: *“Kujtimet janë dëshmi personale, që sjellin para nesh të dhëna interesante e me plot vlera të njerëzve të shquar dhe personaliteteve të njohura. Përmes tyre, lexuesit njihen me jetën, veprën, mënyrën e jetesës dhe botëkuptimin e këtyre njerëzve. Por vlera e kujtimeve është më e gjerë se kaq, sepse ato sjellin realitete historike, politike e shoqërore të kohës dhe të vendit të autorit”*. Bëhet krahasimi i mendimeve të nxënësve me përshkrimin e saktë të kujtimeve. Përgëzohen nxënësit që kanë dhënë mendimin më të përafërt.

Ndërtimi i njohurive të reja: lexim i drejtuar, shkëmbim mendimi, analizë teksti. Njoh nxënësit me titullin e pjesës “Ca kujtime mbi At Shtjefën Gjeçovin” dhe autorin e saj Faik Konica. Para leximit të pjesës, nxënësit njihen me At Shtjefën Gjeçovin. *At Shtjefën Konstandin Gjeçovi u lind më 12 korrik të vitit 1874 në Janjevë, në një fshat të vogël në periferi të Kosovës, por me një kontribut domethënës në historinë dhe kulturën shqiptare, pikërisht aty ku edhe takojmë popullsinë shqiptare me elementin sllav. Familja e tij (stërgjyshërit) kishin ardhur nga fshati Kryezi i Pukës, mbiemër të cilin e ruajtën për disa kohë. Kleriku, mësuesi, shkrimtari, studiuesi, intelektual dhe atdhetari i devotshëm, françeskani At Shtjefën Gjeçovi ishte dhe mbeti pishtar i gjallë i ndriçimit të historisë dhe kulturës së kombit të tij. Vepra e tij e plotë u botua nga Ndërmarrja Botuese “Rilindja” në vitin 1985, ndërsa në Shqipëri, edhe pse përmendej e madje edhe u studiua disi, vepra e tij nuk*

u botua kurrë. Në vitin 1989, është botuar “Kanuni i Lekë Dukagjinit”. Ai ka qenë dhe, është sot dhe duhet të mbetet për motet që vijnë një referim kulturologjik identitar, mjaft domethënës për botën shqiptare.

Më pas, nxënësve u jepet informacion rreth Kanunit të Lekë Dukagjinit:

Kanuni i Lekë Dukagjinit është një përmbledhje rregullash unike në fushën e së drejtës zakonore të popullit shqiptar, pra kulturës juridike të tij, strukturuar në 12 libra, ndarë në 24 krerë, 159 nyje me gjithsej 1263 nene. Fillimisht u botua në revistën Albania të Faik Konicës më 1898 dhe 1899.

Në vijim, lexohet pjesa me intonacionin e duhur. Gjatë leximit nxënësit nënvizojnë fjalët dhe shprehjet që nuk i kuptojnë dhe bëhet shpjegimi i tyre.

Përmes pyetje-përgjigjeve bëhet studimi i tekstit.

1. Cili ka qenë qëllimi i Konicës në paraqitjen e kujtimeve për At Gjeçovin? Këto qëllime janë thjesht personale, apo përtej personale?

2. A ka domethënie të veçantë fakti që idenë për ta takuar Gjeçovin e ka dhënë Fishta? Fishta si prift, apo shumë më shumë se prift? Si mendoni ju?

3. Në ç’rrethana është njohur Konica me At Gjeçovin?

4. Çfarë gjen e sheh Konica tek At Gjeçovi? Nga buron respekti i tij për të?

5. Ndikimi i këtij takimi është vetëm mbi Konicën, apo është i ndërsjellë?

6. A shquani pika takimi midis At Gjeçovit dhe Konicës? Nëse po, në ç’drejtime apo fusha duken ato?

Kalohet në rubrikën **analizojmë tekstin**.

7. Si i plotëson ky tekst tiparet e një teksti të llojit të kujtimeve? Gjeni në të elementet informuese dhe ato narrative për t’iu përgjigjur pyetjes. Ndaluni në figurën e At Gjeçovit. Dalloni në tekst: **a.** veçoritë e portretit fizik; **b.** veçoritë e personalitetit të tij; **c.** veçoritë e botës shpirtërore.

8. Pasi t’i keni gjetur kërkesat e mësipërme, ndërtoni me fjalët tuaja portretin e njeriut, të studiuesit dhe të klerikut.

9. Pse Konica ndalet shumë në përshkrimet e vendit dhe të famullisë ku punonte At Gjeçovi? **10.** Gjeni paragrafët apo fjalitë përshkruese dhe thoni çfarë përshkruhet dhe cili është funksioni i përshkrimit në këtë tekst?

11. Gjeni paragrafin rrëfyes dhe thoni çfarë rrëfëhet. A është rrëfimi, përshkrimi apo vlerësimi ai që zotëron në tekst?

12. Konica është vetë një njeri i shquar. Çfarë e bën atë ta respektojë deri në adhurim At Gjeçovin? Gjeni ilustrime për këtë.

13. Sipas Konicës, ku qëndron rëndësia e një figure si kjo e At Gjeçovit?

Analizë e veçorive gjuhësore:

14. Analizoni këto veçori gjuhësore të tekstit: **a.** kohën më të përdorur të foljeve; **b.** llojet e fjalive të përdorura. A dalloni në to tonin zotërues?; **c.** figurat letrare të përdorura dhe çfarë shprehin ato; **d.** vetën e rrëfimit. Pse e pëlqen Konica këtë vetë?; **e.** gjuha e Konicës është ajo e një njeriu shumë të kulturuar dhe e një njohësi shumë të mirë të vlerave shprehëse të gjuhës shqipe. Gjeni të dhëna në tekst që e pohojnë këtë.

15. Dalloni fjalët kyç të tekstit. Thoni klasën e fjalëve që i përkasin.

Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve: Ndahet klasa në grupe.

Grupi A - Çfarë mësoni ju nga figura e At Gjeçovit? Ç’mesazh përcjell te të rinjtë jeta dhe veprimtaria e tij?

Grupi B - Duke u nisur nga përshkrimi që i bën Konica At Gjeçovit, a mendoni se ia ka arritur ta bëjë portretin e Gjeçovit më bukur e më të plotë nga ajo që na jep fotoja? Krahasoni.

Grupi C - Cili është çasti, apo cila është ngjarja që përbën për ju kujtimin më mbresëlënës të fëmijërisë? Bëni për të një tekst të shkruar të shkurtër.

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për pjesëmarrjen në mësim, leximin aktiv, diskutimet rreth kuptimit të tekstit, analizës së pjesës, gjuhës së tekstit, reflektimit rreth tij, përgjigjet e sakta.

Detyrë shtëpie: Në fushën e historisë, Gjeçovi hartoi disa punime të vogla mbi heroin tonë kombëtar, Gjergj Kastriot Skënderbeun, si përkrenarja e Skënderbeut. Bëni një kërkim në internet rreth këtij punimi dhe diskutoni rreth materialeve të gjetura.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore		Situata e të nxënit: Pallati i ëndrrave	
Tema mësimore: Fjali e përbërë me nënrenditje mënyrore			
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:			
1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit			
2. Kompetenca e të menduarit			
3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore		Fjalët kyç:	
Nxënësi:		• fjali e përbërë.	
• dallon pjesën e nënrenditur mënyrore në fjalinë e përbërë;		• pjesë e nënrenditur mënyrore	
• përcakton mjetin lidhës në fjalinë e përbërë mënyrore;		• rendi i pjesëve	
• plotëson fjalinë e thjeshtë me pjesë të nënrenditur mënyrore.		• përdorimi i presjes	
Burimet: teksti mësimor, Granatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Stuhi mendimi Punë e drejtuar, Punë e pavarur</i>			
Organizimi i orës së mësimi -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Rikujtojmë së bashku: -Ç’tregon rrethanori i mënyrës? -Me se shprehet rrethanori i mënyrës? Lexohet fragmenti “Nëpunësi i pallatit të ëndrrave” dhe gjejnë fjalitë e përbëra , tregojnë llojin e nënrenditjes. -Ndërtimi i njohurive të reja: Nxënësit njihen me informacionin e ri për fjalinë e përbërë me pjesë të nënrenditur mënyrore. Diskutojnë rreth mjetit lidhës midis pjesës kryesore dhe pjesës së nënrenditur mënyrore dhe përdorimit të presjes. Ushtrimi 1. Nxënësit vendosin lidhëzat mënyrore në vendin e duhur. -Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Punë e pavarur: Ushtrimi 2. Nxënësit ndërtojnë fjali me pjesë të nënrenditura mënyrore duke përdorur lidhëzat sikundër, sikundër se, ashtu siç, si, sikur. Ushtrimi 3. Dalloni pjesën kryesore dhe pjesën e varur mënyrore në fjalitë e dhëna dhe komentojnë vendosjen e shenjave të pikësimit. Punë në grupe: 1-ushttrimi 4 2-ushttrimi 5 Ndërtojnë fjali të përbëra mënyrore nga fjalitë e thjeshta. Në varësi të kohës së mbetur mësuesi punon me nxënësit me tekste alternative.			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.			
Detyrë shtëpie: <i>Ushtrimi 6, faqe 237.</i>			

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore		Situata e të nxënit: Punë me tekstin. Analizë e fjalisë së përbërë.	
Tema mësimore: Ushtrime për fjalinë e përbërë			
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: · 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit · 2. Kompetenca e të menduarit · 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon fjalitë e thjeshta dhe të përbëra; • gjen llojet e fjalive të përbëra me bashkërenditje; • gjen llojet e fjalive të përbëra me nënrenditje; • bën skemën e fjalive të përbëra.		Fjalët kyç: • fjali të thjeshta • fjali të përbëra me bashkërenditje • fjali të përbëra me nënrenditje • fjali të përbëra të përziera • skema e fjalisë së përbërë	
Burimet: teksti mësimor, Granatika 2, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Punë e pavarur; Punë në çift; punë në grupe.</i>			

Organizimi i orës së mësimi**-Hapi I: Punë e pavarur**

Ushtrimi 1, 3, 5. Faqe 241

Ushtrimi 1. Nxënësit gjejnë fjalitë thjeshta dhe të përbëra dhe argumentojnë pse janë të tilla.

Ushtrimi 3. Nxënësit dallojnë llojin e fjalive dhe mjetin lidhës të pjesëve të fjalive të përbëra.

Ushtrimi 5. Nxënësit fjalitë e dhëna në tekst me mjetet e përshtashme lidhëse për çdo fjalë.

-Hapi II: Punë në çift

Ushtrimi 2. Gjeni llojet e fjalive të përbëra me bashkërenditje, thoni nëse janë lidhëzore apo jolidhëzore dhe tregoni marrëdhëniet që kanë pjesët e bashkërenditura mes tyre.

-Hapi III: Punë në grupe

Ushtrimi 4. Dalloni pjesët në fjalitë e përbëra, nënvizoni mjetin lidhës dhe bëni skemën e fjalisë.

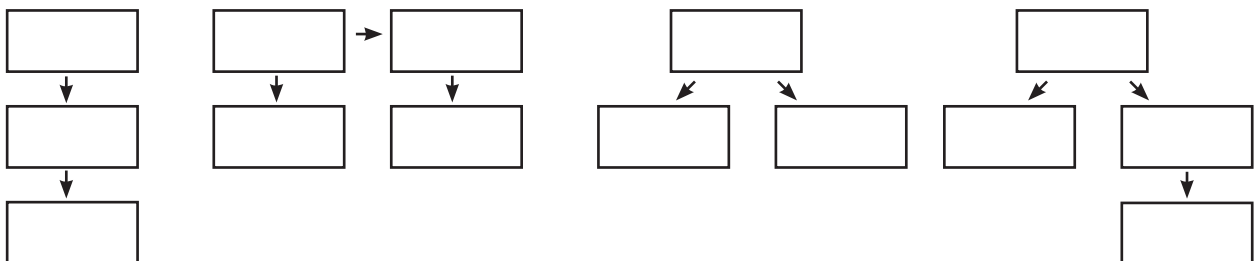
Nxënësit punojnë të njëjtën kërkesë të ndarë në dy grupe:

Grupi 1 – punon pesë fjalitë e para.

Grupi 2 – punon pesë fjalitë e dyta.

Ushtrim plotësues (ky ushtrim zhvillohet në varësi të kohës së mbetur):

Ndërttoni fjalë sipas skemave të dhëna:

Vlerësimi: Vlerësim me notë sipas gjykimit të mësuesit për aktivizimin e nxënësve, angazhimin në nxjerrjen e njohurive të reja, saktësinë dhe aktivizimin në ushtrime

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 6, faqe 242.

Fusha: Gjuha dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Tema: Nënë Tereza dhe papët (2 orë)		Situata e të nxënit: Nëna jonë e shenjtë, thënie të Nënë Terezës.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi: 1. Tregon ç'është artikulli. 2. Portretizon figurën e Nënë Terezës në mbështetje të fjalëve të Don Lush Gjergjit dhe Papëve. 3. Argumenton marrëdhëniet e mira të Nënë Terezës me Papët. 4. Dallon faktet, opinionet dhe citimin. 5. Analizon veçoritë gjuhësore të artikullit. 6. Përshkruan momentin kur Nënë Tereza priti Shën Gjonin II.		Fjalët kyç: artikull, gazetë politiko-religjioze, Nënë Tereza, Dom Lush Gjergji, Papët, marrëdhënie, vlerësime, bijë, ikonë, shpirt binjak, shenjtërim.	
Burimet: Teksti i nxënësit gazeta, revista, internet, CD.		Lidhja me fushat e tjera ose temat ndërkurrikulare: gazetari.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: fotoekspozitë, stuhi mendimi, lexim i drejtuar, diskutim, pyetje-përgjigje.

Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësit: Fotoekspozitë, diskutim. *Shkruani në tabelë Nënë Tereza. Drejtohet pyetja: Ç'dini për Nënë Terezën? Në videoprojektor paraqiten foto të ndryshme të Nënë Terezës dhe disa thënie që kanë vlera të mëdha për këdo. Nxënësit bëjnë zbërthimin e tyre: “Varfëria më e madhe nuk është të mos kesh çfarë të hash, por të mos jesh i kërkuar, i dashur nga të tjerët; të mos kesh dikë që të kujdeset për ty. Kjo është varfëria më e madhe.”; “Dhuro dashuri kudo ku shkon. Mos lejo askënd të vijë te ty pa u larguar i lumtur prej teje.”; “Nuk ka rëndësi se sa japim, por se sa dashuri dhurojmë në ato gjëra që japim.”*

Dëgjohen mendimet e nxënësve dhe falënderohen nxënësit për përfshirjen në diskutim.

Ndërtimi i njohurive të reja: punë e drejtuar, analizë. Shkruani në tabelë titullin e pjesës “Nënë Tereza dhe Papët”. Ç’kuptojmë me titullin? Si e zbërtheni ju? Kërkoj nga nxënësit të lexojnë bukur artikullin. Ndërkohë shkruhet në tabelë ç’është artikulli (*Artikujt janë shkrime që botohen në gazeta ose revista. Ato janë tekste joletrare. Në to trajtohen tema të fushave dhe natyrave të ndryshme. Artikujt kanë strukturë, e cila nis që nga titulli i artikullit. Titulli duhet të jetë i mirëmenduar. Ai duhet të tërheqë vëmendjen e lexuesit dhe ta mbajë gjallë interesimin e tij për ta çuar deri në fund leximin e artikullit. Ata shtrojnë problem, japin shembuj dhe ofrojnë këndvështrime të ndryshme për zgjidhjen e tyre*).

Pas leximit, nxënësit u përgjigjen pyetjeve të rubrikës **“Kuptojmë tekstin”**:

1. Ç’lloj gazete është “L’Osservatore Romans”? (L’Osservatore Romans është gazetë politiko-religjioze vaticane.)

2. A janë titulli dhe nëntitulli i artikullit të goditur, aq sa të ngacmojnë e të zgjojnë interesin e

lexuesit? (Po, pasi çdo person do të donte të dëgjonte më shumë për titullin në fjalë.)

3. Cili prej tyre ka kuptim jo të drejtpërdrejtë?(Nëntitulli. “Samaritania e mëshirës”.)

4. Si e kuptoni ju nëntitullin?

5. A ka informacion të saktë? (Po. I gjithë informacioni është i bazuar në fakte reale.)

6. Kur dhe ku u botua shkrimi i Don Lush Gjergjit? (Në të përditshmen vatikanase “L’Osservatore Romano”, gazetë politiko-religjioze është botuar më 11-12 prill 2016.)

7. A ju thotë gjë fakti se artikulli e ka shkruar Dom Lush Gjergji?

8. Çfarë të dhënash merrni ju në artikull për personalitetin e tij? (Del që Dom Lush Gjergji është vikar në arqipeshkvinë e Prishtinës, është biografi më i mirë shqiptar i Nënë Terezës, bashkëpunëtor i saj, autor i shumë botimeve dhe i shumë artikujve. Ai është një emër i njohur i klerit katolik në Kosovë dhe në fushën e botimeve religjioze e më gjerë.

9. Si del figura e Nënë Terezës në fjalët e Don Lush Gjergjit? Ku e vë theksin autori? (Si një person i dashur, zemërmirë dhe si një e dërguar e Zotit. Në bashkëpunimin e saj me Papat.

10. Si e kishte marrëdhënien Nënë Tereza me Papët? Cili ishte mendimi i tyre për të? (Ajo kishte marrëdhënie shumë të mira me pothuajse të gjithë Papët dhe shfaqet si shpirti binjak i Papa Françeskut. Mendimi i tyre:...si bija që vjen në derë të atit...,...si ikonën që dhembja për të varfrit nuk e dobësonte...etj.

11. Çfarë ndodhi në vitin 1950? Çfarë kishte autorizuar zyrtarisht Papa Piu XII? (Në vitin 1950, Papa Piu XII e kishte autorizuar edhe zyrtarisht themelimin e rendit të ri të “Misionareve të Dashurisë”, që ishte edhe nisja e mbarë dhe e bekuar e këtij rregullit të ri të motrave.)

12. Nga kush u prit Shën Gjoni II kur preku tokën shqiptare? (Shën Gjonin II, kur erdhi në Shqipëri, u prit nga Nënë Tereza, si bija që vjen në derë të atit në një të kremte.)

13. Si e shikonte Papa Ratzinger Nënë Terezën? (Papa Ratzinger e shihte Nënë Terezën si ikonën që dhimbja për të varfrit nuk e dobësonte, por e bënte më të fortë.)

Analizojmë tekstin:

14. Ç’tregon botimi i këtij artikulli, të shkruar nga një shqiptar për Shqiptaren e Madhe, në një gazetë të huaj? (Botime të tilla, nga shqiptarë për Shqiptaren e Madhe, në shtypin e huaj, përveç të tjerave, duke qenë arritje dhe prestigj, shpalosin një imazh të mirë të njeriut shqiptar, qytetërim dhe besim, kulturë dhe shembull njerëzor për botën.)

15. Ndaluni te fjalët vlerësuese të Dom Lush Gjergjit për Nënë Terezën dhe thoni ç’tipare të kësaj Gruaje të Madhe vë në dukje ai? (mikpritjen, dashamirësinë, zemërmadhësinë etj.)

16. Në artikull flitet për marrëdhëniet e Nënë Terezës me Papët e Vatikanit. Ndaluni në to dhe thoni si ishin këto marrëdhënie. (Ruanin një respekt të dyanshëm dhe e vlerësonin punën e njëri-tjetrit.)

17. Si e kuptoni ju shprehjen e saj “...t’i braktis të gjitha”? A është misioni i saj sakrificë? Nëse po, në emër të çfarë gjëje dëshironte ajo ta bënte? (Me “...t’i braktis të gjitha” ajo do të thotë se ka hequr dorë nga gjithçka dhe i është përkushtuar vetëm Zotit. Po, sigurisht që është sakrificë. Në emër të Zotit.)

18. Analizoni fjalët e Dom Gjergjit, i cili thotë se Nënë Tereza dhe Papa Françesku kanë “shpirt binjak”? Ç’i bën ata të tillë? (Ata kanë të njëjtin synim dhe veprojnë pothuajse në të njëjtën mënyrë. Ata të tillë i bën detyra që kanë zgjedhur.)

19. Ç’është për ju “Buzëqeshja e Zotit” që Papa Françesku ka njohur te Nënë Tereza? A kemi të bëjmë këtu me një vlerësim të lartë? (Po, kemi të bëjmë me një vlerësim të lartë. Për mua “Buzëqeshja e Zotit” është vlerësimi që Zoti u jep personave që veprojnë në shërbim të Tij.)

20. Teksti është informues-paraqitës. Gjeni në të: **a.** disa fakte; **b.** një opinion; **c.** një citim.

21. Sipas jush, artikulli na informon në mënyrë objektive, apo subjektive? Argumentoni

përgjigjen. (Objektive, pasi çdo fjali bazohet në fakte reale dhe ngjarje të vërtetuara botërisht.)

Gjuha e tekstit

22. Cili është lloji më i përdorur i fjalive në tekst?
23. Cila është koha e foljeve në fjalët e Dom Lush Gjergjit? Po në thënien e Nënë Terezës?
24. Gjeni një sinonim për shprehjen “shpirt binjak”.
25. Cilit regjistër i përket kjo pjesë? (i ngritur).
26. A ka përdorim të gjerë të figurave letrare në këtë tekst? I gjeni ato dhe tregoni funksionin stilistik të përdorimit të tyre.
27. Zbërtheni kuptimin dhe ndërtimin gjuhësor të titullit të artikullit.

Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Reflektojmë rreth tekstit

Nxënësit plotësojnë tabelën:

- Çfarë mësuat nga ky artikull për Nënë Terezën?
- Çfarë doni të dini më shumë mbi këtë artikull?

Bashkëpunimin e saj me Papët

1. Portretizoni figurën e Nënë Terezës duke u mbështetur te detajet e dhëna në tekst, si dhe në njohuritë tuaja rreth saj.
2. Përshkruani momentin kur Nënë Tereza priti Shën Gjonin II, kur ai erdhi në Shqipëri.

Vlerësimi:

Vlerësohen nxënësit për pjesëmarrjen në mësim, leximin aktiv, diskutimet rreth kuptimit të tekstit, analizës së pjesës, gjuhës së tekstit, si dhe komentit të mbylljes së pjesës.

Detyrë shtëpie:

1. Kur dhe ku u bë shenjtërimi i Nënë Terezës? Nga kush u drejtua shenjtërimi i saj?
2. Si njihet Nënë Tereza në mbarë botën për shpirtin e saj?

Data ____ . ____ . ____

TEMA MËSIMORE: Kronika (ora e parë)	SITUATA E TË NXËNIT:
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Një veçoritë e kronikës si një shkrim i rëndësishëm joletrar. Bën dallimin mes kronikave të gjalla dhe atyre të vdekura. Interpreton renditjen kronologjike dhe informacionin e domosdoshëm të një kronike Plotëson strukturën paraprake të kronikës së gjallë. Diskuton rreth rëndësisë historike dhe letrare të kronikave.	FJALËT KYÇ: Kronikë Kohë Pyetje Renditje Kronologji Datë Vend Ngjarje
BURIMET: Tekst mësimor, modele kronikash	Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: histori
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Harta e koncepteve, tryeza rrethore, punë individuale, diskutim	

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: *Harta e koncepteve*

Duke shfrytëzuar fjalët kyçe në krye të mësimit dhe gjithashtu njohuritë e marra vitet e kaluara rreth kronikës, përpikuni të bëni një përkufizim sa më të saktë në lidhje me kronikën dhe vlerën e saj.

Ndërtimi i njohurive të reja: *Tryeza rrethore*

Një nxënës lexon ç'janë kronikat e gjalla dhe ato të vdekura dhe më pas së bashku me mësuesin nxënësit diskutojnë rreth ndryshimeve mes tyre. Sillen shembuj kronikash të gjalla dhe të vdekura nga mësuesi ose vetë nxënësit.

Një nxënës tjetër lexon modelin e dhënë në tekst dhe më pas diskutohet rreth rëndësisë së ruajtjes së rendit kronologjik në një kronikë.

Punë individuale: Nxënësit mendojnë rreth një kronike të gjallë që duan të shkruajnë dhe plotësojnë në tekst pyetësonin e paraqitur.

Prezantim i rezultateve të arritura: *Diskutim*

- Nisur nga të dhënat historike që prezantojnë kronikat e vdekura, diskutoni rreth rëndësisë që ato paraqesin në ditët tona si dhe bazuar te veprat e lashtësisë dhe ato të Shekspirit, tregoni rëndësinë artistike të tyre.

Data ____.

TEMA MËSIMORE: Kronika (ora e dytë)	SITUATA E TË NXËNIT:
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Rendit drejt të dhënat për kronikën e përzgjedhur. Ndërtton variantin përfundimtar të kronikës. Diskuton rreth kronikave të zeza dhe të bardha si mjet i rëndësishëm mediatik i ditëve të sotme.	FJALËT KYÇ: Kronikë Kohë Pyetje Renditje Kronologji Datë Vend Ngjarje
BURIMET: Tekst mësimor, modele kronikash, fletore e punës me shkrim.	Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: histori, gazetari
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, shkrim i lirë, diskutim	

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimit me njohuritë e mëparshme: *Stuhi mendimi*

Duke shfrytëzuar njohuritë e përfuara orën e kaluar, thoni se çfarë duhet të kemi parasysh kur duam të realizojmë një kronikë të gjallë.

Si do të jetë rendi i veprimeve në një kronikë të tillë?

Çfarë kohe foljesh do të përdorim dhe pse duhet të ruajmë nga fillimi në fund të njëjtën kohë foljeje?

Si mund ta bëjë kronikën interesante e tashmja historike?

Ndërtimi i njohurive të reja: *Shkrim i lirë*

Nxënësit punojnë në mënyrë të pavarur për të ndërtuar variantin përfundimtar të kronikës së tyre, pasi kanë bërë më parë renditjen e duhur të ecures së ngjarjes.

Prezantim i rezultateve të arritura: *Diskutim*

Nisur nga shumëllojshmëria e lajmeve dhe kronikave me të cilat na informojnë çdo ditë mediet, flisni për kronikat e bardha dhe të zeza, rëndësisë informuese të tyre si dhe rreth ndikimit negativ të kronikave të zeza në zhvillimin social e psikologjik të njerëzve në përgjithësi dhe të rinjve në veçanti.

Vlerësim: Vlerësohet saktësia e informacionit dhe e renditjes së tij në kronikë.

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Leksiku i gjuhës shqipe		Situata e të nxënësve: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale 5. Kompetenca digitale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • njeh rrugët e pasurimit të leksikut të gjuhës shqipe; • dallon shtresat e leksikut; • përcakton fjalë të leksikut aktiv dhe atij pasiv;		Fjalët kyç: • leksiku i gjuhës shqipe • burimi i leksikut • leksik aktiv • leksik pasiv • fjalë të huazuara • gjuhë standarde	
Burimet: teksti mësimor, Fjalori i Gjuhës së Sotme Shqipe, tekste alternative.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Punë e drejtuar; Diskutim; Punë e pavarur; Punë në grupe.</i>			
Organizimi i orës së mësimi -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: <i>Punë e drejtuar;</i> Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë fragmentin e marrë nga novella e M. Kutelit “Vjeshta e Xheladin Beut”. Diskutohet rreth fjalëve me shkronja të pjerrëta. Nga i merr ato autori dhe çfarë ngjyrimi emocional kanë? Fjalët dhe shprehjet Kuteli i merr nga burimi autokton (popullor). -Ndërtimi i njohurive të reja: U kërkohet nxënësve të lexojnë informacionin në faqen 244 dhe më pas t’u përgjigjen pyetjeve: Ku bën pjesë gjuha shqipe në listën e gjuhëve të botës? Ç’kuptojmë me leksik të një gjuhe? Cilët janë faktorët që ndikojnë në zhvillimin e leksikut? Ku dallon leksiku i gjuhës shqipe nga leksiku i gjuhës letrare shqipe? Sa fjalë përmban fjalori i gjuhës shqipe? Nxënësit zhvillojnë ushtrimin 1 ku do të dallojnë fjalë të veçanta në poezinë e Poradecit dhe do të thonë nëse i përkasin fjalorit aktiv apo pasiv. -Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Nxënësit do të punojnë me ushtrimin 2 ku do të dallojnë veçoritë e të folurit të personazhit; nga çfarë shtrese e burimesh i merr ajo fjalët që përdor. Punë në grupe: gr.1 – ushtrimi 3. Gjeni fjalët dialektor dhe shpjegoni me ç’kuptim stilistik janë përdorur. gr. 2 – ushtrimi 4. Gjeni historizmat në fragmentin e marrë nga romani “Kështjella” dhe thoni përse janë përdorur. Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve. Detyrë shtëpie: <i>Hartoni një listë fjalësh nga krahina juaj dhe i ktheni në gjuhën standarde.</i>			

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Huazimet në gjuhën shqipe		Situata e të nxënit:	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon fjalët e huaja në një tekst të dhënë; • njeh burimet e huazimeve që janë bërë pjesë e leksikut; • tregon arsyet e huazimit të fjalëve të huaja në gjuhën tonë; • gjen fjalët gjegjëse në shqip për fjalët e huaja.		Fjalët kyç: • huazime • huazime nga sllavishtja, • huazime nga turqishtja • huazime nga greqishtja • huazime nga anglishtja	
Burimet: teksti mësimor, tekste alternative		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Histori	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Interpretim, Shpjegim i lidhur me diskutimin, Punë e pavarur, Ditari dypjesësh; Punë në grupe,			

Organizimi i orës së mësimt

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Nxënësit njihen me temën e mësimt “Huazimet në gjuhën shqipe”.

Diskutohet rreth arsyeve dhe faktorëve që ndikojnë në futjen e fjalëve të huaja në leksikun e shqipes:

Shtrirja gjeografike e Shqipërisë midis Lindjes dhe Perëndimit;

Rrethanat historike, politike, pushtimet e huaja;

Lidhjet, kontaktet me botën, zgjerimi dhe pasurimi i këtyre lidhjeve;

Zhvillimi i shkencës dhe i teknologjisë moderne etj.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Nxënësit lexojnë fragmentin në fillim të mësimt në faqen 246, ndalen te fjalët e nënvizuara dhe diskutojnë rreth fushave të cilave u përkasin.

Më pas kalohet në informacionin që lidhet me burimet e huazimeve nga gjuhë të tjera në leksikun shqipes.

Në gjuhën shqipe më tepër huazime kemi nga gjuhët: sllave, turke, latine, romane, greke, angleze, franceze etj.

Nxënësit mësojnë se huazimet nuk janë thjesht në fjalë, por edhe në prapashtesa. Më të përdorura janë prapashtesat turke si: -li, -lli, -llëk, -xhi, -çi, -llarë, -lerë etj.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Ushtrimi 1. Nxënësit punojnë me tabelën:

Fjalë të huazuara	Fjalë gjegjëse në shqip	Fjalë të huazuara	Fjalë gjegjëse në shqip
penxhere	dritare	bord	grup drejtues
dynja	botë	indeks	tregues
sahat	orë	aparencë	paraqitje
support	mbështetje	supervisor	mbikqyrës
masazh	-	atashoj	bashkëngjis
grevë	-	implementoj	zbatoj
likujdoj	shlyej (kryej pagesat)	ekzekutiv	zbatues
asistoj	marr pjesë	rekrutim	anëtarësoj

Ushtrimi 2. Nxënësit ndahen në dy grupe:

Gr. 1 – Nxënësit veçojnë fjalët e burimit të huaj nga fjalët vendëse

Gr. 2 – Nxënësit grupojnë fjalët sipas fushës së cilës i përkasin.

Ushtrimi 3. Nxënësit gjejnë huazimet në fragmentin e dhënë dhe provojnë t'i zëvendësojnë me sinonimen e tyre vendëse.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 4 – Lidhni me shigjetë fjalët e huaja me burimin e tyre dhe formoni fjali me dy fjalë për secilin burim.

Fusha: Gjuha dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Tema: Udhëtarët e huaj në Shqipëri (2 orë)		Situata e të nxënit: Vendi ynë nga këndvështrimi i të huajve	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi: 1. Tregon qëllimin e shkrimit të udhëpërshkrimit. 2. Dallon funksionet e përshkrimit të tekstit. 3. Nënvizon detajet shqisore. 4. Evidenton dhe ilustron dy tiparet që e mahnitin Lirin. 5. Analizon veçoritë gjuhësore të tekstit. 6. Argumenton përdorimin e shprehjeve më të spikatura. 7. Përshkruan imazhin e shkaktuar nga teksti i lexuar. 8. Bën një tekst udhëpërshkrues.		Fjalët kyç: udhëpërshkrim, piktori, përshkruan, udhëtari, Shkumbini, peizazhi, pamje magjistare, bujtim, zoti Lir, tablo, drurë gjigantë, minaretë e fildishta, pikturë e egër, madhështore.	
Burimet: Tekst mësimor, foto, gazeta, revista, artikuj udhëpërshkrues, internet		Lidhja me fushat e tjera ose temat ndërkurrikulare: gazetari, letërsi.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: stuhi mendimi, lexim i drejtuar, punë me grupe, diskutim mendimi, pyetje-përgjigje.

Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësit: Stuhi mendimi.

Rikujtojmë ç'është udhëpërshkrimi. Shkruhet në tabelë nga mësuesja. Udhëpërshkrimi është një shkrim ku autori përshkruan karakteristikat e vendeve ku ai ka udhëtuar dhe të kulturave të njerëzve që jetojnë në ato vende, si dhe shpreh mbresat e tij për atë që sheh.

Drejtoj pyetjen: Ç'është atdheu për ju? Përshkruajeni atë duke e imagjinuar veten si turistë.

Ndërtimi i njohurive të reja: punë e drejtuar, pyetje-përgjigje.
Shkruaj në tabelë titullin "Udhëtarët e huaj në Shqipëri".

Lexohet bukur nga nxënësit, që të dalin në pah sa më bukur bukuritë natyrore të vendit tonë.

1. Ç'dini për jetën dhe veprën e Lumo Skëndos? Nga njohjet që keni, thoni cili është qëllimi për të cilin autori e shkruan një vepër të tillë? (Qëllimi i L. Skëndos është të krijojë për lexuesit, veçanërisht për të huajt që s'e njohin Shqipërinë, një imazh pozitiv, mbresëlënës, tërheqës dhe interesant për Shqipërinë. Atë e shtyn patriotizmi të bëjë diçka të tillë.)

a. Çfarë na rrëfen autori? Çfarë përshkruan?

b. Në këtë udhëpërshkrim kemi dy rrëfimtara. Cilët janë? (Teksti ka dy rrëfimtara. I pari është Lumo Skëndo, i cili rrëfen për udhëtimin e piktorit të shquar. Tjetri është vetë Eduad Liri, i cili rrëfen udhëtimin e vet. Vetat e rrëfimit janë e treta për Skëndon, e para shumë për Lirin.)

c. Përshkrimi në një tekst mund të ketë disa funksione: informues shpjegues, bindës dhe shprehës. Po në këtë tekst ç'funksion ka përshkrimi? (shprehës) A mund t'i gjejmë funksionet të gërshetuara?

2. Në tekst gjenden: pamje, ngjyra dhe forma; pamje edhe shije; ngjyra, pamje, aroma; tinguj, ngjyra, pamje dhe forma.

Zgjidhni njërën nga mundësitë dhe arsyetoni zgjedhjen tuaj, duke u mbështetur në shembuj të tekstit. (pamje, ngjyra dhe forma).

Analizojmë tekstin:

3. Përcaktoni: vendin, kohën, muajin, emrat e vendeve (toponimet).

4. Nënvizoni disa nga detajet shqisore që ndihmojnë për të krijuar imazhin në tekst. (pamore...)

5. Cilat janë dy tiparet më karakteristike të natyrës shqiptare që e mahnisin Lirin? Ilustroni secilin prej tyre. **a.** egërsia; **b.** madhështia. **a.** "...skenë të egër, me shkëmbinj të lartë, pyje dhe rripa..."; **b.** "...malet që kemi përkundrejt nesh nga perëndimi marrin një pamje magjistare...dhe ngrihen si një mur kurorëzuar me dushk... Kurse Shkumbini na dëfthet si një lëng argjendi nëpërmes një skene të egër..."

6. Qëllimi i Lumo Skëndos është të krijojë për lexuesit (veçanërisht për të huajt që s’e njohin Shqipërinë) një imazh pozitiv, mbresëlënës, tërheqës dhe interesant për Shqipërinë. Ç’e shtyn të bëjë diçka të tillë? Ku duket kjo? (Qëllimi i L. Skëndos është të krijojë për lexuesit, veçanërisht për të huajt që s’e njohin Shqipërinë, një imazh pozitiv, mbresëlënës, tërheqës e interesant për Shqipërinë. Atë e shtyn patriotizmi të bëjë diçka të tillë.)

7. Të përshkruash do të thotë: **a.** të deklaroash me fjalë një qëndrim; **b.** të shpjegosh një dukuri; **c.** të përdorësh fjalën si penel; **d.** të argumentosh një qëndrim (të përdorësh fjalën si penel). Argumentoni përgjigjen tuaj.

Kalohet më pas në **analizën e veçorive gjuhësore të tekstit (gjuha e tekstit):**

8. Në tekst detajet janë kryesisht pamore dhe shprehen në emra. I gjeni ato në tekst. Thoni karakteristikat gramatikore të gjinisë, rasës dhe trajtës.

9. Elementet gjuhësore më të përdorura në tekst janë: emrat e përveçëm; ndajfoljet e vendit; mbiemrat dhe foljet; foljet dhe emrat (mbiemrat dhe foljet).

10. Tregoni vetën në të cilën rrëfejnë rrëfimtaret.

11. Në këtë udhëpërshkrim dallojmë përdorimin e figurave letrare, si: epitetet metaforike, enumeracionet, similitudat.

I gjeni ato në tekst dhe bëni zbërthimin e tyre duke treguar njëkohësisht funksionin që kryejnë.

(pamje magjistare/drurë magjikë/minaretë të fildishta/pikturë të egër.....epitete metaforike. Linja greke, ngjyra italiane, begati bimësh angleze.....enumeracion. Si mur kurorëzuar me dushk.....similitudë).

12. Gjeni foljet kyçe që i japin tekstit veçoritë e llojit të cilit i përket. Cila është koha dhe forma e tyre kryesore, e përdorur? Jepni shembuj. (niset/del/arrin/merr udhën/ zbresin/ kapërcen/bie/shkuam/filluam të ngjitemi/kthehet/zbriten.....janë folje të lëvizjes në hapësirë, nga lart-poshtë, nga majtas-djathtas; Kryesisht e tashmja veprorë dhe joveprorë.) Nxënësit përfshihen të gjithë në diskutim gjatë studimit dhe analizës së tekstit.

Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Reflektojmë rreth tekstit

13. Si e kuptoni shprehjen:...“atje peizazhi merr një melankoli që s’e harron dot lehtë njeriu”

14. Ku e merr autori pikënisjen e këtij teksti rrëfimtari?

15. Diskutoni rreth mbresave të rrëfimtareve gjatë këtij udhëtimi.

16. Ç’imazh ju shkakton teksti? Përshkruajeni me fjalë tuaja, në formën e një eseje përshkruese këtë imazh.

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për pjesëmarrjen në mësim, leximin aktiv, diskutimet rreth kuptimit të tekstit, analizës së pjesës, gjuhës së tekstit, si dhe komentit të mbylljes së pjesës.

Detyrë shtëpie:

Bëni një tekst udhëpërshkrues për një udhëtim tuajin në një vend të Shqipërisë ose jashtë saj.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: Njohuri gjuhësore Tema mësimore: Stilet e gjuhës letrare shqipe		Situata e të nxënësve: Tekste letrare dhe joletrare.	
Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • vëren mënyrën e përdorimit të gjuhës në tekstet e dhëna; • përcakton stilet e gjuhës së përdorur në tekste të ndryshme letrare dhe joletrare; • gjen veçoritë e secilit stil; • bën dallimin midis stileve të ndryshme të përdorura në tekste letrare dhe joletrare.		Fjalët kyç: • stili letraro-artistik • stili administrativo-juridik • stili tekniko-shkencor • stili politico-shoqëror • fusha • tipare	
Burimet: teksti mësimor, tekste të ndryshme letrare dhe joletrare		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: Shoqëria dhe Mjedisi, Shkencat e natyrës	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Pyetje-përgjigje; Punë me tekstin; Ditarët e të nxënësve; Diagrami i Venit; Punë e pavarur; Punë në grupe			
Organizimi i orës së mësimi -Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve: Nxënësve u jepen për të lexuar disa tekste të shkëputura nga lëndë të ndryshme si: letërsia, fizika, historia, qytetaria etj. Pasi i lexojnë tekstet, nxënësit diskutojnë rreth fushave në të cilat realizohet komunikimi dhe ndryshimeve që kanë midis tyre këto tekste. -Ndërtimi i njohurive të reja: Mbështetur në përgjigjet e nxënësve shënohen në tabelë fushat në të cilat realizohet komunikimi. Stili letraro-artistik fusha e krijimit artistik dhe letrar; Stili administrativo-juridik fusha e veprimtarisë administrative dhe juridike; Stili tekniko-shkencor fusha e veprimtarisë teknike dhe shkencore; Stili politiko-shoqëror fusha e veprimtarisë shoqërore dhe politike Lexohet mësimi dhe nxënësit punojnë me tekstin. Jepen shembuj me tekste që përfshihen në atë stil. -Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura: Kjo fazë e orës së mësimi fillon me teknikën e Diagramit të Venit. Nxënësit thonë të veçantat dhe të përbashkëtat midis a) stilit tekniko-shkencor dhe letraro-artistik b) stilit administrativo-juridik dhe politiko-shoqëror <i>Punë e pavarur:</i> Ushtrimi 1. Nxënësit lexojnë në mënyrë shprehëse poezinë e dhënë dhe gjejnë fjalët ose shprehjet karakteristike për stilin e letërsisë artistike. <i>Punë në grupe:</i> gr.1 – Ushtrimi 2. Gjeni fjalët ose shprehjet karakteristike për stilin tekniko-shkencor. gr.2 – Ushtrimi 3. Gjeni fjalët ose shprehjet karakteristike për stilin administrativo-juridik			
Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për përgjigjet e dhëna, saktësinë e plotësimit të ushtrimeve, për mënyrën e formulimit të përgjigjeve, saktësinë e njohurive.			
Detyrë shtëpie: Ushtrimi 4, faqe 251. Gjeni në gazetën ditore një artikull me temë nga fusha e politikës . Nxirrni fjalët dhe karakteristikat e fushës. Klasifikojini në fjalë vendëse dhe të huazuara.			

Data ____ . ____ . ____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	Lënda: Gjuhë shqipe	Shkalla: IV	Klasa: IX
Kompetenca: NJohuri gjuhësore Tema mësimore: Regjistrat e gjuhës		Situata e të nxënit: Punë me tekstin	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: 1. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit 2. Kompetenca e të menduarit 3. Kompetenca e të mësuarit për të nxënë 4. Kompetenca personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave sipas temës mësimore Nxënësi: • dallon regjistrat e gjuhës në tekstet e dhëna; • përdor regjistrin e duhur në një situatë të dhënë; • gjen elementet përbërëse të regjistrit të përdorur; •dallon të përbashkëtat dhe të veçantat midis regjistrit të thjeshtë dhe atij të zakonshëm..		Fjalët kyç: • regjistri i thjeshtë • regjiatri i zakonshëm • regjistri i ngritur • komunikim i folur • komunikim i shkruar • veçori	
Burimet: teksti mësimor, tekste të përgatitura nga mësuesja.		Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: <i>Diskutim; analizë rasti; tabela e koncepteve; punë me tekstin; punë e pavarur; shkrim i lirë</i>			

Organizimi i orës së mësimimit

-Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve:

Mësimi fillon me leximin e detyrave të shtëpisë ku nxënësit kanë gjetur në gazetatat ditore një artikull me temë nga fusha e politikës; kanë nxjerrë fjalët dhe karakteristikat e fushës dhe i kanë klasifikuar në fjalë vendëse dhe të huazuara.

Dëgjohen përgjigjet e nxënësve

Lexohen tekstet e përzgjedhura nga mësuesi/ja dhe nxënësit dëgjojnë me vëmendje për të gjetur elemente të tekstit që kanë të bëjnë me gjuhën e përdorur, llojin e tekstit etj.

-Ndërtimi i njohurive të reja:

Në tekstet e përzgjedhura nga mësuesi/ja, nxënësit dallojnë llojin e tekstit, fjalët e zgjedhura që përdor autori, sintaksën e fjalisë, figuracionin artistik etj. Në varësi të situatave të ndryshme të komunikimit përdoren regjistrat të ndryshëm gjuhësorë. Ata klasifikohen në regjistar të thjeshtë, të zakonshëm, të ngritur.

Mësuesi/ja ndërton tabelën e koncepteve në të cilën jepen tiparet dalluese të çdo regjistri.

Është e domosdoshme të theksohet se këto regjistrat përdoren sin e gjuhën e folur, ashtu edhe në atë të shkruar.

Regjistri	Regjistri i thjeshtë	Regjistri i zakonshëm	Regjistri i ngritur
Tipare dalluese	Mund të jetë tri lloje: familjar, i shkujdesur ose argo. Bashkëbiseduesit janë pak dhe njihen mirë me njëri-tjetrin. I drejtohen njëri-tjetrit në vetën ë dytë, nummër njëjës. Fjalë të shkurtra dhe të paplota, mungojnë gjymtyrë të ndryshme. Ka elemente dialektore. Përdoren fjalë e shprehje me ngjyime të theksuara emocionale. Gjestet dhe mimika shoqërojnë komunikimin.	Përdoret në bisedat dhe korrespondencën ndërmjet njerëzve që nuk kanë lidhje familjare. Në artikujt e gazetave, informacionet e radiove dhe televizionit, në reklamë; në tregime, novella, romane; në mësim etj. Bëhet kujdes të respektohen normat e gjuhës letrare, kështuqë gjuha shkarkohet vazhdimisht nga elementet dialektore. Fjalori dhe sintaksa janë të kontrolluar.	Përdoret në rrethana të veçantafjalori, sintaksa, ritmi i fjalëve janë të kërkuara. Respektohen rregullat e drejtshkrimit dhe pikësimit. Përdoret në fjalime solemne, në fjalime publike, në thëniet filozofike, në tekste poetike a prozë tregimtare, përshkruese etj.

Gjatë plotësimit të tabelës jepen shembuj të ndryshëm nga nxënësit.

-Prezantimi dhe demonstrimi i rezultateve të arritura:

Punohen ushtrimet 1, 2, 3, 4.

Ushtrimi 1 Kthejini grupet e fjalive të mëposhtme në regjistrin e ngritur:

Ça do ti – Çfarë kërkon ti.

Qish ban or taj – Çfarë bën, ore

Ça e menon veten – Çfarë e mendon veten (ose: Cili kujton se je..)

Mu fshtir aj çuni – Nuk po e duroj dot atë djaln

Ka ti çon mushka drutë – Çfarë mendon se po bën

Ushtrimi 2. Nxënësit kthejnë tekstin e dhënë në regjistrin e ulët.

Ushtrimi 3. Në fragmentin nga “Karnavalet e Korçës” nxënësit dallojnë regjistrin e të folurit të personazhit të Olimisë.Thoni karakteristikat e regjistrit të përdorur.

Ushtrimi 4. Shkruani një tregim, ku të përdorni fillimisht regjistrin e ulët dhe më pas atë të ngritur.

Vlerësimi: Bëhet vlerësimi i nxënësve për aktivizimin gjatë orës së mësimi, për saktësinë dhe argumentimin e përgjigjeve.

Detyrë shtëpie: Ushtrimi 5, faqe 253. Dëgjoni në familjen tuaj një bisedë të një rasti të çfarëdoshëm dhe shkruajeni sikur e dëgjoni. Analizojeni dhe thoni karakteristikat e regjistrit përkatës.

Data ____ . ____ . ____

TEMA MËSIMORE: Fjalimi	SITUATA E TË NXËNIT: Një fjalim i rëndësishëm politik
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - Dëgjon në mënyrë të qëllimshme për të kuptuar veçoritë e fjalimit. - Interpreton informacionin thelbësor të përcjellë përmes këtij fjalimi. - Analizon rëndësinë argumentuese dhe emocionale të fjalimit. - Diskuton rreth vlerave humane të një fjalimi të mirë. - Vlerëson me argumente shtesë mesazhin e përcjellë përmes këtij fjalimi. - Ndërton slogane sensibilizuese kundër racizmit.	FJALËT KYÇ: Ëndërr Kam Amerika I bardhë I zi Duar Racizëm Paqe
BURIMET: Tekst mësimor, gazeta, revista, internet	Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare: histori, politikë
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Stuhi mendimi, dëgjim i qëllimshëm, tryeza rrethore, diskutim i drejtuar, shkrim i lirë	

ORGANIZIMI I ORËS SË MËSIMIT

Lidhja e mësimimit me njohuritë e mëparshme: *Stuhi mendimi*

Ç'dini për racizmin sot në botë dhe në ç'forma mund të shfaqet ai?

A mendoni se racizmi ka qenë më i egër dikur apo sot? Ku e mbështesni mendimin tuaj?

Përmendni figura të shquara historike e politike të cilat ia kanë kushtuar gjithë jetën e tyre luftës kundër racizmit dhe mbrojtjes së të drejtave të barabarta mes njerëzve.

Ndërtimi i njohurive të reja: *Dëgjim i qëllimshëm:*

Përmes dy dëgjimeve të njëpasnjëshme, nxënësit përpiqen të rrokin informacionin thelbësor dhe gjithashtu të marrin përjetimin e duhur emocional për të analizuar më tej këtë fjalim.

Gjatë leximit të dytë nxënësit mbajnë shënim ato të dhëna që u duken të rëndësishme dhe me interes historik e shoqëror. Këto shënime do t'u shërbejnë për të vazhduar më tej diskutimin rreth fjalimit.

Tryeza rrethore: Bazuar te pyetjet e tekstit dhe te shënimet e mbajtura gjatë dëgjimit, diskutoni rreth informacionit të rëndësishëm që paraqet ky fjalim.

Pse ky fjalim i kalon përmasat e një fjalimi politik? Si ndikon te dëgjuesi i çdo kohe argumentimi i qartë dhe i drejtë i këtij fjalimi?

A mund të quhet ky një fjalim i shkëlqyer dhe pse? Po fjalim i vlefshëm për çdo kohë? Tregoni si ka ndikuar ai te ju.

Diskutim i drejtuar: Nxirrni mesazhin qendror që përcjell te ju ky fjalim dhe mbështeteni atë me të dhëna që përcjell fjalimi.

Prezantim i rezultateve të arritura: *Shkrim i lirë:*

Duke iu referuar mesazhit të thellë të këtij fjalimi, shkruani slogane kundër racizmit dhe lexojini ato.

Vlerësim: Vlerësoj mënyrën e diskutimit të informacionit të përcjellë nga ky fjalim.

TEST, TREMUJORI I TRETË

Grupi A

KUPTIMI I VËRTETË I NDERSHMËRISË

Unë mendoj se ishte nëna ime që më mësoi kuptimin e ndershmërisë. Jo se ajo vërtetë ishte e nderhme, por sepse ajo gënjente gjithmonë. Ajo mendonte që gënjeshtër është mënyra më e lehtë dhe më e mirë për të dalë nga një situatë e caktuar që, për të, nënkuptonte një gënjeshtër “pak e bardhë”. Si një fëmijë i vogël, unë mendoja se kjo ishte një lloj mode. Kur unë i kërkoja ndihmë apo i bëja ndonjë pyetje për ndonjë shqetësim timin, se si të veproja, ajo më këshillonte të gënjeja. “Mami, Tereza më ftoi të shkoj në shtëpinë e saj, por unë tani dua të shkoj në shtëpinë e Albit për të luajtur”. “Thuaji Terezës që je sëmurë”, më këshillonte ajo. Dhe unë kështu i thosha. Por unë nuk kuptoja mungesën e saj të ndërgjegjes. Në shumë raste, për mua kjo ishte shumë e dhimbshme. Tereza zbulonte se unë kisha qenë në shtëpinë e Albit dhe jo në të sajën. Këto raste më mësuuan mua se, kur zbulohet gënjeshtër, është e dhimbshme. Prandaj i duhet dhënë vendi i parë të vërtetës. Pyesja veten si është e mundur që nëna ime nuk ma kishte mësuar këtë.

Unë fillova të mendoj për të gjitha gënjeshttrat që kisha dëgjuar prej nënës sime. Kujtoj rastin kur ajo i tha dikujt se restoranti i saj i preferuar ishte mbyllur, sepse ajo nuk donte ta shihte atë më. Ose rastin kur nëna i tha babit se ajo donte një kositëse bari për ditëlindjen e saj. Ose kur ajo thoshte se linja jonë e telefonit ishte dëmtuar, sa herë ajo përpigjej të shpjegonte pse nuk kishte komunikuar me një mik të sajën për javë të tëra. Ajo që mua më ka shqetësuar më shumë, nuk është pse ajo gënjen, por pse më ka përfshirë mua në gënjeshttrat e saj. Ashtu si rasti kur ajo i tha mësuesit tim kujdestar që unë kisha munguar në shkollë sepse isha operuar, kur në të vërtetë ajo më kishte lënë mua të kujdesem për vëllain e vogël. Shqetësimi im u shtua kur dikush e kërkonte në telefon dhe nëna më detyronte t’i them që ajo nuk është në shtëpi.

Në këto rrethana, fillova luftën personale kundër pandershmërisë së nënës sime. Kur unë i përgjigjesha dikujt në telefon dhe nëna ime nuk donte t’i fliste, unë i thosha atij: “Luis, nëna është këtu, por ajo nuk dëshiron të flasë me ju”. Herën e parë që e bëra këtë, ajo donte të më “groposte” mua, por unë nuk pranova t’i kërkoj as falje. I thashë që gënjeshtër është e gabuar. Dhe herën e dytë, kur nëna ime gënjeu, unë bëra të njëjtën gjë. Herën e fundit që gënjeu, nëna m’u afrua dhe tha: “Unë pajtohem me ty që gënjeshtër nuk është gjëja më e mirë për të bërë, por ne duhet të gjejmë një

mënyrë të sigurtë për të mos u bërë të vrazhdët dhe të pasjellshëm”.

Ajo pranoi se sjelljet e saj nuk ishin të drejta, ndërsa unë pranova se të miat ishin pak ekstreme.

Gjatë viteve të fundit, të dy kemi punuar së bashku për të qenë të sigurtë me njëri-tjetrin dhe me të tjerët. Ndershmëri do të thotë më tepër sesa të mos gënjeshtër. Kjo do të thotë t’i thuash të vërtetat me dashamirësi. Edhe pse kam filluar të përpigjem të mësoj nënën time për rëndësinë e ndershmërisë, unë po vazhdoj të kristalizoj një kuptim më të thellë të kuptimit të ndershmërisë.

1. Teksti i mësipërm është:**(1 pikë)**

- A. tregim
- B. ese
- C. përrallë
- D. Fabul

2. Çfarë e shqetësonte më shumë djalin? Argumento zgjedhjen**(3 pikë)**

- A. Nëna nuk pranoi se sjelljet e saj ishin të padrejta.
- C. Nëna gënjente gjithmonë.

- B. E përfshiu dhe djalit në gënjeshttrat e saj.
- D. Nëna nuk i donte njerëzit.

3. Nga kjo pjesë mësojmë se:

(1 pikë)

- A. Njerëzit gjithmonë gënjejnë.
- C. Njerëzit, edhe në familje, mësojnë nga njëri-tjetri.
- B. Gënjeshttra të zbardh faqen.
- D. Fëmija duhet të veprojë vetëm si e mëson prindi.

4. Çfarë do të thotë *ndershmëri* sipas djalit?

(1 pikë)

- A. Më tepër sesa të gënjesh.
- C. Të përdorësh një gënjeshtër “pak të bardhë”.
- B. Gënjeshttra është e gabuar.
- D. T’i thuash të vërtetat me dashamirësi.

5. Si i mësoi nëna djalit kuptimin e ndershmërisë? Argumento

(4 pikë)

---

6. Si kuptoni fjalët : “Unë po vazhdoj të kristalizoj një kuptim më të thellë të kuptimit të ndershmërisë”

(6 pikë)

Pyetje gjuhësore

1. Gjej në tekstin e dhënë 1 fjali të thjeshtë dhe 1 fjali të përbërë.

(2 pikë)

---

2. Gjej në tekstin e dhënë 2 fjali të përbëra; një me nënrenditje dhe një me bashkërenditje, nënvizo mjetin lidhës.

(4 pikë)

---

3. Pjesën e nënrenditur të gjetur në tekst vendose dhe në 2 pozicione të tjera në raport me pjesën kryesore. (3 pikë)

---

4. Gjej një fjali me pjesë të n/renditur përcaktore. Dallo pjesën kryesore dhe atë të nënrenditur. (6 pikë)

PK _____

PN _____

---

5. Bëj ndarjen e fjalive .Përcakto llojin e pjesës së nënrenditur në fjalinë e dhënë: (4 pikë)

Unë mendoj se ishte nëna ime që më mësoi kuptimin e ndershmërisë.

6. Ndërto fjali me pjesë të nënrenditur. (3 pikë)

a) kushtore _____

b) shkakore _____

c) krahasore _____

7. Ligjëratën e drejtë kthejeni në të zhdrejtë. (3 pikë)

Unë i thosha atij: “Luis, nëna është këtu, por ajo nuk dëshiron të flasë me ju.”

---

8. Emërtoni fjalitë e përbëra me nënrenditje. (3pikë)

- Kur nëna ime gënjeu, unë bëra të njëjtën gjë. FPN _____
- Kjo do të thotë t’i thuash të vërtetat me dashamirësi. FPN _____
- Unë kisha munguar në shkollë sepse isha operuar. FPN _____

9. Shkruani një ese me temë “Kur zbulohet gënjeshtria, është e dhimbshme”. (6 pikë)

Konvertimi i pikëve në notë dhe vlerësimi

Pikët	47 - 50	42-46	35-41	28-34	21-27	13- 20	00 - 12
Nota	10	9	8	7	6	5	4

TEST, TREMUJORI I TRETË

Grupi B

PJESA LETRARE

Me prindërit

Teksa shoh pas dhe u kthehem kujtimeve të mia lidhur me marrëdhëniet me prindërit, kuptoj se kemi kaluar nëpër një rreth shumë interesant së bashku.

Kur isha fëmijë, prindërit e mi ishin gjithçka për mua: më të mençurit, më interesantët, më të dashurit në botë. Por kur mbusha katërmëdhjetë vjeç filloi një ndryshim i fortë. Papritur gjithçka mori formë tjetër dhe unë e ndryshova krejtësisht këndvështrimin për ta. Mendoja se ishin të rreptë pa kurrfarë kriteri. Teksa unë tregoja interesa të caktuara në muzikë, modele flokësh dhe veshjesh, ata e shihnin këtë me pakënaqësi dhe tregoheshin shumë konservatorë. Bisedat tona të cilat më parë ishin aq të thella dhe të këndshme, u kthyen në biseda rutinë dhe sipërfaqësore. Ndieja se nuk kisha gjë për t'u thënë. Nëse biseda zgjatej disi, e humbisja durimin, sepse idetë e tyre më dukeshin qesharake, të dala mode. Miqve u thosha shpesh se prindërit e mi ishin komplet jashtë botës ku jetojmë.

Por tani, teksa i kam lënë pas vitet e adoleshencës dhe jam i rritur, më duhet të pranoj se jam gabuar. Prindërit e mi janë sërish po ata prindër të duruar, të mençur dhe të dashur siç kanë qenë gjithmonë. Kuptoj që i kam përdorur ata si justifikim për pasiguritë dhe problemet që kam shkaktuar vetë. Në kokën time të ngjeshur mendoja se ata nuk do të pranonin ndonjë ide tjetër përveç ideve të tyre, por tani e di që mund t'ua besoj planet dhe ëndrrat e mia dhe ata do të më dëgjojnë me respekt. Shpresoj që tani e tutje të mos lejoj asnjëherë interesat e mia të më verbojnë e të mos shoh shqetësimin, kujdesin dhe dashurinë e vërtetë të prindërve të mi për mua.

1. Teksti i mësipërm është:

(1 pikë)

- a. Ese
- b. Rrëfim personal
- c. Biografi
- d. Reportazh

2. Këndvështrimi i djalit për prindërit ndryshoi sepse:

(1 pikë)

- a. Prindërit filluan të sillen keq me djalin
- b. Prindërit nuk e donin si më parë
- c. Djali po kalonte një periudhë ndryshimesh moshore
- d. Djali po kuptonte se marrëdhëniet mes fëmijëve e prindërve ftohen me kalimin e kohës.

Për alternativën e zgjedhur argumentoni mendimin tuaj.

(2 pikë)

3. Nga kjo pjesë mësojmë se:

(1 pikë)

- a. Prindërit duhet të respektojnë gjithmonë zgjedhjet e fëmijëve.
- b. Prindërit kanë probleme të mëdha me perceptimin e jetës moderne.
- c. Prindërit dhe fëmijët kanë një marrëdhënie të pathyeshme, pavarësisht luhatjeve.
- d. Prindërit në disa raste tregohen kokëfortë dhe egoistë.

4. Çfarë ka dashur të thotë djali kur shprehet para miqve të vet se prindërit e tij janë komplet jashtë botës ku jetojmë? **(3 pikë)**

---

5. Ilustroni me dy fjali nga teksti këndvështrimin e ri të djalit pasi ka kaluar moshën e adoleshencës dhe është rritur. Argumentoni me pak fjalë pse ka ndodhur ky ndryshim. **(3 pikë)**

---

6. Përshkruani me pesë – gjashtë fjali marrëdhëniet tuaja me prindërit. **(4 pikë)**

PYETJE GJUHËSORE

1. Gjeni në tekstin e dhënë një fjali të thjeshtë dhe një të përbërë. **(2 pikë)**

- a. Fjali e thjeshtë: _____
 b. Fjali e përbërë: _____

2. Dalloni në tekstin e dhënë një fjali të përbërë me nënrenditje dhe një me bashkërenditje. Qarkoni mjetin lidhës. **(4 pikë)**

- a. Me bashkërenditje: _____
 b. Me nënrenditje: _____

3. Në fjalinë e mëposhtme, vendose pjesën e nënrenditur edhe në dy pozicione të tjera në raport me pjesën kryesore. **(3 pikë)**

– Kur drita e ditës puthte për herë të fundit tokën, nga një largësi e papërcaktuar vinte një britmë jonjerëzore.

---

4. Ndërto një fjali me pjesë të nënrenditur ffilluese. Nënvido me një vijë pjesën kryesore dhe me

dy vija atë të nënrenditur. Qarko mjetin lidhës.

(4 pikë)

---

5. Ndaje fjalinë në pjesë dhe emërto secilën pjesë.

(6 pikë)

i. Nëse biseda zgjatej disi, e humbisja durimin, sepse idetë e tyre më dukeshin qesharake.

6. Përdore mjetin lidhës që, një herë për të lidhur pjesët në një fjali të përbërë përcaktore dhe një herë në një fjali të përbërë ffilluese.

(4 pikë)

a. Përcaktore _____

b. Ffilluese _____

7. Tregoni cilat janë ndryshimet kryesore që ndodhin gjatë kthimit të ligjëratës së drejtë në të zhdrejtë:

(3 pikë)

---

8. Emërtoni llojin e fjalive të përbëra:

(2 pikë)

a. Kur mbusha 14 vjeç, ndodhi një ndryshim i fortë. _____

b. Në kokën time të ngjeshur mendoja se ata nuk do të pranenin ndonjë ide tjetër përveç ideve të tyre. _____

c. Bisedat tona të cilat më parë ishin aq të thella dhe të këndshme, u kthyen në biseda rutinë.

---

9. Shkruani një ese me temë: “Prindërit, shembulli më i lartë i dashurisë së vërtetë”.

(6 pikë)

Konvertimi i pikëve në notë dhe vlerësimi

Pikët	47 - 50	42-46	35-41	28-34	21-27	13- 20	00 - 12
Nota	10	9	8	7	6	5	4